

International Institute of Christian Ministries

YRE 103

**FOTO-KEVITRY NY ASA
FANOMPOANA HO AN'NY
TANORA**

FAMPIHARANA TAKIANA TSY MAINTSY ATAO :

**YRE 104   Manao fanentanana miompana amina lohahevitra efatra
mandritra ireo fivoriantan'ny Tanora.**

FOMBA FIASA VOALOHANY

MITOMBO ARA-PANAHY

“Ary nifoha maraina alina koa Izy dia nivoaka nankany an-tany foana ka nivavaka tany.” **Marka 1:35**

“Fanilon'ny tongotro sy fanazavana ny lalako ny Teninao.”
Salamo 119:105

“Mba hiasa mafy ho an'i Kristy ny fiombonana avy amin'ny finoana amin'ny fahalalana tsara ny zavatra izay ao anatinareo.” **Filemona 6**

TANTARA IAINANA: FAMPIDIRANA IREO FOMBA FIASA

TANTARA: Mifanatrika i Alex sy i Mo mipetraka eo amin'ny latabatry ny toeram-pisakafoanana iray. Nanondrika ny lohany moramora i Alex ary i Mo kosa nandrarak'ny saosy voatabia tamin'ny ovy nendasina teo anatrehan'ny. Nitraka izy ary tsikariny fa mbola nivavaka ihany i Alex. (Rehefa mifarana ny vavak'i Alex dia mijery an'i Mo amin'izay izy.)

MONIQUE :Maro izany zavatra tianao ambara izany, sa tsy izany?

ALEX :Eny tokoa, marina ihany izany lazainao izany.

MONIQUE :Vitanao ihany koa ve ny nangata-pitahiana ho an'ny sakafoko?

ALEX :Miala tsiny fa ny “crêpe” masira hohaniko dia mbola mila vavaka be kokoa noho ny saladinao. Ianao moa tsy manaraka fomba fisakafoanana manokana amin’izao fotoana izao?

MONIQUE :Tsia ka, jereo fotsiny izay hohaniko eo...Fa hiverenako kely ilay resaka vavaka. Milamina tsara ny zava-drehetra? Somary variana mantsy ianao.

ALEX :Ahoana? Azafady indrindra fa tsy...eny ary e, ao tsara amin’izay aho. Tsapako fa somary sahiran-tsaina kely aho tato ho ato. Ohatry ny hoe be loatra ny zavatra atao kanefa kely fotsiny ny fotoana hanaovana azy. Saika tsy nisy fotoana nangatahako fitahiana manokana ho an’ity sakafo ity akory aza.

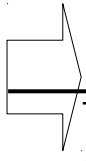
MONIQUE :Eny tokoa, sahirana nikarakara ny raharaham-pianganana ianao. Efa zavatra iray lehibe aloha izany sa ahoana?

ALEX :Tena izany mihitsy! Foana tanteraka izany ny vavoniko, na dia sahirana tsy misy ohatr’izany aza aho ao am-pianganana. Te hihinana amin’ity ahy ity ianao?

MONIQUE :Eny ry mpankafy “crêpe” a! Hitanao, angamba isika tokony hanokana fotoana kely ivoahana androany mba hialana sasatra. Mety afaka mitady fotoana hifampivavahana mihitsy aza isika.

ALEX :Tena mety izany. Andao àry atao e! (Mihato kely) Oay, jereo ny varavarankelin’iry fiara iry!

MONIQUE :Tsy ratsy ilay hevitra ry Al kanefa tsy tratra intsony aho. Nangalatra ovy mendy iray sy be dia be teto amin’ity sakafoko ity ianao. Ndao amin’izay ary andeha e!

HEVERO NY AMIN'IZANY: FITSAPANA HO AN'NY MPITARIKA

Tahaka ny fibaikoan'ny mpanazatra ny ekipany hizatra amin'ireo fototra hatrany, no ilàn'ny mpampianatry ny tanora miverina amin'ny fototra avy amin'Andriamanitra isan'andro. Mety nomen'Andriamanitra fanomezam-pahasoavana mahay miara-miasa amin'ny tanora ianao, kanefa raha tsy kolokoloinao ny fifandraisanao Aminy manokana, dia tsy hitarika azy ireo ho amin'ny fandresena ianao. Ireto misy fanontaniana vitsivitsy hanampiana anao hamantatra hoe manao ahoana ny fizàranao amin'ireo fototra.

1. NY FIAINAM-BAVAKA HIAINAKO DIA:

- a. firesahana amin'Andriamanitra mandritry ny tontolo andro.
- b. fisehoana imasom-bahoaka ao anatin'ny telo segondra sady mikoso-maso kely mialohan'ny hisakafoanako atoandro eny amin'ny McDonalds (toeram-pisakafoanana lehibe any ivelany).
- d. fangatahana lava reny izay mahatonga Azy hanontany tena raha toa ka mba misy reko ny teny izay ambarany.

2. AMIKO, NY FIANARANA BAIBOLY DIA:

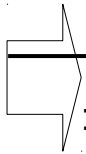
- a. tahaka ny mamaky "e-mail" avy amin'ny namana iray.
- b. fomba haingana ahitako ny hevitra manaraka ho an'ny tanora hiadidiako.
- d. zavatra ataoko isan'andro satria izany no asaina ataoko.

3. NY FIJOROANA VAVOLOMBELONA DIA:

- a. famoahana ny fanandramana niarahako tamin'i Jesosy.

b. zavatra izay tsy avoakako amin'ny alalan'ny teny satria ny fihetsiko no manambara azy avy hatrany.

d. fihetsika mahasorena izay mba ataoko hanamaivanana ny andraikitro fotsiny.

INONA NO HEVI-DEHIBE?

Misy antony nanaovana ny toko voalohany amin'ity boky ity hoe "Mitombo Ara-Panahy". Raha tsy mitombo ara-panahy ianao amin'ny maha-mpitarika tanora anao dia mamitaka ny tenanao sy ny tanora entinao ianao. Ny antony hitarihana ny tanora dia tsy ny hihazonana azy ireo tsy ho tratran'ny olana. Tsy natao hanolorana toerana ahazoan'izy ireo aina ao am-piangonana izany. Misy tanjona lehibe kokoa amin'ny fitarihana ny tanora.

Mazava ho azy fa izay rehetra mahakasika an'i Jesosy no tiana ambara amin'izany. Mitarika isika amin'ny alalan'ny fiainantsika, ny fitenintsika, ary ny fihetsika asehontsika. Raha toa isika ka mino fa efa marani-tsaina na mahay mitarika tsara ny tanora ho eo amin'i Jesosy kanefa tsy manokana fotoana iarahana Aminy, dia mamitaka ny tenantsika. Na izany aza anefa dia tsy hahafitaka ny tanora manodidina antsika mihitsy isika. Manana fahaizana tsy takatry ny saina izy ireo, hamantarany ny fiatsarambelatsihy. Azony ambara raha toa isika ka miaraka amin'i Jesosy tokoa.

Ahoana àry izany no ahazoantsika antoka fa tena miaina ny fiainana maha-Kristiana tokoa isika? Ahoana no ahazoantsika antoka fa izay lazaintsika sy ambarantsika dia mamaka lalina amin'ny fifandraisan'ny olona iray amin'i Jesosy? Aoka isika tsy haminavina fotsiny fa andeha hitodika amin'ny Tenin'Andriamanitra.

**INONA NO AZONAO ATAO MBA AHATONGA NY FIFANDRAISANAO
AMIN'ANDRIAMANITRA HIAINANA KOKOA SY MANOKANA?**

MILA FOTOANA NY FIARAHANA AMIN'I JESOSY

Rehefa mitoetra ao amin'i Kristy ny tenantsika, izay ihany vao afaka mampita hery miasa mangina amin'ny tanorantsika ho an'i Kristy. Izao no voalaza ao amin'ny **Jaona 15:5: "Izaho no**

voaloboka, ianareo no sampany. Izay miray Amiko ary Izaho aminy, dia mamoa be izy; fa raha misaraka amiko kosa ianareo dia tsy mahay manao na inona na inona. Tsy misy fomba mazava kokoa entina milaza izany intsony. Raha tsy misy an'i Jesosy dia tsy afaka manao na inona na inona isika. Izany no toetra tsy maintsy hananantsika amin'ny maha-mpitarika tanora antsika. Raha tsy manokana fotoana iarahana amin'i Jesosy isika dia tsy ahomby amin'ireo toerana hametrahana'Andriamanitra antsika, tsotra kely izany. Mety hiseho isika hoe mahafehy ny zava-drehetra. Mety mikasa hanao fandaharam-potoana tena tsara voatra ho an'ny tanora isika. Tsy dia misy lanjany firy anefa ireny zavatra ireny ao anatin'ny drafitry ny mandrakizay.

Inona no dikan'izany hoe mitoetra ao amin'i Jesosy izany? Ny teny Grika izay nampiasaina tao amin'io andininy io dia midika hoe manohy ny fiarahana. Noho izany, ny mitoetra ao amin'i Jesosy dia midika hoe miaraka Aminy hatrany amin'ny fotoana rehetra. Izany dia midika hoe manontany ny heviny sy miantoraka Aminy isa-minitra. Izany dia midika hoe manao ny fifandraisanao ho tena matotra, ka amin'ny alalan'ny finoana no ahatsapana ny fiarahany aminao. Efa miaina amin'izany ve ianao?

Fomba iray ihany no ahafahana manao izany ho tena zava-misy: ny fotoana, dia ny fotoana iarahana amin'i Jesosy ao amin'ny Teniny, ny fotoana iarahana Aminy amin'ny vavaka sy ny fahanginana, ny fotoana hamelana Azy hiteny amin'ny hafa, amin'ny alalanao. Tsy misy fomba hafa ankoatr'izany. Rehefa niteny i Jesosy hoe mba hitoetra ao Aminy, dia ny hijanonanao eo akaikiny isan-tsegondra amin'ny fiainanao no tiany ambara, na ho soa na ho ratsy, na manana na ory. Raha izany no ataonao dia tsy hanao afatsy ny hitia Azy ianao.

NY TENA FIAINANA

Nivady nandritry ny 62 ans i George sy Elsie ary nifarana noho ny omamiadana nahazo azy ny fiainan'i Elsie taorian'izay.

Rehefa niresaka tamin'i George ny pasitora andro vitsivitsy taorian'ny fandevenana dia nanontany tena hoe ahoana no fomba tena nampifamatotra azy ireo hatrany nandritr'izany taona rehetra izany.

“George a,” hoy izy, “Ahoana no fomba nampaharitra ny fiarahanareo sy Elsie? Tena natao hifanaraka tsara mihitsy angamba ianareo.”

Nanopy ny fijeriny teny lavitra i George sady niomehy tsy sazoka.

“Eny tokoa, tena mifanaraka izahay, izany anefa tsy midika fa nizotra tsara foana ny zava-drehetra hatramin'izay. Mba nisy tsy fifanarahana ihany koa teo aminay, ary fotoan-tsarotra vitsivitsy.”

“Kanefa dia tafavoaka ianareo,” hoy ilay pasitora.

“Eny tokoa, tafavoaka izahay. Nanapa-kevitra fotsiny izahay fa tsy hifandao mihitsy. Nanapa-kevitra izahay fa na mahakivy toy inona aza no fahitana ny fandehan-javatra, dia hiaraka hatrany.”

Izany no dikan'ny hoe mitoetra miaraka amin'i Jesosy. Tsy midika akory izany hoe tsy hisy fotoan-tsarotra mihitsy. Sarotra ny matoky Azy rehefa tafiditra anaty tafiotra ianao ka tsy mahita na inona na inona. Midika anefa izany fa tokony hihazona ny fanolorantenanao ianao. Raha manao izany ianao dia ahita fa ho mamy kokoa ny fiainana.

REHEFA MITOETRA AO AMIN'I KRISTY NY TENANTSIKA, IZAY IHANY VAO AFAKA MAMPITA HERY MIASA MANGINA AMIN'NY TANORANTSIKA HO AN'I KRITSY.

NY ZAVATRA TOKANA ADINON'NY ANKAMAROAN'NY OLONA

Mety efa nanandrana angamba ianao. Mbola tsy nahafapo ihany anefa ny fandalinana ara-Baiboly nataonao. Toa zava-poana ny

fianam-bavaka ataonao. Toa mihato ny fijoroana vavolombelona ataonao. Mety hoe adinonao angamba ny Fanahy Masina?

Izao no lazain'i Petera amintsika ao amin'ny **II Petera 1:21**: ***"Fa tsy nisy faminiana avy tamin'ny sitrapon'ny olona tany aloha rehetra; fa avy tamin'Andriamanitra no nitenenan'ny olona araka izay nitondran'ny Fanahy Masina azy."*** Ny Fanahy Masina no mpamorona sy nanindry mandry ny Baiboly. Koa satria niaraka taminy no niandohan'ny Baiboly, dia azony atao ihany koa ny manao izay ahatanteraka azy io eo amin'ny fiainana amin'izao fotoana izao. Angataho ny fanatrehany rehefa mandalina ny Teny ianao. Aoka Izy no hameno sy hanazava ny sainao. Rehefa manana fahazarana mikatsaka ny Tenin'Andriamanitra isan'andro ianao dia hoforoniny ao anatin'ny faniriana fatratra hanao mihoatra noho izany. Tsy ho ela akory ianao dia tsy hanomboka ny tontolo andronao raha tsy manokatra ny Soratra Masina.

Tena zava-dehibe tokoa ny andraikitry ny Fanahy Masina eo amin'ny vavaka. Hoy i Paoly ao amin'ny **Romana 8:26**: ***"Ary toy izany koa, ny Fanahy no mamonjy ny fahalementsika: fa tsy fantatsika izay vavaka tokony ataontsika; fa ny Fanahy no mifona amin'ny fitarainana tsy azo tononina."*** Tsy tokony hanontany tena izany isika raha toa ka zava-poana ny vavaka ataontsika indraindray. Tsy haintsika akory àry hoe inona moa no entina am-bavaka. Mbola tonga manavotra ihany anefa ny Fanahy Masina. Na dia ny mibadabada ihany aza no azontsika atao, dia eo Izy mandika ny faniriantika lalina ho tonga teny izay tian'ny Ray henoana.

Raha sendra mieritreritra ianao fa amin'izay fotoana izay indrindra ny Fanahy Masina no miala, dia tsy marina izany. Ho faly ianao ahita fa Izy ihany koa dia manome antsika ny fahafahana mijoro vavolombelona amin'ny hafa. Izao no nambaran'i Jesosy tamin'ny mpianany ao amin'ny **Asa 1:8**: ***"Fa hahazo hery ianareo amin'ny hilatsahan'ny Fanahy Masina***

aminareo, ary ho vavolombeloko any Jerosalema sy eran'i Jodia sy Samaria ary hatramin'ny faran'ny tany."

RAHA TSY MIANKINA AMIN'NY FANAMPIAN'NY FANAHY MASINA IANAO, DIA TENA MAMETRA IZAY AZONY ATAO AMIN'NY ALALANAO.

Mety hanahirantsaina anao ny fikasana hijoro ho vavolombelona amin'ny mpiara-monina aminao, sy ny namana, ary ny fianakaviana. Mety handany ora maro ianao hitadiavana ny teny tsara halahatra. Ary azo antoka fa hevitra tsy ratsy ihany koa miomana. Raha tsy miankina amin'ny fanampian'ny Fanahy Masina anefa ianao, dia tena mametra izay azony atao amin'ny alalanao. Ataovy azo antoka fa hanolotra anao izay rehetra ilainao ny Fanahy Masina, ary mihoatra noho izany aza raha mangataka ny fanatrehany ianao.

Andeha àry horaisina ny fampiharana. Inona no fomba tsotra fandalinana ny Baiboly, vavaka, ary fijoroana vavolombelona izay azonao ampiasaina? Ny fitadiavana zavatra izay hanamafy ny finamananao amin'Andriamanitra no hitondra tombotsoa ho anao, entinao atoro ny tanora hiandraiketanao.

MITOETRA MIARAKA AMIN'I JESOSY AO AMIN'NY TENINY

An-jatony ara-bakiteny no karazana fomba fandalinana ny Baiboly. Azonao atao ny mitady boky tsara maro hanampiana anao. Ny fototra tsara fantarina fotsiny dia ny hoe tadiavo izay tena mety aminao ary tazony izany. Ny hoe mitoetra ao amin'i Jesosy dia midika hoe mitoetra ao amin'ny Teniny. Vakio izany raha maratra ianao. Vakio izany raha faly ianao. Vakio izany raha tsapanao fa tsy dia tena te hamaky azy ianao.

Ireto misy fomba vitsivitsy azo andramana:

Manontany-Mamaly-Mampihatra

MAMETRAHA FANONTANIANA maro araka izay tratranao momba ny andininy iray, ka andininy iray isaky ny mandeha ihany no

raisina. Ampiasao ny teny enina fototra fampiasan'ny mpanao gazety: Iza, Inona, Rahoviana, Aiza, Nahoana, ary Manao Ahoana. Soraty ireo fanontanianao ireo. Anontanio hoe **nahoana** moa ny zavatra no mitranga araka ny fomba nisehoany. Anontanio hoe **rahoviana** no mety hanan-danja ny ampahany amin'ny zava-mitranga. Ny fanontaniana hoe **iza** no mandray anjara ao dia mety hisy lanjany ihany koa. Mazava aminao ilay hevitra.

VALIO ny fanontaniana napetrakao, amin'ny alalan'ny famerenana ny teny izay hita ao amin'ilay andininy, araham-bavaka. Mitadiava teny manan-danja ao amin'ireo andininy mialoha sy aorian'ny andalana vakianao.

AHOANA NO FOMBA FIANATRA TENA METY INDRINDRA AMINAO ANY AM-PIANARANA? AHOANA NO FOMBA AHAFAHANAO MAMPIASA IZANY EO AMIN'NY FANDALINANA ARA-BAIBOLY ATAONAO?

Alaivo sary an-tsaina ny endrika lehibe mety ho hitanao amin'ny alalan'ny fijerena ny sehatra isehoan'ilay tantara sy ny hafatra entin'ilay boky iray manontolo. Mangataha fahendrena amin'ny Fanahy Masina. Soraty amin'izay ny hevitra tsoahanao amin'izany. Ho hitanao fa hanolotra valiny lalina kokoa ho anao Andriamanitra rehefa miha-matotra ara-panahy ianao.

AMPIHARO izay zavatra hitanao, amin'ny alalan'ny fametrahana fanontaniana toy ny hoe: "Inona no tian'izany ambara amin'ny fiainako amin'ity herinandro ity?" "Inona no ambaran'Andriamanitra amiko amin'ny alalan'ity tantara na andalana ity?" "Inona no tokony ataoko ho setrin'izany?" Rehefa izany dia tanteraho amin'izay ny valiteninao.

Ataovy Tsianjery

Ataovy tsianjery ny andalana na ny andininy fototra eo amin'ilay andalana. Mety tianao soratana eo amin'ny karatra kely angamba izany ary entinao any amin'ny kilasy misy anao, na amin'ny fotoana fanaovana fanazarantena isan'andro, na apetraho

eo amin'ny fitaratrao. Ampiasao izany andininy izany mandritry ny herinandro, hitari-dalana anao amin'ny tranga maro izay mety hiseho. Ampiharo izany. Mifantoha amin'ny fanaovana izany ho tena zava-misy eo amin'ny fiainanao. Ho gaga ianao ny amin'ny fomba hitarihan'Andriamanitra anao ho amin'ilay andininy tena ilainao amin'io herinandro io mihitsy.

Ambarao Amin'ny Fomba Filazanao Manokana

Vakio amim-pitandremana ilay andalana. Manokàna fotoana hisaintsainana izay dikan'izany sy ny fomba fampiaharanao azy eo amin'ny fiainana. Avereno soratana amin'ny fomba filazanao azy indray ilay tantara na andininy, mba hazava kokoa ny heviny amin'izao fotoana izao. Aza mihevitra hoe tsy maintsy manao dikanteny be tsirairay. Ny tiana ahatongavana dia ny amoahana ilay hafatra avy ao amin'ny Baiboly, amin'ny fomba vaovao kanefa voatazona ihany ny tiany ambara iray manontolo. Aoka ianao hahay hamorona! Hanome fomba fijery mahagaga ho anao ny Fanahin'Andriamanitra.

“Ary raha misy ianareo tsy manam-pahendrena, aoka izy hangataka amin'Andriamanitra, izay manome malalaka ho an'ny olona rehetra sady tsy mandatsa, ary dia homena azy izany.” Jakoba 1:5

toerana. Hianaro amim-bavaka ny fandalinana tsirairay, ka ampifandraiso ny andininy tsirairay avy ao amin'ny Baiboly. Ho vonona ianao ankehitriny hitaona olona hafa hanao fandalinana toy izany ihany koa. Fomba hafa hanamarihana ny Baiboly ihany koa ny fampiasana loko na "surligneur" (markera mazava loko) samihafa loko. Azonao atao ohatra ny manipika ny teny fikasan'Andriamanitra amin'ny alalan'ny loko maitso, ary ny toro-lalana avy aminy amin'ny alalan'ny loko mavo.

INONA NO ATAONAO RAHA TOA IANAO KA TE HANAO RESAKA LALINA MIARAKA AMIN'NY NAMANAO? AHOANA NO AZO AMPIHARANA IZANY EO AMIN'NY FIAINAM-BAVAKAO?

MITOETRA AO AMIN'I JESOSY AMIM-BAVAKA

Fony i Jesosy nampianatra ny mpianany hivavaka ao amin'ny Matio 6, dia nampiasa teny ho an'ny vavaka izay midika hoe fanompoana. Ny mitoetra miaraka amin'i Jesosy amim-bavaka dia midika ho fanompoana, fanomezam-boninahitra, ary fiderana Azy. Izany dia midika hoe maka hafanana amin'ny fanatrehan'Andriamanitra, tahaka ny fakanao hafanana eo amin'ny masoandro vao miposaka.

Na inona na inona fomba fivavaka ampiasainao dia aoka izany mba ho anao manokana. Ny vavaka dia firesahana amin'Andriamanitra fotsiny ihany. Tsy sarotra izany. Tsy voatery hamorona zavatra ianao. Kanefa raha mitady fomba vaovao ianao dia andramo ny iray amin'ireto manaraka ireto. Tadidio fotsiny ihany fa eo ny Fanahy Masina handika ny faniriana lalina hifanaraka amin'ny fitenin'ny lanitra, fa ny mangataka ihany sisa no tokony ataonao!

Fanaovana Diary

Efa mba nanoratra diary ve ianao? Maninona moa raha manandrana manao izany amin'Andriamanitra? Raketo an-tsoratra izay eritreretinao rehefa mandany fotoana miaraka

Aminy amim-bavaka sy mamaky ny Soratra Masina. Lazao Azy ny fihetsehamponao, ny zavatra eritreretinao, ny zavatra irianao, ny zavatra nianaranao. Lazao Azy ny zava-drehetra. Izany no ataon'ny mpinamana ety an-tany. Izany no hihazona ny fifandraisanao amin'Andriamanitra ho tena zava-misy, feno fahatsorampo, ary mivelatra. Hiaraka hankafy izany fotoana izany ianareo ary maniry fatratra hanao izany indray. Izany hoe, izy io dia mety hitarika anao ho amin'ny **"mivavaha ka aza mitsahatra."** I Tesaloniana 5:17

Vavaka Mizara Efatra

Ny sasany amintsika dia tia manaraka rafitra. Tsiantsika ny manaraka dingana. Raha toa ianao ka olona te hanaraka toro-lalana amin'ny vavaka, dia andramo ity Vavaka Mizara Efatra ity. Ampiasao ny fanafohizan-teny hoe M4, ary aoka ny resaka hifanaovanao amin'Andriamanitra mba hanaraka ity toro-lalana ity:

Midera – Midera sy misaotra an'Andriamanitra noho ny maha-Izy Azy sy izay nataony taminao.

Mibebaka – Manokana fotoana hiaiken-keloka ary mangata-pamelana avy amin'Andriamanitra.

Mangataka – Miresaka momba izay zavatra ilainao sy izay ilain'ny hafa amin'Andriamanitra.

Miantoraka – Manolotra ny fiainanao ho an'Andriamanitra amin'izao fotoana izao, mba ampiasaina hanatanteraka ny drafiny.

Vavaka Poakatsaka

Ny sasany aminstika dia somary taitaitra. Raha toa ka ianao no ambara amin'izany dia mety tsara aminao izany ny vavaka poakatsaka. Tahaka ny fipoaky ny voan-katsaka

tampoka, dia tampotampoka toy izany ihany koa ny ivoahan'io vavaka io, eritreritra maniry fatratra sy mangataka amin'Andriamanitra. Tsy votery hanaraka filaharana manokana izy ireo. Tsy voatery ho fehezanteny feno ihany koa. Ary tena mety amin'ny karazan'olona sasany mihitsy izany. Azonao atao irery izany vavaka izany na miaraka amin'ny tarika iray.

Vavaka Amin'ny Rantsan-Tanana Dimy

Moa ve ianao mba manoratra zavatra eo amin'ny felatananao mba ahafahanao mitadidy izany? Raha izany dia mety tsara amina izany ny Vavaka amin'ny Rantsan-Tanana Dimy. Ny rantsana tsirairay avy dia ampahatsiahy anao hivavaka ho an'ny hafa.

Ankihibe – Mivavaka ho an'ny mpiasa ho an'Andriamanitra.

Fanondro – Mivavaka ho an'ny mpitarika.

Fanondro Adala – Mivavaka ho an'ny zokiolona iray.

Manara-Poana – Mivavaka ho an'ny olona iray akaiky anao.

Ankihikely – Mivavaka ho an'ny ankizy sy ny tanora eo amin'ny fiainanao.

Vavaka Am-Pandehana

Ity misy fomba iray ampiarahana zavatra roa mahasalama: fanatanjahantena sy vavaka. Raha mpandehandeha vao maraina ianao dia mitondra na miezaha mitadidy andininy ara-Baiboly fohy iray. Rehefa manohy ny diana ianao dia saintsaino ny amin'ilay andininy ary miresaha amin'Andriamanitra. Maro ny olona mahatsapa fa misokatra kokoa amin'Andriamanitra izy ireo rehefa mandehandeha.

Fomba iray ahafahana mivavaka eny am-pandehanana ny fitondrana am-bavaka ny hafa. Sorito ny lalana eo an-tanananareo. Rehefa mandalo amin'ireo toerana samihafa (sekoly, toeram-piasan'ny mpitandro ny filaminana, toeram-pivarotana lehibe, tranon'ny mpiara-monina, sns.) ianareo dia ento am-bavaka manokana ireny olona sy toerana ireny. Afaka manao izany miaraka amin'ny tarika iray ianao, ka mijanona mivavaka eny akaikin'ny toerana tsirairay avy eny. Na mijanona mivavaka miaraka amin'ny olona iray manokana eny an-dalana. Ho gaga ianao ny amin'ny valiny mahafapo izay azonao rehefa mangataka hiara-hivavaka amin'ny olona iray na ho an'ny olona iray.

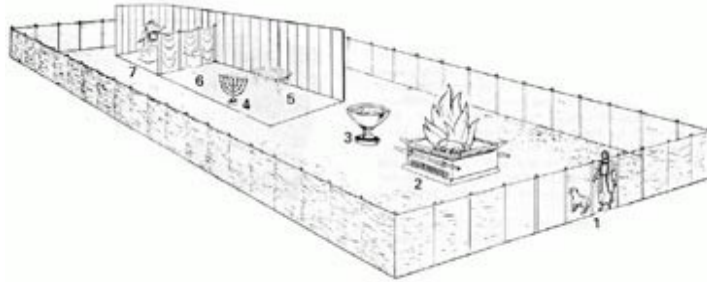
Lisitry Ny Vavaka

Anisan'ny fomba iray tena tsotra entina mivavaka ho an'ny hafa ny fanaovana lisitra ny anaran'ny olona sy ny zavatra entina am-bavaka. Apetaho ao amin'ny Baibolinao ilay lisitra na soraty ao amin'ny karne fandraisana naoty mipetraka eo akaikin'ny fandrianao. Mariho eo ny daty nanombohanao nivavaka ho an'ny zavatra tsirairay avy, miaraka amin'ny teny fikasana ara-Baiboly izay takiana. Rehefa miha-maroko ny zavatra eo amin'ny lisitrao dia azonao zaraina amin'ny andro mandritry ny herinandro amin'izay izy ireo. Aza adino ny manamarika ny valim-bavaka, ary marihina ihany koa ny datiny sy ny fomba nisehoany. Ny famerenana mijery ireny tantara irney no ampahatsiahy anao ny fahatokian'Andriamanitra.

Vavaky Ny Fitoerana Masina

Raha toa ianao ka mora mianatra amin'ny alalan'ny zavatra jeren'ny maso, dia ho hitanao fa tena hanampy anao ity fomba ity. Vakio ny momba ny Fiitoerana Masin'ny Israelita ao amin'ny Testamenta Taloha (**Eks 25-40**). Alaivo sary an-

tsaina hoe niditra teo amin'ny vavahadin'izany toerana mahafinaritra izany ianao ary nivavaka tahaka izao:

1. **Midera** an'Andriamanitra rehefa miditra eo amin'ny vavahadin-bavaka (vavahadin'ilay Fitoerana Masina).
2. **Mihaiky** ny fahotanao eo amin'ny alitaran'ny fisoronany (alitara fanaovana sorona)
3. **Manasa** ny fanahinao amin'ny famelankeloka avy Aminy (tavy fisasana)
4. **Mampamiratra** ny fiainanao amin'ny fanatrehan'ny Fanahy Masina (jiro)
5. **Mamoky** ny sainao amin'ny alalan'ny fizaràna ny Tenin'Andriamanitra (latabatry ny mofo aseho)
6. **Mivavaka ho an'ny hafa** eo amin'ny alitara fandroana ditin-kazo manitra (alitara fandroana ditin-kazo manitra)
7. **Mihazona** ny voninahitr'Andriamanitra, ny famindrampony, ary ny toetrany (Fiaran'ny Fanekena)

MITOETRA MIARAKA AMINY REHEFA MIJORO HO VAVOLOMBELONA

Inona no mitranga rehefa mitoetra miaraka amin'i Jesosy ao amin'ny Teniny ianao ary mitoetra ao aminy amim-bavaka? Izao no nilazan'ny Baiboly izany: **Lioka 19:39,40: "Fa ny Fariseo sasany izay teo amin'ny vahoaka nanao taminy hoe: Mpampianatra o, rarao ny mpianatrao. Fa Izy namely ka nanao hoe: Lazaiko aminareo fa raha mangina ireo dia ny vato no hiantsoantso."**

Heverinao angamba fa tsy mba nilaza zavatra nampiomahy i
Jesosy! Tamin'ny fanamarihana tsy dia sarotra nataony tamin'ny
Fariseo i Josy dia nilaza tsotra hoe: ***"Tsy afaka mangina izy
ireo. Raha mandany fotoana iarahana amiko ianareo dia
hitabataba ihany koa!"***

Tandremo! Aza miezaka hijoro ho vavolombelona raha tsy efa
niaraka tamin'i Josy ianao. Endrika ratsy no hanehoanao Azy
eo amin'ny tanoranao sy izao tontolo izao. Aza terena ny
fijoroana ho vavolombelona fa aoka hitoetra ao Aminy ary
hiomana mba hiseho ho azy izany. Rehefa tonga izay fotoana izay
dia tsy ampoizinao akory ny hanambaràn'ny tenanao izay zavatra
nataon'Andriamanitra tamin'ny teo aloha. Hanolotra valiny ara-
Baiboly hanampiana ny olona hamaha ny olany ianao. Ho hitanao
fa ny fijoroana vavolombelona dia famelàna ny sarony hisokatra
fotsiny ihany ary famelàna ny fitiavan'Andriamanitra hivoaka
avy amin'ny fiainanao. Rehefa mitoetra miaraka Aminy ihany
anefa ianao vao mitranga izany.

Ny olona sasany dia miantso izany hoe ***"Fomban'i Filipino."*** Jereo
ao amin'ny **Asa 8:26-40**. Ahita tantara mahagaga ao ianao. Ary
indro nisy kalesy nitondra tandapa Etioipiana namaky ny horonam-
bokin'Isaia. ***"Dia hoy ny Fanahy tamin'i Filipino: Andeha
manatona ka mankanesa amin'io kalesy io."*** Iza no nolazain'ny
Fanahy tamin'i Filipino raha lazaina amin'ny teny hafa: ***"Omeko
tombotsoa ianao. Henoy fotsiny ny fiantombohany dia mirosoa
amin'izay. Rehefa tafiditra ianao dia omeko anao ny teny ary
ataontsika batisa ralehilahy!"***

***"Ary nony nahita ny fahasahian'i Petera sy Jaona izy, sady
nahalala fa tsy mba mapahay lalàna na nampianarina izy roa
lahy, dia gaga izy ary fantany tsara fa efa niaraka tamin'i
Josy izy roa lahy."*** Asa 4:13

Ary izany tokoa no nitranga. Tsy hoe nanintona akory i Filipino.
Tsy hoe nahay nandaha-teny akory i Filipino. Fa kosa nanolo-tena

izy. Ary Andriamanitra no nanao ny sisa rehetra. Izany no fijoriana vavolomeblona: manolotra ny tenanao ampiasain'Andriamanitra ary miomana ho amin'ny zava-drehetra. Hitondra fifaliana eo amin'ny fiainana izany!

Tadidio, aza manahy akory ny amin'izay zavatra holazaina. Henoy ny fampanantenan'i Jesosy ao amin'ny **Lioka 12:11,12** ***"Ary raha mitondra anareo ho ao amin'ny synagoga sy ny mpanapaka ary ny manam-pahefana izy, dia az amanahy izay havalinareo na izay holazainareo; fa ny Fanahy Masina no hampianatra anareo amin'izany ora izany izay mety holazainareo."***

Zavatra mahagaga izany! Tsy hoe akory manao izay hampiaina ny Tenin'Andriamanitra sy mandika ny vavaka tsy mety ataontsika ihany ny Fanahy Masina, fa manolotra antsika ny teny izay tokony ampiasaina amin'ny fotoana mety ho amin'izany ihany koa. Koa aza manahy ny amin'ny fahalemenao akory rehefa tonga ny fotoana hijoroana ho vavolombelona. Ny Fanahy Masina no hiahy ny zava-drehetra. Aoka fotsiny ny tenanao mba hanaiky ampiasaina. Ahoana no fomba ahafahanao manao izany? Ireto misy hevitra vitsivitsy:

Tetikasa Fisaorana

Maro ny olona tokony hisaorana eo amin'ny fiaraha-monina misy anao. Ny mpanangona fako, ny mpiasa amin'ny toeram-pamakiam-boky, ny mpampianatra, ary ny hafa rehetra izay manolotra ny fotoanany sy ny talentany kanefa valisoa kely no azon'izy ireny ho setrin'izany. Azonao ovaina izany fomba fanao mahazatra izany. Manaova na mividianana karatra fisaorana ary hatolory an-tanana ireny olona mpanao asa soa fanampiana izany. Matokia fa hisy olona hanontany ny antony hanaovanao izany. Ambarao azy ireny fa nanatsotra ny tanany taminao ilay Andriamanitra fitiavana tompoinao, ary mamerina izany tombotsoa izany ianao.

SAINTSAINO NY AMIN'NY LOHAHEVITRA TIANAO RESAHANA. AHOANA NO NAHATRARANAO IZANY DINGAN'NY FAHALIANANA SY FITIAVANA IZANY? AHOANA NO AHATRARAN'NY FIAINAM-PANAHINAO NY DINGANA TAHAKA NA MIHOATRA NOHO IZANY?

Fangatahana fianarana ara-baiboly

Azo antoka fa mandray taratasy fangatahana fianarana ara-Baiboly avy amin'ny olona maro eo amin'ny fiaraha-monina misy anareo hatrany ny pasitoranareo. Tsy vitany ary tsy tokony ho izy irey ihany no mihaona amin'ireo olona rehetra ireo. Nahoana? Satria tokony hianatra miaraka amin'ny iray amin'ireo olona ireo ianao farafaharatsiny. Izany no ahatonga ny fandalinana ara-Baiboly ataonao hiasa tsara. Tsy ho azonao an-tsaina ny fifaliana amin'ny fanampiana olona iray hafa ahatakatra ny Baiboly, raha tsy efa nanao izany ny tenanao.

Olona Faka Tahaka

Koa zatria ianao mpitarika ny tanora, dia mijoro vavolombelona ianao isan'andro. Mijery akaiky ihany koa ireo tanora izay hanaovanao asa. Raha i Kristy no ivon'ny fiainanao, dia ho hitan'izy ireo sy ho reny izany. Inona no zavatra tena firesakao matetika? Moa ve mba mahazatra anao ny vavaka sy ny fandalinana ara-Baiboly? Mifanaraka amin'ny Tenin'Andriamanitra ve ny asanao? Baiko entitra izany ary izany no nahatonga an'I Jakoba niteny hoe: ***“Ry arahalahiko, aza dia samy ho mpampianatra be ihany ianareo, fantatrareo fa ho mafimafy kokoa no hitsarana anay mpampianatra.”*** Jakoba 3:1. Aza avela hanakana anao tsy ho tonga mpampianatra anefa izany. Raha toa ka niantso anao Andriamanitra, dia hanolotra anao ny fahasoavana ilainao ahatonga anao ho ohatra mendrika ihany koa Izy.

AOKA NY TENANAO HO VONONA HIASA HO AN'ANDRIAMANITRA HATRANY ARY HO VONONA AMIN'NY ZAVA-DREHETRA.

Fiadanana Mandalo

Toa misy olona mitaraina momba ny zavatra iray hatrany mihaona aminao n'aiza n'aiza toerana misy anao mandritry ny tontolo andro. Aoka tsy tokony hitaraina miaraka amin'izy ireo ianao fa hijanona ho tony ary hijery ny lafitsaran-javatra hatrany. Hanontany ten any olona hoe inona no antony mahatonga anao hiavaka! Eo ano tombotsoa tena mety indrindra hilazaa amin'izy ireo momba ny atao hoe mana-pinoana an'Andriamanitra eo anatrehan'ny fotoan-satrotra. Io no fomba mora indrindra hijoroana ho vavolombelona.

AMPITAO: FIZARANA IREO FOMBA

Ankehitriny àry, rehefa manomboka mandalina kokoa ny fanandramana manokana iarahana amin'i Jesosy ianao, dia ahoana no fomba hizarànao izany amin'ny tanora hiadidianao? Ireto misy hevitra vitsivitsy:

---

1. LAZAO AZY NY MOMBA IZANY

Izany no atao hoe fijoroana ho vavolombelona, sa ahoana? Raha toa ka tena misy ny fanandramana hiainanao, dia ho hitan'izy ireo ny fahazavana eny amin'ny masonao ary te hanana izany ho an'ny tenany ihany koa ny sasany amin'izy ireo.

2. AOKA HANANA FAHARETANA

Tsy mitrangatranga tampoka eo amin'ny fiainanao izany fanandramana izany, sa tsy izany? (Izany hoe mbola eo andalam-pisehoana izany amin'izao fotoana izao.) Aza antenaina ho tonga ho azy eo amin'ny fiainan'ny tanora entinao ihany koa izany. Omeo fotoana izy ireo. Tariho moramora izy. Raha matahotra ianao dia endrika ratsy momba

ny faharetan'Andriamanitra miaraka aminao no ho azon'izy ireo.

3. AMPIASAO HATRANY NY VAVAKA SY NY FANDALINANA ARA-BAIBOLY AMIN'NY HETSIKA IZAY ATAON'NY TANORANAREO.

Na manao fiarahana mihinana lasopy ianareo na mivoaka indray andro eny amoron-dranomasina na manao asa soa eo amin'ny fiaraha-monina, dia manokàna fotoana hiresahana amin'Andriamanitra amin'ny alalan'ny vavaka ary avelao avelao Izy hiteny amin'ny alalan'ny Teniny. Ho tsapan'ny tanoranao fa ny fiarahana amin'Andriamanitra dia tsy vitan'ny fanandramana iray andro na herinandro fotsiny, fa zavatra mitranga amin'ny fotoana rehetra isan'andro.

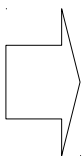
4. AVELAO HITARIKA NY TANORANAO

Omeo tombotsoa izy ireo hanamora ny vondrom-bavaka sy ny fandalinana ara-Baiboly. Amporisiho izy ireo hiresaka ny amin'ny vavaka nataony izay tsy nivaly, sy ny zavatra hitany tao amin'ny fandalinana ara-Baiboly nataon'ny tenany manokana. Arakaraky ny hitarihany sy ahazoany aina miresaka momba ny fanandramany manokana no ahatonga izany ho tena zava-misy eo amin'ny fiainany. Jereo amin'izay fa mijoro ho vavolombelona izy ankehitriny!

5. AZA TSINONTSINIAVINA NY FANAHY MASINA.

Efa hitantsika ny maha-zava-dehibe ny andraikitry ny Fanahy Masina. Noho izany, resaho ny momba Azy, miresaha Aminy, ary tadiavo ao amin'ny Baiboly ny fahamarinana vaovao momba Azy. Raiso ho toy ny mambra manan-danja indrindra ao amin'ny tarika misy anao Izy.

“Mamindrà fo amiko Andriamanitra o, araka ny fahasoavanao; araka ny haben'ny fiantranao vonoy ny fahadisoako. Sasao madio aho mba ho afa-keloka, ary diovny aho mba ho afa-pahotana.

Amorony fo madio aho Andriamanitra o, ary havaozy hiorina marina ny fanahiko ato anatiko." Salamo 51:1-2,10.

KATSAHO: FANAZAVANA ILAY FOMBA

Ny mpitarika avy amin'Andriamanitra dia olona tonga lafatra, sa tsy izany? Jereo ohatra i Davida. Hoy Andriamanitra: ***"Izaho nahita an'I Davida zanak'I Jese, lehilahy araka ny foko izay nanao ny sirtrapoko rehetra."*** ASA 13:22

Izany ka lehilahy! Nataon'i Davida avokoa izay rehetra tian'Andriamanitra nataony. Toa tsy nanota mihitsy no fandrenesana azy, sa ahoana? Eny tokoa, mahalala be kokoa ny momba izany isika. Ahoana ary no mbola ahafahan'Andriamanitra milaza izany ihany? Nahenany ve ny marika napetrany? Moa ve misy olona sasany avelany hiala maina rehefa avy mamono olona? Tsia no valiny. Inona àry izany no hitan'Andriamanitra tamin'i Davida ka nahatonga Azy ho faly taminy?

Voalohany indrindra dia olon'ny vavaka i Davida. Ahoana no ahalalantsika izany? Jereo ny bokin'ny Salamo. Ho hitanao ao ny resaka maro nifanaovan'i Davida tamin'Andriamanitra. Niresaka tamin'Andriamanitra izy na toy inona zava-nitranga, na tsara na ratsy. Ny fototra niorenany? Nitoetra tamin'Andriamanitra tamin'ny vavaka izy.

Tian'i Davida ihany koa ny Tenin'Andriamanitra. Ho tsapanao ny lanjan'izany fony izy niteny hoe: ***"Fanilon'ny tongotro sy fanazvana ny lalako ny Teninao."*** SALAMO 119:105. Nanao mihoatra noho ny fanambaràna ny fihetsehampony mahakasika ny Tenin'Andriamanitra ihany koa anefa i Davida. Nanao izay voalaza tao izy. Izao no voalazan'Andriamanitra ao amin'ny I MPANJAKA 14:8 ***"Nefa kosa ianao [Jeroboama] tsy mba nanao tahaka an'i Davida mpanompoko, izay nitandrina ny Teniko sy nanaraka ahy tamin'ny fony rehetra tsy hanao na inona na inona afa-tsy izay marina eo imasoko ihany."***

NANAO HADISOANA GOAVANA I DAVIDA KANEFA NIVERINA TAMIN'NY FON'ANDRIAMANITRA HATRANY IZY.

Tonga lafatra ve ny toetran'i Davida? Tsia. Imbetsaka izy no nanao zavatra tsy mendrika. Nanao izay zavatra rehetra nasain' Andriamanitra nataony tokoa ve i Davida? Eny. Namaly hatrany izy tamin'ny fotoana rehetra, teo ambanin'ny fandresen-dahatra avy amin'ny Fanahy Masina. Niondrika tamin'alahelo izy ary nibebaka. Rehefa nihaiky ny fahotany izy, dia natoky Andriamanitra ka namela azy (I Jaona 1:9). Izany no nahatonga an'i Davida ho olona nanaraka an'Andriamanitra tamin'ny fony. Nanao fahadisoana goavana izy, kanefa niverina tamin'ny fon' Andriamanitra hatrany. Ary farany, izany no hevitra ny hoe mitoetra ao Aminy.

ENTINA AM-BAVAKA: MIVAVAKA HO AN'ILAY FOMBA

Andeha hiverenana indray ny resaka vavaka. Mitadiava toerana iray ahafahanao mitoetra irery ary mifantoha amin'Andriamanitra irery. Aorian'izany dia avelao avokoa ny manodidina ary miantoraha tanteraka Aminy. Aoka ianao hanana fahatsorampo. Raha manana ny finiavana ianao kanefa tsy manana ny teny ambara, dia ity misy vavaka aroso ho anao. Azonao vakiana amin' Andriamanitra izany ankehitriny raha tianao.

"Andriamanitra malala o, tonga eto amin'ity toerana izay ahatsapako fa tsy mahefa na inona na inona aho raha tsy aminao ity ihany aho nony farany. Esory ny fahatokisantena ato amiko. Esory ny saron-tava manakona ahy. Mangata-pamelana aho noho ny ----- . Misaotra anao noho ny nanarianao ny otako tany amin'ny ranomasina lalina. Fenoy ny Fanahinao Masina aho ankehitriny. Nomenao tanora ho tarihina aho. Ampio aho hitondra azy ireo ho eo aminao. Ampio ihany koa izahay hitondra ny hafa ho eo aminao. Havaozy aho eo ampandalinana ny Teninao. Havaozy ao anatin'ny fahanginan'ny vavaka aho. Te ho anao aho Andriamanitra o. Amena."

HIVELOMANA: FAMPIHARANA IREO FOMBA

Inona àry izany no tokony ataonao ankehitriny? Ahoana no fomba ahafahanao manomboka mitombo ara-panahy anio? Ireto misy lisitry ny fanolorantena izay hanampy anao amin'ny fanombohana. Apetraho eo akaikiny eo ny soniana.

---

1. Hanolotra ny tenako sy ny asa fanompoana ataoko tanteraka ho an'Andriamanitra aho.
2. Hanomboka hampihatra ireo fomba fivavaka sy fandalinana ara-Baiboly nianarako aho.
3. Ampianariko ny tanora hiadidiako ireo fomba ireo.
4. Hangataka amin'Andriamanitra aho mba hanome antsika tombotsoa hizarana ny fitiavany amin'ny hafa.

LOHARANON-KEVITRA

BOKY

Dean, Kenda Creasy and Ron Foster. *The Godbearing Life: The Art of Soul Tending for Youth Ministry*. Upper Room Books, 1998. Famantarana ny maha-zava-dehibe ny fanaovana asa ho an'ny tanora izay mifototra amin'ny ara-panahy sady manana rafitra.

Higgs, Mike. *Youth Ministry on Your Knees: Mentoring and Mobilizing Young People to Pray*. Navpress, 2005. Ny fomba fanorenana ny vavaka eo amin'ny fiainanao manokana sy eo amin'ny fiainan'ny tanora entinao.

Jones, Tony. *Soul Shaper*. Zondervan Publishing, 2003. Fomba ahafahana mampiditra ny fomba amam-panao ara-panahy tamin'ny andro fahiny, eo amin'ny asa atao ho an'ny tanora.

Kenneson, Philip D. *Life on the Vine: Cultivating the Fruit of the Spirit in Christian Community*. Intervarsity Press, 1999.

Fampisaintsainana azo ampiharina momba ny fomba atao hananana fiainam-panahy eo anivon'ny kolontsain'izao tontolo izao.

* Maxwell, Randy. *5 Steps to Christ-like Living*. Pacific Press, 2001. Toro-hevitra fohy sy mazava, azo ampiharina ho amin'ny fitomboana ara-panahy, eo amin'ny sehatra midadasika isan-karazany amin'ny fiainana.

Ortberg, John. *The Life You've Always Wanted*. Zondervan Publishing, 2002. Fomba fijery vaovao sy maoderina, momba ny fitsipika mifehy ny ara-panahy.

* Kelnhhofer, Sarah Coleman. *Changing Lives: Experience the Power of a Teen Prayer Conference*. Review and Herald Publishing, 2000. Azo jerena ao amin'ny [www. adventsource.org](http://www.adventsource.org).

Warren, Rick. *The Purpose-Driven Life*. Zondervan Publishing, 2002. Dia maharitra efapolo andro, hamantarana ny drafitr'Andriamanitra ho an'ny fiainanao.

* White, Ellen G. *Steps to Christ*. Nampa, ID: Pacific Press Publishing Association, 1956. Tari-dalana manaraka dingana, hitomboana sy handalinana ny fifandraisanao amin'i Jesosy.

HAINO AMAN-JERY

Blackaby, Henry and Richard Blackaby. *A 40 Day Experience: Reality, Seven Truths from Experiencing God*. DVD. Lifeway Church Resources, 2005. Presents seven key biblical truths for knowing and experiencing God. www.lifewaystores.com or 800-448-8032

* Batchelor, Doug. *Keys for Answered Prayer*. Cassette or video. Amazing Facts. Hianarana avy amin'ny Baiboly ny fomba fivavaka amim-pahatsorana, mahomby, ary amin-kery. www.amazingfacts.org na 800-538-7275.

Jesus' Passion: Creative Prayer Stations CD. Group Publishing. Io CD dia hanolotra anao ny zavatra rehetra ilainao hirosoana amin'ny toeram-pivavahana fito mifototra amin'ny sorona nataon'i Kristy.

Swindoll, Charles. *Living Above the level of Mediocrity*. CD. Insight for Living. Lohahevitra hita amin'izay ny fahatsarana, ny fanolorantena, ny fitarihana, ny fahavononana, ny lohalaharana, ary ny fandresena ny fakam-panahy. www.insight.org or 800-523-6959

* White, Ellen G. *Ilay Fitiavana Mandresy*. CD. Remnant Publications, 2003. Henoy ny toetoetry ny fiainan'i Kristy. www.adventistbookcenter.com

TRANONKALA/VAOVAO MAIMAIM-POANA AMIN'NY INTERNET

* www.bibleuniverse.com. *Amazing Facts*. Fanoloratena isan'andro, fandalinana ara-Baiboly, fitaovana fandalinana, ary mihoatra noho izany.

* www.en.bibleinfo.com. *BibleInfo*. Mametraka fanontaniana ara-Baiboly amin'ny alalan'ny internet, mitadiava lohahevitra, na mandefasa fangataham-bavaka.

www.crosswalk.com/community/newsletters. *Crosswalk*. Mifidiana amin'ireo kazaran-javatra hanolorantena isan'andro sy vaovao amin'ny alalan'ny internet.

* www.fast.st. *FAST*. Manampy amin'ny fitadidiana ny Baiboly.

www.gospelcom.net/spiritual_walk/devotionals. *Gospelcom*.
Ahitana adiresy isan-karazany mitondra ho amin'ny resaka
mahakasika ny fanolorantena ao amin'ny internet.

www.intouch.org/myintouch/mighty/index_76123.html. *Mighty in Spirit*. Aoka hisy fiantraikany ainao ireo tantaran'ny lehilahy sy vehivavin'Andriamanitra ao amin'ny Baiboly ary amin'ny tantaran'ny Kristiana rehetra.

FOMBA FAHAROA

FAMPITAOVANA NY FITARIHANA

"Koa omeo fahendrena sy fahalalana aho hitarihako ireto vahoaka iretomivoaka sy miditra; fa iza no hahay mitsara izao olonao betsaka izao?" II TANTARA 1:10

"Ary Andriamanitry ny fiadanana anie ... hahatanteraka anareo amin'ny tsara rehetra hanao ny sitrapony, ka hiasa ao anatinareo izay ankasitrahana eo imasony amin'ny alalan'i Jesosy Kristy..." HEBREO 13:20,21

"Andriamanitry ny Israely manao hoe: Eny, ny Vatolampin'ny Israely miteny amiko hoe: Indro ny Mpanapaka ny olona; marina Izy sady marina Izy sady manapaka amin'ny fahatahorana an'Andriamanitra. Ary izany dia toy ny fahzavan'ny maraiana raha miposaka ny masoandro, dia ilay maraina tsy misy rahona iny; ary ny ahitra manorobona amin'ny tany noho ny hain'andro manarakaraka ny ranonorana." II SAMOELA 23:3,4

 TANTARA IAINANA: FAMPIDIRANA IREO FOMBA FIASA

 TANTARA: Tonga ny fotoana hanombohana ny fanazarantena ary nanapa-kevitra andeha hihazakazaka tamin'ny lalan-kely teo antanàna i Alex sy Mo. Nanafaingana ny diany i Mo ary nanomboka nandeha lavitra nihoatra an'i Alex. Tavela teo am-pisefosefoana teo izy.

ALEX : Andraso moa e! Ohatry ny hijanona izany mihitsy ny foko!

MONIQUE : Vao nanomboka anie isika e! Oviana izay ianao no tena nanao fanarantena farany?

ALEX : Tamin'ny tapa-bolana.

MONIQUE : Hainao tsara fa tsy manakana ny fanaovana izany ny fijerenao fahitalavitra. Fantatro amin'izany fomba

fifohanao rivotra mavesatra izany fa tamin'ny roa taona izao ianao no nanao fanazarantena farany!

ALEX : Eny ary e, mety tsy dia tena nahafatrapo loatra aho tamin'ny fanaovana fanazarantena. Kanefa efa eto anie aloha aho izao e! Sa tsy izany?

MONIQUE : Aleo angamba aloha isika haka aina kely eto amin'ity seza manaraka ity. Tsy te hilanja anao mandra-pahatonga any amin'izay alehantsika aho.

ALEX : Maka aina...tena mety izany. [Mivalapatra eo amin'ilay seza akaikin'i Monika i Alex]

MONIQUE : Tsy mahafinaritra ve ny mivoaka kely mifoka rivotra madio ety?

ALEX : Eny tokoa, fa tsy haiku fotsiny hoe mbola ho tafatsangana avy eto amin'ity seza ity ve aho? Ohatry ny mitady hivoaka avy ao an-tratrako ny foko!

MONIQUE : Nandeha tsara avokoa ve aloha ny zava-drehetra tato ho ato e? Ankoatry ny tsy fahampiana fanazarantena teo aminao.

ALEX : Tsy dia naninona ka. Nandeha nanao fandihadihana manokana momba ilay asa fanompoana ataon'ny tanora aho. Tsy fantatro anefa na manana ny fahaiza-manao ampiasaina amin'izany aho na tsia.

MONIQUE : Inona no tianao ambara? Noheveriko fa tianao ny miara-miasa amin'ny tanora.

ALEX : Eny tokoa. Tsy fantatro fa...hitanao...matahotra kely aho. Maninona moa raha hajanoko tanteraka any izany e?

MONIQUE : Toa misy manao amiko hoe nisy zavatra tsy vitanao mihoatra noho ny hazakazaka isa-maraina fanaonao

taloha. Efa nanokana fotoana betsaka hitondrana ambavaka momba izany ve ianao?

ALEX : Ie, izany hoe...ohatry ny...

MONIQUE : Hm... ilay hoe "ohatry ny" dia toa midika hoe "OHATRY NY MBOLA TSY"! Tsy momba anao anie io zavatra io ry alex e! Momba ny zavatra tian'Andriamanitra atao amin'ny alalanao izy io.

ALEX : Toa marina tokoa izany. Angamba aho mila manomboka mangataka amin'Andriamanitra hanampy ahy amin'izany.

MONIQUE : Tena hevitra mety izany. Hainao fa azony atao ny mampiasa ny karazan'olona rehetra, na dia ny olona izay tsy heverina ho mahavita izany aza! Inona no ambaran'ny Baiboly momba ny fihazakazahana kanefa tsy mety sasatra?

ALEX : Eny ary e, ampy izay. Etsy andanin'izany, rehefa avy nipetraka teto dia navaozin'Andriamanitra ny heriko!

MONIQUE : Tsara kosa izany, satria tena mila izany herinao izany ianao! [Miainga amin'izay i Monique]

ALEX : Eh, andraso!! Dia inona moa izany fa tsy andeha araka izay diako amin'izay aho... [Manomboka miteny irery.] Eny ary, vitako io e...tahaka ireny tany ampianarana ireny...Mifoka rivotra kely dia mamoka...

HEVERO NY AMIN'IZANY: FITSAPANA HO AN'NY MPITARIKA

Inona no mampahomby ny mpitondra tanora iray? Hainao ve hoe manao ahoana ny endriky ny fahombiazana? Sa tsy dia azonao antoka loatra ny antony mahatonga anao eo amin'io toerana io, ny tanjonao, ary ny fomba hanatontosanao izany? Manokàna minitra vitsy ary hafanao ny sainao hisaintsaina ny

amin'ny lohahevitra mahakasika ny fitarihana, amin'ny alalan'ny famenoana ireto fanambaràna ireto:

1. MPITONDRA TANORA AHO

SATRIA-----

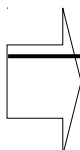
2. NY ZAVATRA TSARA INDRINDRA AZOKO ATAO HANOMANANA NY TENAKO AMIN'NY FITONDRANA TANORA DIA NY

-----

3. NY MPITARIKA TANORA MAHAY DIA

AHOANA NO AHALALANAO FA MITENY AMINAO ANDRIAMANITRA?

 FAMAKAFAKANA: FIEZAHANA MANAKATRA ILAY FOMBA FIASA

 HANANA FOTOANA HO AN'NY FIAINANAO IANAO!

Efa niroso ianao! Efa nanolotena hanokana ora maro ao anatin'ny faran'ny herinandro, hiaretana eo anivon'ny tanora maditra, ary fotoana tena mampihorohoro. Izany rehetra izany anefa dia ahazoana valisoa lehibe izay mety efa azonao an-tsaina. Tongaso amin'ny asa fanompoana ho an'ny tanora!

AHOANA NO AHALALANAO HOE MITENY AMINAO ANDRIAMANITRA?

"Dia hoy izaho: Tsy hanonona Azy aho na hiteny intsony amin'ny anarany. Nefa izany dia tonga toy ny afo mirehitra tao am-poko, voahidy ao amin'ny taolako; ary sasatra ny niaritra aho ka tsy mahazaka." JEREMIA 20:09

SAMIHAFI NY FOMBA HIANTSOAN'ANDRIAMANITRA

Mety tsy dia tena resy lahatra angamba ianao hoe tena tian'Andriamanitra hitondra tanora. Angamba ianao mamaky ity boky ity miaraka amin'ny fanantenana fa hanazava ny momba izany Izy. Ahoana no ahafantaranao raha tena tiany ho mpitarika tanora ianao? Andeha havadika ny Baibolintsika ary jerena ny fanandramana nolalovan'ny hafa fony izy ireny nantsoin'Andriamanitra hanao asa fanompoana.

1. **FITIAVANA MIREDAREDA:** Nosedraina tamin'ny afo i Jeremia. Nandrehitra afo tao am-pony Andriamanitra. Tena tsy nametraka fanontaniana ny amin'izay tsy maintsy ataony izy. Tsy maintsy nankato an'Andriamanitra izy ary nanambara ny Teniny. Moa ve Andriamanitra manery anao hizara ny fitiavany sy ny fahasoavany amin'ny tanora ao am-piangonanareo? Moa ve izany zavatra izay tsy azonao hodian-tsy hita? Ny fitiavana miredareda no iray amin'ireo fomba hanehoan'Andriamanitra ny antsony amin'ny mpitarika tanora.
2. **FAHATSAPANTENA:** Andriamanitra ihany koa dia mampiasa ny fahatsapantena ho an'ny hafa. Rehefa tsy avelanao hiditra ao an-dohanao ny fankasitrahana avy amin'ny olona iray, na tsipahanao avy hatrany ny filazan'ny olona momba ny fanomezam-pahasoavana anananao, dia mampiasa olon-kafa Andriamanitra matetika hanampiana antsika ahatsapa ny antsony amintsika, hanompo.
3. **FANANDRAMANA TEO AMIN'NY FIAINANA:** Indraindray Andriamanitra dia miantso ny mpitarika amin'ny alalan'ny fanomanana azy ireny. Omaniny amin'ny fomba manokana ny

fiainan'izy ireny mba ho tafiditra anaty vondrona iray miavaka. Tsy tongatonga ho azy ny niarahan'i Paoly niasa tamin'ireo olona niarahany. Ny lova Jiosy nananany, ny maha-Romana azy, ny fahaizany ara-pianarana, ary ny fahaizany manangana trano lay izay iaraha-mahalala, dia zavatra mahery nampiarahan'Andriamanitra, nampiasaina hamaboana fanahy an'arivony ho eo Aminy.

Nataon'Andriamanitra fotsiny izay hifanarahan'i Paoly amin'ilay asa. Amin'ny alalan'ny fanandramana lalovanao eo amin'ny fiainanao ihany koa no hanaovan'Andriamanitra asa fanomanana anao. Mety efa nomaniny hatramin'izay ianao hiara-hiasa amin'ny tanora.

4. **FILANA:** Angamba ianao mpitarika tanora satria noraisinao ilay andraikitra. Tsy hisy olon-kafa hanao izany kanefa tsy maintsy atao ilay izy, noho izany dia nanaiky ianao. Raha izany dia misy olona tena nitovy taminao mihitsy. Nanao tahaka izany ihany koa I Davida. Rehefa hitany fa tsy nisy nahasahy niady tamin'i Goliata ny ireo miaramilan'ny Israely, dia noraisiny ny andraikitra ary nandroso tamin'ny herin'Andriamanitra irery ihany izy. Raha tahaka izany ianao dia mahereza. Hialoha lalana anao Andriamanitra, tahaka ny nataony tamin'i Davida, ary hanomana ny lalana.

MANINONA MOA RAHA MIATO KELY, MIANKOHOKA ARY MIVAVAKA?

Hitanao fa tsy dia maninona akory ny fomba niantsoana anao hanao asa fanompoana ho an'ny tanora. Tsy misy fomba tsara kokoa mihoatra noho ny hafa. Ny zava-dehibe dia ny nitondran'Andriamanitra anao teo amin'io toerana io ary hanohy hitari-dalana anao Izy manomboka eo.

NIANTSO IZY. MATAHOTRA AHO!

Mety mbola somary sahiran-tsaina kely ihany ianao. Matahotra ianao sao dia tsy mifandraika amin'izany ny fahaizanao. Asa

avela hanakana anao izany. Toa mihoatra noho izay mety ho vitantsika ny antson'Andriamanitra indraindray. Nangozohozo ohatra ny lohalik'Isaia rehefa nandray ny antso hiroso ho amin'ny asa fanompoana. Nisaintsaina ny amin'ny fahalebiazan'Andriamanitra izy ary ny hany mba azony nolazaina dia ny hoe: ***"Lozako! Maty aho. Fa lehilahy maloto molotra..."*** **ISAIA 6:5**. Fantatr'Isaia izay tian'Andriamanitra ataony; tsy fantany fotsiny hoe ahoana no fomba hamitany adidy masina tahaka izany.

Moa ve ianao mahatsapa ho tsy dia tena mendrika? Efa tsapanao ve fa ny andraikitra mitaona olona ho eo amin'i Kristy dia lehibe noho ny zavatra vitanao? Tsara izany, tene afaka mampiasa anao amin'izay izany Andriamanitra ankehitriny. Ny fahatsapanao ny filàna Azy no dingana voalohany. Hoy i Jesosy: ***"Ny Zanaka tsy mahazo manao na inona na inona ho Azy..."*** **JAONA 5:19**. Raha mila miankina amin'ny Rainy any an-danitra izany ny zanak'Andriamanitra, moa tsy tokony hihoatra noho izany va isika?

NY FAHATSAPANAO NY FILANA AZY NO DINGANA VOALOHANY.

Tsaroanao ve ny teny fikasana ao amin'ny **FILIPIANA 4:19**? ***"Fa Andriamanitra ahatanteraka izay rehetra tokony ho anareo, araka ny haren'ny amin'ny voninahitra ao amin'i Kristy Jesosy."*** Andriamanitra tsy hanome anao asa izay tsy ahafahany manolotra fitaovana ho anao. Mandohaliha fotsiny ihany, angataho ny fitahiany, ary misaora Azy noho ny nanomezany anao io fihaikana manan-danja io.

FANTARO NY FAHAIZA-MANAO ANANANAO

Moa ve ny fiantsoana avy amin'Andriamanitra mitondra hery mahagaga eo amin'ny asa fanompoana ataonao ho an'ny tanora? Mety hihevitra angamba ianao hoe: "Inona no mampanahy? Tonga dia miseho eo anatrehan'ny tanroa fotsiny dia mandeha ho azy ny zavatra tsara rehetra. Tsy mila mianatra ny fomba fitarihana

mahomby. Raha niantso ahy Andriamanitra dia efa vonona izany aho."

Tadidio izay voalaza ao amin'ny **ASA 17:11**: ***"Ary ny toe-panahin'ireo dia tsara noho ny tao Tesalonika; satria nandray ny teny tamin'ny zotom-po indrindra ireo ka nandinika ny Soratra Masina isan'andro, na marina izany na tsia."***

Ny mponina tao Beria dia nandalina isan'andro. Te ho tonga mpaneho an'i Jesosy amin'ny endriny tsara indrindra araka izay tratrany izy ireo. Tian'izy ireo ho azo antoka fa nety ny nataon'izy ireo. Tsy tokony hanao tahaka izany ihany koa ve ny mpitarika tanora? Eny fa na dia ny pasitora tanora izay efa zadraharaha aza dia mila mianatra hatrany raha maniry hihazona ny fahombiazany. Soa ihany fa maro ny fomba hahazoana sy hanatsarana ny fahaizana mitondra tanora.

FOTOANA HO AN'NY FITAOVANA

Mila fitaovana avokoa ny asa rehetra. Araka ny ambaran'ny mpiasa rehetra aminao dia manamora kokoa ny asa ny fananana ny fitaovana mifanaraka amin'izany asa izany. Inona àry izany no andraikitra tena fahita indrindra eo amin'ny asa fanompoana atao ho an'ny tanora? Ireto avy izany, nalahatra miaraka amin'ny fitaovana izay tsy maintsy hananan'ny mpiaramiasa rehetra amin'ny tanora! Aza adino ny mijery ireo loharanon-kevitra fanampiny izay voatanisa any amin'ny faran'ny toko tsirairay avy.

Strengthening Your Spiritual Life

Dean, Kenda Creasy and Ron Foster. *The Godbearing Life: The Art of Soul Tending for Youth Ministry*. Upper Room Books, 1998.

Helping Youth in Crisis

Parrot, Dr. Les. *Helping the Struggling Adolescent*. Zondervan, 2000.

Facilitating Small Groups

Polich, Laurie. *Help! I'm a Small-Group Leader!* Zondervan, 1998.

Creating Programs

Ideas Library CD-Rom, v.3.0. Youth Specialties.

Identifying Spiritual Gifts

Burns, Jim. *The Word on Finding and Using Your Spiritual Gifts.* Regal Books, 1999.

Understanding Youth and Youth Culture

Mueller, Walt. *Understanding Today's Youth Culture.* Tyndale House, 1999.

1. **MANATRIKA SEMINERA FIHOFANANA.** Mety ho hetsika eo an-toerana karakarain'ny mpitarika eo amin'ny fiangonana misy anareo izany, na koa fihaonambe iraisam-pinoana lehibe toy izay karakarain'ny vondrona iray na Sampana Miahny ny Tanora. Amin'izy ireny hatrany no handraisanao torohevitra maro azo ampiarina, tombotsoa ahafahana miresaka amin'ny manam-pahaizana eo amin'ilay sehatra, ary tombotsoa ahafahana mijery sy mividy ireo fitaovana vao nivoaka ho an'ny sampana miadidy ny tanora.
2. **MAMAKY BOKY, MANDRAY GAZETY TSY TAPAKA, MIHAINO HORONAM-PEO, NA MIJERY SARIMIHETSIKA MAHAKASIKA NY FITONDRANA TANORA.** Jereo miaraka amin'ny lehiben'ny sampana miadidy ny tanora eo amin'ny fitantanana misy anareo raha toa ka manana toerana findramam-boky filàn-kevitra izy ireo. Raha toa ka tsy misy izany dia manokàna vola amin'ny tetibolan'ny tanoranareo, ary atombohy ny fananganana iray ho an'ny fiangonanareo eo an-toerana. Amin'izay ihany koa ny ekipa mpitarika ao aminareo mba afaka mampiasa azy ireo. Tsara hanombohana izany ireo loharanon-kevitra voatanisa any amin'ny faran'ny toko tsirairay avy amin'ity boky ity.

3. **MIFANDRAY AMIN'NY MPITONDRA TANORA Hafa.** Aza mandeha irery amin'io asa io ! miezaha mifandray amin'ireo mpitarika hafa eo amin'ny faritra misy anareo. Mifampizarà hevitra, fitaovana, antom-bavaka, tsy fahombiazana, ary fahombiazana. Afaka manomana hetsika iarahana ianareo. Ny fiarahana miasa dia fomba iray lehibe ahafahana mianatra. Raha mety dia mifandraisa amin'ny mpitondra tanora iray efa zadraharaha izay mazoto hanoro lalana anao amin'ny fotoan-tsarotra. Tsy voavidim-bola ny mpanolotsaina mahay.
4. **MITSIDIKA NY TRANONKALAN'NY TANORA.** Maro ny fanampiana hita any amin'ny Internet. Teny fototra vitsivitsy sy milina fanaovana fikarohana fotsiny ihany dia ahitanao ny tranonkala maro natao hanohanana ny mpitondra tanora. Ny sasany aza moa dia ahafahana misoratra anarana maimaim-poana ary avy eo mahazo "mailaka" (taratasy alefa amin'ny alalan'ny internet) sy vaovao tsy tapaka. Misorata anarana amin'izany! Azonao jerena mivantana ihany koa ny tranonkalan'ireo sampana miadidy ny tanora hafa eo an-toerana. Jereo hoe inona no ataony ary ahoana no fomba handaminany izany. Raha misy zavatra manintona anao dia antsoy ilay mpitarika mba hanazava kokoa ny antsipiriany.
5. **MANAOVA LISITRY NY FITAOVANA MISY EO AN-TOERANA.** Na izany mambran'ny fiangonana izay manana fiara fitondra amin'ny ranomandry izay azo resahana an-telefaonina any lavitra any, na Kristiana mpanolotsaina tsara fanahy izay azon'ny tanoranao sy ny fianakavianao hivantanana; maro ny olona izay afaka manampy eo amin'ny faritra misy anareo. Ampiasao ny "FITAOVANA: Taratasy Mirakitra Ny Fomba Fifandraisanao Aman'olona" ato amin'ity toko ity, mba hananana ny lisitr'ireo anarana sy ny fomba hifandraisana aman'olona amin'ny fotoana ilàna izany.

DRAFITRA HO AN'NY FOMBA FIASA MIARAKA AMIN'NY EKIPIA

Ny mpitondra tanora tsirairay avy dia mila ekipa manodidina azy. Tsy hoe hanohana ara-tsaina fotsiny ihany io ekipa io, fa ny mambra tsirairay avy ao ihany koa dia hanamafy ny asa fanompoana ataonao, amin'ny alalan'ny fanomezam-pahasoavana manokana ananan'izy ireo. Ny fihaikana atrehana dia ny fananganana ekipa izay afaka manatona ary mahataona ny karazana tanora rehetra. Rehefa mifidy ny olona ho ao anatin'ny ekipanao ianao dia jereo ny zavatra ilaina eo amin'ny lafiny ara-kolotsaina, amin'ny maha-lahy na maha-vavy, ary ny sokajintaona samihafa. Ohatra, marobe ve ny tovovavy fa saingy tsy misy kosa ny vehivavy lehibe mpitarika? Marobe ve ny mpianatra avy amin'ny foko iray kanefa tsy misy olona mba tena mifankahazo amin'izy ireo ao anatin'ilay ekipa? Ny mpitarika izay mahay mihevitra dia hiasa hameno ireny banga ireny. Hevero ihany koa ny amin'ny fomba fitarihanao. Inona no tanjakao sy ny fahalemenao amin'ny maha-mpitarika anao? Mety ahita olon-dehibe sy tanora mpitarika izay manana fanomezam-pahasoavana mifameno amin'ny anao eo amin'ny resaka fitarihana?

INONA AVY NY TANJAKA EO AMIN'NY SEHATRY NY FITARIHANA IZAY NOMEN'ANDRIAMANITRA IREO OLONA MANODIDINA AHY?

Diniho ireto karazana mpitarika etsy ambany ireto. Iza amin'ireo no tena mahalaza indrindra anao? Miezaha manangona ekipa izay manana toetra mitovy amin'ireo hafa ireo, araka izay azo atao.

- 1. NY MPAMINAVINA DIA NOMENA FANOMEZAM-PAHASOAVANA HANANA FINOANA MIEZINEZINA.** Mahay mamorona izy ireny ary tsy mampiasa ny teny hoe “tsy mba ho vita izany”. Tsy andriny ny “andehanana amim-pahavononana ho any amin'ny toerana izay mbola tsy nalehan'ny olona mihitsy”, ny mpaminavina dia mahita fahafaha-manatanteraka sy fomba hitaomana ny hafa ho any amin'izany toerana izany.

2. NY MPANOLOTSAINA DIA MITARIKA HO AMIN'NY FIFANDRAISANA.

Izy ireo dia olona mahay mizara sy manam-paharetana izay mitarika ny hafa amin'ny alalan'ny toetrany tia mikarakara. Tsy voatery hanaraka fandaharam-potoana manokana izy ireo, ary izany indrindra no hitadiavan'ny hafa ny toro-hevitra avy amin'ny Fanahy ao aminy.

3. NY MPIKARAKARA DIA MITARIKA AMIN'NY ALALAN'NY DRAFITRA SY NY FIFANDRAISANA. Ny fomba fitarihany amin'ny fandraisana fanapahan-kevitra sy famakafakana dia mitarika ny hafa hanatontosa andraikitra. Manaradia ny olona satria mahita drafitr'asa avy amin'Andriamanitra manoloana azy izy ireo.

4. NY OLONA FAKA TAHAKA DIA MITARIKA AMIN'NY ALALAN'NY OHATRA ASEHONY. Tsy miangavy ny hafa hanao zavatra izay tsy mbola nataon'ny tenany izy. Hizerany ny lâlana ary resahany ny resaka. Mahafinaritra ny hafa izany ary te hanaraka izy ireo.

NY EKIPIA TIAKO HANANANA

Raha toa ka afaka maka olona ao amin'ny fiangonana misy anao ianao ampidirina ao anatin'ny ekipa misy anao, iza no apetrakao amin'ireto sokajy tsirairay avy ireto?

Mpaminavina-----

Mpanolotsaina-----

Mpikarakara-----

Olona Faka Tahaka-----

Mpisolovava -----

Mpanampy-----

Mpanasitrana amin'ny alalan'ny vavaka-----

NY KARAZANA MPITARIKA ANANKIRAY DIA TSY MAHATAONA NY KARAZANA TANORA REHETRA.

5. NY MPISOLOVAVA DIA MITARIKA AMIN'NY ALALAN'NY FIJOROANA HAMENO NY BANGA EO AMIN'NY Hafa. Ny fahatokian'izy ireo dia mahatonga azy afaka miteny hisolo tena ireo izay mila izany. Amin'ny alalan'ny faniriany fatratra hijoro ho an'ny tanora no hitaomany azy ireo hanaradia azy.

6. NY MPANAMPY DIA MITARIKA AMIN'NY ALALAN'NY FIZARANA. Tsy mba misaintsaina ny zo tokony ho an'ny tenany na izay mety ahazoany aina izy. Amin'ny alalan'ny asa atao, tsy mijery ny tena, izay ataon'izy ireo ho an'ny hafa mila izany, no hanarahan'ny hafa ny saina tia mizara tahaka izany.

7. NY OLONA MANANA FANOMEZAM-PAHASOAVANA MAHAY MANASITRANA DIA MAMPIASA NY HERY MIASA MANGINA AVY AMIN'NY SY NY HERIMPONY MBA HANDRESENA LAHATRA NY Hafa HANARADIA AZY. Maha-te ho tia sy maha-te hinamana ny mpitarika tahaka ireny. Mitangorona eo aminy ny hafa rehefa mahafantatra fa manana zavatra miavaka izy.

Hitanao àry izany fa ampiasain'Andriamanitra hitarika ny karazan'olona rehetra. Ny karazana mpitarika iray dia tsy mahataona ny karazana tanora rehetra. Izany no antony nahatonga an'Andriamanitra hametraka olona isan-karazany ao am-piangonana. Maty ianao irery no mpitondra tanora "voafidy", kanefa amin'ny alalan'ny fampandraisana anjara ny hafa no hampitomboanao ny tombotsoa ahazoana ny tanora rehetra ao aminareo.

EFA NANAOSINONTSIONA MPITONDRA TANORA IRAY MANANA FAHAIZAMANAO VE IANAO?

FIANTSOANA OLONA MPIROTSAKA AN-TSITRAPO

Hanontany tena angamba ianao hoe: "Ahoana no fomba ahafahako mampandray anjara ny hafa? Tsy misy olona terem-panahy hiasa

miaraka amin'ny sampana miadidy ny tanora izany." Aza manahy. Maro ny mpitondra tanora efa niatrika tranga tahaka izany. Ataovy an-tsaina ireto antony telo voalohany tsy hirotsahan'ny olona an-tsitrapo ireto: 1) mihevitra izy ireo fa tsy dia manam-potoana, 2) mahatsapa ho tsy mahazo aina izy ireo rehefa manodidina ny tanora, na 3) tsy tsapan'izy ireo ny zavatra ilainao ho an'ny isam-batan'olona. Azonao ampitomboina ny mety ahazoana mpirotsaka an-tsitrapo, amin'ny alalan'ny firesahana ny momba ireo sokajy tsirairay avy ireo. Ireto misy soso-kevitra vitsivitsy:

1. **MANASA NY OLON-DEHIBE HIROTSAKA AN-TSITRAPO MANDRITRY NY FOTOANA FOHY.** Izany no hitondra azy ireo hifandray amin'ny sampana misy anao sy ny zavatra ilainy. Manana finiavana hanampy amin'ny fitondrana ny tanora amin'ny alalan'ny fiara, hanatrika hetsika iray ve izy ireo? Azon'ny tanora ampiasaina ve ny morondranon'izy ireo ao anatin'ny tapak'andro hariva indray mandeha? Mety afaka mitondra tsindrintsakafo ho an'ny fiaraha-misakafon'ny tanora eny amin'ny toeram-pitsangatsanganana angamba izy ireo. Tsy hoe mora tao fotsiny ny fanoloran-tena ao anatin'ny fotoana fohy, fa mety ahazoana tombotsoa lehibe eo amin'ny fandaharam-potoanareo izany, ary mety hitarika ny olon-dehibe sasany hanao fanoloran-tena maharitra.
2. **AMPAHAFANTARO NY MPIARA-MIVAVAKA AO AMINAREO NY TANORANAO.** Miaraha-miasa amin'ny pasitora mba hampandraisana anjara ny tanora amin'ny asa fanompoana. Manaoa fanadihadihana azy ireo ao antin'ny fanompoa-pivavahana. Lazao ampahibemaso ny zavatra mitranga eo amin'ny fiainan'izy ireo. Atomboy ny fandaharana "mpanolotsaina mitana tsiambaratelo", ary asaina mivavaka sy mampahery tanora iray ny olon-dehibe. Ataovy izay azonao atao handravana ny sakana izay misy eo amin'ny olon-dehibe sy ny tanora

indraindray. Izany no ampitombo ny fahazoana antoka hahazo aina izy ireo rehefa angatahana hirotsaka an-tsitrapo.

3. **AZA ESORINA NOHO NY AMIN'NY FIAVAHANY NY MPITARIKA MANANA FAHAIZA-MANAO.** Ny mpitarika tanora mahay dia tsy faritana amin'ny alalan'ny mahatanora azy na ny "fahaizana mifandray tsara" mety hananany, na ny isan'ny fanatanjahantena hainy tsara. Ny tanora dia maniry hery miasa mangina maro tsy ampoizina eo amin'ny fiainany. Mila tanora mitovy aminy izy ireo, olona atao zoky, olona atao ray aman-dreny, ary ray aman-drenibe manangana azy ho zafy. Manaiky ireo olona tsy miovaova sy mikarakara azy izy ireo, tahaka izay ataony amin'ny olona feno fahatsorana sy hafanampo.
4. **MIANTSO AMIN'NY ALALAN'NY RESAKA ATAO ISAMBATAN'OLONA.** Ny fitadiavana mpirotsaka an-tsitrapo eny amin'ny polpitra isan-kerinandro dia toa ahitana fa miha-milentika ny sambonao. Mahakivy ny tanoranao izany. Ny mpirotsaka an-tsitrapo rehetra izay namaly ny antso dia mety hanao izany vokatry ny fitserana fa tsy vokatry ny fanantenana zavatra tsara. Asio filazana ho hitan'ny rehetra mahakasika ilay filànaireo, ary asao isam-batan'olona amin'izay ny olona hitanao fa mety manana fahaiza-manao, hitsidika ny fandaharanareo, hihaona amin'ny tanoranareo, ary mijery mivantana ny zavatra tena ilaina.
5. **OMEO HERY NY TANORANAREO AHAFAHANY MITARIKA.** Aza tsinontsiniavina ny fitaovana manan-danja indrindra eo aminao! Ahita mpitarika isan-karazany ianao eo amin'ny tanora entinao. (Miresaka be kokoa ny amin'izany ny ao amin'ny Fomba Fahadimy.)

MOA VE IANAO TIA SY MANAIKY NY TANORANAO, ENY FA NA DIA IREO SAROTRA IARAHANA AZA?

ASAIVO MIVAVAKA SY MAMPAHERY NY TANORA IRAY NY OLON-DEHIBE IRAY.

NY TOETOETRY NY MPITONDRA TANORA MAHOMBY

Na manao ahoana na ahoana endrika fitarihana ampiasainao dia afaka mahazo tombotsoa amin'ny alalan'ny fakana tahaka ny toetran'ny olona sasany ny mpitarika rehetra. I Charles Shelton, tao anatin'ny bokiny mitondra ny lohateny hoe "Adolescent Spirituality" (Ny Fiainam-panahin'ny Tanora), dia nilaza fa ny tanora dia voasariky ny mpitarika izay:

1. **MANANA FOTOANA MALALAKA.** Moa ve ianao eo hatrany rehefa ilain'ny tanora ara-pihetsehampo sy ara-batana? Izany no ahatsapan'izy ireo ny tombambidy omenao azy. Rehefa manana fotoana ho azy ireo ianao dia ho tsapan'izy ireo fa tiana izy ary voaro.
2. **MANAIKY AZY.** Moa ve ianao tia sy manaiky ny tanoranao, eny fa na dia ireo sarotra iarahana aza? Inona no akon'ny fandraisana izany karazana fitiavana tsy misy fepetra izany eo aminao? Alaivo sary an-tsaina ny akon'izany eo amin'izy ireo!
3. **MANEHO NY TENA IZY.** Moa ve ianao misokatra sy tsotra amin'ny tanoranao? Moa ve hiainanao ny fiainana irian'i Jesosy hiainanao? Rehefa manao hadisoana ianao dia tena manaiky izany tokoa ve ary mangataka famelankeloka? Raha fantatry ny zanakao hoe iza no hifandraisany isaky ny miditra eo am-baravarana ianao dia miaina ilay fiainana tena marina tokoa ianao izany.

"Ary Jesosy natory teo am-bodin'ny sambokely tambonin'ny ondana, ary namoha Azy izy ireo ka nanao taminy hoe : Mpampianatra o, tsy mampaninona Ana ova izao hahafatesanay izao? Ary nifoha Izy dia niteny mafy ny rivotra sady nilaza tamin'ny ranomasina hoe: Mangina, mitsahara! Ary dia nitsahatra

ny rivotra ry tony tsar any andro. Ary hoy Izy taminy: Nahoana no saro-tahotra ianareo? Tsy mbola manam-pinoana va ianareo?"

MARKA 4:38-40

NY FOMBA ENTINA MITARIKA

Misy endrika iray fanampiny eo amin'ny resaka fitarihana, izay tokony ho resahantsika. Na karazana mpitarika manao ahoana na manao ahoana ianao, dia mitaky karazana fomba fahaizana mitarika ny tranga isan-karazany.

1. **NY FOMBA "MANDRAY AN-TANANA"**. Misy ny fotoana izay tokony hanarahanao maso tsara. Raha toa ianao ka mampianatra fahaiza-manao manan-danja iray, tsy ampy fotoana hanaovana tetikasa iray, na misy olana eo amin'ny resaka fiarovana, dia ilainao ny manome toromarika mazava sady manantena fa arahana izy ireo.
2. **NY FOMBA "MISITAKA KELY"**. Misy ny tranga hafa izay tianao hisitahana kely ary hamelana ny zava-drehetra andeha tsy misy anao. Angamba ianao manana ekipa feno fahazotoana izay mila toromarika kely fotsiny, na te hitsapa ny zavatra mety ho vitan'ny ekipanao amin'ny alalan'ny famelana azy ireo andeha irery. Amin'ireo tranga roa ireo, tadidio fa fomba "Misitaka Kely" dia mety mbola mitaky ny fidiranao an-tsehatra amin'ny fotoana sasany.
3. **NY FOMBA "MIZARA"**. Amin'ny ankabeazan'ny fotoana, na izany aza anefa, dia tianao ny mampiasa ny fomba fitarihana ifampizaràna. Iza avy no ataon'ny mpitondra tanora amin'io fomba io:
  - a. Manontany ny mambra ao anatin'ny ekipa isaky ny manao drafitra sy mandray fanapahan-kevitra.
  - b. Mizara andraikitra amin'ny ekipa ary mametraka fe-potoana, kanefa manohy ny andraikitra maha-mpitarika ihany.

d. Mampiroborobo ny fahaizana miara-miasa ao anaty ekipa.

ANDRIAMANITRA NO HANOME

Tsy misy hisalasalana, mitaky ezaka ny fitarihana. Mila fanetrentena sy saina mahay mampianatra izany. Mila fahaizana milefitra sy fahendrena hamantarana hoe rahoviana ary ahoana no fomba hampiasana ny fahaiza-manao hananan'ny hafa. Ny vaovao mahafaly dia ny fitahian'Andriamanitra ny ezaka ataonao mba ho tonga mpitarika tsara kokoa. Ataony valisoa ho anao ny fahombiazana. Hampianatra anao amin'ny alalan'ny fahadisoampanantenana Izy. Izy anie ***"hahatanteraka anareo amin'ny tsara rehetra, hanao ny sitrapony."*** HEBREO 13:20,21

AMPITAO: FIZARANA IREO FOMBA

Azo antoka fa efa tsikaritrao ny toetra mahay mitarika hananan'ireo tanora entinao. Ny sasany amin'izy ireny dia mitarika vokatry ny faharesen-dahatra mahery ao anatiny, ny sasany kosa manome ohatra amim-pahanginana. Ny sasany mampiasa ny hery miasa mangina avy aminy, ho amin'ny tsara; ny sasany kosa mampita zavatra ratsy amin'ny hery miasa mangina ampitainy amin'ny ekipa. Ho resahantsika be be kokoa ny fomba fampatanjahana ny tanora hahaizany mitarika, ao amin'ny Fomba Fiasa Fahadimy. Eo am-piandrasana izany anefa dia ireto misy antony vitsivitsy tokony hampitaovanao ny tanoranao.

FAMPIVELARANA NY TANORA MPITARIKA

- 1. MIHAZONA ANTSIKA AHALALA TSARA NY TENA ZAVA-MISY.** Afaka manolotra fahendrena ny olon-dehibe rehefa mitondra ny tanora ho amin'ny fahamatorana. Ny tanora mpitarika kosa etsy andaniny dia afaka milaza ny fahitany ny zavatra tena ilaina amin'izao fotoana izao sy ny kolotsain'ireo tanora mitovy aminy. Mahavita mitaona sy miresaka amin'ny tanora hafa izy, amin'ny alalan'ny fomba izay tsy hain'ny olon-dehibe atao. Ny tanora ihany koa dia mampita hery miasa mangina lehibe eo amin'ny fomba fihevitry'izao tontolo izao sy ny fifandraisany. Tena mety ny ataon'ny fiangonana raha mihaino ny fomba fijerin'ny tanora izy ireo.
- 2. MANAO EZAKA HO NY HO AVIN'NY FIANGONANA.** Tsy hoe mampisy aina eo amin'ny fiangonana amin'izao fotoana izao ihany akory ny tanora mpitarika, fa dia harena ho an'ny ho avy ihany koa izy ireo. Koa satria manakaiky ny Fihavian'i Kristy Fanindroany dia toa miha-akaiky ihany koa ny ho avy, ary tsy azo antoka aharitra tahaka ny taloha intsony. Ny tanora mpitarika izay hofanina sy karakaraina amin'ny alalan'ny fomban'Andriamanitra dia hanampy antsika amin'ny

fiatrehana izany fotoana feno fihaikana izany amim-pinoana.

3. **MANOME AZY IREO ANTONY IRAY HIFIKIRANA.** Misarika ny fahalianan'ny tanorantsika izao tontolo izao. Orinasa mpanefoefo ara-bola no misarika azy ireny ho amin'ny volabe azo amin'ny fikarohana atao sy ny fivarotana. Tsy afaka mifaninana mivantana amin'izany ezaka matanjaka izany isika, kanefa tsy maintsy miezaka mafy ihany koa hahazo ny fon'ny tanorantsika. Ny tombotsoa tsara indrindra ahafahantsika manao izany dia ny fanolorana toerana sy tanjona azy ireo. Rehefa tena ilaina sy omena lanja izy ireo ary fantany izany, dia azo antoka fa tsy hiala.

AMPIASAO IZY IREO RAHA TSY IZANY DIA HO VERY.

"Ary hoy i Jehovah taminy... : 'Koa ankehitriny dia mandehana, fa Izaho no homba ny vavanao ka hanoro anao izay holazainao.' F ahoy izy: 'Tombo o, mifona aminao aho, iraho izay tianao hirahina.' Dia nirehitra tamin'i Mosesy ny fahatezeran'i Jehovah, ka hoy Izy: 'Tsy ao ihany va Arona Levita rahalahinao? Fantatro fa mahay mandaha-teny izy. Ary indro koa, avy hitsena anao izy; koa rehefa mahita anao izy dia ho faly ny fony. Dia hiteny aminy ianao ka hanolo-teny azy; ary Izaho homba ny vavanao sy ny vavany ka hanoro anareo izay ataonareo.'" EKSODOSY 4:11-15

KATSAHO: FANAZAVANA ILAY FOMBA

"Ary hoy Jehovah taminy: '...Koa ankehitriny dia mandehana, fa Izaho no homba ny vavanao ka hanoro anao izay holazainao.' Fa hoy izy: 'Tombo o, mifona aminao aho, iraho izay tianao irahina.' Dia nirehitra tamin'i Mosesy ny fahatezeran'i Jehovah ka hoy Izy: 'Tsy ao ihany va Arona Levita rahalahinao? Fantatro fa mahay mandahateny izy. Ary indro koa, avy hitsena anao izy; koa rehefa mahita anao izy dia ho faly ny fony. Dia

hiteny aminy ianao ka hanolo-teny azy; ary Izaho homba ny vavanao sy ny vavany ka hanoro anareo izay hataonareo."

EKSODOSY 4:11-15

Eny ary, tonga amin'ny fotoana ho an'ny lalao ara-Baiboly isika. Iza no lehibe mpitarika ny olon'Andriamanitra, izay namono olona, nahazo mari-pahaizana tamin'ny fitarihana andian'ondry, ary nanimba ny fananan'Andriamanitra manokana? Eny tokoa, i Mosesy. Ary inona moa no lazainao fa tsy ampy eo amin'ny fahaizana mitarika hanananao?

Hevero ny amin'ny fomba nanofanan'Andriamanitra an'i Mosesy hitarika olona roa tapitrisa teo no ho eo. Nobeazin'ny zanakavavin'i Farao tao an-dapan'i Egipta izy, ary nianatra tantara, fiteny hafa, siansa, ary ny fomba fiady. Tsy izany anefa no nanomana azy ho mpitarika. Napetrak'Andriamanitra tany an-tany efitra i Mosesy mba hampitony azy sy ahafantarany hoe iza moa Izy.

Moa va tsy lesona tsara ho an'ny mpitondra tanora izany? Zava-dehibe ny fanabeazana. Tsy ampy entintsika mitondra tanora anefa ny fihofanana rehetra eto amin'izao tontolo izao, raha tsy atolotra an'Andriamanitra ny fontsika. Ny tena irian'Andriamanitra dia mpitarika manolotena, vonona hitarika amin'ny alalan'ny fombany.

Jereo ny fomba niantsoan'Andriamanitra an'i Mosesy, tamin'ny alalan'ny firesahana taminy tao anatin'ny kirihitra nirehitra! Araka ny hevitrao, firy ny olona mety niresahan'i Mosesy izany? Nesorina ny kapany, ary nantsoina niaraka tamin'izay nananany tamin'izany fotoana izany mihitsy izy, dia ny tehina teny antanany sy ny lela izay niambakavaka. Nampiasain'Andriamanitra ilay tehina ary narindrany ilay teny nikorontana. Tsaroanao ve i Arona? Manome ny zava-drehetra hatrany Andriamanitra.

Hanolotra izay ilainao ihany koa Andriamanitra. Tiany hampiasa izay hanananao amin'izao fotoana izao ianao. Aza manahy ny

amin'izay tsy ampy eo aminao. Hanohy ny fampivelarana anao amin'ny maha-mpitarika Andriamanitra, ary hameno ny banga eny andalana rehetra eny. Entiny eo aminao ny olona izay manana fanomezam-pahasoavana mifameno amin'ny anao.

Azo antoka fa tsy mba nanampo hitarika olona roa tapitrisa tany an-tany efitra nandritry ny efapolo taona izany i Mosesy. Tsy ampy tanteraka ny fahatokiany ny tenany. Rehefa niova anefa izany dia nahafoy nanolotra ny fiainany manokana ho an'ireo olona izay notarihiny izy. Afaka manao zava-mahagaga Andriamanitra rehefa manana ny finiavana isika!

ENTINA AM-BAVAKA: MIVAVAKA HO AN'ILAY FOMBA

Azo antoka fa nanomana an'i Mosesy Andriamanitra. Mino ve ianao fa afaka manomana anao hitarika tanora ihany koa Izy? Ity misy vavaka fanomanana izay azonao atao:

"Tompo o, fantatrao ny fahatsapako tsy fahampiana indraindray. Nasainao nataoko ny asa izay mihoatra ny mety ho vitako, mitarika tanora hifandray aminao. Mila ny fanampiana aho. Izany no antony hanokanako ny talentako, ny heriko, ary ny fiainako iray manontolo ho anao. Ataovy izay rehetra ilaina hamitana ny asanao amin'ny alalako. Handalina aho, hiomana, ary hanolotena. Mihoatra noho izany rehetra izany dia hibanjina Anao hatrany aho. Tahio ny ezaka izay ataoko hanompoana anao sy ny tanoranao. Amena."

HIVELOMANA: FAMPIHARANA IREO FOMBA

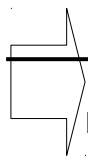

Ny atao hoe vonona amin'ny asa fanompoana ho an'ny tanora dia midika ho fifandraisana tsy tapaka amin'Andriamanitra sy amin'ireo tombotsoa nomeny antsika hitomboana amin'ny maha-mpitarika. Saintsaino ny amin'izany ary hevero ny fanaovana ireto fanolorantena manaraka ireto:

Ao anatin'ny 60 andro manaraka dia:

- A. Ampiasa ny fanomezam-pahasoavana sy ny talenta nomen'Andriamanitra ahy aho mba hitondrako ny tanora.
- B. Hividy na hisoratra anarana farafaharatsiny amin'ny iray amin'ireo loharanon-kevitra nomena.
- D. Hikaroka fandaharam-potoana hafa nahomby ho an'ny tanora ary hitafa amin'ny lehiben'izany tanora izany.
- E. Hitaona ny mpitarika hafa manodidina ahy izay afaka mifameno amin'ny fomba fitarihako.

LOHARANON - KEVITRA

BOKY

Chow, David. *No More Lone Rangers: How to Build a Team-Centered Youth Ministry*. Flagship Church Resources, 2002. Hevitra manokana sy fomba fiasa azo ampiharina hananganana ekipa mpitarika.

Elmore, Tim. *Habitudes: Images That Form Leadership Habits & Attitudes*. (Misy CD sy DVD ihany koa) Growing Leaders, Inc., 2004. Sary 13 sy fanazarantena hifanakalozana izay mampianatra fomba fiasa manan-danja amin'ny maha-mpitarika.

* Gane, Barry. *Building Youth Ministry: A Foundational Guide*. Hancock Center Publications, 1997. Tari-dàlana fanomanana asa fanompoana voalanjanja sy mifototra amin'ny fahasoaavana.

Fields, Doug. *Purpose Driven Youth Ministry*. Zondervan Publishing, 1998. Fototra sivy hitomboan'ny asa fanompoana ho an'ny tanora mizotra tsara sy manana tanjona.

Fields, Doug. *Your First Two Years in Youth Ministry*. Zondervan Publishing, 2002. Toro-hevitra lehibe sy fanampiana mety

ampiharina amin'ny fanombohana asa fanompoana ho an'ny tanora mifanaraka amin'ny tokony ho izy.

Maxwell, John. *Developing the Leader Within You*. Nelson Books, 2000. Boky mahakasika ny maha-mpitarika araka ny fomba fijery Kristiana, izay maneho ny fomba hitaomana, amporisihana, ary hampitana hery miasa mangina amin'ny hafa.

Yacconelli, Mike. *The Core Realities of Youth Ministry: Nine Biblical Principles That Mark Healthy Youth Ministry*. Zondervan Publishing, 2004. Ireto avy izany: fahitsiana, fahamarinana, herim-po, fahamasinana, fahasamihafana, fanetren-tena, fahatokiana, mistery, ary fahaizana mamorona.

HAINO AMAN-JERY

Maxwell, John. *Learning the 21 Irrefutable Laws of Leadership*. Video/Kit. The Injoy Group. www.injoy.com. Natao hampianarana ny fomba fitarihana ao anatin'ny ekipa iray.

Fields, Doug. *Mentor Me, Year 1*. CD. Manafara fanadihadihana maharitra 45 minitra any amin'ny www.simplyyouthministry.com, mahakasika ny fahaizana mitarika, natao ahnofanana sy hitaomana ireo mpirotsaka an-tsitraro hanao asa fanompoana ho an'ny tanora.

TRANONKALA/VAOVAO MAIMAIM-POANA AMIN'NY INTERNET

www.youthpastor.com. *Youthpastor.com*. Tranonkala feno ho an'ny mpitarika tanora. Jereo ireo lisitry ny tranokala ho an'ny ekipan'ny tanora ao.

www.growingleaders.com. *Growing Leaders: Igniting a New Generation of Leaders*. Tranonkala lehibe natao hanintona anao sy ny tanoranao ho tonga mpitarika mahay kokoa. Manolotra

vaovao maimaim-poana sy manoro tranonkala hafa mahakasika ny fomba fitarihana ihany koa izy io.

www.injoy.com. *Injoy*. John Maxwell's leadership site. Manolotra vaovao maimaim-poana sy fomba fitarihana amin'ny alalan'ny fifandraisan-davitra.

www.onepassion.com. *One Passion*. Fikambanana maimaim-poanan'ny mpitondra tanora eo anivon'ny fifandraisan-davitra, miaraka amin'ny taratasy sy loharanon-kevitra maimaim-poana alefa amin'ny mailaka. Fanofanana maimaim-poana sy toro-hevitra ho an'ny mpitondra tanora.

TOMBOTSOA AHAFAHANA MIHOFANA

Giraffe University. Ivon-toerana ho an'ny Asa Fitoriana ho an'ny Tanora. 800-YOUTH-2U

National Youth Workers Convention. Youth Specialties.

www.youthspecialties.com. Fihofanana ho an'ny sokajy rehetra eo ami'ny mpitondra tanora, mandritra ny dimy andro.

Convencion Internacional de Liderazgo Juvenil. Youth Specialties. www.youthspecialties.com. Fihofanana ho an'ny mpitondra tanora mandritra ny dimy andro, an'ny amin'ny tontolo miteny "Espagnol".

The CORE. Youth Specialties. www.youthspecialties.com. Hetsika fanofanana maharitra iray andro atao any amin'ny tanàna maherin'ny zato any Etazonia.

Generacion Lideres. Youth Specialties.

www.youthspecialties.com. Hetsika fanofanana maharitra iray andro atao manerana an'i Amerika Afovoany sy Atsimo.

Catalyst: A Convergence of Next Generation Youth Leaders. The INJOY Group. www.injoy.com. 678-225-3100 Kaonferansa mahakasika ny fitarihana ho an'ny mpianatry ny anjerimanontolo ao anatin'ny faran'ny herinandro.

Converge. Growing Leaders. www.growingleaders.com. Kaonferansa mahakasika ny resaka fitarihana ho an'ny mpianatry ny anjerimanontolo mandritry ny folo andro.

NY FITAOVAKO

TARATASY MIRAKITRA NY FOMBA HIFANDRAISANAO AMAN'OLONA

Manaova lisitry ny anarana, ny laharan-telefaonina, ary ny mailak'ireto toerana manaraka ireto. Tehirizo tsara izany ary apetraho amin'ny toerana mora azo.

Laharan-Telefaonin'ny Vonjy Taitra

- R Hopitaly
- R Toerana Mpamonjy voina
- R Kristiana Mpanolotsaina
- R Ivon-Toerana fitondrana ny vehivavy mihetsi-jaza
- R Ivon-toerana fialana amin'ny zava-mahadomelina
- R Laharan-telefaonin'ny mpiandraikitra ny tanora, antsoina raha misy ilàna maika

Sekoly

- R Sekolim-piangonana
- R Sekolim-panjakana
- R Talen-tsekoly
- R Mpampianatra akaiky sy mpanazatra
- R Lehiben'ny Toeram-pitaizana sy Sekoly na ny Fikambanan'ny Ray aman-drenin'ny Mpianatra sy ny Mpampianatra
- R Lehiben'ny komitin-tsekoly/birao fisoratana anarana

Mpitondra Ao Am-Piangonana

R Pasitora, Lehiben'ny Loholona
R Lehiben'ny Tanora
R Mpanolotsaina ny sampana miadidy ny tanora
R Lehiben'ny fitantanana ny tranga mety hanahirana
R Lehiben'ny Mpisavalalana
R Toeram-pilasian'ny tanora
R Misionera
R Mpirotsaka an-tsitrapo
R Fiangonana eo amin'ny manodidina
R Tanora mpandaha-teny
R Tarika mpiangaly mozika

Fitaovana Sy Toerana Findramana

R Orinasa Mpampindrana fiarakodia
R Ivon-toerana findraman-javatra
R Tranombarotra mivarotra fitaovana fampiasa anaty birao
R Tranombarotra mivarotra fitaovana fampiasa amin'ny fety
R Tranombarotra mivarotra boky masina
R Orinasa mpanao asa printy
R Orinasa mpanao « T-Shirt »
R Orinasa mpampindrana zava-maneno sy jiro
R Tranombarotra fividianana sakafo ambongadiny

Ivon-Toerana Fialana Voly

R Toeram-pilalaovana kanetibe
R Toeram-pilalaovana ranomandry
R Ivon-toerana ho an'ny tanora
R Toeram-pilomanosana na toeram-pitsangatsanganana misy rano
R Toerana fanaovana fanatanjahantena mihanikanika
R Toeram-pivarotana "pizza"
R Toeram-pivarotana glasy
R Toeram-pitsangatsanganana eo an-toerana

R Toeram-pivarotana ahitana fitaovana fitondra mivoaka
(zavatra hindramina, mpitari-dalana, sns.)

MPIROTSAKA AN-TSITRAPO MANANA...

R Fiarakodia manana mpiantoka
R Trano any amorondrano/sambo
R Lavaka fandoroana zavatra
R Efitrano Fandraisam-bahiny malalaka
R Toeram-piompiana
R Dobo Filomanosana
R Toerana Mpamonjy voina

MPIROTSAKA AN-TSITRAPO IZAY...

R Mahay mahandro ho an'ny olona maro
R Manana fahaizana amin'ny resaka fananganana trano
R Mahay mikirakira solosaina
R Miaro rehefa misy ilàna izany
R Manana mari-pahaizana amin'ny resaka fanavotana aina
any anaty rano
R Manana fahaizana ara-java-kanto

FOMBA FIASA FAHATELO

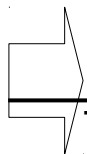
MIKOLOKOLO NY FIFANDRAISANA

"Koa omeo fahendrena sy fahalalana aho hitarihako ireto vahoaka ireto mivoaka sy miditra, fa iza no hahay mitsara izao olonao betsaka izao?" II TANTARA 1 :10

"Ary Andriamanitry ny fiadanana ... anie hahatanteraka anareo amin'ny tsara rehetra hanao ny sitrapony, ka hiasa ao anatinareo izay ankasitrahana eo imasony; amin'ny alalan'i Jesosy Kristy..." HEBREO 13:20,21

***"Andriamanitry ny Israely manao hoe: Eny, ny Vatolampin'ny Israely miteny amiko hoe: Indro ny Mpanapaka ny olona; marina Izy sady marina Izy sady manapaka amin'ny fahatahorana an'Andriamanitra. Ary izany dia toy ny fahzavan'ny maraiana raha miposaka ny masoandro, dia ilay maraina tsy misy rahona iny; ary ny ahitra manorobona amin'ny tany noho ny hain'andro manarakaraka ny ranonorana."* II SAMOELA 23:3,4**

TANTARA IAINANA: FAMPIDIRANA IREO FOMBA FIASA

TANTARA: Nipetraka teo amin'ny seza lava fakany aina i Alex izy sy i Mo, nanoloana ny fahitalavitra iray lehibe. Nihinana poakatsaka i Alex ary nifantoka be tamin'ny fijerena ny fandaharana tena tiany mahakasika ny fanehoana zava-nisy tena nitranga, fa i Mo kosa tsy nahazo aina teo am-pipetrahana ary niezaka nanao resaka momba ny varotra.

MONIQUE : Namonjy fotoana nifanaovana taman'olona aho omaly hariva.

ALEX : Namonjy inona? [sady mbola mijery fahitalavitra]

MONIQUE : Namonjy fotoana nifanaovana taman'olona aho omaly hariva.

ALEX : Tena mahaliana izany a! [Nanindry ny teboka mampangina ny fahitalavitra i Alex ary nijery an'i Monique]

MONIQUE : Mahaliana tahaka ny fandaharana maneho zava-nisy tena nitranga ve izany?

ALEX : Mety mihoatra noho izany aza. Lazao ahy amin'izay hoe...inona no nitranga tany?

MONIQUE : Naka ahy aloha izy dia nandeha nisakafo tany amin'ny Rembrandt izahay.

ALEX : Natsiro ve ny sakafo tany?

MONIQUE : Tsory amiko ny marina ry Alex, sakafo ihany ve no mba ao an-tsainao? Eny e, natsiro aloha ny sakafo. Fa saingy nisy tsy ampy tamin'ilay namako. [Namatrapatratra poakatsaka tany am-bavany i Alex, ary nanomboka liana tanteraka tamin'ny fotoana nifanaovan'i Monique taman'olona, izay tena zava-nisy tokoa.]

MONIQUE : Niresaka be izahay - na aleo angamba ataoko hoe izy e - nandritry ny alina. Niresaka momba ny rarintsaiko tamin'ny Fizika aho, ary ny zavatra mba tena tiany atao dia ny manolotra torohevitra ho ahy. Enga anie mba tsy ho henony ny teny nolazaiko!

ALEX : Nanampy tamin'ny famahana ny olanao ve izany izy?

MONIQUE : Eo indrindra isika izao; tsy ny hamahany ny olako no olana! Mba tiako hisy olona hihaino fotsiny. Inona mihitsy no antony tsy ahatakaranareo lehilahy izany! Mila olona mihaino azy ny tovovavy.

ALEX : Hm, izany angamba no antony nahatonga an'i Samantha tsy liana amin'ny fiaraha-miasa amiko ao amin'ny ekipan'ny tanora intsony?

MONIQUE : Inona no tianao ambara?

- ALEX : Isaky ny manana olana ao amin'ilay ekipan'ny tanora izy dia omeko toro-hevitra fa tsy mihaino azy aho. Noheveriko fa nanampy aho tamin'izany. Angamba aho izany lasa nanampy trotraka.
- MONIQUE : Mety efa tonga izao ny fotoana tokony hanombohana mihaino. Fantaro fa tian'ny vehivavy izany. Tia izany koa ny ankizy. mety ahita fiovana eny amin'ny manodidina ianao.
- ALEX : Eny tokoa, marina angamba ny teninao. Andao amin'izay ary hijery ilay fandaharana momba ny zavany nisy tena nitranga amin'ny fahitalavitra!
- MONIQUE : Tsia kosa e, efa ampy ho an'ny herinandro izay "zava-nisy tena nitranga" hitako izay. Maninona moa raha mandeha an-tongotra kely sady miresaka ihany?

HEVERO NY AMIN'IZANY: FITSAPANA HO AN'NY MPITARIKA

Karazam-pifandraisana manao ahoana no harafitrao ao anatin'ny vondrona tanora entinao? Moa ve izy ireny mampiorina lalina ny finamanana izay haharitra mandritry ny andrompiainana? Misy fiantraikany maharitra mandrakizay ve izy ireny? Ireto misy fanontaniana vitsivitsy izay tokony heverinao:

---

1. KARAZAM-PIFANDRAISANA MANAO AHOANA NO METY HAMARITAN'NY TANORA NY FIFANDRAISAKO AMIN'IZY IREO?
  - A. Namana
  - B. Endrika Manam-pahefana
  - D. Mpitarika ara-panahy
2. OVIANA NO FOTOANA NIARAHAKO NIPETRAKA TAMIN'NY TANORA IRAY ARY NIHAINOAKO AZY FOTSINY?
  - A. Tamin'ny herinandro lasa
  - B. Tamin'ny iray volana

D. Tsy tsaroako

3. INONA NO ATAOKO REHEFA TONGA MANATONA AHY MIARAKA AMIN'NY OLANY NY TANORA?

A. Manolotra vavaka ho azy haingana dia asaina mandeha amin'izay izy.

B. Milaza tantara amin'izy ireo momba ny fotoana niatrehako olana tahaka izany ihany koa.

D. Mihaino amim-pahalianana ary manampy azy ireo amin'ny dingana manaraka.

INONA NO FIFANDRAISANA TENA NANAN-DANJA INDRINDRA TAMINAO NANDRITRY NY FAHATANORANAO?

"Ary ny teny dia tonga nofo, hoy ny Masindahy Jaona, ary ny Fiangonana no namadika ny nofo ho tonga teny: teny fanoroana hevitra tsara, teny fampaherezana, tenim-pahendrena sy fampahazotoana ; eny, ny nofo anefa no nanova izao tontolo izao, teny izay mitafy hoditra, teny izay mamihina anao ary miara-milalao sy mitia anao ary manitsy anao..." TOM WRIGHT, THE CROWN AND THE FIRE

FAMAKAFAKANA: FIEZAHANA MANAKATRA ILAY FOMBA FIASA

NY FAHAIZANA MANAN-DANJA INDRINDRA EO AMIN'NY FIARAHA-MIASA AMIN'NY TANORA

Ny fanorenana sy ny fanolokoloana ny fifandraisana no fahaizana tena manan-danja indrindra azonao hampivelarina eo amin'ny fiaraha-miasa amin'ny tanora. Raha tsy mino izany ianao dia anontanio olona iray ny zavatra tsaroany momba ny taona nahatao anatin'ny ekipan'ny tanora azy. Ny ankabeazan'izy ireny dia hilaza aminao hoe izany no fotoana tena fifaliana sy fiarahana tamin'ny namana. Ny tanora dia miroborobo eo amin'ny fifandraisany amin'ny namany sy ny mpitarika azy.

Koa satria tena zava-dehibe amin'ny tanora ny fifandraisana, dia mila mahay tsara ny mpitarika eo amin'io sehatra io. Ny fifandraisana tsara dia tsy vitan'ny hoe mampahomby ny ekipan'ny tanora fotsiny, fa fototra ihany koa amin'ny fampianarana ny tanoranao momba ny fifandraisana amin'i Jesosy.

Fantatr'i Jesosy fa ny fomba tokana izay ahafahana mampita ny fitiavan'Andriamanitra dia amin'ny alalan'ny fihaonana mifanatri-tava ihany. Tsy ampy ny maha-Andriamanitra. Tsy ampy ny fitenenana avy any an-danitra fotsiny. Mba ahazoana ny fitokiantika dia tsy maintsy nampivelatra fifandraisana manokana tamintsika tety an-tany Izy. Izany hoe, te hanao izany mafy Izy!

NY FITIAVANA NY TANORA DIA TSY MIDIKA FA HO TIA ANAO IHANY KOA IZY AVY EO.

Ny fitarafana ny ohatra napetrak'i Jesosy dia manome lesona manan-danja maro eo amin'ny fanorenana finamanana ho an'ireo mpiara-miasa amin'ny tanora amin'izao fotoana izao. Ireto misy vitsivitsy amin'izany.

MITAKY SORONA NY FIFANDRAISANA

Mety ho vidian-dafo ny fanorenana fifandraisana. Mba ahatonga an'i Jesosy ho namantsika dia nandao ny toerany tany an-danitra i Jesosy ary tonga tahaka antsika. Hevero ny zavatra tsy maintsy nafoiny. ***“Izay na dia nanana ny endrik'Andriamanitra aza dia tsy nataony ho zavatra hofikiriny mafy ny fitoviana amin'Andriamanitra, fa nofoanany ny tenany...” FILIPIANA 2:6-7.*** Endrey izany sorona!

Mba ahazoana ny fon'ny tanora, ny olon-dehibe miara-miasa aminy dia mety ho voatery hanao sorona ny zavatra sasany ihany koa. Tao anatin'ny bokiny mitondra ny lohateny hoe ***“God at the Mall”*** (Andriamanitra any amin'ny Toeram-Pivarotana Lehibe), no nilazan'i Pete Ward fa ny andraikitra raisin'ny olon-dehibe

matetika no mampisaraka azy ireo amin'ny tontolon'ny tanora. Rehefa miditra ao anatin'ny sehatra misy ny tanora isika matetika dia na hanitsy azy ireo na hifehy ny fandehan-javatra. Raha te hifandray amin'ny tanora hoy i Ward, dia tokony hajanon'ny olon-dehibe ny andraikitra maha-mpifehy azy. ***"Izany akory tsy midika fa miato ny tombambidintsika na ny fanolorantenantsika amin'ny maha-Kristiana. Izany dia midika fa rehefa manorina fifandraisana amin'ny vondrona tanora iray isika amin'ny voalohany, dia manaiky azy ireo amin'ny maha-izy azy."*** Aorian'izay isika vao mahazo ny zo entina mitarika.

Na izany aza anefa, ny fitiavana ny tanora dia tsy midika fa ho tia anao ihany koa izy avy eo. I Jesosy dia ***"tonga tany amin'ny Azy, fa ny Azy tsy nandray Azy."*** JAONA 1:11. Rehefa tonga tany amin'ireo izay tiany Izy, dia nolavina foana indraindray. Mazava ho azy fa handalo fanandramana maro iarahana mifaly sy ahazoana valisoa miaraka amin'ny tanoranao ianao. Mety hisy fotoana ihany koa anefa iatrehanao fikomiana, hakamoana, ary tsy fanajana. Inona àry izany no ataonao rehefa sendra zava-tsarotra? Tsy hanisy lanjany ireo tanora ireo ve ianao? Sa hametra-pialana? Na hanohy ny dia izay takian'ny fifandraisana araka an'Andriamanitra?

MILA FOTOANA NY FIFANDRAISANA

Saintsaino ny amin'ny ora maro izay nolanian'i Jesosy ho an'ny roambinifolo lahy fotsiny. Efa mba nanontany ve ianao hoe nahoana moa no roambinifolo fotsiny izy ireo? Sady izay maro ny olona nitaky ny fotoanany tamin'izany? Azony natao ny nandany ny fotoanany rehetra niresahana tamin'ireo vahoaka maro sady nanao izay hampalaza Azy. Fifandraisana tamin'olom-bitsy ihany anefa no nandanian'i Jesosy ny heriny tsara indrindra. Fantany angamba fa mila fotoana ny fifandraisana manova fiainana. Izany andro, volana, eny taona izany, dia tsy maintsy arahan'ny ezaka ataon'ny isam-batan'olona. Ny drafiny angamba dia ny hanaovantsika fanandramana toy izany ihany koa amin'ny hafa.

Hevero ny amin'izany. Efa mba nandalo fotoana toy izany niarahana tamin'ny tanoranao ve ianao? Efa mba nataonao ve ny listr'ireo olon-dehibe hafa mba hanolorany ny fotoanany ihany koa?

MANDEHANA ANY AMIN'NY TOERANA MISY NY TANORA, FA AZA MANANTENA AZY IREO HO AVY EO AMINAO.

NY ATAHO HOE FIFANDRAISANA DIA MIDIKA HO FANATREHANA

Nilaza i Jaona fa nandeha nankeny amin'ny fiarahamonina i Jesosy. Izy dia "nonina tamintsika." Jaona 1:14. Izany no ampahany tamin'ny fomba fiasan'i Jesosy tamin'ny fitoriana ny Filazantsara. Tsy niakatra sehatra Izy, tsy nanofa efitrano malalaka, na nanao fivoriana. Nifangaro tamin'ny vahoaka Izy, nasain'ny olona tany an-trano, ary niresaka teny anivon'ny fetin'ny olon-kafa. Tena tsara ihany koa raha manaraka izany fomba fiasa izany ny mpiara-miasa amin'ny tanora. Mandehana any amin'ny toerana misy ny tanora, fa aza manantena azy ireo ho avy eo aminao. Ampahafantaro azy fa ny fiarahana aminy eo amin'ny hetsika manokana ataony na toerana manokana misy azy, dia tena manan-danja aminao noho ny zavatra izay ao anatin'ny fandaharam-potoananao.

Ity misy fampitandremana iray: aza mipoitra tampoka. Midira amim-panetrentena eo amin'ny tontolon'izy ireo, tahaka izay nataon'i Jesosy teo amin'ny fiainantsika. Ary rehefa matoky anao izy ireo, dia ho voasa ianao hiditra ao anatin'ny tontolo misy azy ireo. Mirosoa amin'izay ary miaraha-aminy! Ampaherezo izy ireo amin'ny lalao izay ataony aorian'ny firavana, mividiana tapakila fidirana mijery ny lalao karakarain'ny sekoly, manipaza baolina eny amin'ny lalana akaikin'ny tranon'izy ireny, ary miara-misakafo aminy ao amin'ny toeram-pisakafoanana eo an-toerana. Amin'izay fotoana izay no hiseho ny asa fanompoana tsara indrindra ataonao.

NY FIFANDRAISANA DIA MANOMBOKA AMIN'NY FIDIRANA HO ANISANY

Mialohan'ny hidirana ao amin'ny tontolon'ny tanora iray dia mila manao asa isam-batan'olona isika. Nialohan'ny asa fanompoana nataony i Jesosy dia nanokana fotoana nivavahana sy nandalinana ny Soratra Masina, namantarany hoe iza tokoa moa Izy. Izany no nahafahany nanao fanambaràna tamim-pahatokiana tamin'ny fotoana maro nahafahany nanao izany : **"Izaho no..."** Jaona 6:48 ; 8:12 ; 10:7; 10:11; 11:25; 14:6; 15:5. Ny fahalalana hoe iza moa isika ao amin'Andriamanitra dia zava-dehibe amin'ny fananana fifandraisana tsara. Izany no hihazona antsika hifantoka amin'ny toetra tian'Andriamanitra hananantsika eo anatrehan'ny olon-kafa.

Ny mpitondra tanora dia alaim-panahy tahaka ny nakana fanahy an'i Jesosy tany an'efitra ihany koa, mba tsy hahaizany manatanetraka ny asa fanompoana ataony. Izao no nambaran'i Pete Ward : "Tsy maintsy ataontsika azo antoka fa tsy hoe manolotena hiasa ho an'ny tanora isika mba hanomezana fahafahampo ny filantsika amin'ny resaka firaisana ara-nofo, filaminana ara-pihetsehampo, hery, na haja." Ny tsy fahampiana fitandremana dia mety handratra ny tanorantsika ara-pihetsehampo, ara-batana, na ara-panahy. Mba hisorohana izany fahalavoana izany, ny mpitondra tanora dia tokony handinika ny tenany amim-bavaka, sy hijery izay manosika azy hiaraka amin'ny tanora. (Jereo ny fanontaniana manaraka.)

MOA VE IANAO NANAO ASA TAMIM-PAHATOKIANA TAMIN'IREO TANORA IZAY NOMEN'ANDRIAMANITRA ANAO?

ANONTANIO NY TENANAO...

R Inona no mahasarika ahy amin'ny fiaraha-miasa amin'ny tanora ?

R Tian'Andriamanitra ho karazan'olona manao ahoana aho matoa nantsoiny hiara-miasa amin'ny tanora?

R Moa ve misy filàna mbola tsy tanteraka, antenaiko ho tanterahan'ny tanora?

R Moa ve amiko misy zavatra manohina na manakana ny tanora iray tsy hifandray?

R Izaho ihany ve no izaho rehefa any amin'ny toerana mangina sy rehefa miseho imasom-bahoaka miaraka amin'ny tanorako?

R Aiza ivelan'ny asa fanompoana ataoko no ahazoako ny fanohanana ilaiko?

Miezaha tsy manao hadisoana: amin'ny maha-mpitondra anao dia ianao no faka tahaka. Hoy i Paoly: "Tsarovy ny mpitondra anareo, izay efa nitory ny Tenin'Andriamanitra taminareo; hevero ny niafaran'ny fiainany ka araho ny finoany." Hebreo 13:7. Moa ve mendrika alaina tahaka ny fomba fiainanao? Ny tanora dia mila olona izay azony banjinina. Aza miezaka ny "misokatra be loatra" na "miditra lalina loatra" amin'ny alalan'ny fanaovana zavatra izay mampametra-panontaniana. Tokony hitandrina tsara ny mpitondra tanora rehefa manao safidy amin'ny resaka fialamboly, lahateny, zava-pisotro, ary fitafiana. Ny hoe miditra ho anisany dia midika ho fanaovana ny tenanao ho olona iray azon'ny tanora hajaina, hitokiana, ary hanatonana rehefa mila toro-hevitra ara-panahy.

AZA MIEZAKA NY "MISOKATRA BE LOATRA" NA "MIDITRA LALINA LOATRA" AMIN'NY ALALAN'NY FANAOVANA ZAVATRA IZAY MAMPAMETRA-PANONTANIANA.

NY FIFANDRAISANA DIA MITAKY FAHAIZANA MIZAKA NY VOKATRY NY FANAPAHAN-KEVITRA NORAISINAO

Misy antony nametrahan'Andriamanitra anao eo amin'ny eo amin'ny fiainan'ny olon-kafa. Mino izany ve ianao? Nino izany i Jesosy. Nambarany matetika fa nirahin'ny Rainy Izy. "Ary tsy ho avy ho Ahy Aho, fa marina ny naniraka Ahy." JAONA 7:28. Inona ny fiantraikan'izany teo amin'ny fifandraisany?

- 1. NY FIFANDRAISAN'I JESOSY DIA NOHO NY AMIN'NY TANJONA IRAY HATRANY.** Hatramin'ny taona nivoahany avy tao amin'ilay toeram-pandrafetana dia nazava tsara taminy ny iraka atao. ***"Fa Andriamanitra tsy naniraka ny Zanaka ho amin'izao tontolo izao hanameloka izao tontolo izao, fa mba hamonjeny izao tontolo izao."*** JAONA 3:17. Ny mpitondra tanora izay tsy manana tanjona dia mety hampikorontana ny tanora. Anontanio ny tenanao, inona no tian'Andriamanitra ataoko eo amin'ny fifandraisako amin'ny hafa? Koa satria ny tanora tsy te hanana fandaharam-potoana manery azy ireo, dia mahatsapa ho voaro izy ireo miaraka amin'ny mpitondra izay manana saina matanjaka amin'ny toro-lalana ara-panahy.
- 2. NY FIFANDRAISAN'I JESOSY DIA NOTARIHAN'ANDRIAMANITRA.** Ny fitantanana ny fifandraisantsika mifototra amin'izay zavatra malaza dia tena fakam-panahy lehibe eo anivon'ny asa fanompoana ho an'ny tanora. Mora kely ny mivily hiala amin'ny tanjontsika, amin'ny alalan'ny zavatra ivelany. Voatery nilaza izao zavatra izao tamin'ny vahoaka nagataka mofo fanampiny taminy, i Jesosy : "Fa tsy nidina avy tany an-danitra Aho mba hanao ny sitrapoko, fa ny sitrapon'izay naniraka Ahy." JAONA 6:38. Isan'andro i Jesosy dia nandray toromarika tamin'ny alalan'ireo karazam-bavaka sy fandalinana ara-Baiboly izay noresahantsika tany amin'ny Fomba Fiasa Voalohany. Izany no nitana azy teo amin'ny làla-mahitsy. Nony nifarana ny asa fanomooana nataony dia

afaka nanao tatitra tany amin'ny ainy Izy nanao hoe :
"Nasehoko tamin'ny olona izay nomenao Ahy avy tamin'izao
tontolo izao ny anaranao... Fa ny teny izay nomenao ahy
dia nomeko azy kosa ary noraisiny." **JAONA 17:6-8.**

**FANTATRAO VE HOE AMIN'NY FOTOANA MANAO AHOANA NO TOKONY
HILAZANA NY FAHAMARINANA ARY FOTOANA MANAO AHOANA NO TOKONY
HAMELANA IZANY AMIN'IZAO FOTSINY?**

NY FIFANDRAISANA DIA AHITANA TETEZAMITA

Fantatr'i Jesosy fa tsy haharitra mandrakizay ny fifandraisany
tety an-tany. Nanomana ny mpianany Izy tamin'ny filazàna hoe:
"Kely foana no itoerako aminareo..." **JAONA 7:3.** Rehefa niha-
nanakaiky izany fotoana izany dia hoy Izy tamin'ireo:
"Mahatsara anareo ny fialako." Jaona 16:7. Ny fialàny mantsy no
hanokatra ny lalana ho amin'ny toko vaovao indray, dia ny
fahatongavan'ny Fanahy Masina.

Tsy aharitra mihitsy ny fifandraisantsika amin'ny maha-mpiara-
miasa amin'ny tanora antsika. Mety telo na efa-taona ihany no
iarahantsika amin'ny tanora dia mifindra indray izy ireo. Mila
manomana azy ireo amin'izany zavatra hiseho izany isika.
Anisan'ny fomba iray hanatanterahana izany ny fisorohana ny
fanaovana loha-laharana ny fifandraisana manokana sy
miantehitra be loatra. Ny olona sasany mpiara-miasa amin'ny
tanora dia lasa saro-piaro amin'ny zavatra mahaliana sy
ankatoavin'ny tanorany. Ny tanora anefa dia mila fifandraisana
voalanjalanja tsara miaraka amin'ny olon-dehibe. Ataovy ny
ezaka rehetra hanamafisana ny fifandraisan'izy ireny amin'ny
ray aman-dreny, ny mpampianatra, ny mpanabe, ary ny pasitora.
Ary rehefa akaiky hifarana ny fotoana iarahanao amin'izy ireny,
dia omany ara-panahy sy ara-pihetsehampo izy ho amin'ny dingana
manaraka amin'ny diany.

**NY TANORA TSY DIA MANDRAY ANJARA FIRY NO TSY MAINTSY ATAONAO
LOHA-LAHARANA.**

NY FIFANDRAISANA DIA FAHAIZANA MANDAMINA FOTOANA TSARA

Farany, ny fandaminana fotoana dia mahakasika ny zava-drehetra, indrindra fa eo amin'ny sehatry ny fifandraisana. Iza no nambaran'i Jesosy tamin'ny reniny sy ny rahalahiny: ***"tsy mbola tonga ny fotoako."*** JAONA 2:4; 7:6-8. Izao indray no nolazainy tamim-bavaka taloha kelin'ny nanomboana Azy: ***"Ray o, tonga ny fotoana"*** JAONA 17:1. Tena tia nandamina fotoana i Jesosy. Nitandrina tsara Izy mba haneho ny zavatra momba ny Tenany sy ny fanjakany amin'ny fotoana teny mety indrindra amin'izany.

Ny fahaizana mandamina fotoana tsara eo amin'ny asa fanompoana ho an'ny tanora dia zava-dehibe tahaka izany. Fantatrao ve hoe amin'ny fotoana manao ahoana no tokony hilazana ny fahamarinana ary fotoana manao ahoana no tokony hamelana izany amin'izao fotsiny? Haiao ve ny mavaka ny fotoana hivazivazianao miaraka amin'ny tanoranao sy ny fotoana hilazana hoe "manaraha ahy"? Ny Fanahy Masina irery ihany no afaka manampy amin'izany. Angataho Izy haneho anao ny fotoana tena mety hizaràna ny fijoroana vavolombelona ataonao, ny vavaka atolotrao, na ny fiantsoana fanolorantena.

NY FOMBA FANORENANA FIFANDRAISANA ISAM-BATAN'OLONA

Inona àry izany ny dingana voalohany ? andeha atao hoe niditra tao amin'ny efitra iray misy tanora ianao ary tsy nahalala na iza na iza tao.

Manao ny Dingana Voalohany Hifandraisana

Ambarao azy ireo ny anaranao. Fantaro amin'ny anarany ny ankizinao. Fantaro ny momba ny fiainany. Ireto misy hevitra vitsivitsy:

1. **FAMPIARAHANA NY SARY AMIN'NY ANARANA.** Asaivo soratan'ny tanoranao eo amin'ny karatra iray avokoa ny anarany, ny adiresiny, ny daty nahaterahany, ary ny adiresin'ny

mailaka. Alaivo sary amin'izay izy ireo ary araiketo amin'ilay karatra izany. Tadidio ny anarana sy ny endrika.

2. **MANAO FANADIHADIHANA.** Mametraha fanontaniana toy ny hoe: Inona avy no fialamboly tianao; aiza no toerana tianao hialana voly; ary inona no zavatra lehibe indrindra vitanao? Ankehitriny amin'izay ianao dia manana fototra vitsivitsy hanombohana ny fifandraisana (Jereo ny santionany amin'ny Fanadihadihana atao amin'ny Tanora anatin'ny Tarika.)
3. **MANANGONA ATONTAN-TARATASY.** Apetraho amin'ny toerana mora raisina ny mombamomba ny ankizy rehetra izay voarainao (ao anaty solosaina, na an-taratasy, sns.) Rehefa tonga any an-tranon'ilay ankizy miaraka amin'ny karatra firariantsoa amin'ny tsingerintaonany ianao dia ho tsapany fa tena mihevitra azy tokoa. Hanontany tena ihany koa izy ireo hoe ahoana no fomba nahatsiarovanao izany.
4. **FANTARO NY TANORA MAVITRIKA SY IZAY TSY DIA MANDRAY ANJARA FIRY.** Iza no mpamonjy ny fivoriantan'ny tarika foana ary iza no tsy tonga raha tsy indraindray ihany? Misy ve ireo izay efa tsy namonjy intsony? Io antoko farany io no tena sarotra tadiavina. Kanefa tahaka ilay mpiandry ondry izay nandao ny ondriny 99 fa lasa nikatsaka ny iray (Lioka 15:4), ny tanora tsy dia tonga firy ihany koa no tokony ataonao loha-laharana.
5. **MARIHO NY SARIN-TANY EO AMIN'NY TANANA MISY ANAREO.** Mariho ireo toerana misy ny tranon'ny tanora tsirairay avy ao anatin'ny tarika. Mandalova kely ao rehefa sendra mitondra fiara manerana ny tanàna ianao. Tsidiho na hamelao hafatra milaza fa miah-y sy mihevitra ny momba azy ianao.

Manomboka Mifandray

Raha vao vitanao ny dingana voalohany amin'ny fifandraisana ary vitanao ny nanangona ireo fahalalana fototra, dia tonga amin'izay ny fotoana tena hifandraisana. Ahoana no hanaovanao izany miaraka amin'ny tanora? Ireto misy hevitra vitsivitsy:

1. **MIHAINOA.** Ho gaga ianao ny amin'ny havitsian'ny olon-dehibe izay tena manokana fotoana hihainoana ny tanora. Raha toa ianao ka te hifandray dia io no hany dingana tsara indrindra azonao arahana. (Jereo ny "Paik'Ady ho an'ny Fomba Fihainoana Mahomby" any amin'ny faraparan'ity toko ity.)
2. **RESAHO NY AMIN'NY ZAVATRA IZAY MAHALIANA AZY.** Tsy hoe haneho ny fahaliananao amin'ny fiainan'izy ireo fotsiny ihany izany fa hampanakaiky anao amin'ny zavatra tena tian'izy ireo sy ilainy amin'ny maha-tanora azy mihitsy.
3. **MISEHOA EO AMIN'NY SEHATRA MISY AZY IREO.** Efa nolazaintsika tany aloha fa tena misy lanjany tokoa izany! Ampaherezo izy ireo any amin'ny foaran'ny siansa handraisany anjara, tsidiho any amin'ny toeram-pialana hetaheta any amin'ny sekoliny izy ireo, ary ekeo ny fanasana hiaraka hisakafo any an-tokatranony. Hitondra tsiky be dia be amin'ny alalan'ny fitsidihana tsotra ianao.
4. **MIARAHA MILALAO AMINY.** Asio fiarovana ny tenanao ary miaraha-milalao "skateboard" (hazo fisaka misy kodiarana) aminy eny amin'ny toeram-pitsangatsanganana. Tsy hoe ho faly hikorana fotsiny ihany izy ireo fa ho fantany ihany koa fa mihevitra aok'izany ny tenanao izay marefo ianao.
5. **MIVAVAHA MIARAKA AMINY.** Rehefa mifandray manokana aminy ianao dia tsy misy zavatra izay mampiorim-paka ny fifandraisana amin'ny tanora tahka ny fandania fotoana miaraka aminy ao anatin'ny vondrom-bavaka kely sy fandalinana ara-Baiboly.

SANTIONANA FITSIPIKA FOTOTRA MIFEHY NY TARIKA MADINIKA

R Ny fivoriana dia manomboka sy mifarana ara-potoana.

R Tazonina ho tsiambaratelo ny zavatra hifampizaràna ao anatin'ny tarika.

R Mihaino tsara amim-pahalianana.

R Manaja ny hafa; tsy manambany.

R Vonona hamela heloka.

R Tsy mampaninona ny miala voly.

R Ekena avokoa ny hevitra rehetra.

R Tsy mibahan-toerana rehefa manao ady hevitra; manome tombotsoa ahafahan'ny hafa miteny.

R Tsy voatery miombon-kevitra amin'ny hafa; hajaina fotsiny ihany ny fahasamihafana.

R Tsy manapa-teny na manao resaka an-jorony.

R Mandray anjara avokoa ny tsirairay avy.

R Misokatra amin'ny rehetra kanefa manaja ny fiainan'ny hafa manokana.

NY FOMBA FANORENANA FIARAHA-MONINA AMIN'NY ALALAN'NY TARIKA MADINIKA

Ny fiaraha-monina dia fitambarana seha-pifandraisana tsotra. Izy io dia toerana hitiavan'ny ankizy ny fiarahana ary ahatsapany fahalalahana amin'ny fanehonana ny tenany. Raha vao misy io toerana io dia ahomby kokoa ny hetsika rehetra izay kasainao atao.

Noho izany, ahoana ny fomba hanangananao fiaraha-monina eo amin'ny vondrona tanora entinao? Angamaba ianao namantana vondrona iray izay mifandray noho ny resaka simia. Mety vao hanangana mihitsy anefa ianao. Na izany aza anefa dia afaka manoriana fiaraha-monina ianao amin'ny alalan'ny fananganana vondrona kely izay mivory ara-potoana. Ireto misy tari-dàlana ankapobeny vitsivitsy:

1. MANANGANA TARIKA MADINIKA AHITANA TANORA ENINA NA VALO.

Hahazo aina kokoa ny tanora amin'ny fandraisana anjara ao anatin'ny tarika kely tahaka izany. Ny tarika betsaka noho io dia hampasarotra ny fitenenana na ny fidirana ho an'ny tanora sasany. Ny fanaovana ilay isa ho ankasa ao anatin'ny tarika dia ny mba hampifanaraka izany amin'ny hetsika atao ilàna olona miaraka tsiroaroa.

2. MANAOVA FIFANEKENA. Iaraho dinihina ny fotoana voafetra hihaonan'ny tarika (sivy herinandro matetika no tena mety). Asaivo manaiky ny mambra tsirairay avy fa hanatrika ny fivoriana rehetra, ho tonga ara-potoana, ary hanao izay ahatonga ilay tarika hanana fiarahana voaro. Maro ny tarika izay mifidy ny tsy handray mpisoratra anarana mandritry ny fotoana voafaritra ao anatin'ny fifanekena. Ny famelana mambra vaovao hiditra aty aoriana dia manova ny zavatra efa napetraka tao anatin'ny tarika.

3. AMPANDRAISO ANJARA AMIN'NY HETSIKA MAMPIFANAKAIKY NY EKIPA NY TARIKA MADINIKA. Azonao atao ny mamorona havitra mahakasika izany na mividy boky ahitanao hevitra tsara (Jereo ny Loharanon-kevitra ato amin'ity toko ity.) Ireny hetsika ireny no hanala ny sakana ara-batana sy ara-tsosialy izay mety misy eo amin'ireo ankizy entinao ary manorona fitokiana sy fiaraha-miasa ao anatin'ilay ekipa.

4. MIFIDIANA DRAFI6PAMPIANARANA IRAY. Maro ny lesona tsara mendrika ho an'ny tarika madiniky ny tanora. Jereo any

amin'ny toeram-pivarotam-boky Kristiana eo an-toerana na amin'ny gazety boky. Ny fandalinana sasany dia mahakasika lohahevitra iray, fa ny hafa kosa dia andininy mifandray avy amin'ny boky ao amin'ny Baiboly.

5. MANORINA TONTOLO VOAARO HIFAMPIZARANA. Tena zava-dehibe tokoa izany! Ny fitsipika fototra momba ny fahatokiana, ny fanajana, ary ny resaka misokatra, dia mampisokatra ny mambra ao anatin'ny ekipa ka ahatonga azy hizara lalina kokoa.

6. OMEO TOMBOTSOA HIFANDOKA NY MAMBRA AO ANATIN'NY TARIKA. Samy tia dokafana vokoa ny olon-drehetra. Omeo fotoana sy-toerana anaovana izany ny tanora. Tsy tonga dia mandeha ho azy angamba izany amin'ny voalohany. Izany no antony mahatonga anao mitady tombotsoa ahafahan'izy ireo manao izany. Hifanakaiky ny mambra ao anatin'ny tarika entinao rehefa milaza ny fankasitrahany.

7. ENTO MIALA AMIN'NY TOERANA AHAZOAN'IZY IREO AINA IZY. Ny fametrahanao ny tarika entinao amin'ny toerana vaovao sy tsy dia ahazoany aina, dia mamporisika azy ireo hifampiankina. Ny "fanitarana" ny tarika ihany koa dia mampivoaka ny fahaiza-manao mihafina hananan'ny mambra ao anatin'ny, ary mitarika azy ireo ahita zava-baovao momba ny tenany sy ny hafa.

MARO NY TANORA IZAY MANIRY OLON-DEHIBE MENDRI-PITOKISANA IZAY MIHAINO AZY IREO SY MITARI-DALANA AZY.

Ny tarika madinika dia hita fa mahavita manorina fiaraha-monina amin'ny fomba mahagaga. Ny tarika izay mifandray ara-pihetseham-po dia afaka miara-mitombo ara-panahy, mora mahazo ny fon'ny fiaraha-monina amim-pahombiazana kokoa, ary mankafy tanteraka ny fiainana. Mendrika ny fotoananao sy ny ezaka nataonao ny fikarakarana tarika madinika!

NY FOMBA FAMPIVELARANA NY FAHAIZANA MANAMPY

Maro ny tanora maniry olon-dehibe mendri-pitokisana izay mihaino azy ireo sy mitari-dalana azy. Azo antoka fa hinamana amin'ny tanora ianao amin'ny alalan'ny filalaovana sy fisakafoanana miaraka aminy. Ny fanampiana ny tanora amin'ny ady atrehany anefa dia hampiorim-paka izany fifandraisana kely izany. Manokana fotoana maharitra isika mahakasika ny lohahevitra amin'ny resaka fanampiana tanora, tsy noho ny fanamafisany ny fifandraisana ihany, fa noho ny maha-zava-dehibe izany amin'ny ho aviny ihany koa.

Raha mbola vao manomboka ny asa fanompoana ho an'ny tanora ianao dia tsy ho hitanao hoe mahavita manampy ny tenanao. Kanefa raha manohy ny fomba fiarahana izay noresahintsika ianao, dia ho avy hanatona anao ny tanora mitady fanampiana.

PAIKADY HO AN'NY FOMBA FIHAINOANA MAHOMBY

1. Mifampibanjina; ezaho resena an'eritreritra ny zavatra manadala anao.
2. Aoka hanana fomba fisainana malalaka ianao; manomeza valinteny tsy misy fitsarana.
3. Mihainoa mba ahazoana izay tian'ny mpiteny ambara; mihainoa "araka izay azo atao".
4. Mifantoha amin'izay ambaranao manaraka.
5. Aza manapa-teny. Adraso hiato kely ilay mpiteny izay vao mametraka fanontaniana fangatahana fanazavana.
6. Avelao hisy fahanginana.
7. Aza terena hanaraka ny vahaolana avy aminao ny hafa.
8. Asehoy ilay mpiteny hatrany ny zavatra asetrinao ny resany, oh, fintino kely sady aseho ny fihetsehamponao, na manaova fotsiny hoe "hmm!"

9. Henoy tsara izay tsy voambara: ny fihetseham-po, ny endrika miseho eny amin'ny tarehy, ny fihetsika, ary ny marika hafa tsy amin'ny alalan'ny resaka.

NY TOKONY ATAO SY NY TSY TOKONY ATAO REHEFA MANAMPY

Fanambaràna Fa Tsy Tompon'andraikitra Amin'izany Ianao
Rehefa mihaino tanora iray ianao, dia ao amina izany no fitoeran'ny loharanon-kevitra misy heviny. Tsy maintsy mianatra ny maha-zava-dehibe ny fitandroana tsiambaratelo ianao, indrindra raha tojo fotoana tsy afaka hitazonana izany. Hisy fotoana ihany koa ihatrehanao toe-javatra sarotra. Raha tsy mpanolo-tsaina no asanao, dia mila fantarinao hoe hatraiza no "takatry ny sainao".

Ohatra: raha misy tovovavy manatona ano miresaka momba ny fanararaotana, fanolanana, olana amin'ny resaka sakafo, faniriana te hamono tena, na olana hafa, dia tsy maintsy alefanao any amin'ny mpanolotsaina mifanaraa amin'izany izy. Azonao atao ny manontany mpanolotsaina eo amin'ny firenena misy anareo, mba ahitana ny karazan olana izay tsy maintsy hanaovana tatitra sy/na alefa any aminy.

Rehefa fantatra izany dia "mpanampy" no hiantsoantsika ny mpitondra tanora ato anatin'ity toko ity. Izany no ahafahana misoroka ny fifangaroana misy eo amin'ny "fanampiana" ataontsika amin'ny resaka fanoroana hevitra sy ny an'ny olona manam-pahaizana manokana momba izany.

Ny mpanolotsaina manam-pahaizana dia nandany taona maro nandalinana sy nampiharana ny fahaiza-manaony. Asaivo mankany amin'izy ireny hatrany ny tanoranao rehefa tojo zava-tsarotra. Misy ihany anefa zavatra fototra tokony atao sy tsy tokony atao izay tsy maintsy fehezin'ny mpitondra tanora mba ahatonga azy ireo ho mpanampy mahomby.

Voalohany, ireto ny zavatra sasany izay TSY MAINTSY ATAO:

1. **MIHAINOA AMIM-PAHALIANANA.** Vitsy ny zavatra izay manandanja tahaka ny fananana namana izay tena mihaino anao

tokoa. Ny fanaovana tsara izany dia mety hitondra zavatra miavaka.

2. **FANTARO ARY EKEO NY FIHETSEHAM-PO.** Rehefa misy tanora iray milaza ny fihetseham-pony na manao ahoana na ahoana, dia ekeo ho tena zava-misy izany. Asehoy aminy izany fihetseham-po izany amin'ny alalan'ny filazana zavatra toy ny hoe "Tena manahiran-tsaina kosa izany e!" na "Tena nandiso fanantenana anao kosa izany e!" Hanampy azy ireo hampisinda ny fihetseham-pony izany ary ahafantarany fa ianao dia liana amin'ny momba azy.
3. **MITADIAVA SAFIDY.** Tohero ny fakam-panahy hanolotra ny vahaolana manokana avy aminao. Ilain'ny tanora ny mandinika ny olana atrehany ary hanome tsiny anao izy raha toa ka tsy mahomby ny "vahaolana tonga lafatra" mivoaka avy aminao. Mety tena manahiran-tsaina ny olana. Noho izany, ampio ny tanoranao hampotipotika ny olana ho tonga singa azo fehezina tsara ary mitady izay hevitra fidiany. Avelao izy hifidy ny iray izay hitany fa tsara indrindra.
4. **MAMETRAHA SORI-DALANA AMPIHARINA.** Rehefa avy manao safidy dia zava-dehibe ny fametrahana tanjona mankany amin'ny vahaolana. Aoka mba tsy ianao no hanao izany ho an'ny tanoranao. Avelao izy hamantatra ny marika ary asaivo mifantoka amin'ny fitadiavana ny "dingana manaraka". Raha izy no manapa-kevitra hifehy ny hatezerany dia azonao atao ny manontany azy hoe: "Inona no azonao atao amin'izao fotoana izao mba hanombohana ny fifehezana ny hatezeranao?" Angamba izy hanapa-kevitra hamonjy kilasy iray fanampiana amin'ny fifehezana fahatezerana, na hitady fanampiana any amin'ny mpanolotsaina manam-pahaizana amin'izany.

5. **MANAOVA FANARAHAMASO.** Manokàna fotoana hanontaniana matetika ilay tanora raha toa ka nanaraka ilay voambara izy ary nandray fanapahan-kevitra. Ny fandraisana andraikitra izany no anisan'ny zavatra tena manampy be indrindra izay azonao atolotra.
6. **AMBARAO NY FANANTENANA.** Omeo toky hatrany ilay tanora amin'ny alalan'ny filazana fa ny olany dia olana izay azo hihoarana na fehezina amim-pahombiazana. Ambarao azy fa misy ny fanantenana, ankehitriny sy amin'ny ho avy, ka tsy tsinontsiniavina ny ratra eo aminy, ny fahasahiranany, na ny asa izay manoloana azy.
7. **ANONTANIO RAHA MANIRY ENTINA AM-BAVAKA IZY.** Tsy manery ny fitoerany ao anatintsika Andriamanitra; ary toa izany ihany koa, isika dia tsy tokony hanery ny tanora handray ny faniriansika na ny vavaka ataontsika. Tokony HANONTANY HATRANY isika. Rehefa vonona izy ireo dia hisy lanjany be dia be kokoa aminy ny vavaka ataontsika. Ary mazava ho azy fa tohizana hatrany ny fitondrana am-bavaka azy mangina.
8. **HAZONY NY FAHAIZANAO MITANA TSIAMBARATELO.** Mialohan'ny hizaran'ny tanora amina ny tsiambaratelony dia matoky anao izy. Raha sanatria mandre resaka nifanaovany taminao irery miparitaka izy, dia tsy maintsy mamerina izany fitokiana izany hatramin'ny voalohany indray ianao.

**ZAVATRA IRAY MIAVAKA AMIN'NY FITSIPIKA FIAZONANA
TSIAMBARATELO**

Ampahafantaro ilay tanora fa misy zavatra sasany tsy azonao hazonina ho tsiambaratelo. Ny fikasana hamono tena, ny fandratrana vatana na zavatra hafa, ary ny karazana fanararaotana rehetra, dia manery anao amin'ny alalan'ny lalàna, hilaza izany any amin'ny manam-

pahefana. Anontanio ny mpanolotsaina manana alalana amin'izany eo amin'ny firenena misy anareo, mba ahafantarana tsara izay tena andraikitrao.

Ireto ary ny zavatra TSY TOKONY ATA0:

1. **AZA MAMPIANATRA NA MANOME TORO-HEVITRA RAHA TSY ANGATAHANA HANAO IZANY.** Matetika dia manatona anao ny tanora iray satria mampianatra na manoro hevitra azy ny olon-drehetra. Aoka ianao ho mpihaino fotsiny. Izany no ilaina.
2. **AZA MILAZA TANTARA MOMBA NY FIAINANAO.** Ny tanoranao dia mety ho avy hilaza aminao ny ady atrehany. Raha tafaroboka milaza "ny tantaram-piainanao" avy hatrany ianao, dia mety hihevitra izy fa ny tenanao no mahaliana anao kokoa.
3. **AZA TSINONTSINIAVINA ILAY OLANA.** Fantaro ny fihetseham-pon'ny tanora sy ny fanandramana tena hiainany. Raha toa ianao milaza zavatra toy ny hoe "Tsy dia maninona izany," dia milaza aminy fa toa somary adala izy ireo manana izany fihetseham-pony izany.
4. **AZA AMPIASAINA ALOHA BE LOATRA NY VALINTENY MIFANDRAIKA AMIN'ANDRIAMANITRA.** Raha toa ka izao hatrany ny valinteny omena ny namana amin'ny olana rehetra: "Mivavaha dia hovahan'Andriamanitra ny olanao," dia tsy fanampiana mihitsy no ataontsika aminy. Rehefa nizara ny olany tamin'I Jesosy ireo vahoaka dia nanampy azy ireny tamin'ny fomba tena azo notanterahana Izy. Eny tokoa, tokony entitsika eo amin'izany sehatra izany Andriamanitra rehefa mitarika ny Fanahy Masina, kanefa ny fanehoana an-tsary ny resaka ara-panahy aloha be loatra dia maneho fa tsy dia tena te hikarakara ilay olana loatra isika.

Farany, ny fahaiza-manao manan-danja indrindra izay azonao ampivelarina amin'ny maha-mpanampy anao dia ny fihezahana mamantatra hoe rahoviana sy amin'ny fomba ahoana no tokony andefasanao ny tanora iray any amin'ny tompon'andraikitra manokana momba izany. Eny fan a dia ny mpanolotsaina efa zadraharaha aza dia voafetra ihany. Jereo ny fanampim-panazavana etsy ambny mahakasika ny fandefasana ny tanoranao amin'ny fotoana tokony hanaovana izany.

AMIN'NY FOTOANA AHOANA NO TOKONY HANIRAHANA AZY IRENY MANKANY AMIN'NY OLONA MANAM-PAHAIZANA AMIN'IZANY?

Ahoana no fomba ahafantaranao fa fotoana tokony hiantsoana mpanolotsaina manam-pahaizana izao? Ireto misy tari-dalana vitsivitsy:

1. Rehefa tsapanao fa tsy voafehinao, tsy mahazo aina ianao, na sahirantsaina.
2. Raha tsy mbola niatrika tranga tahaka izany mihitsy ianao taloha.
3. Raha manahy ianao fa hitohy maharitra be ilay fanoroana hevitra.
4. Raha hitanao fa somary mitady ho tia anao ara-batana sy ara-pihetseham-po ilay tanora (na ny mifanohitra amin'izany)
5. Raha mipoitra ny iray amin'ireto lohahevitra ireto: fanararaotana ara-batana, famonoan-tena, fampiasana zava-mahadomelina tafahoatra, olana ara-tsakafo, fahakiviana maharitra, na olana sarotra ara-pianakaviana.

**AHOANA NO FOMBA FANDEFASANA TANORA ANY AMIN'NY
MANAMPAHAIZANA MIFANDRAIKA AMIN'NY FILANY**

Na dia tsy afaka manery olona iray ho any amin'ny mpanolotsaina aza ianao, dia ireto misy dingana efatra izay mety ahomby:

1. **LAZAO NY TEBITEBINAO.** Aoka ho fantatr'ilay tanora ny faniriana te ahita ilay olana voavaha.
2. **AMPAHAFANTARO AZY NY FILANA FANAMPIANA AVY ANY IVELANY.** Lazao azy dieny mialoha fa mety tsy hananany valinteny rehetra ianao. Asaivo mitady olona manan-talenta kokoa ny amin'izany izy. Izany no ampahazava fa ilay tranga dia mihoatra ny fahaizanao mifehy.
3. **RESAHO NY ANARAN'IREO OLONA MANAMPAHAIZANA MANOKANA IZAY METY AFAKA MANAMPY.** Fomba fiasa tsara hatrany ny fanolorana anarana manampahaizana telo faragfaharatsiny izay fantatrao sy hatokisanao.
4. **MIARAHA MIASA AMIN'NY TANORA SY NY RAY AMAN-DRENININY NA NY MPIANTOKA AZY MBA HANDAMINANA NY FOTOANA HO AMIN'IZANY RAHA TIAN'IZY IREO.** Amporisiho ny tanora hiresaka momba ny olany sy ny faniriany hiaona amin'ny mpanolotsaina, amin'ny ray aman-dreniny. Averina indray fa raha toa ka olana toy ny famonoan-tena no mitranga dia ampahafantaro azy avy hateany fa voatery hilaza izany amin'ny olon-kafa izy. Raha tsy mahazo antoka ny sasany amin'ireo dingana ireo ianao dia anontanio ny mpanolotsaina iray manampahaizana eo amin'ny firenena misy anareo.
5. **MIEZAHA MINAMANA SY MANOHANA ARA-PANAHY.** Samihafa ny fihetsika asehon'ny tanora eo anatrehan'ny toe-javatra sarotra. Ny sasany dia mety hifikitra. Ny hafa kosa mety

hanosika anao. Atolory fotsiny ny fanohanana avy aminao ary ataovy izay rehetra azonao atao.

NY TOMBOTSOA AZO AVY AMIN'NY FITSIPIKA

Raha ny tena tokony ho izy dia tokony hianatra hifankatia ny tanora tsirairay avy ao amin'ny tarika entinao ary manaja ireo mpitarika azy. Fa ny tena tombotsoa lehibe indrindra amin'izany dia ny fanandramana lalovanao. Mety hisy ihany anefa fotoana hisehoan'ny tranga sarotra fehezina. Rehefa tonga izay fotoana izay dia zava-dehibe ny mandray ny fitsipika ho toy ny tombotsoa ahafahana mianatra fa tsy sazy.

NY FITSIPIKA DIA MAHAFINARITRA KOKOA REHEFA MANOMBOKA AMIN'NY FIFANDRAISANA TSARA SY FANANTENANA NY LAFITSARAN-JAVATRA.

Ahoana moa raha misy tovolahy iray izay manakorontana ny fandaharam-potoananareo hatrany isaky ny tonga manatrika ao? Inona ihany no antony mbola ahatongavany? Azo antoka aloha fa tsy ny ahazoana fitahiana ara-panahy mihitsy, sa ahoana? Mety hisy tanora iray mitomany mba hisarihana ny fahaliananao manokana. Ataony izay azony atao rehetra na dia ho rava hatramin'ny fandaharana ataonao aza (zavatra tsy misy dikany akory ilay izy raha ampitahaina amin'ny fandaharam-potoana atrehanareo.)

Inona àry izany no tokony ataonao? Mandroaka azy hiala ao anatin'ilay efitrano ve satria mendrika handray fitahiana ny hafa? Sa mampandika azy andininy ara-Baiboly ao anaty karne iray fandraisana naoty, eo am-pipetrahana eny an-joron-trano? Mety azo sorohana ny tsy fifankahazoana toy izany amin'ny ho avy. Ireto aloha misy fomba mamokatra handraisana an-tanana izany toe-javatra izany (Jereo ny Paikady Hananana Fitsipika Mahomby)

PAIKADY HANANANA FITSIPIKA MAHOMBY

1. **FANTARO TSIRAIRAY AVY NY TANORANAO.** Ho fantatrao tsara kokoa ny toerana misy ny tsirairay avy amin'izy ireo, ary ho tsapan'izy ireo fa ao am-ponao ny zavatra tena mahaliana azy ireo indrindra.
2. **AOKA NY FITSIPIKA MBA HO VITSY SY TSOTRA.** Rehefa mahatoky ny ankizinao ianao amin'ny fandraisana fanapahan-kevitra tsara, dia hano izany tokoa izy.
3. **SOROHY NY ADY TSY DIA ILAINA.** Mijoroa mahitsy amin'izay tsy maintsy hanaovanao izany, fa milefera kosa amin'ireo sehatra sasany izay azonao leferina.
4. **AZA MANDRAHONA, NA MANAMBANY, NA MANASAZY.** Izany no ahatonga ny tanora hipetraka amin'ny toerana ahatsapany fa toa very ny fanajana ny tenany ka voatery hiaro ny tenany izy.
5. **AZA MAMPIHATRA FITSIPIKA REHEFA TEZITRA IANAO.** Tena mety be ny filazana hoe: "Tsy azoko antoka izay zavatra tokony atao momba io toe-javatra io amin'izao fotoana izao. Hiresaka isika rehefa avy misaintsaina ny amin'izany aho."
6. **AHITSIHON'NY TOETRA TSY MENDRIKA AMIN'NY ALALAN'NY FAMANTARANA IZANY SY FIARAHANA MIASA AMIN'ILAY TANORA MIZOTRA HO AMIN'NY VAHAOLANA.** Izany no hanampy amin'ny fanorenana ny tombambidin'ny tena eo anivon'ny toe-javatra sarotra.
7. **JEREO NY FIFANDRAISANA MISY AMIN'ILAY TOETRA TSY MENDRIKA SY NY VOKANY.** Omeo tombotosa ny tanora handray andraikitra vokatry ny zavatra nataony. Ampianaro azy ny tokony ataony eo anatrehan'izany valiny izany, ka ny tenany ihany no manitsy ny diso nataony. Na izy tsy maintsy manamboatra, na manolo, na mifona, ny fanaovana

izany dia hisy fiantraikany lehibe noho ny tonga dia fampiharanao sazy aminy.

Ny fitsipika dia mahafinaritra kokoa rehefa manomboka amin'ny fifandraisana tsara sy fanantenana ny lafitsaran-javatra. Rehefa tonga amin'izay ny olana dia afaka miasa amin'ny fototra mirafitra amin'ny fitokiana sy fahatakarana ny zava-misy ianao. Tadidido fa isaky ny voatery handray fepetra iray hanitsiana ianao, dia ampahafantaro ny tanoranao fa mbola tianao hatrany izy ary tian'Andriamanitra ihany koa. Ampio izy ahita fa ny hadisoana rehetra dia tombotsoa ahafahana mitombo amin'ny maha-olona sy ara-panahy.

AMPITAO IZANY: FIZARANA IREO FOMBA

Ity toko ity dia niresaka momba ny fanolokoloana ny fifandraisana. Ireto misy soso-kevitra vitsivitsy hamporisihana ny tanoranao hiroso amin'ny fikolokoloana kely.

1. **AMPORISIHO IZY IREO HANATONA NY Hafa.** Atombohy ny fifandraisan'izy ireo amin'ny tsy mpino. Asaivo manorina izany fifandraisana izany izy ireo ary mitady tombotsoa mety ahafahan'Andriamanitra mampiasa ny hery miasa mangina avy aminy. Mitadiava hetsika ataon'nytanora izay ahafahan'ny tanoranao manasa ireny namany tsy mpino ireny mba ho avy.
2. **HOFANY HITARIKA VONDRONA MADINIKA IZY IREO.** Efa noresahantsika ny amin'izany; maninona moa raha omanina hitarika vondrona madinika amin'izay ny tanoranao? Ahazoan'izy tombotsoa entina mampahery, manamafy, ary hifanohanana izany.
3. **ATOMBOHY NY FANDAHARANA FIARAHANA MIVAVAKA AMIN'NY NAMANA IRAY.** Zarao tsiroaroa ny mambra ao anatin'ny tarika mandritry ny fotoana voafetra. (Vavy sy vavy ary lahy sy lahy no tena mety indrindra.) Asaivo mifampivavaka izy

ireo mandritry ny herinandro. Asio fotoana hihaonan'ireo olona roa ireo sy iarahany mivavaka ao anatin'ny fandaharam-potoananao mandritry ny faran'ny herinandro. Amporisiho izy ireo mba hiaraka hisakafo na hanao fivoahana izay ahafahany mifampizara ny mombamomba azy.

ALAIVO SARY AN-TSAINA NY METY HO FIHETSEHAMPON'NY TANORA AMIN'NY FAHAFANTARANA FA MISY OLONA IRAY TSY MAHAFOY AZY MIHITSY.

KATSAHO: FANAZAVANA ILAY FOMBA

Noresahantsika tato anatin'ity toko ity ny fahavononana hanampy ny tanorantsika hatrany; ny fanolokoloana karazana fifandraisana izay manao hoe: "Tsy hiala mihitsy aho na handao anao." Izany indrindra no karazana fifandraisana izay nisy teo amin'i Rota sy Naomy.

Nanambady ny zanakalahin'i Naomy i Rota. Taoriana kelin'izay dia lasa nifandray akaiky be izy sy ny rafozam-baviny. Nihamafy hatrany izany fifandraisana izany rehefa nodimandry tsirairay ireo lehilahy tao anatin'ny fianakaviana. Nony farany dia tonga nangidy tamin'i Naomy ny fahaverezan'izany rehetra izany. Moa ve izy tsy nandao ny tanan'Israely taona maro lasa izay, niaraka tamin'ny vadiny sy ny zanany roa? Moa ve tsy efa mosary no nandroaka azy ireo niala tamin'ny taniny, ka dia mbola ady mafy sy fahafatesana ihany no atrehany? Tsy manana na iza na iza intsony izy ankehitriny, afatsy ny zaobaviny anankiroa, dia i Rota sy Orpa. Tao anatin'ny fahoriany no nanapahany hevitra hiverina hody tany an-tanindrazany.

Rehefa nizotra ho amin'ny diany i Naomy dia tsy nety nisaraka taminy i Rota. Na dia midika aza izany fa handao ny tany, ny olona, ary ireo andriamanitra izay nahazatra azy izy, dia hiaraka amin'i Naomy hatrany. Iza no fangatahana nataony rehefa nitodi-doha tamin'ny lalany i Naomy: ***"Aza manery ahy handao anao sy hiala amin'ny fanarahana anao; fa izay alehanao***

no halehako, ary izay itoeranao no hitoerako, ny firenenao no ho fireneko, ary ny Andriamanitrao no ho Andriamanitro; izay tany hahafatesanao no hahafatesako, sady any koa no handevenana ahy; hataon'i Jehovah amiko anie izany, eny mihoatra noho izany aza, raha tsy ny fahafatesana ihany no hampisaraka antsika." ROTA 1:16-17. Ary tsy nisy nahasaraka azy ireo tokoa. Nifindra tany Israely i Rota.

Endrey izany voady nahagaga! Hevero ny amin'izay mety ho fihetsehampon'i Naomy ankehitriny tamin'ny fahalalana fa hisy olona tsy handao azy mihitsy, izay hankato azy hatrany.

Alaivo sary an-tsaina ny mety ho fihetsehampon'ny tanora amin'izao fotoana izao amin'ny fahalalana fa misy olona izay tsy mahafoy azy, izay manaiky azy hatrany. Mety ho ianao angamba no olona voalohany izay nanao izany karazana voady hanohanana azy izany.

Aoreno àry izany fifandraisana izany. Manova fiainana izy ireny. Izany hoe, mety ny fiainanao ihany no ovainao amin'izany.

ENTINA AM-BAVAKA: MIVAVAKA HO AN'ILAY FOMBA

Endrey izany andraikitra! Manorina fifandraisana miaraka amin'ny tanora ianao, fifandraisana izay mety hitondra azy ireo eo amin'i Kristy. Voalaza ao anatin'ity vavaka manaraka ity angamba ny zavatra sasany ao an-tsainao:

"Tompo o, fantatrao ny tanora tsirairay avy ao anatin'ny tarika misy ahy. Nampiandraiketinao ahy izy ireo. Misy fotoana izay mampisokatra ny fon'izy ireo; misy kosa fotoana izay tsy hilazany na inona na inona. Indraindray mora ny miaraka aminy; misy kosa anefa fotoana ahatsapakao fa toa vahiny aho eo anarehan'izy ireo. Mangataka fahaizana mitantana fotoana tsara avy aminao aho. Ampio aho ahalala ny fotoana iarahako amin'izy ireo sy ny fotoana tokony hitenenako. Aseho ahy ny sitraponao

eo anatrehan'ny trangan-javatra tsirairay avy. Ary mihoatra noho izany, ampio aho ahafantatra ny fotoana tokony hiantsoako azy ireo hanaraka Anao. Tsy vitako irery anefa izany asa izany. Raha miaraka aminao anefa aho dia mahefa ny zava-drehetra. Misaotra noho ny fanatrehanao. Amena."

HIVELOMANA: FAMPIHARANA IREO FOMBA

Vonona àry isika! Vonona hiala amin'ny resaka notomorina tato anatin'ity toko ity amin'izay, hiroso amin'ny fanorenana fifandraisana izay tena matotra. Vonona hanolotena ve ianao? Raha eny dia ireto misy zavatra dimy izay mitondra vokany, atao ato anatin'ny 60 izay ho avy:

---

1. Hanao drafitra hifandray (e-mail, fitsidihana, antso an-telefaonina) amin'ny isam-batan'olona ao anatin'ny tarika misy ahy aho.
2. Hampameno taratasy mirakitra ny momba ny isam-batan'olona aho, ho an'ny tanora tsirairay avy, ary alefako antaratasy na ateriko mivantana any amin'ireo mambra tsy dia tonga matetika izany.
3. Hiantso olon-dehibe iray mpitarika aho farafaharatsiny, hanampy ahy amin'ireo andraikitra ireo.

LOHARANON-KEVITRA

BOKY

Burns, Jim and Mike Devries. *The Youth Builder: Today's Resource for Relational Youth Ministry*. Gospel Light Publications, 2002. Ny fomba fanorenana asa fanompoana mahomby ho an'ny tanora, izay miandoha sy miafara amin'ny fifandraisana amin'i Jesosy.

Chapman, Gary. *The Five Love Languages of Teenagers*. Moody Publishers, 2001. Mampihatra ireo fihetsika dimy - asa

fanompoana, fanomezam-pahasoavana, fotoana manana ny hatsarany, fifandraisana ara-batana, ary teny manamafy orina – eo amin’ny fiainan’ny tanora sy ireo izay mikarakara azy ireo.

Clark, Chap. *Hurt: Inside the World of Today’s Teenagers*. Baker Academic, 2004. Fanadihadihana lalina momba ny rarint-tsaina sy ny fitokatokanan’ireo izay miatrika ny kolotsainan’ny tanora, ary ny fomba azo atao hiatrehana izany.

Dunn, Richard R. *Shaping the Spiritual Life of Students: A Guide for Youth Workers, Pastors, Teachers & Campus Ministers*. Intervarsity Press, 2001. Ny fomba fanoloran-tanana amin’ny fiarahana ara-panahy amin’ny tanora.

Mueller, Walt. *Understanding Today’s Youth Culture*. Tyndale House, 1999. Tari-dalana ho an’ny ray aman-dreny sy ny mpiaramiasa amin’ny tanora, izay te hamantatra ny olana maro eo amin’ny kolotsainan’ny tanora.

Parrott, Les. *Helping the Struggling Adolescent*. Zondervan Publishing, 2000. Boky kely fanao ampaosy ho an’ny lehibe mpisahana tanora, miresaka ny amin’ny olana maherin’ny 30, mpahazo ny tanora, ahitana fitaovana 40 fanaovana toman’ezaka amin’ny fomba haingana.

Parrott, Les (forward). *The Comprehensive Guide to Youth Ministry Counseling*. Group, 2002. Fitsipika entina manoro hevitra amin’ny alalan’ny fomba Kristiana, miaraka amin’ny vahaolana mazava tsara 24 ho an’ny olana mpahazo ny tanora, anisan’izany ny taratasy hofenoina hanampiana ny tanora hiatrika olana.

Polich, Laurie. *Help! I'm a Small-Group Leader!* Zondervan, 1998. Tari-dalana mora vakiana mahakasika ny zava-drehetra tsara ho fantatrao momba ny fitarihana tarika madinika.

Robbins, Duffy. *The Ministry of Nurture*. Zondervan Publishing House, 1990. Tari-dalana lalina mety ampiharina, hitarihana ny tanora.

Rydberg, Denny. *Building Community in Youth Groups*. Group Publishing, 1985. Boky ahitana dingana dimy faka tahaka hanorenana tarika manana hetsika tonga dia vonona maro.

Ward, Pete and Dean Borgman. *God at the Mall: Youth Ministry That Meets Kids Where They're At*. Hendrickson Publishers, 1999. Tari-dalana fampiasa amin'ny finamanana sy fanaovana asa fanompoana ho an'ny tanora eo amin'ny sehatra misy azy ireo.

White, Joe and Joe Weidmann, editors. *A Parent's Guide to the Spiritual Mentoring of Teens*. Tyndale House, 2001. Anisan'ireo boky miaraka ao anatin'ny "Focus on the Family" (Resaka Mifantoka Amin'ny Fianakaviana) izy io, izay manome tari-dalana tena ilaina, mitondra paikady manampy amin'ny fandaminana ireo olana ara-panahy sy ady atrehin'ny tanora maro.

HAINO AMAN-JERY

Case, Steve. *Great Relationships*. Video. Piece of the Pie Ministries, www.pieceofthepie.org. Dingana efatry ny fifandraisana, miaraka amin'ny taratasy fifandraisana manokana sy mifandraika amin'ny asa fanompoana.

Case, Steve. *Starting Discussions*. Video. Piece of the Pie Ministries, www.pieceofthepie.org. Fanolorana fomba valo hihazonana ny ady hevitra hitohy.

Fields, Doug. *Small Groups From Start to Finish*. CD/Kit. Simply Youth Ministry. www.simplyyouthministry.com. Manolotra dingana folo hanombohana tarika madinika ao amin'ny fiangonana misy anareo, tafiditra ao anatin'izany ny tari-dalana amin'ny taratasy kely, famaritana ny asa, ary taratasy fihofanana.

Fields, Doug. *Leaders Are Learners*. CD. Simply Youth Ministry. www.simplyyouthministry.com. Firaiketana am-peo ny fihofanana nataon'i Doug Fields ho an'ny mpiandraikitra tanora, ahitana marika 10 hamantarana ny olona tena mahay mira-miasa amin'ny tanora, ny tokony ho toetry ny lehiben'ny tarika madinika, ary ny fomba fifehezana amim-pitiavana sy amim-pahombiazana.

Fields, Doug. *Life Together Student Edition: Small Group Curriculum Kit*. DVD/Print. Zondervan Publishing, 2003. Drafipianarana feno maharitra 36 herinandro, miaraka amin'ny DVD telo sy tari-dalana fianarana enina.

TRANONKALA/VAOVAO MAIMAIM-POANA AMIN'NY INTERNET

www.youthministry.com. *Group's YouthMinistry.com: Life-Changing Ideas for Youth Leaders*. Ahitana loharanon-kevitra lehibe sy hevitra maro, anisan'izany ny fizaràna mahakasika ny fananganana tarika iray. Takiana ny fisoratana anarana ao amin'ilay tranonkala mba ahafahana mampiasa ireo fitaovana ao.

www.centerforyouth.org. *Center for Youth Studies: Serving those who serve kids*. Ahitana "encyclopedie" (boky mirakitra zavatra maro mahakasika izao tontolo izao) mahakasika ireo olana momba ny tanora, ary fizaràna mirakitra isa mifandraika amin'ny kolontsainan'ny tanora.

www.smallgroups.com. *SmallGroups.com*. Misy ny zava-drehetra ilain'ny lehiben'ny tarika ao, anisan'izany ny vaovao maimaim-poana amin'ny alalan'ny "internet". Mbola maro ny loharanon-

kevitra hita ao, ary handoavam-bola ny fisoratana anarana amin'izany.

TOMBOTSOA AHAFAHANA MIHOFANA

Giraffe University. Center for Youth Evangelism. 800-YOUTH-2U.

Serendipity House Seminars. Serendipity House, www.serendipityhouse.com/seminars. Seminera maharitra adin'ny telo ataon'ny mpanofana avy eo an-toerana, handoavana \$35. Misy any amin'ny firenena manerana izao tontolo izao, na azo atao eo akaikin'ny toerana misy anao ihany koa

The CORE. Youth Specialties. www.youthspecialties.com. Hetsika fihofanana momba ny fikarakarana tanora mandritry ny iray andro, atao any amin'ny tanàna maherin'ny zato any Etazonia.

Generacion Lideres. Youth Specialties. www.youthspecialties.com. Hetsika fihofanana momba ny fikarakarana tanora mandritry ny iray andro, atao manerana an'i Amerika Afovoany sy Atsimo.

Group Ministry Live. Hetsika fihofanana momba ny fikarakarana tanora maharitra iray andro, atao any amin'ny tanàna maherin'ny zato any Etazonia. Jereo ao amin'ny www.groupmagazine.com/gml mba ahazoana fanampim-panazavana.

Piece of the Pie Ministries. I Steve Case dia afaka maneho ny fitaovana ampiasainy momba ny fifandraisana, amin'ny lehibenareo, na mitarika fisintahana fanamafisana orina ny ekipan'ny tanoranareo. Azonao atao ny mifandray aminy amin'ny www.pieceofthepie.org.

FANADIHADIANA AMIN'NY EKIPAN'NY TANORA

Anarana-----
Adiresy-----
Tanàna-----
Firenena-----

Tel(an-tokatrano)-----Finday-----
Adiresy e-mail-----Tranonkala-----
Daty Nahaterahana---/---/--- Toeram-piasana-----

Anaran'ny Ray aman-dreny/Mpianjy-----
Iray Tampo/Taonany-----

Fialamboly-----
Karazana Mozika Tena Tiana-----
Karazana Sarimihetsika/Fandaharana Tena Tiana amin'ny
Fahitalavitra-----
Artista na Tarika Tena Tiana-----
Taranja Tiana Indrindra any am-pianarana-----
Andininy Tiana Indrindra-----

Ataovy lisitra eto ny hetsika tianao atao miaraka amin'ny
vondron'ny tanora:

1. -----
2. -----
3. -----

Ataovy lisitra eto ny hira telo tena tianao hiraina indrindra
ao amin'ny vondron'ny tanora:

1. -----
2. -----

3. -----

Ataovy lisitra eto ny lohahevitra na bokin'ny Baiboly izay
tianao tianao hifanakalozan-kevitra:

1. -----

2. -----

3. -----

Inona no zava-dehibe niavaka indrindra

vitanao?-----

Inona no zavatra izay tsy dia fantatry ny olona firy kanefa
tianao ambara

aminay?-----

Fanamarihana Fanampiny na Fanontaniana:-----

FOMBA FIASA FAHEFATRA

MANAO DRAFITRA ARAHANA TANJONA

"Maro ny hevitra ao am-pon'ny olona, fa ny fisainan'I Jehovah no haharitra." OHABOLANA 19:21

"Hanome anao araka ny fonao anie Izy, ary hahatanteraka ny fisainanao rehetra." SALAMO 20:4

"Ary Jesosy namaly ka nanao taminy hoe: Lazaiko aminareo marina dia marina tokoa: Ny Zanaka tsy mahazo manao na inona na inona ho Azy, afa-tsy izay hitany ataon'ny Ray; fa na inona na inona no ataon'ny Ray, dia toy izany koa no ataon'ny Zanaka." JAONA 5:19

TANTARA IAINANA: FAMPIDIRANA IREO FOMBA FIASA

 TANTARA: nitaingina ny fiaran'i Alex izy sy Mo, nandeha nitady toerana mety hanatanterahana ny hetsika vaovao kasain'i Alex ataon'ny tanora. Rehefa nampijanona tampoka ny fiara iny indrindra i Alex no nikikiaka i Mo.

MONIQUE : Fa inona ary izany ataonao izany ? Eto afovoan-dalana kosa ve no hijanona?

ALEX : Azafady fa toa nahasarika ny masoko io toeram-pitsangatsanganana io.

MONIQUE : Rehefa misy zavatra mahasarika ny masonao amin'ny manaraka dia teneno kely dieny mialoha aho mba hiomanako.

ALEX : Eny e, eny e! Heveriko fa mbola misy toeram-pitsangatsanganana hafa miala kely avy eto.

MONIQUE : Inona no zavatra kasainao atao miaraka amin'ny tanoranao any amin'ny toeram-pitsangatsanganana?

ALEX : Dia tena handavaka tokoa aloha ianao amin'ity indray mitoraka ity. Nieritreritra ny amin'izany aho alina sady nitsotsotra teo am-pandriana. Andeha ataoko angamba hoe karazana "avia aty amiko" ilay izy.

MONIQUE : Nisy hevitra tonga tao an-tsainao tamin'ny farany, saika nirehitra mihitsy ny efitranon'ny tanora tamin'izay fotoana izay.

ALEX : Taloha kosa izany e ! Efa niha-matotra aho...olom-baovao aho izao.

MONIQUE : Efa reko izany taloha. Inona ary izany no mba vinavinainao e?

ALEX : Alaivo sary an-tsaina ny balonina fenoina rano, ny fitifirana amin'ny alalan'ny zana-tsipika, ary ny fotaka be dia be. Azonao an-tsaina ve ny sary tiako avoaka?

MONIQUE : Raha ray aman-dreny maro tezitra sy fitoriana any amin'ny tribonaly no tianao ambara dia tena azoko tsara mihitsy. Efa mba nosaintsaininao tsara ve ny amin'izany rehetra izany?

ALEX : Hm...nahafinaritra aloha no fahitako azy tamin'izany fotoana izany e! Fitoriana ? Ratsy loatra kosa ka.

MONIQUE : Maivana loatra angamba izany teny hoe ratsy loatra hamaritanao azy izany. Tokony averinao dinihina kely indray aloha izany zavatra izany. Inona moa no tanjona amin'ilay izy?

ALEX : Izany hoe tiako mba hiala voly kely ny tanora...

MONIQUE : Ary...

ALEX : Ary angamba aho mila toro-lalana kely fanampiny.

MONIQUE : Miresaka toro-lalana tokoa isika fa azoko antoka hoe ho very isika izany.

ALEX : Inona no mahatonga anao miteny izany?

MONIQUE : Tafavoaka avy eo am-baravarankely ilay sarin-tany.

ALEX : Hay ve, tsy maninona e, iza koa moa no mila sarin-tany?

HEVERO NY AMIN'IZANY: FITSAPANA HO AN'NY MPITARIKA

Entina mankaiza moa izany ny tanoranao? Efa mba nosaininao ve ny amin'izany? Raha eny ny valiny dia fotoana tena mety izao hijerena ny fitondrantenanao indray sy hanaovana izay fanitsiana rehetra ilaina. Raha tsia ny valiny dia fotoana tokony ampitodihanao ny fijerinao amin'ny tanjon'Andriamanitra ho an'ny tanoranao izao. Ataovy ity lalao fohy ity mba hamantaranao ny tarika entinao.

---

1. NY LALANA HIZORAN'NY VONDRON'NY TANORANTSIKA:

- a. Araka izay tapaky ny tarika amim-bavaka sy fandalinana.
- b. Rafitra efa napetraky ny mpitondra tanora malaza iray dimy taona lasa izay.
- d. Miova isan-kerinandro arakaraky ny hetsika atao.

2. NY ANATOM-PISIAN'NY TANORANTSIKA DIA:

- a. Fantatr'izay rehetra mifandray amintsika.
- b. Mbola vao ho tapahina.
- d. Hanao izay hanahirana ahy fotsiny.

3. RAHA MISY OLONA MANONTANY NY FOMBA FANAOVANA DRAFITRA HO AN'NY TANORANTSIKA DIA IZAO NO AMBARAKO:

- a. Amin'ny alalan'ny fanaovana zavatra izay manampy antsika ahatanteraka ny zavatra izay kasaintsika.
- b. Amin'ny alalan'ny fitsapana ny hevitra ny tarika momba ny zavatra tiany atao amin'ny volana manaraka.
- d. Drafitra inona moa izany?

FAMAKAFAKANA: FIEZAHANA MANAKATRA ILAY FOMBA FIASA

FAMETRAHANA NY LALAN-KIZORANA

Ny fahafantarana ny tanjona ho tratrarinao sy ny fahalalana ny fomba ahatongavana eny dia zava-dehibe tokoa amin'ny fiezahana mampiodina sy mitana ny tanoranareo amin'ny lalana tokony ho izy. Ahoana no fomba hampivelaranao drafitra toy izany? Mila ezaka maro izany. Kanefa rehefa manokana fotoana hivavahana, manao fikarohana ara-tsaina, ary miaraka amin'ny fitarihan'ny Fanahy Masina, dia ahavita drafitr'asa ho an'ny tarika ianareo, izay hanome lanja sy antom-pisian'ny zava-drehetra ataonareo.

ZAVA-DEHIBE ROA VOAFARITRA TSARA

- Fanambaràna ny Vinavina: Io no nofinofin'ny tarikareo. Voalaza ao any tanjona tratrarinareo sy ny fanantenanareo. Iza angamba no fanirian'ny tarikareo: "Mitombo Ao Amin'ny Tenin'Andriamanitra Ary Mizara Eo Amin'ny Tontolon'Andriamanitra." Izany no atao hoe vinavina, izany hoe manana tanjona tratrarina ao an-tsaina.
- Drafitr'Asa: ny vinavina dia lehibe, kanefa tsy mbola hanananao akory ny hevitra hamitana izany na ny zavatra manokana atao hanatrarana azy. Mila drafitr'asa ianao. Hita ao amin'izany ny hetsika manokana izay tanterahanareo hanatrarana ny vinavinanareo. Ohatra, mba ahafahana

mitombo sy mizara, ny vondron'ny tanoranareo dia afaka:
(1) mampiditra fandalinana ara-Baiboly sy vavaka amin'ny hetsika rehetra atao, (2) mizara ny Soratra Masina isambolana amin'ny fiangonana amin'ny alalan'ny fomba vaovao, ary (3) manao hetsika ara-Baiboly ho an'ny ankizy eo amin'ny manodidina in-telo isan-taona.

Azonao an-tsaina ve ny mahatonga ireo hetsika ireo hanampy amin'ny fanatanterahana ny vinavinan'ny tarikareo? Ny drafitr'asa sy ny vinavina dia miara-miasa.

FAMPIVELARANA NY FANAMBARANA NY VINAVINA

Inona no tanjona tratrarin'ny tarikareo? Fantatrao ve? Na dia heverinao fa fantatrao aza dia moa ve mazava tsara amin'ny tarika iray manontolo izany? Efa nanaiky izany ve izy ireo? Raha toa ka tsia dia sarotra amina izany ny hitodi-doha ho amin'izany tanjona izany. Andramo ity dingana manaraka ity hampivelarana ny vinavinan'ny tarika.

1. MAMPIVORY NY TARIKA IRAY MANONTOLO HANATRIKA FOTOANA

FAMETRAHANA VINAVINA. Mila fotoana izany, noho izany dia fahendrena ny manokana andro iray manontolo any amin'ny toerana mangina kanefa ahazoana aina tsara.

2. MANOKANA FOTOANA BETSAKA AMIN'NY VAVAKA. Mivavaha alohan'ny hivorian'ny tarika ary miaraha-mivavaka amin'ny tarika iray manontolo indray avy eo. Angataho Andriamanitra mba hitari-dalana amin'ny fampivelarana ny vinavina izay hitondra ny tarikareo any amin'ny toerana izay tian'Andriamanitra alehanareo.

3. SAVA-RAVINA: mametraka fanontaniana toy ny hoe: "Inona no mba nofinofinao ho an'ity tarika ity?" "Inona no tanjona ambony indrindra tokony ho tratrarin'ity tarika ity?" "Aiza ho aiza no tiantsika hisy antsika ao anatin'ny enimbolana, heritaona, na efa-taona ho avy?" Aoka hivoaka ny

hevitra maro. Soraty eo amin'ny solaitrabe na taratasy lehibe avokoa izany (jereo ny Dingana Fanaovana Sava-ravina aoriana kely). Mety ahita drafitra mivoaka avy amin'izany ianareo, izay hanampy amin'ny famaritana ny vinavinanareo.

4. **MIFANAKALO HEVITRA SY MIFIDY.** Resaho ny hevitra rehetra ary arafeto ny drafitra iray izay tena mahalaza indrindra ny vinavinan'ny tarikareo. Aza mirotoroto amin'izany dingana izany. Tokony ho fohy sy mahasarika ny zavatra mitsangana avy eo.

5. **AMPAHAFANTARINA ILAY IZY.** Araiketo eo amin'ny rindrin'ny efitranon'ny tanoranareo ny vinavinanareo. Soraty eny amin'ny saina kely sy ny antontan-taratasinareo rehetra izany. Resaho ao anatin'ny fivorian'ny tarikareo izany ary aseho manoloana ny fiangonana.

6. **AMPIASAO IZANY.** Aoka mba izany no ho tari-dalana manazava anareo eo am-pandrafetana ny fandaharam-potoana, ny asa fitoriana atao any ivelany, ary ny fanofanana atao ho an'ny mpampianatra. Izany no ahatonga ny tarikareo ahatsapa ny antom-pisiany sy ny lalana hizorany amin'ny zava-drehetra ataonareo.

7. **AMBOARY HATRANY ILAY IZY.** Ny vinavina dia mila havaozina hatrany. Mitadiava fomba vaovao sy foroninareo manokana, hanehoana ny vinavinanareo. Ny fanohizana ny fanamboarana ilay izy dia hampitoetra ny nofinofinareo.

ANGATAHO ANDRIAMANITRA MBA HITARI-DALANA AMIN'NY FAMPIVELARANA NY VINA VINAVINANAREO.

NY VINA VINAVINA IRAY DIA MILA HAVAOZINA HATRANY.

FAMPIVELARANA NY DRAFITR'ASA

Ankehitriny àry, rehefa fantatry ny tarikao ny tanjona hitodiany dia tokony hofaritanao ny fomba ahatongavana eny. Marihana manokana amin'izany ny zavatra ataonao hanatanterahana izany vinavinanao izany. Amin'izay fotoana izay indrindrano miditra an-tsehatra ny drafitr'asa.

Ahoana no fomba hamoronanao drafitra toy izany? Ampiasao indray ary ny dingana fanaovana sava-ravina mba hanampiana ny tanoranao ahita hevitra izay mampiroso anareo amin'ny fanatrarana ny vinavinanareo. Aoka ny lohahevitry ny hetsika dinihinareo mba hidadasika na voafaritra tsara araka izay ilàna azy. Mbola horesahanareo aoriana kely ny antsipirian'izany lohahevitra tsirairay izany. Rehefa mampivelatra ny drafitra ianareo dia aoka mba hipetaka eny amin'ny rindrina manoloana ny efitrano teny mahalaza ny vinavina, mba hihazonana ny tanoranareo tsy hiala amin'ny tanjona.

Jereo indray ity santionany ity:

FANAMBARANA NY VIVAVINA

"Mitombo Ao Amin'ny Tenin'Andriamanitra Ary Mizara Eo Amin'ny Tontolon'Andriamanitra."

DRAFITRA'ASA

Amin'ny maha-tarika miara-mandinika ny Baiboly antsika, isika dia:

Lohahevitra #1: hampiditra fandalinana ara-Baiboly sy vavaka amin'ny hetsika rehetra atao.

Lohahevitra #2: hizara ny Soratra Masina isam-bolana amin'ny fiangonana amin'ny alalan'ny fomba vaovao.

Lohahevitra #3: hanao hetsika ara-Baiboly ho an'ny ankizy eo amin'ny manodidina in-telo isan-taona.

Raha vao vita izany dingana izany (tadidio fa afaka manampy lohahevitra momba ny hetsika fanampiny atao ianao aoriana kely) dia vonona hiroso ianao. Ny fanaovana fandaharam-potoana, ny fandrafetana ny teti-bola, ary ny daty fanaovana izany, dia lasa hifantohana be kokoa rehefa mandrindra azy ireo amin'ny alalan'ny vinavina sy ny drafitr'asa ianareo.

FIDIRANA AMIN'NY ANTSIPIRIANY

Ny fandrafetana fandaharam-potoana dia iray amin'ireo fototry ny ezaka mahomby ataon'ny tanora. Eo no amoahana ny tanjona rehetra ho an'ny drafitr'asa izay vao natsanganareo teo. Na izany aza anefa, mialohan'ny hanaovanareo drafitra dia mila mihevitra ireto fitsipika sasatsasany ireto ianareo:

FANALAHIDY ENINA MAHAKASIKA NY SEHATRA FANAOVANA FANDAHARAM-POTOANA

FIARAHAMONINA: hetsika izay manorina fitokisana, fiaraha-miasa, ary fankasitrahana.

FANOMPOAM-PIVAVAHANA: fanompoam-pivavahana izay natao manokana ho an'ny tanora na tarihin'ny tanora ho an'ny hafa.

FANOLOKOLOANA ARA-PANAHY: fandaharam-potoana izay manolokolo ny fifandraisana eo anivon'ny tarika madinika miara-manao fandalinana ara-Baiboly sy mivavaka.

FIHOFANANA: hetsika fanofanana momba ny maha-mpitarika, tombotsoa ahafahana tena miaina ny maha-mpitarika, ary fanoroana hevitra ny hafa.

FANAOVANA ASA FITORIANA AMIN'NY ANY IVELANY: hetsika fitoriana ny Filazantsara amin'ny alalan'ny asa fanompoana, natao hitaomana ny mpiara-monina aminao.

FOTOANA FANKALAZANA: fihaonambe fanao isan-taona toy ny fihaonamben'ny tanora, kaongresy, ary fisintahana ara-panahy. Fankalazana eo anivon'ny tarika madinika toy ny tsingerintaona sy batisa.

Fahaizana Mandanjalanja. Zava-dehibe izany eo amin'ny sehatra rehetra amin'ny fiainana. Tsy misy maha-samihafa ny fandaharam-potoanan'ny tanoranareo amin'izany. Raha misy ampahany hanesoranareo kely dia ho tanteraka ve ny vinavinanareo? Raha toa ka hetsika fanofanana fotsiny no ataonareo dia hisy fotoana ho an'ny fanompoam-pivavahana ve? Hevero ny amin'ireto sehatra enina fanaovana fandaharam-potoana voatanisa eto ireto. Moa ve ny fandaharam-potoanan'ny tanoranareo mahasahana ireo sehatra rehetra ireo? Moa ve betsaka kokoa ny zavatra ataonreo amin'ny sehatra iray raha oharina amin'ny sehatra hafa? Aza adino fa anisan'ny fahaizana mandanjalanja ihany koa ny fitsipika mifehy ny fahalalana onony. Ny mpitondra tanora sasany dia manao hadisoana eo amin'ny fanaovana fandaharam-potoana be loatra. Fandrerahantena an'ny mpitarika fotsiny izany ary tahaka izany ihany koa no fahatsapan'ny tanora azy. Asio fotoana fitsaharana kely sy fanavaozana eo amin'ny fandaharam-potoananareo.

SANTIONANA FOMBA FIODIN'NY FANDAHARAM-POTOANAN'NY TARIKA IRAY

Aog-Sept	:Fanokafana ary Fidirana ho mambra
Okt-Des	:Fanorenana sy Fanolokoloana
Jan	:Famporisihana sy Fanofanana
Feb-Apr	:Fitaomana ny any ivelany ary Fandresena
May-Jona	:Fankalazana sy Famaranana ny hetsika
Jol	:Fitsaharana sy Fisaintsainana

Fomba Fiodin'ny Fandaharam-potoana: maro ny tarika izay mahita fa tena manampy be tokoa ny fametrahana ny fomba fiodin'ny fandaharam-potoana ao anatin'ny tarika iray. Izany no ahafahan'izy ireo mifantoka amin'ny ezaka ataony eo amin'ny karazana fandaharam-potoana mandritry ny taona iray manontolo, ary manao fiaingana vaovao amin'ny fiandohan'ny fiodinana vaovao.

FOMBA FAMORONANA FANDAHARAM-POTOANA

Ahoana no fomba ahitanao fandaharam-potoana vaovao isan-kerinandro, izay mahatanteraka ny vinavinanareo? Ireto fitsipika manaraka ireto dia hanampy anao amin'ny famoronana fandaharam-potoana mahaliana izay tsy mivoana amin'ny tanjonareo:

1. **MIVAVAKA.** Ento am-bavaka amin'ny fotoana voafaritra ny vinavinanareo. Angataho Andriamanitra hanampy anareo ahita fomba vaovao sy voaforona tsara hanatanterahana izany.
2. **MINDRANA.** Aza mihevitra fa voatery hamorona indray ianao. Voafetra ny fotoanan'ny ankamaroan'ny mpitondra tanora. Maro ny boky, sarimihetsika, ary kapila mangirana feno hevitra tonga dia vonona azo ampiasaina. Mifantena ao ary ampifanaraho amin'ny vinavinanareo izy ireny, izany hoe ampiasao.
3. **MANAO IZAY HAMPIFANARAKA.** Jereo ny bokin'ny fandaharam-potoana ary mitadiava hevitra avy any amin'ny mpitondra tanora hafa. Manaova mihoatra noho ny mifantina, manovà! Avadiho avokoa ny zava-drehetra. Hanesory ny eny amin'ny sehatra hafa ary ampio vitsivitsy ny any amin'ny hafa. Hirosoy ny hevi-baovao. Tadidio fotsiny fa tokony hifantoka amin'ny vinavina hatrany.
4. **MAMORONA.** Miaraka midinidinika amin'ny tarika misy anao ary mamorona hetsika tena vaovao tanteraka. Mety handany fotoana be ny fiaingana amin'ny zavatra vaovao tanteraka, kanefa manan-danja ny maha-tompon'ilay zavatra foronina anao. Mila tosika kely ve ianao eo am-panombohana? Jereo ny Soso-Kevitra ao amin'ny pejy aoriana kely.

Na inona na inona fomba raisinao dia ampandraiso anjara amin'izany dingana izany ny tanoranao. Hanandrana hanatontosa

izany fandaharam-potoana izany izy ireo ary hiasa mafy ahatanteraka izany.

NY DINGANA FANAOVANA SAVA-RAVINA

Efa imbetsaka isika no niresaka ny amin'ny dingana fanaovana sava-ravina. Andeha àry isika hijery ny amin'izany amin'ny antsipiriany. Mba hananana fotoana fanaovana sava-ravina mahomby dia mila zava-dehibe vitsivitsy ianareo (Jereo etsy ambany.) Rehefa mipetrapetraka tsara avokoa ny zava-drehetra dia araho ireto dingana ireto ary aoka hanomboka ny famoronana!

IREO ZAVA-DEHIBE

R Sakafo ara-tsaina (tsakitsaky sy zava-pisotro) Hanomboka ny fifaliana izany ary hampifantoka tsara ny ankizy.

R Zavatra azo lalaovina (kilalao, mololo, hazo kely fisokiranify, zavatra tsy dia fahita matetika, sns.) Tsy azonao antsaina izay hevitra mety hivoaka avy amin'ireo fitaovana ireo.

R Fitaovana fanoratana (solaitrabe, markera, taratasy lehibe, hazo atao lafika rehefa mandoko sary, taratasy kely famelankafatra azo araikitra, sns.) Adinonao avokoa ny hevi-dehibe rehetra raha toa ka tsy soratanao izany.

R Toerana ahazoana aina (ondana, seza voasesika tsaramaso, bakiraro, sns.) Mora mivoaka ny hevitra matetika rehefa samy tony avokoa ny olon-drehetra.

R Mpanampy, mpitantsoratra, ary tanora mpandray anjara dimy hatramin'ny folo. Mitadiava mpanampy mahavita, izay afaka manao izay hamokaran'ny tanoranareo. Ny mpitantsoratra dia tokony hanoratra ny zava-drehetra eo amin'ny solaitrabe na taratasy lehibe. Ny hevitra soratana manoaloana ny tarika matetika dia mampitsiry hevitra vaovao amin'ny hafa.

Vaovao avy amin'ny tranon-kala

SOSO-KEVITRA FANDAMINANA NY FANDAHARAM-POTOANA

Fihaikana ho tanterahana

Andininy hifanankalozan-kevitra avy ao amin'ny Baiboly

Olona avy ao
amin'ny Baiboly
izay manazava
ilay lohahevitra

Hetsika

Hevitra avy amin'ny
mpianatra
Boky malaza

Hira

Tantara an-tsehatra

Sary miaina

Sary, tantara, na Tononkalo

Fahitalavitra

Sy sarimihetsika

Fitaovana

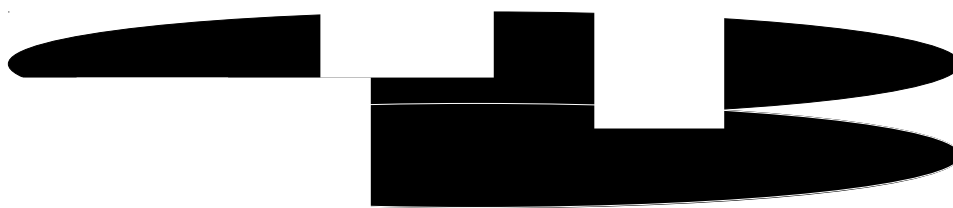
Hafa (jereo ny

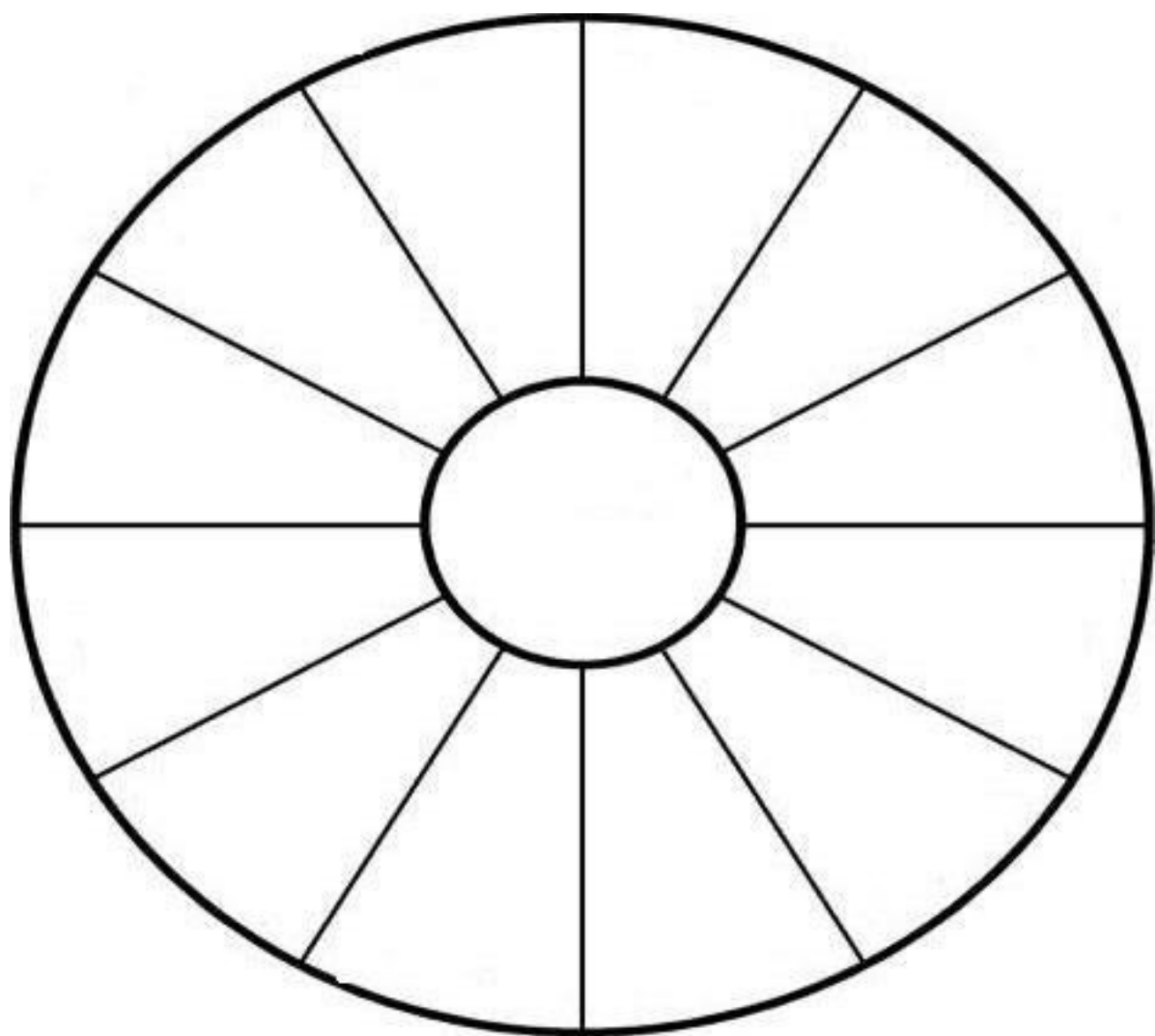
lisitra B)

Lalao

Loha-hevitra

(Jereo ny lisitra A)

LISITRA A: LOHAHEVITRA 175

Ny Fanalan-Jaza	Ny Fitsikerana
Ny Fanararaotana	Ny Sekta
Ny Haingo	Ny Fiarahan'ny Zatovo
Ny Fahanterana	Ny Fahafatesana
Ny Anjely	Ny Fandraisana Fanapahan-Kevitra
Ny Fahatezerana	Ny Fiantesherana
Ny Endrika Ivelany	Ny Famoizam-Po
Ny Fahazoana Antoka	Ny Fahakiviana
Ny Fomba Amam-Panao	Ny Tsy Fankataoavana
Ny Batisa	Ny Fisaraham-Panambadiana
Ny Fitondrantena	Ny Ahiahy
Ny Fitaka	Ny Fisotroana
Ny Fitahiana	Ny Zava-Mahadomelina
Ny Fototr'asa/Fanomezam-Pahasoavana	Ny Fanabeazana/Fianarana
Ny Fikarakarana Ny Hafa	Ny Ny Fampaherezana
Ny Toetra	Ny Fiharetana
Ny Fiangonana	Ny Fahavalo
Ny Fampaherezana	Ny Fanazarantena
Ny Fanoloranetna	Ny Fiaianana Mandrakizay
Ny Fifandraisana	Ny Fialantsiny
Ny Fifaninanana	Ny Tsy Fahombiazana
Ny Fitarainana	Ny Finoana
Ny Fahatokiana	Ny Fahatokiana
Ny Fifandirana	Ny Fianakviana
Ny Eritreritra	Ny Tahotra
Ny Vokatry Ny Natao	Ny Fihetsehampo
Ny Fahafahampo	Ny Fanarahana An'i Kristy
Ny Fahazotoana	Ny Famelankeloka
Ny Famoronana	Ny Fahafahana
Ny Heloka/Sazy	Ny Finamanana

Ny Ho Avy/Ny Faminaniana
Ny Fahasamihafana Amin'ny
Lahy Sy Ny Vavy
Ny Fanomezam-Pahasoavana Sy
Ny Talenta
Ny Fitiavana Manome
Ny Tanjona
Ny Fitiavan'andriamanitra
Ny Sitrapon'andriamanitra
Ny Tenin'andriamanitra
Ny Fosafofa
Ny Fitiavam-Bola
Ny Fitarihana
Ny Fomba Fitafy
Ny Fahasambarana
Ny Fankahalana
Ny Fahasalamana
Ny Lanitra
Ny Afobe
Ny Fahamasinana
Ny Fanahy Masina
Ny Tsy Fananan-Kialofana
Ny Fiarahan'ny Lahy Samy Lahy
Ny Fahatsorampo
Ny Fanantenana
Ny Hanoanana
Ny Fanetrentena
Ny Fahaizana Mampiomehy
Ny Fiatsarambelatsihy
Ny Fanompoan-Tsampy
Ny Fampidirana Am-Ponja
Ny Fahaizana Miditra Amin'ny
Sehatra Iray
Ny Faharanita-Tsaina/Diplaoma

Ny Fankahalana
Ny Fifaliana
Ny Fitsaran'andriamanitra
Ny Fitsarana
Ny Fahamarinana
Ny Fahatsaram-Panahy
Ny Fahafantarana
An'andriamanitra
Ny Hakamoana
Ny Fahaizana Mitarika
Ny Maha-Irery
Ny Fankatoavan-Dalàna
Ny Fitsiriritana
Ny Lainga
Ny Mariazy
Ny Hadisoana
Ny Vola
Ny Mozika
Ny Fankatoavana
Ny Fiantsoana Fanahy
Ny Tombotsoa
Ny Fahoriana Sy Ny Fijaliana
Ny Ray Aman-Dreny
Ny Fanaovana Fety
Ny Faharetana
Ny Fiadanana
Ny Fahatsapana Ho Voatery
Manaraka Ny Ataon'ny Tanora
Manodidina
Ny Fanenjehana
Ny Laza
Ny Fananana
Ny Herin'andriamanitra
Ny Vavaka

Ny Fitsarana Mialoha
Ny Fanatrehan'andriamanitra
Ny Fireharehana
Ny Loha-Laharana
Ny Fangatahan'andro
Ny Fampanantenana
Ny Firovana
Ny Fikomiana
Ny Fanilikilihana
Ny Fifandraisana Amin'ny Hafa
Ny Fahafantaran'ny Olona Anao
Ny Andraikitra
Ny Valy Faty
Ny Olona Faka Tahaka
Ny Sabata
Ny Sorona
Ny Famonjena
Ny Fitoerana Masina
I Satana
Ny Fihaviana Fanindroany
Ny Fahononantena
Ny Tombambidin'ny Tena
Ny Fitiavantena
Ny Asa Fanompoana
Ny Firaaisana Ara-Nofo
Ny Fahotana
a

Ny Fanomezam-Pahasoavana
Ny Ady Hevitra Ara-Panahy
Ny Tena Tokony Ho Fomba
Fiaina
Ny Halatra
Ny Tanjaka
Ny Rarin-Tsaina
Ny Fahombiazana
Ny Famonoantena
Ny Fakam-Panahy
Ny Didy Folo
Ny Fahaizana Misaotra
Ny Fotoana
Ny Fiteny
Andriamanitra Telo Izay Iray
Ny Fahatokiana
Ny Fahamarinana
Ny Tombambidy
Ny Herisetra
Ny Ady Miaramila
Ny Fahendrena
Ny Fijoroana Vavolombelona
Ny Asa
Ny Ahiahy
Ny Fanompoam-Pivavahan

LISITRA B: FOMBA FIANATRA 50 METY AMPIAHARINA

Manaiky/Mandà
Mampihatra
Tetik'asa Fanehoana Talenta
Fandalinana Tranga Manokana
Mpanao Tantara An-Tsehatra
Lalao Mampiasa Saina

Fanehoana An-Tsary
Misafidy (Sa/Na)
Zavatra Mifampitohy
Ampitahaina Sy Ampifanoherina
Famoronana Asa-Soratra
Ady Hevitra

Fanehoanan-Javatra
Fanaingoana
Fifanakalozan-Kevitra
Fanehoana Tantara An-Tsehatra
Fametravana Tanjona
Tetik'asan'ny Tarika
Fanavazana
Fakana Sary An-Tsaina
Fanadihadihana
Fanaovana Lisitry Ny
Fitaovana
Fikarohana
Lisitra
Fihainoana
Fitadidiana
Safidy Isan-Karazany
Fototry Ny Lesona
Ady Hevitra Ataon'ny Olona
Manam-Pahaizana Amin'izany
Fanoharana
Famerenana Milaza Ny Zavatra
Iray Amin'ny Alalan'ny Fomba
Filazanao Manokana
a

Fitsapan-Kevitra
Sary Lehibe Fametaka Amin'ny
Rindrina
Vavaka
Famahana Olona
Fanontaniana Sy Valiny
Lalao Hamaliana Fanontaniana
Fanomezana Laharana Ny Olona
Tantara An-Tsehatra Vakian'ny
Mpamaky
Tranga Tena Nisy Teo Amin'ny
Fiainana
Fikarohana
Famahana Olona
Sarimihetsika
Tantara Iainana
Fakana Tahaka
Famoronan-Kira Na Fihainoana
Hira
Fanohizana Tantara
Fitantarana Tantara
Fampiasana Marika Famantarana
Fanoratana Ny Faneke-Pinoan

AZA MIHEVITRA FA VOATERY HAMORONA TANTERAKA IANAO

1. **MIEZAKA MAMPIFANDRAY.** Ampandraiso anjara ara-batana sy ara-tsaina ny tarika.

- a. Manafana vatana. Manaova lalao mihetsika iarahan'ny tarika (5-10 minitra)
- b. Manetsika ny saina. Mitadiava fomba maro azo ampiasana zavatra iray, araka izay tratra (3-5

minitra - eto no ampiasaina ireny zavatr tsy dia fahita firy ireny.)

d. Ambarao fohy amin'ny tarika izay zavatra kasaina atao ary araho ny fitsipika fototra.

2. **MAMORONA.** Farito ilay fihaikana. Mamorona hevitra maro araka izay tratra (25-30 minitra)
3. **MANALA.** Esory ny hevitra mitovy na tsy mety tanterahana (5-10 minitra)
4. **MAMPIVELATRA.** Asio fihatoana kely ary hevero ny amin'ireo hevitra sisa tavela;
5. **MANAO FANDANJALANJANA.** Diniho ireo zavatra mety tanterahana. Zarao ho sokajy telo ny hevitra rehetra:
  - a. Fandrahoana amin'ny lafaoro ao anatin'ny fotoana fohy: mandaitra. Miroso amin'ilay izy avy hatrany.
  - b. Fandrahoana amin'ny lafaoro mandritry ny fotoana maharitra: mety handaitra. Mila fotoana sy fisaintsainana be be kokoa.
  - d. Lafaoro: mila miasa. Manao izay hihazonana ny hafanana ho amin'ny asa-saina atao aoriana kely.

FITSIPIKA FOTOTRA

R Tsy misy hevitra ratsy

R Arakaraky ny maha-maroko ny hevitra no mampilamina ny rehetra.

R Manaova fomba fisainana mahita ny zava-drehetra, vaovao sy miavaka.

R Resaho sy tsarao aoariana kely ny hevitra rehetra, avelao aloha izy ireny hivoaka avokoa.

R Aoka tsy hisy fanambaniana, zavatra mahatezitra, fimonomononana, na fiomehezana ny hafa.

R Miorena amin'ny hevitra ny tsirairay avy.

Ny fiezahana mikaroka hevitra samihafa dia mampivelatra ny fahaizana mitarika ary ahafahan'ny tanoranao manandrana amin'ny zava-drehetra izay ataon'ny tarikareo. Mba ahazoana antoka fa ahomby ny hevitrareo farany, dia omany tsara dieny mialoha ny drafitra. Averina eto indray hoe manaova drafitry ny hetsika izay hanampy anao hanatratra ny tanjonao. (Moa ve tsy efa nolazainstika tany aloha izany?)

ENY FA NA ANDRIAMANITRA AZA DIA EFA NANOMANA NY SAFODRANO 120 TAONA MIALOHA.

FANDAMINANA NY DATY

Mety ho mora rava ny fandaharam-potoana iray raha tsy ampy ny fanomanana drafitra mialoha. Ny hetsika mifanindry dia mety hahavoataona ny olona ho any amin'ny sasany satria tsy voarindra ny daty. Tian'Andriamanitra hihaino tsy an-kijanona ny fitarihan'ny Fanahy Masina isika, na izany aza anefa dia efa 120 taona mialoha no nanomanany ny safo-drano!

Noho izany, mialohan'ny hanaovana ny drafitry ny hetsika ataonareo manokana dia mitadiava kalandrie ahitana volana 12 na taratasy fanaovana drafitra, ary fenoy ireo daty "tsy ovaina intsony". Mety ahita maro amin'ireny ianareo, efa voasoratra ao anatin'ny lisitry ny kalandrie avy amin'ny sekoly ambaratonga ambony eo an-toerana, oniversite, federasiona, ary fiangonana. Ireto misy daty vitsivitsy tokony heverina rehefa mandamina ny datin'ny asa fanomoana ataon'ny tanoranareo:

1. HETSIKA ATAON'NY SEKOLIM-PANJAKANA SY NY SEKOLY TSY MIANKINA:

- a. Lalao ara-panatanjahantena sy fiadiana amboara
- b. Andron'ny vavaka maneran-tany

- d. Fiaraha-misakafo lehibe, fiverenana an-tanindrazana, ary ny famoahana andiana mpianatra nahavita fianarana
- e. Tantara an-tsehatra, rindran-kira, ary foaran'ny siansa
- f. Andro fanaovana asa-soa ho an'ny fiaraha-monina
- g. Fanadinana anelanelam-potoana na famaranana ny taom-pianarana, daty fanaovana fitsapam-pahaizana iraisana
- h. Fizaràna diplaoma ay fety fankasitrahana
- i. Andro tsy fianarana
- j. Fialantsasatra

2. HETSIKA SY FIVORIANA ATAON'NY FIANGONANA EO AN-TOERANA

- a. Asa-sosialy
- b. Asa ilàna tana-marò
- d. Fivorian'ny komitin'ny fiangonana
- e. Fiaraha-misakafo

3. HETSIKA ATAON'NY KRISTIANA AVY AMIN'NY FIANGONANA Hafa (EO AN-TOERANA, EO AMIN'NY FARITRA NA EO ANIVON'NY FIRENENA)

- a. Dia misionera
- b. Fivoriamben'ny tanora sy ny manodidina rehetra
- d. Hetsika fanofanana ho an'ny mpitarika.

4. HETSIKA ARA-PANATANJAHANTENA MATIANINA

5. RINDRAN-KIRA ARA-PIVAVAHANA EO AMIN'NY FARITRA MISY ANAREO

6. TSINGERINTAONA

- a. Mambra ao amin'ny tarikareo
- b. Pasitora
- d. Lehiben'ny tanora eo amin'ny faritra misy anareo
- e. Mpanohana ny vondron'ny tanora

FANTATRAO VE HOE RAHOVIANA NY FIANGONANA NO MANOMBOKA NY DINGANA FANDRAFETA NY NY TETIBOLA?

Tsy mifarana hatreo akory io lisitra io, fa efa fiantombohana tsara kosa anefa izy io. Inona moa no maha-zava-dehibe ireny daty ireny? Alaivo sary an-tsaina ny mety ho fihetsehampon'ny tanoranareo raha toa ka tonga tampoka miaraka amin'ny tarika iray manontolo ianao, any amin'ny iray amin'ireo hetsika ara-panatanjahantena ataony ary mampahery azy ireo. Tsy tianao hisy hetsika fanaovana asa-sosialy hariva loatra mialohan'ny fanadinana lehibe any an-tsekoly izay atrehan'ny mpianatrao. Ento manatrika rindran-kira ara-pilazantsara ny mpianatrao ary ahemory amin'ny herinandro manaraka ilay fety fiarahana mihinana "pizza". Manomboka hitanao ve ny lanjan'ny fananana kalandrie? Tsy sombin-taratasy mirakitra daty fotsiny izy ireny, fa fitaovana fanaovana izay ahazoanao tombotsoa be indrindra.

NY TETIBOLA LEHIBE SY RATSY INDRINDRA

Inona no antony mahatonga ny vondron'ny tanora sasany toa voafetra eo amin'ny resaka ara-bola, ary ny sasany kosa anefa manana amby ampy? Ireto misy fomba fanaovana drafitra ara-bola, izay hanampy na manao ahoana na ahoana toerana misy anareo.

1. **AOKA HANANA TETIBOLA.** Mazava ho azy fa ny fananana tetibola no fanalahidy voalohany mampahomby ny fandaminana ny resaka-bola. Na dia voafetra aza ny loharanom-bolan'ny tarikareo, dia zava-dehibe ny fananana drafitra amin'ny fampiasana azy ireny. Fantaro hoe rahoviana ny komitin'ny fiangonana no hanomboka ny dingana fanaovany ny tetibola. Vinavinao ny zavatra ilainareo, ary atolory ny komity misahana ny resaka tetibola ny hevitra tapakareo. Vantany vao nekena ny tetibolanareo dia ampiasao amin'ny hetsika

ataonareo tokoa izany vola izany ary tanteraho araka ny drafitra. Raha toa ka tsy tianareo laniana mihoatra noho ny tokony ho izy ny volanareo, dia tadidio fa ny vola tsy nampiasaina dia mety hidika amin'ny komitin'ny fiangonana hoe tsy dia mila fanohanana firy intsony ianareo amin'ny taona manaraka.

2. RAISO AN-TSORATRA AVOKOA NY FANDANIANA REHETRA NATAONAO.

Angataho hatrany ny rosia na faktiora ary atambaro arakaraky ny hetsika izy ireny na arakaraky ny zavatra mitovy. Tena zava-dehibe izany mba hiverenan'ny volanao raha sendra niala vola am-paosy ianao, haminavinana ny vola mety ho lany amin'ny ho avy, na hamaliana ny valim-panontaniana izay mety apetraky ny mpitahiry vola aminareo.

3. MITADIAVA FANAMPIANA AVY AMIN'NY MATIANINA. Aza manahy raha toa ka tsy manam-pahaizana amin'ny resa-bola ianao. Misy olona mahay izany ao am-piangonanareo. Afaka manampy amin'ny fanaovana drafitra sy fandanjalanjana ny volanareo izy ireny. Mety hanana hevitra vitsivitsy ihany koa izy ireny hitadiavana vola fanampiny.

4. AMPANDRAISO ANJARA NY ANKIZINAREO. Anisan'ny tombotsoa iray azo amin'ny alalan'ny fandraisan'ny ankizy anjara amin'ny fandrafetana ilay tetibola ny fahalalan'izy ireo ny toe-bolan'ny tarika. Hazoto handray anjara kokoa amin'ny hetsika fanangonam-bola izy ireo fa tsy hitaraina ny amin'izay zavatra tsy vitany. Ampianaro azy ireo ny fomba fanambàrana soso-kevitra ara-bola ary avelao hiaraka aminao izy ireo rehefa manolotra izany eo anatrehan'ny komity ianao. Omeo andraikitra mifandray amin'ny ara-bola izy ireo kanefa arahanao maso ihany.

5. **FITADIAVAM-BOLA.** Tsy manam-bola ampy ny ankabeazan'ny vondron'ny tanora. Raha toa ka tsapanareo fa efa tsy ampy intsony ny volanareo dia ireto misy safidy azo raisina:

a. Fitadiavam-bola

b. Manolotra hevitra vaovao amin'ny komity momba ny vola fanampiny ilaina.

d. Mitady olona tsara sitrapo.

e. Hanesorana na averina jerena ny fandanium-bola.

Raha misafidy ny hitady vola ianareo dia afaka mamaky boky momba ny fitadiavam-bola, mitady hevitra avy amin'ny tanoranareo, ary miangavy ny olon-dehibe mambra mba hanampy. Ny mpanangom-bola dia tsy vitan'ny hoe manovona ny fototra fotsiny fa mitarika fahaizana miray ao anaty ekipa ihany koa.

6. **AMPIFANARAHO AMIN'NY VIVAVINANAREO NY TETIBOLA.** Miverina indray izy eto! Moa ve ianao mandany vola amin'ny sehatra izay manampy anao hanatratra ny vinavinanao? Raha sanatria misy olana ao anatin'ny tarika dia ampiasao amin'izany ilay izy.

7. **ATAO ANATOM-BAVAKA IZANY.** Tsy hoe io akory no soso-kevitra farany dia io koa no zavatra tsy maintsy atao farany. Mivavaha mialoha, mivavaha eo am-panatanterahana, ary mivavaha any amin'ny farany. Amporisiho ny ankizy hangataka sy hatoky ny tahiry avy amin'Andriamanitra.

NY MPANANGOM-BOLA DIA TSY VITAN'NY HOE MAMPITOMBO FOTSINY NY AO ANATIN'NY FITEHIRIZANA, FA DIA MITONDRA HO AMIN'NY FANANANA SAINA TIA MIARA-MIASA AO ANATY TARIKA IHANY KOA.

EFA NOSAINTSAININAO AVOKOA VE NY TSY AMPOIZINA REHETRA? FANTARO IZANY MIALOHAN'NY HIROSOANA!

FOMBA FIFEHEZANA NY ZAVATRA TSY AMPOIZINA

Toa mankafy ny fahasahiana miroso amin'ny zavatra iray ny ankabeazan'ny tanora. Izany no ataony indraindray mba hireharehany amin'ny tanora mitovy aminy. Indraindray kosa dia manao izany izy mba hanandrana ny fiainana na hitadiavany fahafinaretana fotsiny. Na izany aza anefa dia maro ny tanora no manao fihetsika tahaka ireny tsy ho faty ireny, ary fantatry ny olon-dehibe tsara izany. Tompon'andraikitra ny amin'ny fiarovana azy ireny isika. Tsy zavatra maivan-danja izany, fa mety hisy fiantraikany mifanaraka amin'ny lalàna ho an'ny fikambanamben'ny fiangonana, ary ho an'ny mpitarika ihany koa. Ahoana no fomba hifehezantsika ny zavatra tsy ampoizina sy ny fitondrantena mivoatra tsikelikely ho amin'ny fanimbana? Ireto misy soso-kevitra hampihenana ny kisendrasendra ary ampitomboana ny fiarahana mifaly rehefa manao drafitry ny hetsika atao.

1. FANTARO IRETO ZAVATRA EFATRA LEHIBE IRETO: koa satria ny mpitondra tanora dia tsy maintsy mifantoka tanteraka amin'ny fiarovana azy ireo, ny fikasana hanao hetsika izay ahitana ny iray amin'ireto zavatra efatra manaraka ireto dia ilàna fitandremana manokana. Mitranga ny ankabeazan'ny loza rehefa misy iray na mihoatra amin'ireto manaraka ireto:

- A. Rano
- B. Biby
- D. Toerana vo
- E. Fiarakodia na Fitaovana

2. FAMPIHENANA NY TRANGA TSY AMPOIZINA. Ampahany amin'ny fomba fifehezana ny zavatra tsy ampoizina ny fahaizana mametraka fanontaniana. Ny hetsika rehetra izay kasaina

atao dia tokony hodinihina tsara mba ahitana raha toa ka azo ekena ihany ireo risika ary efa voaomana tsara ianao hiatrika raha sanatria misy izany. Tsy ho voasorokao tanteraka anefa ny zavatra tsy ampoizina, saingy afaka miaro ny tenanao sy ny tanora kosa ianao raha toa ka mikasa hanao hetsika mifanaraka amin'ilay dingana iray voalaza ao amin'ny Fampihenana ny Tranga ty ampoizina (jereo ny pejy manaraka).

3. **FISOROHANA KELY.** Anisan'ny fahaizana mifehy ny zavatra tsy ampoizina ihany koa ny fanolorana fampianarana tsara. Ny mpitarika izay tonga saina amin'ny resaka fiarovana dia manampy ny tarika iray hamantatra ny zavatra tsy ampoizina mialoha, ary mampianatra azy ireo izay zavatra azony atao mba hampihenana na sady hanalana ilay izy ihany koa. Tokony atao MIALOHAN'ny hanatanterahana ilay hetsika izany. Aza mihevitra anefa hoe tsy hisy loza hitranga any. Hevero hoe mety hitranga ary tena hitranga izy ireny, ka ataovy izay azo atao rehetra hisorohana azy.

4. **ALALANA, FANOMEZANA ALALANA HITSABO, ARY TARATASY**

MIRAKITRA NY FAHALALANA ARA-PAHASALAMANA. Na inona na inona ataonareo dia aza tsinontsiniavina ireo zavatra rehetra ireo! Iankinan'ny aina na fahafatesana mihitsy izy ireo. Inona avy izany? Iza no mila azy ireo? Vakio àry.

A. Alalana An-Taratasy: izy io dia taratasy zaraina amin'ny ray aman-dreny. Voarakitra ao anatin'izany ny hetsika, ny toerana hanaovana izany, ny fiarakodia mitondra, ny mpanohana ara-bola, ny fotoana fiaingana sy ny fahatongavana, ny fomba ahafahana mifandray ary ny tari-dalana manokana (toy ny vola ilaina, ny akanjo tokony hanaovana, sns.) Asio toerana ho soniavin'ny ray aman-dreny na mpitaiza ara-dalana eo amin'ilay izy ary asaina averiny aminao ilay taratasy. Tena tsara raha angatahana mialoha ny

alalana mba tsy hahabe ahiahy anao amin'izy ireo
amin'ny ora farany. Naoty: ny ankizy tsy ampy taona
rehetra dia mila alalana an-taratasy soniavin'ny ray
aman-dreny na ny mpitaiza azy ara-dalana.

Ny fanapahan-kevitra takiana eo no ho eo?

Moa ve ilay hetsika tsy tafiditra ao anatin'ilay drafitr'asa izay efa nekena teo aloha? Raha eny,

SIVANA HO AN'NY RISIKA METY HITRANGA EO ANIVON'NY HETSIKA

HETSIKA KASAINA ATAO

RESAHANA ilay risika

Manaova fanovana izay ahafahana mampihena ny risika amin'ilay hetsika ho faran'izay kely indrindra azo ekena.

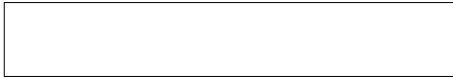
Raha Ekena ilay Risika dia AZO ANTOKA ilay hetsika ary azo fehezina tsara ilay risika.

TSY ATA0 ilay hetsika

AMBOARINA ilay risika

Mividiana taratasy fiantohana ho hetsika manokana ; ~~manaova~~ fifanarahana amin'ny manam-pahaizana izany.

an'ny

manoakana momba

Raha be loatra ny risika dia TSY azo antoka loatra ilay hetsika sy/na tsy ekena ilay risika.

Inona

. Moa

. Inona
tsara na ratsy izay
amin'ity hetsika ity?

avy ny
risika ato
anatin'ity
hetsika

ve ny
amin'ity hetsika ity be lavitra mihoatra noho ny
risika?

ity?

tombotsoa azo

no fanandramana
raisin'ny hafa

. Moa ve ity hetsika ity
arovan'ny fiangonana?

tafiditra ao anatin'ny sehatra

1. DINIHINA MIALOHA ny

risika

---

2. MIOMANA ho amin'ilay risika

- ▢ Moa ve ilay hetsika misy lehibe miahhy tanteraka?
- ▢ Moa ve misy olona hofanina sy homanina hiatrika voina?
- ▢ Moa ve ianao hamelabelatra eo anivon'ny tarika misy anao, momba ny tari-dalana mahakasika ny fiarovana ary hametraka fitsipika entitra ho azy ireo?
- ▢ Moa ve ianao hanomana fitaovana misy fiarovana mifanaraka amin'ny tokony ho izy ary hanery azy ireo ampiasa izany?
- ▢ Moa ve ianao hanao izay azonao atao rehetra hisorohana ny loza efa mananotanona?
- ▢ Moa ve ny vondrona misy anao hofanin'ny ekipa manam-pahaizana amin'izany raha toa ka ilaina ny fihofanana?
- ▢ Hanoratra ny drafitra ho an'ny famonjena voina ve ianao ka hizara izany amin'ny mpiara-miasa amina?
- ▢ Moa ve ianao hanao tatitra ho an'ny olon-drehetra mialoha sy mandritra ary aorian'ilay hetsika?
- ▢ Azonao jerena indray ve ny firaketana an-tsoratra mahakasika ny fitaovana na ny orinasa izay nampiasaina?
- ▢ Moa ve voazaha ara-pahasalamana araka ny tokony ho izy ny mpamily fiarakodia, ny mpiandraikitra ny fitaovana, ary ny olon-dehibe mpirotsaka an-tsitraro?

3. AMPAHAFANTARINA ny rehetra ilay risika

Mangataka ny fanakataoavana avy amin'ny komitim-piangonana

- ▢ Moa ve ny komity efa nandinika ny momba ilay risika ary nandany ilay hetsika nokasaina?

Mangataka ny fanakatoavana avy amin'ny ray aman-dreny

ANKATOAVINA ILAY HETSIKA

- Moa ve efa nampahafantarina ny ray aman-drenin'ny ankizy handray anjara, ilay hetsika kasaina atao sy ny risika amin'izany, ary efa nanasonia taratasy fanekena mahakasika izany izy?

B. Fahafahana

Mitsabo:

io taratasy io no ahazoanao alalana hitondra ny zaza tsy ampy taona (latsaky ny 18 taona) ho tsaboina any amin'ny hopitaly na any amin'ny mpitsabo raha sanatria misy loza. Amin'izao fotoana mahavelona antsika eo anivon'ny fiaraha-monina zatra fitoriana izao dia tsy mitsabo zaza tsy ampy taona mihitsy ny mpitsabo raha tsy manana izany alalana izany. Naoty: ny zaza tsy ampy taona rehetra dia mila taratasy "fanomezana alalana hitsabo" avokoa, misy ny Sonia mazava tsaran'ny ray aman-dreniny na ny mpitaiza azy ara-dalàna.

D. Taratasy Mirakitra Ny Fahalalana Ara-Pahasalamana:

io taratasy io, izay miaraka matetika amin'ny "Fahafahana Mitsabo", dia mirakitra ny zava-dehibe rehetra momba ny fahsalaman'ny isambatan'olona ao amin'ny tarikareo. Ny zavatra tsy zaka, ny sokajindrà, ny tantara ara-pahasalamana, sns., dia zavatra ilain'ny mpitsabo fantarina rehefa mitsabo izy. Naoty: ny isambatan'olona ao amin'ny tarika misy anareo dia tokony hameno tsara izany taratasy momba ny fahasalamana izany.

5. **FIFIDIANANA NY MPIROTSAKA AN-TSITRAPO.** Mety ho adalana angamba ny fangatahana ny tanora mpirotsaka an-tsitra-po hameno taratasy fanekena, hitondra taratasy fanomezandalana telo avy amin'ny olona ankoatry ny havany, ary taratasy manamarina ny tsy mbola naha-olo-meloka azy sy taratasy maneho ny asa sosialy vitany, kanefa tsy adalana mihitsy izany. Ny olona izay efa nanao heloka tamin'ny

ankizy dia olona efa niditra tao anatin'ny fikambanan'ny ankizy. Nahoana? Satria tsy mba nisy nijery ny momba azy ireo. Mifandraisa amin'ny lehiben'ny sampana mitantana ny risika any amin'ny foiben'ny fiangonanareo mba ahitana ny fitandremana tokony atao eo amin'ny faritra misy anareo. Tokony heverinao ihany koa ny zavatra tahaka ny famerana ny taonan'ny mpamily mirotsaka an-tsitraro, atao azo antoka fa manana fiarovana mitombina tsara ny fiarany, savaina ny fiarakodiany mialohan'ny dia lavitra rehetra atao, ary samy manana fehikibo fiarovana amin'ny loza iray isan'olona avy ny mpandeha. Ny fanokanana fotoana hisavana tsara ny mpirotsaka an-tsitraro miara-miasa amina dia hanome filaminan-tsaiana ho an'ny isam-batan'olona, hampihena ny zavatra ratsy mety hitranga, ary hampitombo ny fifaliana.

6. **DRAFITRY NY VONJY TAITRA.** Tena olona goavana ho an'ny mpitondra tanora tokoa ny fanenenana rehefa tsapany fa tokony mba nosaintsaininy mialoha ny drafitra mahakasika ny vonjy taitra. Iza no tokony ataonareo:
  - a. Mamantatra ny fomba ahatongavana eny amin'ny tobim-pahasalamana akaiky indrindra avy eo amin'ny toerana hitobianareo.
  - b. Manana fiarakodia vonona hatrany ary mamantatra ny laharan-taribin'ireo vonjy taitra eo an-toerana. (Manana izany ny ankabeazan'ny toerana rehetra.)
  - d. Manao izay ahazoana antoka fa ny iray na ny roa amin'ny ekipanareo dia manana fahalalana fototra momba ny vonjy aina ary manana taratasy manamarina ny maha-mpamelon'aina azy.
  - e. Mitondra horonan-tsary momba ny fahasalamana/taratasy momba ny vonjy taitra ao anatin'ny toerana natokana ho an'izany.

- f. Mitondra fitaovana fampiasa amin'ny vonjy taitra (Jereo ny Lisitry ny Fitaovana Fampiasa amin'ny Vonjy Taitra any amin'ny Annexe)
- g. Manaova tatitra momba ny tranga tsy nampoizina na fahasimbana tao anatin'ny 24 ora nitrangany. Tokony ho soniavin'ny vavolombelona roa na telo ilay tatitra ary asiana daty (Jereo ny Tatitra Momba ny Tranga tsy Nampoizina)

FANAOVANA NY TOMBAN'EZAKY NY HETSIKA IRAY

Nizotra araka ny niheverana azy ny hetsika nataonareo. Navitrika ny salan'isa fahatongavana. Nanaraka tsar any tetibola ianareo. Tsy nisy ankizy naratra. Inona izany no manaraka? Azo antoka fa ny manao vavaka fisaorana ary miala sasatra kely. Aorian'izany dia ataovy amin'izay ny tomban'ezaka. Afaka mianatra zavatra avy amin'ny fandaharam-potoana, hetsika, na vanim-potoana iray ny tarikareo. Inona no azo hatsaraina? Inona no lesona azo zaraina amin'ny hafa? Inona no tokony hanaovana tatitra amin'ny fiangonana? Tokony heverina avokoa ny momba ireo fanontaniana ireo vantany vao vita ny hetsika iray raha azo atao. Araka ny mahazatra dia ampandraiso anjara amin'izany ny ankizinareo. Mety hanana hevitra hahavariana anao izy ireo.

Tsara ihany koa ny fanaovana tomban'ezaka rehefa mifarana ny taona. Izany no ahafahanao mijery ny zava-drehetra indray mandeha ary manontany raha toa ka mba efa nanakaiky ny fanatrarana ny vinavinanao ianao tamin'iny taona iny.

Jereo ny TOMBAN'EZAKY NY HETSIKA IRAY sy ny TOMBAN'EZAKA FANAO AMIN'NY FARAN'NY TAONA any amin'ny takila fanampiny mba hanampy anao amin'ireo dingana ireo.

LISITR'IREO ZAVATRA ILAINA AO ANATIN'NY DRAFITRA MANDRITRY NY HERITAONA

Sehatra

Moa ve ianareo efa...

Mikasa	- Manana vinavina?
Aiza no toerana andehanan'ny	- Nampahafantatra izany tamin'ny fomba maro?
Tarikareo?	- Namerina nandinika ny vinavinanareo vao haingana?
Manao Drafitra	- Nanomana lohahevitra ho an'ireo hetsika mandritry ny taona?
Ahoana no fomba hanatrarana izany?	- Nampifanaraka izany tamin'ny vinavinanareo?
Manao Tetibola	- Nanome soso-kevitra tetibola?
Ohatrinona no ho lany amin'izany ary iza no handoa azy?	- Nanolotra izany ny komity ara-potoana? - Nisaintsaina fomba hafa ahazoana vola?
Mametraka daty	- Nametraka daty mifanaraka amin'ny hetsika
Inona avy no ataonareoary fandaharam-rahoviana no hanao izany?	- efa misy? - Nampifandrindra ireny tamin'ny potoananareo manokana? - Nihevitra ny filàna fifandanjalanjana sy ny fihodin'ny hetsika atao?
Fandaharam-potoana	- Namaritra ny andraikitra atao amin'ny hetsika tsirairay avy?
Inona avy no tokony atao ary iza no hanao mety izany?	- Nizara andraikitra? - Nisaintsaina ny amin'ny zavatra ratsy hitranga, fiarovana, ary olana eo amin'ny resaka alalana?

Tomban'ezaka - Nanao ny tomban'ezaky ny fahombiazana teo
Inona no zava- amin'ny fandaharam-potoana tsirairay?
bita ary ahoana no - Nampitaha izany tamin'ny vinavinanareo?
fomba ahafahanareo - Nanao ny tomban'ezaka faran'ny taona?
manatsara izany?

AMPITAO: FIZARANA IREO FOMBA

Afaka mitoky tanteraka amin'ny ankizy ve ianao amin'ny fampiasana ilay vola, afaka mandrafitra ny fandaharana mandritry ny taona iray manontolo, ary manatanteraka fandaharam-potoana ho an'ny tanora? Azo antoka izany! Anisan'ny andraikitrao amin'ny maha-mpitondra tanora anao ny fanampiana ny tanora ho tonga mpitarika mihitsy. Mba ahafahana manao izany dia tokony hanolotra fanofanana mora raisina ianao.

Rehefa mifidy ny ankizy hianatra ny ho tonga mpitarika ianao dia hevero ny amin'ireto manaraka ireto:

1. ANONTANIO IZAY MPIROTSAKA AN-TSITRAPO TIA KAROKAROKA SY MAHAY MIJERY NY ANTSIPIRIAN-JAVATRA hanampy anao handrafitra ny daty, ny fandaharam-potoana, ary ny tetibola.
2. MIARA-MIVAVAKA AMIN'IZY IREO. Ambarao ny tanoranao fa mino ianao hoe Andriamanitra no loharanon'ny fahendrena rehetra.
3. MANOMEZA TARI-DALANA SY TANJONA. Mitaky fanoroana hevitra ny fampivelarana mpianatra miofana ho tonga mpitarika. Aza avela amin'ny tanora tsy nandalo fanandramana ny zava-drehetra fa hitondra azy ireo ho amin'ny tsy fahombiazana izany. Omeo toromarika sy fampaherezana izy ireo.
4. TOHANO NY HEVITR'IZY IRENY. Rehefa manolotra hevi-dehibe na dingana na soso-kevitra iray izy ireo dia ampahafantaro

azy ny fihavahan'izany. Ampiroboroboy ny fanomezam-pahasoavana nomen'Andriamanitra azy ireo.

5. AMBARAO AMIM-PAHATSORANA IZAY HEVITRAO MOMBA NY ZAVANITRANGA. Manehoa fankasitrahana ho an'ireo rehetra azonao hanaovana izany ary raha ilaina dia aseho ny fifantohanao amin'izany. Hankasitraka ny fahendrenao ny ankizinao ary hisaotra anao noho ny nanampianao azy ireo nisoroka olana.
6. RESAHO NY AMIN'IZANY. Aoka ho fantatry ny rehetra fa ny ankizinao no nanao ny drafitr'io tetikasa na tetibola io. Resaho ny amin'izany. Indray andro any, ireo ankizy ireo dia hitana toerana lehibe maha-mpitarika ao am-piangonana vokatry ny toro-hevira sy ny famporisihana nataonao.

KATSAHO: FANAZAVANA ILAY FOMBA

NEHEMIA. EFA MISY MPITARIKA AMIN'IZAY ANKEHITRINY!

Tsaroanao angamba fa fony nitondra an'i Daniela sy ny namany telo lahy ho babo i Nebokadneзара dia nadrava tanteraka ny tanànan'i Jerosalema ihany koa. Fitopolo taona taorian'ny faharavana tanteraka dia nanomboka nanangana ny tanàna i Ezra. Indrisy anefa fa vitan'ny fahavalon'Israely izay hampihatoana ny fandrosoan'izany asa izany.

Rehefa nilamina ny toe-draharaha dia nandresy lahatra ny mpajakan'i Persia i Nehemia mba hamoaka didy hananganana indray ny tanànan'i Jerosalema. Noraisiny an-tanana ilay tetikasa ary tafakambana indray i Jerosalema ka nitarika fanavaozana arapivavahana izy.

Ahoana no fomba nanaovan'i Nehemia izany? Topazy maso ireto andininy manaraka ireto ary jereo ny sary hanehoana ity lehilahy ity:

1. "Ary rehefa nandre izany teny izany aho dia nipetraka nitomany sady niferinaina andro maro ary nifady hanina sy

nivavaka teo anatrehan'Andriamanitry ny lanitra." (Nehemia 1:4) Nitomany i Nehemia. Narary ny fony teo anatrehan'ny rindrin'i Jerosalema rava. Tamin-dranomaso no nitodihany tamin'Andriamanitra hitady fanampiana.

2. "Dia tonga tany Jerosalema aho ary nitoetra tany hateloana. Ary nifoha tamin'ny alina aho dia izaho sy ny olom-bitsy nomba ahy... ka nizaha ny mândan'i Jerosalema..." (Nehemia 2:11-15) Nialohan'ny nirosoan'i Nehemia tamin'ny filazana ny heviny ampahibemaso dia nanao fikarohana aloha izy. Nataony azo antoka hoe fantany tsara ny zavatra miandry azy amin'ny fanatanterahana ilay fahitana nomen'Andriamanitra azy.
3. "Ka dia narafitray ihany ny mândada ka tafakambana avokoa ny hatramin'ny antsasany miakatra; fa nazoto niasa ny olona." (Nehemia 3:38) Rehefa nahazo toromarika avy amin'Andriamanitra i Nehemia dia niasa. Nahaona ny hafa izy tamin'ny alalan'ilay fahitana nomen'Andriamanitra azy. Na dia teo aza ny fanarabiana nataon'ny hafa dia niroso tamim-pahavitrihana hatrany ny ekipany.
4. "Ary hatramin'izay andro izay ny antsasaky ny zatvoko dia nana ny asa, ary ny antsasany kosa nitana lefona aman'ampinga sy tsipika ary akanjo fiarovan-tratra." (Nehemia 4:10) Azon'i Nehemia ny zavatra ratsy mety hitranga amin'ilay andraikitra noraisiny. Nihevitra ny momba ny olony izy, ary nametraka drafitra maty paika ho fiarovana azy ireo.
5. "Ary rehefa tonga ny volana fahafito dia samy tany antanàny avy ny Zanak'Israely. Dia nivory tahaka ny olona iray izy rehetra hoeo an-kalalahana teo anoloan'ny vavahadin-drano; ary niteny tamin'i Ezra mpanora-dalàna izy mba ho entiny ny bokin'ny lalàn'i Mosesy izay nandidian'i Jehovah ny Israely." (Nehemia 8:1) Raha vao

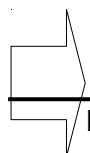
vita ny manda dia tsy nitsahatra teo i Nehemia.

Notombanany ny tetikasany ary nanapa-kevitra hampitodika ny fijeriny amin'ny famerenana indray ireo vahoaka ao antanàna amin'ny laoniny. Ny zavatra nataony voalohany dia ny famakiana ny lalàna tamin'ny vahoaka ary famerenana indray ny maha-mpitondra ara-panahy an'i Jerosalema.

Tsy hiadian-kevitra. Mpitarika tena lehibe i Nehemia. Ahoana no nahatonga azy ho toy izany? Nipetraka sy nitomany teo amin'ny rindrina efa rava izy. Ohatry ny tsy mpitarika izany no fijery azy, sa ahoana? Avy any ambony avokoa ny ny tanjak'i Nehemia, ny fahaizany, ary ny faharasan-dahatrany. Ny fony torotoro teo anatrehan'ny Tompo no tombotsoa lehibe indrindra nananany.

Tsy i Nehemia irery no mpitarika nandimby toe-javatra rava tahaka izany. Ny mpitondra tanora amin'izao fotoana izao ihany koa dia miatrika fihaikana eo anatrehan'ny ankizy manana fiainana mikorontana, asa fanompoana rava, ary tokatrano rava. Toa tsy tratry ny hery ny asa fanarenana izany indraindray. Maninona moa raha atomboka eo amin'ny nanombohan'i Nehemia? Mandohaliha. Mitomania amin'Andriamanitra tahaka ny nataon'i Nehemia, ary angataho Izy haneho aminao izay zavatra tokony atao. Hitarika anao miandalana Izy.

NY FO TOROTORON'I NEHEMIA TEO ANATREHAN'NY TOMPO NO TOMBOTSOA LEHIBE INDRINDRA NANANANY.

ENTINA AM-BAVAKA: MIVAVAKA HO AN'ILAY FOMBA

Ny drafitra mifanaraka amin'ny sitrapon'Andriamanitra dia manomboka amin'ny vavaka. Izany dia miantomboka amin'ny fikatsahana an'Andriamanitra eo anatrehan'ny toe-javatra ary ireo olona izay asaina taomintsika. Tsy misy vinavina lehibe na drafitr'asa izay mety hitondra antsika ho amin'ny dingana

---

marina raha tsy efa nangataka toro-hevitra tamin'Andriamanitra isika. Ataovy izao vavaka izao mialohan'ny hanaovana drafitra miaraka amin'ny tarika misy anao:

Andriamanitra o, mila vinavina avy aminao izahay. Tsy ho vinavinanay izany fa faniriana kosa ho an'ity tarika ity. Mangataka izahay mba hanehoanao aminay izay tianao ho toetra ananan'ity vondron'ny tanora ity. Aiza no tianao alehanay? Mangataka toro-lalana avy aminao amim-panetrentena izahay. Asehoy anay ny fomba ahafahana manatontosa izany ao amin'ny herinao. Tariho izahay amin'ny dingana rehetra. Omeo fahendrena izahay, fahaizana mamorona, ary fitaovana. Omeo finoana izahay hirosoana na dia avy aza ny fahakiviana. Ary hazony hanaraka ny fitarihanao izahay amin'ny zava-drehetra kasainay sy ataonay. Amin'ny anaran'i Jesosy no angatahanay izany, amena.

HIVELOMANA: FAMPIHARANA IREO FOMBA

Tonga àry izao ny fotoana hirosoana amin'ny fanaovana ny drafitry ny asa atao. Moa ve ianareo manao drafitra isan-kerinandro? Moa ve ianareo manana fandaharam-potoana voarindra tsara fa tsy misy tanjona tena mazava? Ireto misy fanolorantena vitsivitsy azonao atao hanitsiana izany:

- 1. Ampidiriko ao anatin'ny fandaharam-potoana ny fisintahana ara-panahy ataon'ny tarika entiko.**
- 2. Hanomboka hivavaka aho mba hanehoan'Andriamanitra ny lalana tokony hizerantsika.**
- 3. Asaiko miara-mivavaka amiko ny tanorako mba hanomezan'Andriamanitra anay vinavina.**

LOHARANON - KEVITRA

BOKY

Chromey, Rick. *Youth Ministry in Small Churches*. Group, 1990. Ny fomba fampivelarana asa fanompoana mahomby amin'ny tanora vitsy monja. Tafiditra ao anatin'izany ny fandalinana ara-Baiboly 28 tonga dia azo ampiasaina ho an'ny tarika madinika.

Crabtree, Jack. *Better Safe Than Sued*. Group Publishing, 1998. Ny fomba fiarovana ny asa fanompoana ataonao amin'ny loza sy ny fitoriana any amin'ny tribonaly. Tafiditra ao anatin'izany ny santionana taratasy fanafahana.

Murphy, Troy, Kim Anderson (Contributor) and Student Impact Team. *Programming with Purpose*. Zondervan Publishing, 1997. Drafitra manaraka dingana hamoronana ireo fandaharam-potoana noforoninareo manokana.

Olson, Ginny, Diane Elliot and Mike Work. *Youth Ministry Management Tools*. Zondervan Publishing, 2001. Ahitana ny zava-drehetra ilaina hahazana mitantana tsara amim-pahombiazana ny asa fanompoana ataon'ny tanoranareo. Tafiditra ao anatin'izany ny kapila mangirana maneho ny fomba amam-panao amin'ny zava-drehetra.

Roehlkepartain, Eugene C. (Editor). *Strategic Youth Ministry*. Group Publishing, 2000. Fanalahidy telopolo hampivelarana fandaharam-potoana mahomby ho an'ny tanora, avy amin'ny manam-pahaizana manokana momba ny tanora avy any amin'ny toeram-pikarohana

Stanley, Andy. *Seven Checkpoints: Seven Principles Every Teenager Needs to Know*. Howard Publishing, 2001. Maneho ny fanalahidy fiton'ny sehatra tokony ho tafiditry ny mpitondra tanora ao anatin'ny fandaharam-potoanany.

HAINO AMAN-JERY

Ideas Library CD-Rom, v.3.0. Zondervan Publishing, 2004.

Ahitana lalao maherin'ny 3.250, lesona, ary hetsika; fomba fanangonam-bola, fitantanana, ary fanohanana rehefa manao filazana; hevitra ahitana ny fomba amam-panao, tantara antsehatra, ary sary fanazavana.

it: Innovative Tools for Youth Ministry. CD. Group Publishing, 2004. Hevitra miaraka mizara ao anaty boky telo, ahitana lohahevitra maherin'ny 350 izay azo hanaovana fikarohana sy volavolaina amin'ny fanorenana ny fandaharam-potoananareo manokana.

TRANONKALA/VAOVAO MAIMAIM-POANA AMIN'NY INTERNET

<http://www.pieceofthepie.org/services.asp>. *Pi - Programming Ideas*. Steve Case. Vaovao maimaim-poana isan-kerinandro ahitana fandalinana ara-Baiboly, hetsika ara-tsosialy, hestika fanaovana asa fanompoana, tarika madinika, ary hevitra fanaovana hetsika manokana.

www.elca.net/dcm/youth/helpsheets/index.html. *Youth Ministry Help Sheets*. Evangelical Lutheran Church in America. Taratasy misy ny mombamomba ny olana eo amin'ny asa fanompoana ataon'ny tanora, anisan'izany ny fomba fitantanana ny olana eo amin'ny tetibola sy ny zavatra ratsy mety hitranga

www.ileadyouth.com. *I Lead Youth: Helping Youth Become Fully-Devoted Followers of Jesus Christ*. United Methodist Church. Includes one- and two-year Master Plans for youth group curriculums tied to Cokesbury materials.

TOMBOTSOA AHAFAHANA MIHOFANA

Giraffe University. Center for Youth Evangelism.
800-YOUTH-2U.

FOMBA FIASA FAHADIMY

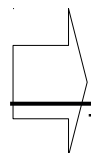
MAMPITA HERY AMIN'NY HAFA

"Dia hoy Izy tamin'ny mpianany: be ny vokatra fa ny mpiasa no vitsy... Ary Jesosy niantso ny mpianany roa ambin'ny folo lahy hankeo aminy ka nanome azy fahefana hamoaka fanahy maloto sy hahasitrana ny aretina rehetra mbamin'ny rofy rehetra." (MATIO 9:37; 10:1)

"Ary Izy no nanome ny sasany Apostoly, ary ny sasany ho mpaminany, ary ny sasany ho evanjelista, ary ny sasany ho mpiandry sy mpampianatra, ho fanatanterahana ny olona masina, ho amin'ny asan'ny fanompoana amin'ny fiangonana, ho amin'ny fampandrosoana ny tenan'i Kristy." (EFESIANA 4:11,12)

"Ary ny roa ambin'ny folo lahy nampiangona ny mpianatra rehetra ka nanao hoe: tsy mety raha mandao ny Tenin'Andriamanitra hitandrina latabatra izahay. Koa amin'izany ry rahalahy, mizahaà fito lahy eo aminareo izay tsara laza sady feno ny fanahy sy fahendrena, mba hotendrenay hitandrina izany raharaha izany. Fa izahay kosa haharitra amin'ny fivavahana sy ny fampianarana." ASA 6:2-4

TANTARA IAINANA: FAMPIDIRANA IREO FOMBA FIASA

TANTARA: miditra I Alex ary mahita an'i Mo miasa saina amin'ny tapatapaka piozila maro mivelatra eo ambony latabatra.

ALEX : Mandeha ve izy ao ary Mo a?

MONIQUE : Mandeha ka, miezaka mamita ity sisiny ity aho...

ALEX : Andray! Piozila marina! Tiako mihisty izany manambatra piozila izany hatramin'izay. Efa zatra nifaninana tamin'ny anabaviko aho mba ahitana izay iray mahavita aloha.

MONIQUE : Firy taona moa ny anabavinao?

ALEX : Telo... fa tsy izany aloha izao no resaka fa izaho dia nahay e! Eh, tsy mampaninona anao ve raha manampy aho?

MONIQUE : Tsy maninona mihitsy, raha toa ka afaka miara-miasa amin'ny olona mitovy taona aminao ianao.

ALEX : 'Ndao àry! [Miara-mametaka ireo piozila.] Eh, saika nalaiko iny!

MONIQUE : Azafady fa nandramako fotsiny ilay izy. Jereo fa io iray eo anoloanao io no mipetraka eto. Ao hoe jereko iny iray eny an-tananao iny. Miara-mipetraka amin'iretsy tapany roa iretsy no fijeriko azy.

ALEX : Mo a, tsy mampaninona anao ve raha mba mamela kely ahy hametaka na dia tapany iray fotsiny aza?

MONIQUE : Hay, azafady! Tsapako mantsy fa rehefa mahita zavatra tokony ho vitaina aho dia tonga dia ataoko ilay izy.

ALEX : Eny e, efa mahazatra izany.

MONIQUE : Fa ahoana?

ALEX : Vao haingana izao no namitako ny zava-drehetra kanefa ny tanorako no tokony navelako hamita azy. Tahaka ny hoe hangoninao avokoa ny tapatapany rehetra.

MONIQUE : Eh, tiako ho hita kosa anie hoe vita avokoa izy rehetra e!

ALEX : Ka moa ve tsy tsara kokoa raha miara-mamita azy rehetra isika?

MONIQUE : Marina izany, eto ary ry apetraka e! Omeo ahy io... (Niahotrahotra i Monique nijery an'i Alex sady nanolotra azy ilay tapany iray apetaka.) Tena azafady...Ao ianao no mametraka azy. Heveriko fa vitanao... hay, vitatsika, ity sisiny ity!

HEVERO NY AMIN'IZANY: FITSAPANA HO AN'NY MPITARIKA

Manao ahoana ny fatran'ny fahatokiana ny tanoranao? Moa ve izy ireo mba avelanao mitarika fandaharam-potoana matetitetika? Hanolotra azy ireo andrakitra lehibe tahaka izay nomen'i Jesosy ny mpianany ve ianao? Valio ireto fanontaniana manaraka ireto mba hisaintsainanao ny amin'izany.

---

1. AFAKA MILAZA IANAO HOE MATOKY NY TANORAKO AHO SATRIA:

- a. Avelako hamaly ireo fanontaniana apetrako momba ny fandalinana ara-Baiboly izy ireo.
- b. Asaiko mizara sakafo amin'ny fotoana fiaraha-misakafon'ny fiangonana izy ireo.
- d. Ampandraisiko anjara amin'ny fandaharam-potoana izy ireo ary tarihako lalana amin'ny alalan'ny dingana.

2. OMEKO ANDRAIKITRA HITARIKA NY TANORA AMIN'NY HETSIKA LEHIBE SATRIA:

- a. Manamaivana ny asa tokony ataoko izany.
- b. Mampiroborobo ny lanja omeny ny tenany izany.
- d. Manomboka tsapan'izy ireo ny fitahiana amin'ny fanompoana an'i Jesosy.

3. RAHA TOA KA MISY MAMBRA IRAY MITARAINA FA TSY NANDEHA
TSARA ARAKA NY TOKONY HO IZY NY ZAVA-DREHETRA TAMIN'NY
FANOMPOAM-PIVAVAHANA FARANY NOTARIHAN'NY TANORA TAO AM-
PIANGONANA DIA IZAO NO HOLAZAIKO:

- a. "Efa nilaza tamin'ireo ankizy ireo aho mba hanao famerimberenana be be kokoa."
- b. "Tsy avelako hitranga intsony ny tahaka iny."
- d. "Mirehareha ny amin'izy ireo aho. Hanao toa iny indray izy ireo amin'ny volana manaraka ary hianatra zavatra mihoatra noho izany aza."

FAMAKAFAKANA: FIEZAHANA MANAKATRA ILAY FOMBA FIASA

MIZARA ANDRAIKITRA: NY FOMBA FIASAN'I JETRO

Tsaroanao ve ny nolazaintsika momba an'i Mosesy tao amin'ny Fomba Fiasa Faharoa? Ahoana no fomba namenoan'Andriamanitra ny tsy fahafenoany tamin'ny alalan'ny fanampiana avy amin'ny hafa? Anisan'ny iray amin'ireny i Jetro, mpisorona sady rafozan-dahin'i Mosesy (Jereo ny EKSODOSY 18)

Nitari-dalana ny vahoakan'Andriamanitra namakivaky tany efitra ho any amin'ilay Tany Nampanantenaina i Mosesy. Tahaka ny ankamaroan'ny vondrona vahoaka maro dia mba nisy zavatra tsy nifanarahan'ireo Israelita ireo ihany koa. Ary tahaka ny ankabeazan'ny fiarahamonina rehetra dia nisy toeram-pitsarana napetraka teo anivon'izy ireo. Nisy olana iray monja. Tokana ihany ny mpitsara ireo vahoaka roa tapitrisa ireo, dia i Mosesy izany.

Rehefa nitsidika ny toerana nitobian'ny Israelita i Jetro dia nahatsikaritra fa sahirana loatra ny vinantolahiny ary efa tena latsaka an-katerena. Nandray an-tanana tsy fifankazahoana

madinidinika an-jatony i Mosesy. Hoy i Jetro taminy hoe raha tsy mizara ny andraikitra sasany izy dia tsy tsara amin'ny tenany izany ary tsy tsara amin'ny vahoaka entiny.

Inona no toro-hevitry'i Jetro? Mitadiava olona marina sy mahavita, izay tia an'Andriamanitra. Raha toa izy ireo ka mahazo hery hifehezana ireo olona tsotsotra mpiseho andavan'andro dia ho afaka hifantoka amin'ny "raharaha lehibe" i Mosesy.

Nanaraka ny drafitr'i Jetro i Mosesy ary nametraka fomba fitsaràna hizaràna ilay enta-mavesatra. Nety ilay izy! Tsy vitan'ny hoe nanampy fotsiny an'i Mosesy ilay rafitra vaovao fa maro ihany koa ny Israelita izay nahazo fanandramana nanandanja.

Tsapanao ve ny fahoriana nentin'i Mosesy eo amin'ny asa fanompoana ataonao ho an'ny tanora? Be loatra ve ny asanao ka efa hanasa tanana amin'izay ianao? Maninona moa raha hajanona ilay hevitra manao hoe: "Raha tianao ho vita eo no ho eo ny zavatra iray dia tonga dia ataonao"? Ampandraiketo ny fandaharam-potoan'ny fiangonana sy ny hetsika atao eo anivon'ny fiaraha-monina ny tanoranao. Tena tsara raha efa manao izany ianareo! Ity toka ity no hanampy anao hahomby kokoa. Raha toa ianao ka mbola miasa irery dia fotoana tokony hanomezana hery ny tanoranao izao.

BE LOATRA VE NY ASANAO KA EFA HANASA TANANA AMIN'IZAY IANAO?

INONA NO ATAOKA RAHA TOA KA MANAKORONTANA NY FANDEHAN-JAVATRA IZY IREO?

Misy mpitarika sasany misalasala hanome andraikitra ny tanora satria atahorany hoe mety hanao zavatra tsy mifanaraka amin'ny tokony ho izy izy ireo. Tadidio fa ny sampana tanora dia tsy

natao hanao fandaharam-potoana tonga lafatra. Ny famelana an'Andriaamnitra hiasa amin'ny alalan'ny tanora no atao amin'izany. Matokia azy ireo ary matokia an'Andriamanitra. Raha tsy mizotra araka ny nadrafetana azy ny zava-drehetra dia manàna faharetana ary fantaro fa mbola eo amperin'asa Izy. Raha toa ny olon-dehibe mambra mametraka fanontaniana momba ny fomba fijerinao dia angataho fotsiny izy ireo hivavaka ho an'ny tanora. Mety hitranga ny hadisoana kanefa ny tanoranareo kosa dia hitombo amin'ny alalan'ny fandraisana andraikitra, ary ho voatahy ny fiangonana iray manontolo. Hahafinaritra aok'izany ny mijery izany dingana izany!

"Fa hevero ny fiantsoana anareo, ry rahalahy, fa tsy firy no olo-kendry araka ny nofo, tsy firy no olona mahery, tsy firy no avo razana; fa ny adala amin'izao totntolo izao no nofidin'Andriamanitra hampahamenatra ny Hendry, ary ny malemy amin'izao tontolo izao no nifodin'Andriamanitra hampahamenatra ny mahery." I Korintiana 1:26-27.

AZA MBOLA MIHEVITRA FA AFAKA MITSOTSOTRA AMIN'IZAY IANAO
Miha-maivana amin'izay izany ianao, sa ahoana? Avelao hanao zavatra amin'izay ny tanora manomboka eto. Tandremo! Mety ho diso ny fandraisana ity resaka momba ny fitarihana ny sampana tanora ity. Ny fanapahanao hevitra hamela ny tanoranao handray andraikitra dia tsy midika fa tsy mpitarika intsony ianao, na koa hoe tsy ilaina ao anatin'ny ekipanareo mpitarika intsony ny olon-dehibe. Maro ny mpitondra tanora efa za-draharaha no nahita fa ilaina ny firesahana mitokana amin'ny tanora mpitarika raha ampitahaina amin'ny lehibe mpitarika, mba ahazoana fahombiazana eo amin'ny asa fanompoana. Izany no ahafahan'ny tanora miaraka amin'ny olona iray ary miara-misahana ny andraikitra maha-mpitarika. Izany no antsoina hoe fanoroana hevitra (dingana izay hazavaintsika aoriana kely amin'ity toko ity). Ny andraikitrao amin'ny maha-mpitondra

tanora anao dia ny manao izay ahazoana antoka fa mivelatra sy tsara tohana ny tanora.

“Fa tsy mba toy ny fijerin’ny olona no fijerin’i Jehovah, fa ny olona mijery ny miseho eo ivelany, fa Jehovah kosa mijery ny fo.” I Samoela 16:7

FOMBA FIFIDIANANA NY MPITARIKAREO

Ahoana àry izany no fomba hifidiananao ny tanora mpitarika? Sa horaisinao izay mafanafana azonao raisina? Sa hifidy ny mpianatrao tsara indrindra aloha ianao? Sa hanintsana ireo mpianatra amin’ny alalan’ny fametrahana fanontaniana momba ny lasany? Ireto misy soso-kevitra vitsivitsy.

1. MANDOHALIHA. Ny fahafahanao mijery izay hitan’Andriamanitra dia voafetra. Amin’ny alalan’ny fianteheranao amin’ny fitsaranao manokana dia mety tsy ho tsikaritrao ny mpitarika iray tena manan-danja. Angataho Andriamanitra, tahaka izay nataon’i Samoela, mba haneho amina izay tokony hotendrenao hitarika ny hetsika ataon’ny tanora manaraka.
2. AZA MANOMBATOMBANA DIENY MIALOHA. Aza mihevitra fa ny “olo-malazanareo” no tokony ho mpitarika. Aza misaina hoe “afaka manao izay te hanao” satria matahotra ianao sao dia tsy hisy mpanampy. Ary aza mihevitra fa tsy mahavita ilay asa ny tanoranareo tena miatrika fihaikana indrindra. Ny fanombatombanana toy izany dia mahatonga ny mpitarika hisafidy ny tanora iray tsy miova mihitsy. Ataovy tanjonao ny fampivelarana ny sehatry ny fitarihana ary sokafy amin’ny fitarihan’Andriamanitra ny fonao.
3. FANTARO NY MOMBAMOMBA AZY. Ny pasitora Rick Warren ao amin’ny fiangonana any Saddleback dia niresaka momba ny fananan’ny olona tsirairay avy zavatra manokana MOMBA AZY

eo amin'ny asa fanompoana (Jereo etsy ambany.) Maninona moa raha ampiana ny tanoranao hamantatra ny zavatra irian'Andriamanitra ho an'ny fiainany? Maro ny zavatra noforonina hitsapana ny fanomezam-pahasoavana anananao, ny karazana toetra anananao, sy ny sisa. Fa ny fomba tena mora ampiharina indrindra amin'ny famantarana ny fahaizamanao ananan'ny tanora iray dia amin'ny alalan'ny fifaneraserana amin'izy ireo. Manokàna fotoana hamantarana ny tanoranao. Avelao izy ireo hanandrana hanao zavatra. Diniho tsara izay zavatra mivoaka ho azy avy aminy. Resaho miaraka aminy ny zavatra mahaliana azy, ny faniriany, ary ny zavatra tiany. Anontanio ireo olona mahay azy ireo tsara izay heviny momba azy ireo. Tsapao ny fahaizanao mamantatra zavatra mialoha amin'ny alalan'ny filazana zavatra toy ny hoe: "Tsikaritra fa tena mahay miaraka amin'ny ankizy ianao. Moa ve izy ireo vondrona izay mbola tianao iarahana miasa be be kokoa?" Raha ilaina dia mamorona sampana vaovao izay mifanaraka amin'ny ZAVABITAN'izy ireo.

4. MANAOVA FANASANA HO AN'NY ISAMBATAN'OLONA. Raha vao lasa resy lahatra ianao fa miantso ny tanora iray hitarika Andriamanitra dia zarao aminy manokana izany faharesendahatra izany. Ataovy tsotra sy mahitsy ny fanasanao. Omeo toky izy fa hanohana azy ianao. Amporisiho moramora ny tanora izay misalasala kanefa aza terena.
5. APETRAHO MAZAVA NY ZAVATRA ANDRASANA AMINY. Aoka hanome fanazavana ho an'ireo mpirotsaka an-tsitraro ianao, momba ny fotoana handraisany anjara, ny zavatra andrasana aminy, ary ny olona izay hanaovany tatitra. Ny fandraiketana antsoratra ny famaritana ny asa dia hampitovy ny tadin-dokanga eo amin'ny olon-drehetra.

VAO HAINGANA VE IANAO NO NANASA TANORA IRAY HITARIKA?

Ny pasitora Rick Warren dia nampiasa ireto teny dimy manaraka ireto hamaritana ny “mampiavaka” ny olona tsirairay avy izay mifanaraka amin’ny asa fanompoana. Miezaha mitarika ny tanoranao amin’ny alalan’ireto fanontaniana manaraka ireto:

FANOMEZAM-PAHASOAVANA. Inona no fahaiza-manao manokana nomen’Andriamanitra ahy hanompoako ny mpianakavin’ny finoana sy hitaomako izao tontolo izao? Rom 12:4-8; Efes 4:11-12; I Kor 12:4-11.

FO. Inona no hetsika, lohahevitra, a tranga izay tena manaitra ahy? Inona no ambaran’izy ireny momba ny toerana sy ny fomba mety irian’Andriamanitra ampiasana ahy?

FAHAIZA-MANAO. Inona no fahaiza-manao ananako izay mety azon’Andriamanitra ampiasaina?

TOETRA MAHA-OLONA. Moa ve aho olona misokatra sa mikombokombona? Moa ve aho manaraka rafitra sa taitaitra? Inona no ambaran’izany momba ny karazana asa izay mifanaraka tsara amiko?

FANANDRAMANA. Inona no fanandramana izay nitondran’Andriamanitra ahy? Ahoana no fomba nanampian’ireny ahy hanampy ny hafa ?

ENTO EO ANIVON’NY MANAM-PAHAIZANA MANOKANA AMIN’NY ASA ATAONY NY TANORANAREO.

6. TOHANO SY OMEO FITAOAVANA IZY IREO. Omeo ny tanora izay zava-drehetra azonao hanampiana azy ireo ahomby.

Ampahatsiahivo azy matetika fa mivavaka ho azy ianao. Aoka ianao hanana fotoana rehefa te hiresaka aminao izy. Ento manatrika famelabelaran-kevitra ho an’ny tanora mpitarika izy ireo. Afaro izay fitaovana mety ilaina. Ampahafantaro ay fa eo foana ianao na inona na inona mitranga.

IZA NO NAHASARIKA ANAO VOALOHANY HANAO ASA IZAY TENA HANKAFIZINAO ATAO HO AN'ANDRIAMANITRA ANKEHITRINY?

NY DINGANA FANOMEZANA HERY

Tena zava-dehibe ny fanomezana zavatra atao ho an'ny tanora iray. Zava-dehibe iray hafa ihany koa ny fitondrana azy ho eo amin'ny sehatra iray izay tena voafehiny tsara. Ahoana no ahafahanao mitondra ireo mpirotsaka an-tsitraro eo anatrehanao amin'izany dingana izany? Tokony omenao boky vakiana ve izy ireo? Na asaiana misoratra anarana hanatrika seminera? Afaka manampy avokoa ireo zavatra rehetra ireo, kanefa tsy misy tsara mihoatra ny fanoloranao ho azy ireo ny fotoananao, ny talentanao, ary ny fitokiana. Andeha antsointsika hoe Dingana M Fanomezana Hery ireto manaraka ireto:

1. MIJORO HO OHATRA ALAIN-TAHAKA: MIJERY. Hain'ny mpampianatra fa mba ahafahana mpampianatra fahaiza-manao araka ny tokony ho izy dia tsy maintsy aseho an'ohatra izany. Tsy maintsy jeren'ny ankizy ny fomba fanaovana izany. Inona no mitranga raha toa ianao ka tsy mbola namorona tranonkala mihitsy na tsy mahay mitendry gitara? Moa ve ianao tokony hihofana momba ny loza? Azo antoka fa tsia. Azonao atao anefa ny mitondra ny tanoranareo eo anivon'ny manam-pahaizana amin'ilay asa. Mandehana miaraka amin'izy ireo mijery mpitarika hira tena mahay eo amperinasa. Manaova fihaonana amin'ny manam-pahaizana iray izay efa nahazo loka, momba ny famoronana tranonkala, na manatreha fandaharam-potoana fanavaozana ho an'ny tanora. Aoka ny tanoranareo ho voasariky ny fahaiza-manao sy ny fahombiazan'ny hafa.
2. MANORO HEVITRA: MIFANDRAY. Saintsaino ny fomba hianaran'ny tanora iray mitondra fiara. Lehibe tao anatin'ny fijerena an'i dada sy neny mitondra fiara izy ireo. Taty aoriana kely dia manatrika fampianarana momba ny familiana fiara izy ireo, ary any no hanazavan'ny mpampianatra ny lalàna

mifehy ny fifamoivoizana. Afaka mamily irery eny an-dalana amin'izay ve izy ireo? Tena sarotra be izany! Mamily izy ireo kanefa miaraka amin'ny mpampianatra mamily izay mipetraka eo akaikiny.

Amin'ny maha-mpitarika anao dia ny fampifandraisana ireo tanoranao amin'ny olona iray izay afaka mipetraka eo akaikiny rehefa mamily izy, no dingana manaraka eo amin'ny fanomezana hery ho an'ny tanoranao. Iza no afaka mampianatra mitendry gitara ny tanora iray na mitarika ny ekipa mpihira ao amin'ny tanora? Moa ve misy pasitora na lehiben'ny loholona izay vonona hitari-dalana ny tanora iray eo amin'ny dingana fanoratana sy fanaovana toriteny ho an'ny fanompoam-pivavahana manaraka tarihin'ny tanora?

3. MANARA-MASO: MANOHANA. Ankeitriny àry, rehefa mijoro ny fifandraisana amin'ny alalan'ny fanoroan-kevitra, dia tohizo ny fanohanana izany tanora mpitarika izany. Araho maso sy fitomboany. Moa ve izy ireo mivoatra isan-kerinandro? Moa ve ampiasainy amim-pahombiazana ny fahaiza-manaony vaovao? Moa ve izy ireo manana ny fitaovana rehetra ilainy hanaovana ilay asa? Moa ve izy ireo miha-kisy? Ary ny zava-dehibe indrindra dia moa ve izy ireo vao haingana no nandre teny fankasitrahana avy aminao? Amin'ny alalan'ny fisaorana ny ekipan'ny fiderana noho ny asa tsara nataony, na ny mpikirakira tranonkala noho ny fahatsaran'ny endrik'ilay tranonkala vaovao, no hanamafisanao ny fahaiza-manaony vaovao vao nivelatra.

4. MAMPITOMBO: MANIRAKA. Ny sasany amin'ny mpianatrao dia mahatratra ny tendra izay mahavonona azy hampita izay zavatra nianarany amin'ny olon-kafa. Hiresaka be kokoa ny amin'izany isika ao anatin'ny fizaràna "Ampitao Izany" ato amin'ity toko ity. Fa amin'izao fotoana izao aloha, fantaro fa ny dingana farany amin'ny fanomezana hery dia ny fandefasana ny tanoranao mpitarika hivoaka hampianatra

sy hitaona olon-kafa. Dia toy izany ny fanjakan'Andriamanitra – fampitomboana!

TSY MANASA VAHINY MPANDAHA-TENY “MANAN-KAJA AOK’IZANY” IANAO. NY TANORANAO NO MANDAHA-TENY.

NY HERIN’IREO ZAVATRA ENINA

Ankehitriny àry, rehefa hitanao tsara ny fomba fanomezana hery ny tanora hitarika dia andeha heverina ny tena endriny eo amin’ny fiainana. Manomana fihaonambe ho an’ny tanora eo amin’ny faritra misy anareo ny vondron’ny tanoranareo, ao anatin’ny faran’ny herinandro. Tsy manasa mpandaha-teny “manan-kaja aok’izany” ianao. Ny tanoranao no mandaha-teny. Asa lehibe izany, kanefa Andriamanitra efa nametraka izany tao am-ponao. Efa niroso namely ny antson’Andriamanitra ny mpirotsaka antsitrapo. Inona amin’izay àry no atao? Mba hanomezana hery tanteraka ny tanora mpitarika dia mila mizara zavatra enina aminy ianao.

1. FAKANA SARY AN-TSAINA. Manokàna fotoana iarahana mivavaka amin’ny tarikao. Angataho Andriamanitra hanome anao saina momba ny endrika tokony hananan’izany fihaonamben’ny tanora izany. Manaova ala sarona, amin’ny alalan’ny fampiasana ny dingana natolotra ao amin’ny Fomba Fiasa Fahefatra. Anontanio ny tanoranareo izay zavatra tena ilain’ny namany. Moa ve misy olana izay hiadiany mafy ay afaka dinihina manokana? Ahoana no fomba ahafahanao manao izany? Manokàna fotoana ary aoka ho azonao sary an-tsaina ny mety ho endrik’izany fihaonambe izany. Izany no ahazoan’ny olona tsirairay avy ao anatin’ilay ekipa ny tanjona mazava izay ho tratrarina.

2. NY DRAFITRA. Tonga izao ny fotoana tokony hanombohana ny fanaovana drafitra. Vorio fanindroany ny tarikao. Tanteraho ny hetsika mifandray amin’ireo lohahevitra araka

ny voafaritra ao amin'ny Fomba Fiasa Fahefatra. Mametraha amin'izay fe-potoana mba hanarahanareo tsara ny fandaharam-potoana. Rahoviana ny soso-kevitrareo no tokony alefa ho tapahan'ny komity? Rahoviana no hanomboka hanao filazana mahakasika ilay hetsika ianareo? Rahoviana no tokony ho voamana tanteraka ny hafatra ampitaina ary voafidy ny hira atao? Rahoviana ianareo no hanomboka hanao famerenana? Mampitovy tadin-dokanga ny olon-drehetra ny fananana drafitra. Ny asanao dia ny manaraka izay rehetra mitranga hatrany, mamaly fanontaniana, ary manao izay hanarahan'ny tsirairay avy ny fe-potoana.

3. NY ANDRAIKITRA SAHANINA. Omeo alalana malalaka ny tanora mpitarika. Omeo anarana hiantsoana azy izy ireo, tahaka ny hoe Lehiben'ny Mozika, Mpamokatra Tantara An-tsehatra, Mpiandraikitra ny "Diaporama", Mpanoro-hevitra Ara-barotra, ary Mpandrindra ny Fiarahabana. Azonao atao ny mampiaraka azy ireo tsirairay avy amin'ny olon-dehibe mpanolo-tsaina. Asaivo mandray ny fanapahan-keviny manokana ny tanora, mariho an-tsoratra ny fandoany, ary manao tatitra any aminao amin'izay izy. Tadidio fa ny asanao dia tsy ny hanova ny drafitr'izy ireo, eny fa na dia manao zavatra somary samihafa kely amin'ny nanaovanao azy aza izy ireo. Avelao izy ireo hiandrakitra izany. Raha toa ka tsy maintsy manoro hevitra ianao, dia aoka izany hiendrika fanontaniana toy ny hoe: "Efa mba nosaininao ve ny fomba iarahabana ireo vahiny?" na "Inona no hevitrao raha sanatria avy ny orana?" Izany no fanaraha-maso tena tsara.

4. FIANTSENANA. Misy zavatra vitsivitsy maneho ny fahatokiana, tahaka ny fanomezana vola ny tanora ho laniana amin'ny sehatra hiandraiketany. Mazava ho azy fa tsy maintsy arahanao maso ny zavatra vidiany. Atolory azy araka izay azo atao kosa anefa ny fahafahana mifehy be be

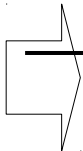
kokoa ny fandanium-bola. Avelao izy hamantatra ny zavatra ilainy, mifidy izay tsara vidy indrindra, ary manisa izay ambiny ampiasaina tavela eo an-tanany. Vitany izany! Tsy vitan'ny hoe mampitombo ny hery fotsiny ny fiantsenana fa manabe ihany koa. Rehefa tena mandroso ny fihaonamben'ny tanora dia ho hitan'ny ankizinao ny maha-zava-dehibe ny fitantanana ny volan'Andriamanitra.

5. TENY FANKASITRAHANA. Ampahafantaro ny ankizinao amin'ny dingana rehetra ny asa tsara ataon'izy ireo. Rehefa miresaka izy ireo dia ambarao azy ny haben'ny fitahiana azonao manokana. Rehefa mihira izy ireo dia ampahafantaro azy ny hamaroan'ny olona mihetsi-po. Na dia voatery hanitsy azy ireo aza ianao dia ankasitraho izy ireo noho ny asa tsara nataony. Ny teny fankasitrahana avy aminao no hanamafy izay ataon'Andriamanitra ao anaty sy amin'ny alalan'ny fiainan'izy ireo.

6. VAVAKA. Raha toa isika ka eo amin'ny sehatry ny nofo fotsiny isika no miasa dia tsy ilaina akory ny vavaka. ao anatin'ny ady ara-panahy anefa isika. Noho izany, ento ambavaka ny tanoranao ary miaraha-mivavaka aminy, mialoha, mandritra, ary aorian'ilay fihaonambe. Aza mety ho ilay olon-dehibe izay mitsatsaingoka rehefa misy mamaly na "mandroaka" azy ireo rehefa misy tsy mety. Avelao izy ireo hiatrika ny tsy fahombiazany. Rehefa tena hita miharihary ny zavatra ilainy dia tariho lâlana izy hiantehatra amin'Andriamanitra mba ahazo hery, fahendrena, tolo-kevitra, ary fahagagana. Afaka manolotra be lavitra noho izay mety heverintsika Izy.

NY ASANAO DIA TSY NY HANOVA NY DRAFITR'IZY IREO, ENY FA NA DIA MANAO ZAVATRA SOMARY SAMIHAFANA KELY AMIN'NY NANAOVANAO AZY AZA IZY IREO.

Endrey! Jereo ny haben'ny fahafahanao nifampizara niaraka tamin'ny tanoranao! Moa ve izany tsy tsara kokoa noho ny fanaovanao irery ny zava-drehetra? Rehefa vita ny fihaonamben'ny tanora izay nataonareo dia hanana vondrona tanora mpitarika iray manontolo ianao, izay feno fifaliana ary manana hery hanaovana zavatra be lavitra ho an'Andriamanitra.

AMPITAO IZANY: FIZARANA IREO FOMBA

Tsaroanao ve ny dingana farany tao anatin'ilay Dingana Fanomezana Hery? Mampitombo: mampiasa izay zavatra nomen'Andriamanitra antsika ary mampivelatra izany ao amin'ny olon-kafa. Araka ny hevitrao, nahoana isika no miresaka momba ny "ampitao izany" foana isaky ny toko tsirairay avy ato anatin'ity boky ity? Satria tsy mba misaina ny hanao izany ny ankabeazantsika. Mahazo aina kokoa isika rehefa ny tenantsika no manao ilay zavatra. Manàna faharetana miaraka amin'ny tanoranao. Mety ho vaovao ilay hevitra hoe afaka manofana na mitaona ny hafa izy ireo. Ireto misy soso-kevitra vitsivitsy ny amin'ny fomba hampandraisana anjara azy ireo amin'izany dingana izany.

---

1. AMPIARAO AMIN'NY MPIANATRA TANORA KOKOA IZY. Io no anisan'ny fomba mora sy maneha ho azy indrindra mba hampandraisana anjara ny tanora amin'ny fanaraha-maso. Raha any amin'ny Sekoly Ambaratonga ambony izy ireo dia manaova fandaminana iarahan'izy ireo miasa amin'ny ankizy. Mandehana any amin'ny Sekoly Ambaratonga Voalohany eo antoerana na manao hetsika hanasana ny ankizy rehetra eo antanàna ny zoky lahy na zoky vavy iray. Mijery ho azy izay ataon'ny lehibe ny ankizy mpianatra mbola kely ary te ho tahaka azy ireo. Izany no hamporisika azy ireo ho mpianatra mavitrika, sy ny mpianatra any amin'ny

Ambaratonga Ambony hiroso ho azy amin'ny andraikitra maha-mpampianatra.

2. AVELAO IZY IREO HANEHO NY TALENTANY. Omeo tombotsoa ny tanoranao haneho ny fahaiza-manaony sy ny talentany miaraka amin'ny tanora zandriny. Asaivo mitendry ho an'ny vondron'ny tanora lahy sy vavy eo an-toerana izy ireo, na asaivo mikarakara herinandro fiaraha-mivavaka ho an'ny mpianatra amin'ny kilasy ambany ilay mpandaha-teninao. Hanomboka hampita hery miasa mangina amin'ireo sokajintaona manaraka izay ho tonga mpitondra tanora izy ireo!
3. OMEO ANDRAIKITRA MIAVAKA TSARA IZY IREO. Ny tanora dia mahita fa mora ny manara-maso ny hafa raha toa ka voafaritra mazava tsara ny andraikiny. Mety ho mpitarika ny ankizy hamokatra tantara an-tsehatra iray izany, na mpampianatra azy ireo ny fahaiza-manao amin'ny fanatanjahantena iray, na fampianarana azy amin'ny kajy. Ny andraikitra voafaritra tsara dia tena mampifantoka amin'ny fifaneraserana, sady ahazoana tombotsoa hanaovana resaka mampifanakaiky sy fifampizaràna lalina.

**TANY AMIN'NY TOERANA REHETRA IZAY NANAOVAN'I PAOLY ASA
FITORIANA DIA NITADY IREO OLONA IZAY AZONY NOFANINA HATRANY IZY
HANOHY NY ASAN'I KRISTY.**

KATSAHO IZANY: FANAZAVANA ILAY FOMBA

"Aoka tsy hisy olona hanao tsintontsinona anao noho ny hatanoranao, fa aoka ho tonga fianarana ho an'ny mino ianao amin'ny fiteny, amin'ny fitondrantena, amin'ny fitiavana, amin'ny finoana, amin'ny fahadiovana." I TIMOTY 4:12

TIMOTY. Endrey izany olon'Andriamanitra mavitrika! Hisaorana ny reniny sy ny renibeny, fa nahazo fototra mafy orina avy ao amin'ny Soratra Masina i Timoty. Tsy ampy anefa raha izany irery no hanomana azy ho amin'ny asan'Andriamanitra izay

niandry azy. Nila tari-dalana izy, toro-hevitra, ary hery avy amin'ny mpitarika avy amin'Andriamanitra. Ny apostoly Paoly izany mpitarika tanora izany.

Tany amin'ny toerana rehetra izay nanaovan'i Paoly asa fitoriana dia nitady ireo olona izay azony nofanina hatrany izy hanohy ny asan'i Kristy, ary izany no nampitombo ny ezaka nataony. Tsy nanan-tsaina mihitsy i Paoly hoe izy irery no misionera teto amin'ity tany ity. Niandrandra ny antson'Andriamanitra eo amin'ny fiainan'ny hafa izy. Tokony handray an-tsoratra ve ny mpitondra tanora?

Nihaona tamin'i Timoty i Paoly nandritry ny dia izay nataony. Nijoro teo akaikin'i Paoly i Timoty, eny fa na dia niha-sarotra aza ny lalan-kaleha. Ary satria izy tsy nandositra fony nenjehina i Paoly ary efa saika novonoina, dia fantatr'i Paoly fa ho tonga mpitarika mahery fon'Andriamanitra i Timoty.

Ny zavatra voalohany nataon'i Paoly dia ny nanofana an'i Timoty ho amin'ny fitarihana amin'ny maha-pasitora. Nanome ohatra ny amin'ny fomba fivavaka i Paoly (I TIMOTY 2:1), nanao izay ahazoana antoka fa marina ny fahaizan'i Timoty ny Soratra Masina (I TIMOTY 2:5-6), nampianatra azy ny fomba fitantanana ny fiangonana (I TIMOTY 3), ary nanomana azy ho amin'ny ady izay atrehany (I TIMOTY 5)

Rehefa hitan'i Paoly fa namokatra ny fanoroany hevitra an'i Timoty, dia fantany fa efa vonona i Timoty ho amin'ny andraikitra fitantanana ny fiangonan'Andriamanitra ataon'ny tenany manokana. Ny II TIMOTY 4:1-2 dia manao hoe: "Eo anatrehan'Andriamanitra sy Kristy Jesosy...no hananarako anao mafy: mitoria ny Teny, mazotoa..." Nitarika an'i Timoty teo amin'ny asa fanompoana i Paoly, mandrapahavonon'i Timoty hitondra ny andraikitra lehibe izay nomen'Andriamanitra azy dia ny hampianatra ny hafa. Moa ve izany tsy mitovy amin'ilay

Dingana Fanomezana Hery? Endrey izany ohatra lehibe ho an'ny mpitondra tanora!

ENTINA AM-BAVAKA: MIVAVAKA HO AN'ILAY FOMBA

Ny tanora izay nahazo hery hanaovana ny asan'Andriamanitra dia vokatry ny asa fanompoana nahomby izay nataon'ny tanora. Tanteraka izany rehefa miaraka avokoa ny talenta, ny fanofanana, ary ny fikasihana avy amin'ny Fanahy Masina. Ity misy vavaka izay hanampy anao amin'ny fanomezana hery ho an'ny tanora amin'ny famitana ilay asa lehibe indrindra.

"Tombo o, fantatro fa mijery ny any am-pon'ny tanorako tsirairay avy Ianao. Asehoy ahy izay sehatra tianao hiantsoana ny tsirairay avy amin'izy ireo. Ampio aho hamantatra ny fomba famporisihana sy fampitana hery miasa mangina aminy. Tariho ho any amin'ny olona manam-pahaizana izay afaka manoro hevitra azy ireo aho. Omeo fo izay mora mampahery sy manohana aho, na dia tsy mifanaraka amin'ny fomba fanaovako azy aza ny fandehan-javatra. Omeo anay rehetra ny faniriana hanao mihoatra noho izay efa vita ho anao sy ho an'ireo izay tianao. Misaotra Tombo o! Amena."

HIVELOMANA: FAMPIHARANA IREO FOMBA

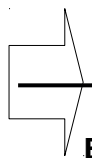
Tonga àry ny fotoana fampiharana. Ahavitana zavatra be tokoa ny firesahana momba ny fanomezana hery. Ireto misy zavatra efatra izay azonao ampiharina ato anatin'ny herinandro maromaro izay ho avy:

---

1. Manampy ny tanoranao hamantatra ny ZAVATRA METY HO VITANY, amin'ny alalan'ny fampiasana ny modely nomen'i Rick Warren.
2. Mamela ny tanora hanao drafitra ho an'ny hetsikareo manaraka. Miantso olona hirotsaka an-tsitraro. Manomboka

mampiditra azy ireo amin'ireo dingana voalaza ato amin'ity toko ity.

3. Miantso olon-dehibe hafa izay matianina amin'ilay andraikitra nampiandraiketinao ny tanoranao. Ny fanomezana toro-hevitra dia mila fotoana be. Mila ny fanampian'izy ireny ianao!
4. Ampandraiso anjara amin'ny asa fanompoana ho an'ny ankizy ny tanoranao. Avelao izy ireo hanao izay mahasarika ny tenany sy hanofana ny sokajin-taona manaraka izay ho tonga mpitondra tanora.

LOHARANON - KEVITRA

BOKY

Burns, Jim. *The Word on Finding and Using Your Spiritual Gifts*. Regal Books, 1999. Fizaràna 12 tonga dia azo ampiasaina izay hanampy ny tanora amin'ny famantarana ny fanomezam-pahasoavany.

Dunn, Sean. *Bored With God: How Parents, Youth Leaders, and Teachers Can Overcome Student Apathy*. Inter Varsity Press, 2004. Ny fomba hitaomana ny tanora ho amin'ny fananana fiainam-pinoana mavitrika.

Eastman, Brett, et. al. *Developing Your SHAPE to Serve Others*. Zondervan Publishing, 2002. Tari-dalana hanampiana ny tanora ahatakatra ny karazana fanomezam-pahasoavana hananany, ny fahaiza-manaony, ny maha-olona azy, ny tombambidiny, ary ny fanandramana lalovany eo amin'ny fiainana.

Hill, E. Christopher. *The Winning Spirit: Empowering Teenagers Through God's Grace*. Group, 2002. Manova ny fiainan'ny tanora

amin'ny alalan'ny fanampiana azy ireo hijery ny tenany amin'ny fomba fijerin'Andriamanitra, amin'ny maha-mpandresy azy ireo.

MacGregor, Miriam. *Designing Student Leadership Programs: Transforming the Leadership Potential of Youth*.

Youthleadership.com, 1999. Boky tari-dalana hampivelarana ny fandaharam-potoana fitarihana ataon'ny tanora, avy amin'ny mpanabe mpitarika iray efa manana traikefa (tsy nosoratana ho an'ny asa fanompoana manokana).

Maxwell, John. *Developing the Leaders Around You: How to Help Others Reach Their Full Potential*. Nelson Books, 2003. Ny fomba fanehoana toetra maha-mpitarika, fanoroana hevitra ny hafa, ary famoronana tontolo izay ahafahan'ny mpitarika miroborobo.

McLuen, Dennis, and Chuck Wysong. *Student Leadership Training Manual for Youth Workers*. Zondervan Publishing, 2000. Drafipampianarana hanombohana ny asa fanompoana tarihin'ny mpianatra.

Stanley, Andy. *The Next Generation Leader: Five Essentials for Those Who Will Shape the Future*. Mutnomah, 2003. Ny mpanoro hevitra ny tanora maro no mizara fitaovana avy amin'ny fihofanana nataony.

TRANONKALA/VAOVAO MAIMAIM-POANA AMIN'NY INTERNET

www.mentoring.org. *National Mentoring Partnership*. Tranonkala fanampiana ny mpanoro hevitra na ireo izay te handray anjara amin'ny fanoroana hevitra.

www.mentoryouth.com. *MentorYouth.com*. Natao hitanisana, hampaherezana, hampitaovana, ary hanomezana hery ny olon-dehibe Kristiana, sy ny fiarahamonina iray manontolo, ho tonga mpanoro hevitra ny tanora.

TOMBOTSOA AHAFAHANA MIHOFANA

Giraffe University. Ivon-toerana ho an'ny Asa Fitoriana ho an'ny Tanora. 800-YOUTH-2U.

SonLife Seminars: *EQUIP, SEMP, Strategy and Advanced*. Moody Bible Institute. www.sonlife.com/youth. Seminera Fihofanana momba ny asa fanompoana ho an'ny mpianatra amin'ny Sekoly Ambaratonga Voalohany sy Faharoa.

Next Generation Conference. Willow Creek Church.

www.willowcreek.com/events/student. Fihofanana ho amin'ny fitarihana ny asa fanompoana ataon'ny tanora, natao ho an'ny tanora zokiny, ho an'ny mpianatra any amin'ny Sekoly Ambaratonga Faharoa, ary ny mpitarika 18 - 20 taona eo ho eo, sy ireo olon-dehibe mpiara-miasa aminy.

Leadership Quest.

Tentmakers.www.tentmakersym.org/web/training.html Fisintahana ara-panahy mandritry ny fito andro, miompana amin'ny fitarihana eo anivon'ny asa fanompoana, any Minnesota Avaratra, ho an'ny tanora zokiny sy zandriny eny anivon'ny Sekoly Ambaratonga Ambony.

FOMBA FIASA FAHENINA

AMPIROBOROBOY NY ASA FANOMPOANA ATAONAO

"Rehefa nampitenenin'Andriamanitra tamin'ny razana fahiny ny mpaminany tamin'ny andro samy hafa sy ny fanao samy hafa."

HEBREO 1:1

"Dia nandao ny sininy ravehivavy ary nankany an-talàna ka nanao tamin'ny olona hoe: andeha hizaha izaroa Lehilahy izaroana, izay nilaza tamiko ny nataoko rehetra... Dia nivoaka avy tao an-tanàna ny olona ka nankeo amin'i Jesosy." JAONA 4:28-30

"Nefa lasa ralehilahy ka nilazalaza sy nampielly izany zavatra izany, ka dia tsy nahazo niditra miharihary tao an-tanàna intsony i Jesosy; fa nitoetra tany ivelany tamin'ny tany foana Izy, dia nanatona Azy ny olona avy eny tontolo eny." MARKA 1:45

TANTARA IAINANA: FAMPIDIRANA ILAY FOMBA FIASA

 TANTARA. Tao anatin'ny toeram-pivarotana iray lehibe i Mo sy Alex. Nijery ireo zipo an-jatony maro izay voamarika hoe nihena amin'ny atsasa-bidiny i Alex.

MONIQUE : Andray, tena varo-boba izy izany! Nentinao moa ilay tapakila izay manamarika ny fihenam-bidy atolotr'izy ireo e?

ALEX : Tapakila? Ny lehilahy tsy mba mampiasa tapakila izany, tonga dia miditra izahay, mividy izay ilaina, dia mivoaka.

MONIQUE : Mivoaka miaraka amin'ny poketra tsy misy na inona na inona intsony! Soa ihany aho fa nitondra ny tapakilako, havoaka ianao ry vola 20 dôlara.

ALEX : Eny e, kanefa azoko antoka fa hihevitra fomba hafa handaniako an'iny aho. Fa ahoana marina no nahenoanao ity varo-boba ity e?

MONIQUE : An-taratasy. Mpanjifa nahafinaritra zy ireo aho! Mandefa trakta ho ahy foana izy ireo isaky ny te hampahafantatra ny akanjon'izy ireo vaovao.

ALEX : Trakta? Trakta... [Mijery sady variana, toa tena very tanteraka.]

MONIQUE : Eny tokoa, trakta. Hitanao...

ALEX : Tena adala tokoa aho! Adinoko tanteraka ny nizara ireo trakta ho an'ilay rindran-kira fitadiavam-bola amin'ny faran'ity herinandro ity.

MONIQUE : 'Ngah moa ianao tsy manana ny lisitr'ireo zavatra rehetra ilainao atao? Azoko antoka fa tena nahita izany tao amin'ny lisitrao mihitsy aho.

ALEX : Nahita marina ianao, talohan'ny nandefasako ny patalohako hosasana. Tsy mampino ahy izany! Voalamiko avokoa ny zava-drehetra afatsy izay iray izay ihany.

MONIQUE : [manetsika tondro iray mitodika any amin'i Alex] Tsy maintsy atao ny filazana ry Al. 'Ngah moa ianao tsy manana olona izay tokony hiandraikitra izany?

ALEX : Manana tokoa aho. Izany hoe tsy tsaroako fotsiny hoe iza. Tsy maninona koa izany ankehitriny.

MONIQUE : [manohy ny lahateniny] Najanonao tanteraka izany ilay hevitra?

ALEX : Ahoana? Fa namana toy inona no miresaka toy izany? Tena sahirana mafy aho izany!

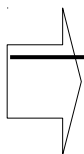
MONIQUE : Namana izay misolo vaika anao. Efa vitako avokoa izany rehetra izany. Nandeha tany amin'ny biraon'ny fampielezam-peo aho omaly, namaky izay voasoratra tao anatin'ilay taratasy, ary nitondra filazana lehibe fametaka amin'ny rindrina apetaka ato amin'ity toeram-pivarotana lehibe ity. Ato anatin'ity kitapo ity avokoa izy rehetra !

ALEX : Andray, tena hanananao fotoana be tokoa aho ry Mo.

MONIQUE : Dia aza adino àry ny manome azy!

ALEX : Angamba ataoko eo amin'ny voalohan'ny lisitro mihitsy ny filazana amin'ny manaraka. Eh, ary mety angamba raha ianao no mpanampy ahy manatanteraka ny fiantsenana rehetra.

MONIQUE : Tsara andramana izany ry Al. Kanefa tsy ho voavidinao ny haben'ny talentako. Ary andao. Manana filazana lehibe apetaka isika.

HEVERO NY AMIN'IZANY: FITSAPANA HO AN'NY MPITARIKA

Ny drafitra ho an'ny fifandraisana dia zava-dehibe ho an'ny fandaharam-potoanan'ny tanora rehetra. Afaka manomana fandaharam-potoana noforonina ianao, fandalinana ara-Baiboly manondrotra, ary hetsika ara-tsosialy feno zavatra mampiala voly, kanefa raha tsy misy mahafantatra ny momba azy ireny dia zava-poana ny fikelezanao aina. Valio ireto fanontaniana manaraka ireto ary saino ny amin'ny fomba fampitan'ny tarikareo ny teny any ivelany.

---

1. NY DRAFITRY NY FIFANDRAISANA EO AMIN'NY SAMPANA TANORA
ENTIKO DIA:

- a. Ny fimonomononako amin'ny tenako hoe na inona na inona atao dia tsy hisy olona ho avy akory eo.
- b. Ny fanaovako filazana amin'ny tanora roa na telo ary fanantenana fa hiparitaka ny teny.
- d. Ny fampiasana fantsom-pifandraisana enina na fito amin'ny fotoana tsy miovaova.

2. REHEFA TONGA NY FOTOANA HILAZANA AMIN'NY FIANGONANA IRAY
MANONTOLO MOMBA NY HETSIKA ATAON'NY TANORA DIA:

- a. Tsy hanelingelina aho satria amro loatra ny mambra mitsikera azy ireo.
- b. Handà amim-panetrentena hiresaka momba ny zava-bitako.
- d. Hanao izany aho satria mampiroborobo ny asan'Andriamanitra.

3. RAHA TOA NY OLONA TE HAMANTATRA NY FANDEHAN-JAVATRA AO
AMIN'NY DEPARTEMANTAN'NY TANORA DIA:

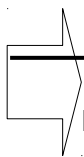
- a. Tokony haneho fahalianana kely sy hangataka izany amiko izy.

b. Tokony hamaky ny gazety boky mivoaka isan-taona ho an'ny tanora izy, izay mipetraka ao amin'ny efitrano fianaran'ny tanora.

d. Tokony hanatrika ny fanompoam-pivavahana ao am-piangonana fotsiny izy, hamaky mailaka, hamaky ny filazan-draharaha, hihaino ny hafatra navela ao anatin'ny telefaoniny, na hijery ao anatin'ny vata fametrahana taratasiny.

FAMAKAFAKANA: FIEZAHANA MANAKATRA ILAY FOMBA

Moa ve ianao efa nanokana ora nanaovana drafitra ho an'ny fandaharam-potoana iray izay tsy nahitana afatsy olona vitsy? Na dia tsara aza ny zavatra nitranga tamin'ireo olom-bitsy ireo dia mety ho maro kokoa ny olona voatahy. Inona ary no azonao atao? Angamba ianao te hamerina hijery ny drafi-pifandraisana izay napetrakao. Manana izany ve ianao? Moa ve afaka atao mahomby kokoa izany? Ampy ve ny fifandraisanao, nampiasany fomba tokony ho izy ve ianao, ary ampy ve ny fampahafantarana nataonao mialoha? Ireto hevitra manaraka ireto dia mety hanampy anao eo am-piasana amin'ny fanatsarana ny fifandraisanao.

MITOERA AMIN'NY HAFATRA ENTINAO

Tsotra ny fifandraisana tsara. Avohay matetika araka izay azonao atao, amin'ny fomba maro izay tratranao, amin'ny olona maro araka izay vitanao. Toa maro loatra no fahatsapana ny fanaovanao filazana mobma ny fandaharam-potoananareo, kanefa tohizo hatrany izany. Hazony ny hafatra entinao. Hahazo ny fanohanana be indrindra avy amin'ny fiangonanareo ianareo, tanora faran'izay maro avy ao aminareo, ary fanampiana be indrindra avy amin'ny mpirotsaka an-tsitraro. Tahaka ny ahoana izany hoe mitoetra ny hafatra entina izany?

1. MAMETRAHA FOTOANA TSY MIOVAOVA. Aoka mba ho eo anatrehan'ny fiangonanareo, ny fiaraha-monina, ary ny tanora araka izay azo atao, ny vondron'ny tanora sy ny hetsika ataony. Raha toa ianareo ka mandefa filazana amin'ny haino aman-jery isan-kerinandro kanefa tsy misy mandre ny momba anareo ao antin'ny enim-bolana aorian'izany, dia hanadino ny fandaharam-potoana ataon'ny tanora izy ireo. Ampahafantaro ny zava-mitranga hatrany izy ireo ary ataovy amin'ny fotoana tsy miovaova.
2. AZA LAVA RESAKA. Fotoana fohy ihany no mahaliana ny olona. Tairo kely ny sain'ny mpiahaino anao amin'ny alalan'ny fanomezana sombim-baovao kely. Fohazy ny fitiavan'izy ireo te hamantatra zavatra. Afaka manontany fanampim-panazavana anao hatrany izy ireo isaky ny mirava ny fiangonana. Aoka ho voaresaka be ny fandaharam-potoananareo, kanefa hazony ho fohy sy mahitsy ny hafatra entinareo. Hisaotra anreo noho ny amin'izany ny olona.
3. AOKA MBA HO MARI-POTOANA. Farito ny faharetan'ny fandaharam-potoana mialohan'ny fiantombohany, ary manaova tatitra ara-potoana rehefa vita izy ireny. Na dia tsy nizotra tsara araka ny tokony ho izy aza ny fandaharam-potoana iray, dia resaho ny momba ny zavatra nianaranao avy amin'izany. Raha nandringa ilay hetsika satria tsy nanam-boola ianareo, dia mety hisy olona ho avy "hiditra an-tsehatra avy hatrany" hitondra fanampiana ara-bola ao anatin'ny fotoana fohy.
4. JEREO HATRANY NY LAFITSARAN-JAVATRA. Rehefa mampiroborobo ny fandaharam-potoana ho avy ianao n any fandaharam-potoananao amin'ny ankapobeny, dia aoka ho feno fandavan-tena sy hijery ny lafitsaran-javatra hatrany. Raha toa ianao ka tsy mijery ny lafitsaran-javatra, dia azo antoka fa tsy afaka hanantena ny hafa hanao izany ianao. Asan'Andriamanitra io! Ataovy izay mahafaly ny olona

amin'ny zavatra ataony ao anaty sy amin'ny alalan'ny tanoranao.

5. MAHAIZA MAMORONA. Mety hilaza angamba ianao hoe tsy karazan'olona mahay mamorona? Aza manahy. Ataovy lisitra ireo talentan'ny tanoranao, toy ny artista, mpilalao tantara, teknisiana, ary mpihira, mba hanampy anao hizara ny hafatra amin'ny alalan'ny fomba maro isan-karazany araka izay azo atao. Ho gaga ianao ny amin'izay zava-bitan'izy ireo rehefa miaraka.

NY FITSIPIKY NY FAMERENANA IMPITO

Araka ny tombana natao, ny olona dia mila mahita sy mandre zavatra impito izay vao tena mirakitra tsara ao an-tsainy izany. Ity àry misy soso-kevitra. Avereno amin'ny fomba fito samihafa ny hafatra ampitainao. Andramo ny trakta, ny filazana atao an-tsehatra, ny tantara an-tsehatra, ny sarimihetsika, ny gazety, ny filazana apetaka amin'ny rindrina, sns. Ny famerimberenana ny hafatra entinao amin'ny alalan'ny fomba isan-karazany dia hisarika ny fahalianan'ny olona.

ATAOVY IZAY MAHAFALY NY OLONA AMIN'NY ZAVATRA

ATAON'ANDRIAMANITRA AO ANATY SY AMIN'NY ALALAN'NY TANORANAO.

IZA NO HIANTEFAN'NY HAFATRA?

Iray amin'ireo fanontaniana voalohany apetraky ny matianina amin'ny resaka serasera ny hoe: “Iza no hiantefan'ny hafatra?” Ny fahafantarana izay mpihaino ny hafatrao no mamaritra ny fomba hampitanao ilay hafatra. Ny fandefasana mailaka amin'ny ray aman-dreny izay mamaky ny hafany indray mandeha isam-bolana

ohatra dia tsy mahomby tahaka ny hafatra mora tafita amin'ireo tanora izay tena tsy miala eo am-pototry ny solosainany mihitsy. Iza àry izany no hiantefan'ny hafatra entin'ny mpitondra tanora? Misy efatra izy ireo farafahakeliny.

1. NY TANORA SY NY NAMANY. Izy ireo no antom-pisianao.

Ampisao ny fomba fifandraisana izay mahazatra azy ireo. Koa satria miaina eo anivon'ny tontolo feno “fikirakirana teknolojia avo lenta” ny tanorantsika amin'izao fotoana izao, dia mandroso be izy ireo eo amin'ny sehatry ny teknolojia ary matianina amin'ny resaka haino aman-jery. Ny miantso azy ireo amin'ny findainy no tena mety indrindra amina, mampiasa ny mailakany sy ny hafatra tonga eo no ho eo, mamorona tranonkala sy dokam-barotra, ary mampiasa ny teny miampitapita fanao fahiny, izay fomba anisan'ny tena mbola tsara indrindra eo anivon'ny Asa Fanompoana ho an'ny Tanora, Mifototra amin'ny Fianakaviana.

Maro ny manam-pahaizana manokana momba ny tanora no miombon-kevitra amin'izao fotoana izao hoe: miseho ny asa fanompoana mahomby ataon'ny tanora rehefa misy fifanakalozana eo amin'ny ray aman-dreny sy ny olon-dehibe hafa, ary ny tanora. Ny fitokatokanana misy eo amin'ny tanora dia olana tena goavana sy mandratra fo tokoa eo anivon'ny kolotsaina ankehitriny. Ny fiezahana mampifandray ny ray aman-dreny/olon-dehibe sy ny tanora dia iray amin'ireo zavatra mahery indrindra azonao atao eo amin'ny asa fanompoana ataonao ho an'ny tanora. Mifandraisa hatrany amin'ny ray aman-dreny ary ampio izy ireo hihazona ny fifandraisany amin'ny tanorany.

Ampitao amin'ny fomba mahafinaritra sy manintona ny hafatrao. Raha toa ny fandaharam-potoananao ka fandalinana mahakasika ny Romana toko fahatelo, dia ataovy azo antoka hoe mifandraika amin'ny ROMANA 3 ny sary lehibe apetakao amin'ny rindrina sy ny mailaka alefanao, kanefa aoka kosa mba ahaliana izany. Mampiasà fehezanteny fohy toy ny hoe: "Reraka mitandrina fitsipika ve ianao? Tongava mandalina ny ROMANA 3 miaraka aminay." Raha toa ianao ka tsy dia mahay mamorona fehezanteny mahasarika tsara (tandrema: ny olon-dehibe dia mety hanao "filazan'antitra" indraindray), dia mitadiava tanoranao iray mahay manao izany. Ny tanora dia mahay ny fomba firesahana amin'ny tanora mitovy taona aminy. Hanaiky ny antso izy ireo!

MIFANDRAISA AMIN'NY TANORA

R Finday

R Mailaka

R Fandefasana hafa-pohy

R Taratasy lehibe fametaka amin'ny rindrina

R Sarimihetsika

R "Diaporama"

R Tranonkala

R Teny miampita

2. NY RAY AMAN-DRENY SY NY FIANAKAVIANA. Aza tsinontsiniavina ireo olona manan-danja ireo! Mila ny fanohanana sy ny fandraisana anjara avy amin'izy ireo ianao eo amin'ny asa fanompoana ataonao. Ilain'ny ray aman-dreny fantarina hoe mahaliana anao ny fiarovana sy ny fanaovana izay mahatsara ny zanany. Raha toa ka hita fa mahafinaritra sy madio ny fiarahana mifaly ataon'ny tanora, dia faly ny ray aman-dreny amin'ny ankapobeny. Raha toa mitombo ara-panahy ny tanora dia tena "marina dia marina tokoa ny zavatra nataonao."

Inona no fomba tsara indrindra iresahana amin'ny ray aman-dreny? Te hifanatri-tava amina ny ray aman-dreny. Azonao aseho mora lavitra ny maha-olona mendri-pitokisana anao rehefa mifanatri-tava, noho ny hoe resaka atao an-telefaonina fotsiny. Asio fivorian'ny ray aman-dreny matetika araka izay azo atao. Resaho ny momba ny zava-drehetra mitranga ao anatin'ny sampana misy antsika. Resaho ny olana izay atrehan'izy ireo amin'ny maha-ray

aman-drenin'ny tanora azy. Ho hitanao fa izy ireo no hifandray be indrindra aminao ary ho mpirotsaka antsitrapo manampy anao indrindra.

Fanampin'izany dia azonao ampiasaina ny fifandraisana tsy tapaka an-telefaonina, amin'ny mailaka, amin'ny karatra fandefa amin'ny paositra, ary amin'ny zavatra hafa izay ampiasain'ny ray aman-dreny eo amin'ny faritra misy anareo mba hihazonana ny fifandraisana amin'ny isam-batan'olona. Ataovy mety tsar any fifandraisana amin'ireo ray aman-dreny miara-miasa aminao. Fantaro fa mila mihaino sy mifanerasera izy ireo, mifanerasera, mifanerasera.

MIFANDRAISA AMIN'NY RAY AMAN-DRENY

R Fivorian'ny ray aman-dreny

R Fifandraisana tsy tapaka an-telefaonina

R Mailaka

R Vaovao alefa an-taratasy

R Karatra fandefa amin'ny paositra

3. MPITONDRA AO AM-PIANGONANA SY MAMBRA. Hanontany tena angamba ianao hoe inona no antony tokony hifandraisanao amin'ny mambra sisa ao am-piangonana. Sady izay raha efa miaraka amin'ny ankizy ianao ary efa niteny tamin'ny ray aman-dreny, dia inona indray no mbola antony tokony ahafantaran'ny hafa izany?

Tsotra ny antony tokony hampahafantarana ny mpitondra ao am-piangonana sy ny mambra: mil any fanampian'izy ireo

ianao! Mila olon-dehibe mpamily fiara sy mpiahy ianao. Mila mpamatsy vola ianao. Mila mpanohana ara-pihetsehampo ianao. Ary mora kokoa ny mampiroborobo ny fandaharam-potoana ataon'ny tanora rehefa manohana anareo ny fiangonana.

Aza adino anefa ny mampanray anjara ny tanoranao. Mety alaim-panahy ianao hanao ny lahateny rehetra. Ilain'ny pasitora sy ny mpitondra ao am-piangonana ary ny mambra rehetra anefa ny maheno mivantana ny tanorany. Avelao izy ireo hizara ny tantarany ao am-piangonana ary haneho izany amin'ny komity. Mora kokoa amin'ny mambra ny manohana ny tanora fantany tsara.

MIFANDRAISA AMIN'NY FIANGONANA

R Fivorian'ny komity

R Fivorian'ny loholona

R Komitin-tsekoly

R Komity isan-karazany

R Pasitora

R Lehiben'ny tanora

R Tranonkala

R Sarimihetsika

R "Diaporama"

R Filazana am-bava/afisy

R Toerana fametahana afisy

4. NY FILAZAM-BAOVAO SY NY FIARAHA-MONINA. Tokony atao mangingina ny hetsika sasany, ny hafa kosa anefa tokony avoaka ho fantatry ny rehetra. Ohatra: nisy mpitondra tanora iray vao nividy taratasy fankasitrahana atao fanomezana avy tao amin'ny toeram-pivarotana fitafiana eo an-toerana, ary mametraka izany mangingina eny an-tranon'ny olona rehetra eny. Raha toa ianao ka mitondra ny tanora mivoaka hanao hetsika tahaka izany dia tsy hiantso mpanao gzety kosa angamaba. Hoy i Jesosy: "Koa amin'izany, raha manao fiantrana ianao, aza mba mitsoka trompetra eo alohanao...dia aoka tsy ho fantatry ny tananao ankavia izay ataon'ny tananao ankavanana, mba hatao ao amin'ny maningina ny fiantranao." MATIO 6:2-4

Mety tianao hanaovana filazana kosa angamba ny hetsika sasany, tahaka ny mpitondra tanora izay maka harona avy ao amin'ny toeram-pivarotana eo an-toerana ary manasa ny tanorany hanaingo izany amin'ny alalan'ny teny baiko hiadiana amin'ny zava-mahadomelina. Mamela azy ireo hampiditra ny entan'ny mpanjifa ao anatin'izany harona voahaingo izany ny mpiandraikitra ilay toeram-pivarotana lehibe. Mandrapanaovana izany dia manana tombotsoa maro ny tanora iresahana amin'ireo mpanjifa, momba ny fanaovana ny safidy tsara eo amin'ny fiainana. Amin'ny hetsika tahaka izany dia tokony alefa any amin'ny foiben'ny fahitalavitra eo an-toerana ny fanasana ho an'ny mpanao gazety, mba hanaparitahan'ireo mpanao tatitra sy ny mpaka sary izany hafatra manan-danja hiadiana amin'ny zava-mahadomelina izany lavitra kokoa.

MIFANDRAISA AMIN'NY FIARAHA-MONINA SY NY MPANAO GAZETY
--

R Fikambanan'ny mpiara-monina

R Fikambanan'ny ministera

R Mpitondra eo anivon'ny fiaraha-monina

R Matso

R Foara

R Filazana ny asa soa tao eo anivon'ny fiaraha-monina

R Fiantsoana mpanao gazety

R Fanatonana ny biraon'ny fahitalavitra eo an-toerana

R Gazety bokin'ny fiangonana

SAMY TE HAHAZO FANKASITRAHANA NY OLONA TSIRAIRAY AVY.

Ataovy azo antoka hoe ampianarinao ny tanoranao fa ny fanaovana filazana dia tsy ampy. Manaova asa soa maro tsy handraisambola. Izany no hanome tombotsoa ho an'ny tsirairay avy ahafahany manandrana ny tena fitiavana manolotra. Rehefa misy kosa anefa tetikasa manan-danja izay tokony ho fantatry ny olona eo amin'ny fiaraha-monina misy anareo dia ampiasao ny taratasy fanasana ny mpanao gazety (jereo ny santionany amin'izany), ny onjam-peo sy ny fahitalavitra eo an-toerana, ny gazety, ny fikambanan'ny fiaraha-monina, ny trakta, ny fahafahana miseho sehatra amin'ny fahitalavitra, ary ny mpanohana izay miara-miasa, mba hanampy anao hizara ny teny.

ZARAO ARAKA IZAY NAMPANANTENAINA

Zava-dehibe tokoa ny fanatanterahana izay nambaranao fa ataonao. Ny filazana tsara indrindra dia ny fananana mpandray anjara afapo! Ho voataona kokoa hanohana ny olona raha toa ka mahita ny tarikareo manao izay tsara indrindra vitany araka izay nampanantenainy izy ireo. Raha toa ka misy hetsika iray tsy maintsy foanana dia ataovy azo antoka hoe mandre avokoa ny

olon-drehetra. Tsy misy zavatra mandiso fanantenana toy ny hoe tonga manatrika hetsika iray ary mamantana trano foana sy varavarana mikatona. Raha sendra andro ratsy na fahatapahan'ny herinaratra dia mankanesa any amin'ny haino aman-jery ary anjaran'izy ireo no mampandre ny fanafoanana ilay hetsika, vokatr'izany tranga izany.

AORIAN'ILAY HETSIKA

Tsy tokony atao ambanin-javatra ny maha-zava-dehibe ny fanohizana ny fifandraisana aorian'ilay hetsika. Raha toa ka tianao ampahafantarina ny olona ilay hetsika dia ataovy azo antoka hoe manana fakan-tsary eo an-toerana ianareo hakana ny zava-drehetra mitranga. Asio tanora iray na roa manao mpitantara. Araho maso ny lahatsoratra sy tatitra, ny fijoroana vavolombelona, ary ny zavatra aseho amin'ny haino aman-jery, aoka ho hitan'ireo mpanohana anareo fa nisy lanjany ny fandraisan'izy ireo anjara. Ny fitantarana ny hetsikareo ihany koa no ahazoana fanohanana amin'ny fandaharam-potoana amin'ny ho avy, ary aoka ny tanora ahatsapa ny hafanana amin'ny fifaliana tamin'ny fanandramana izay nolalovan'izy ireo.

Aza adino ny mandefa ireo naoty fisaorana rehefa tong any fotoana mahamety izany. Samy te ahazo fankasitrahana ny olona tsirairay avy. Eny fa na dia i Jesosy aza dia nahafantatra ny hevitra ny "fisaorana " tsotra. Rehefa avy nanasitrana ireo boka folo lahy Izy, dia iray tamin'ireo ihany no niverina hisaotra Azy, ka nanosika Azy hanontany hoe: "Ary nankaiza ny sivy ambiny?" Lioka 17:17. Noho izany, misaora ny mpanohana anareo, ary aza adinoina ihany koa ny fisaorana an'Andriamanitra. Mankafy sy mitoetra ao anatin'ny fiderantsika Izy!

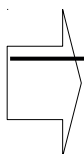
AMPITAO: FIZARANA IREO FOMBA

Ankehitriny àry dia aza mihevitra fa tsy maintsy hanao izany fifandraisana rehetra izany irery ianao. Ny tanora,

miaraka amin'ny zotom-po ananany, no anisan'ny sasany amin'ireo mpiserasera mahomby indrindra akaiky anao. Ny firesahana momba ny fandaharam-potoanan'izy ireo manokana ihany koa no iray amin'ireo fanandramana tena ahazoana hery izay azony atao. Ireto misy fomba vitsivitsy mitanisa ny fanampiana avy amin'izy ireo.

-
1. ASAIVO MANAO FILAZANA NY TANORANAREO, momba ny hetsika izay ho avy, ary manoloana ny fiangonana no hanaovana izany. Tian'izy ireo ny manao izany ary hahazo setriny avy amin'ny olona ianareo.
  2. MANDEHANA MANATONA NY KOMITY MIARAKA AMIN'NY ANKIZINAREO. Raha mila fanampiana ara-bola na karazana fanohanana hafa ianareo ho an'ny fihaonamben'ny tanora, dia aoka ny tanora no hanao ny antso.
  3. AMPIASAO ARAKA IZAY TRATRA NY FAHAIZAN'NY TANORANAREO MAMORONA. Moa ve ianareo mila manao filazana miavaka tsy tahaka ny mahazatra na manao hetsika ahitana fihenambidy hampahafantarana ny mpiara-monina eo aminareo momba ny tetikasanareo? Manana hevitra amin'izany ny tanoranareo; ampiasao izy ireo!
  4. NY TANORA DIA MILONA TANTERAKA AO ANATIN'NY TEKNOLOJIA. Moa ve te hamorona tranonkala ianao, mamorona toerana ahafahana miresaka mivantana ao amin'ny "internet", mandefa ny vaovao farany momba ny fandaharam-potoanan'ny tanora amin'ny fitaovana eny an-tanan'ny mambra, na mandefa hafa-pohy any amin'ny findain'ny mambran'ny komity? Hain'ny tanoranao ny fomba fanaovana izany rehetra izany.

Tanora nanana hafatra nanan-danja ampitaina i Estera, dia hafatra misy resaka fiainana na fahafatesana. Raha to aizy ka tsy nilaza ny zavatra marina tamin'ny fotoana mety, tamin'ny olona tokony nanaovana izany, dia ho maro ny Jisoy namoy ny ainy.

Nanomboka izany rehetra izany tamin'ny fotoana nahitan'i Estera fa i Hamana, izay lehiben'ny mpanapaka rehetra tany Persia, dia nanomana teti-dratsy hanimbana ny vahoaka Jiosy rehetra teo amin'ny fanjakana. Mba hisakanana izany loza izany dia niseho tamim-pahasahiana teo anatrehan'ny mpanjaka i Estera ary fantany fa raha tsy hanao fanasana izy dia hisedra olana eo amin'ny fiainany. Rehefa nanontany an'i Estera izay taiany ny mpanjaka dia nanasa ny mpanjaka sy i Hamana hiara-misakafo izy. Mbola nanontany izay irian'i Estera ihany ny mpanjaka nandritra ny fotoana nisakafoanana. Tsy valiny no nomeny fa mbola nanasa azy ireo hiaraka hisakafo indray mandeha ihany izy ny alina ampitson'iny.

Rehefa tafaresaka momba ny toeram-pihavian'i Estera izy anankiroa ireo ny alina manaraka dia nanontany izay iriany ihany ny mpanjaka ka nanolotra azy ny atsasaky ny fanjakany. Tamin'ity indray mitoraka ity i Estera dia nilaza tamin'ny mpanjaka momba ny tetik'i Hamana. Vokatr'izany dia voavonjy ny vahoakan'i Estera fa nampalahelo kosa ny fiafaran'i Hamana.

Afaka mianatra lesona maro avy amin'ny drafi-pifandraisan'i Estera feno zotom-po sy tsara omana, ny mpitondra tanora. Voalohany, nifandray tamin'Andriamanitra i Estera. Nikarakara fotoam-pivavahana sy fifadian-kanina izy, nangataka mba hanekena azy sy ny hafatra entiny. ESTERA 4:16. Faharoa, nanana fifandraisana tsara tamin'ny mpanjaka i Estera. Mazava ho azy fa te hanao izay nahafaly an'i Estera ny mpanjaka. Fahatelo, nitoetra tamin'ny hafatra nentiny i Estera. Imbetsaka izy no nihaona tamin'ny olona izay tiany hampitana hafatra, ary nampahafantatra azy ny dingana tsirairay avy. Fahefatra, nahay

nitady hevitra i Estera. Nanana saina nahay nikarokaroka izy, ary nampiasainy ny fiaraha-misakafo indroa, nialohavana ny hafatra manan-danja nentiny. Fahadimy, tamin'ny fotoana teny nety mihitsy no nilazan'i Estera nivantana tamin'ny mpanjaka izay zavatra nilainy. Nazava sy nahitsy ny hafatra nentiny.

NANANA SAINA NAHAY NIKAROKAROKA I ESTERA.

Maninona moa raha atao tahaka izany ihany koa ny fomba fampitana ny fandaharam-potoana ataon'ny tanorantsika? Andeha isika hanorina fifandraisana tsara amin'ireo olona izay hiantefan'ny hafatra entitsika. Andeha hitoetra amin'ny hafatra izay entitsika. Ny fahitsiana dia hihazona ny fandaharam-potoanantsika ho loha-laharana ao an-tsain'ny olona. Ny fahaizana mamorona no hisarika ny fahalianan'izy ireo sy hihazona azy ireo haniry hamantatra. Aoka hazava izay ambarantsika. Rehefa tonga ny toerana sy ny fotoana mety, dia ambarao mazava ny olona izay zavatra tianao ho fantatr'izy ireo. Ary mihoatra noho izany, aoka isika hanana zotom-po. Manana andraikitra hilaza ny fandaharam-potoana izay natao hihazonana ny tanorantsika hifantoka amin'Andriamanitra isika. Inona no manan-danja mihoatra noho izany? Andeha entina am-bavaka mba hazava sy ho voaray tsara ny hafatra entitsika.

ENTINA AM-BAVAKA: MIVAVAKA HO AN'ILAY FOMBA

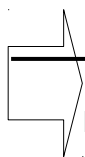
Vonona hanomboka hampiroborobo ny fandaharam-potoananareo ve ianao? Ataovy loha-laharana ny zavatra voalohany. Mandehana eo amin'Andriamanitra ary mangataha fahendrena Aminy mba hampiroboroboana izany fandaharana izany amim-pahombiazana. Ity misy vavaka tsotra hitarihana lâlana anao.

“Tompo malala o, tena manan-danja ity asa fampiroboroboana ity. Te ahita ny vondron'ny tanoranay mitombo aho ary hijoro vavolombelona eo amin'ny fiaraha-monina. Ary fantatro fa rehefa

lahazo ny fahalianana sy ny fanohanana avy amin'ny hafa ihany izahay vao mitranga izany. Noho izany, ampio izahay mba hahay mifandray mazava tsara, mikarokaroka, ary mahomby ho Anao. Eo am-panaovana izany dia hazony izahay ho feno fanetrentena. Asehoy anay ny fotoana tokony hanaovana filazana momba izay zavatra ataonay, ho voninahitry ny anaranao, ary ny fotoana tokony hananana fiainana maneho ohatra mangina. Ary aoka mba amin'ny alalan'ny zava-drehetra ataonay no hanatonan'ny hafa hamantarany sy hizarana ny vaovao mahafaly. Misaotra Tompo o, amena."

HIVELOMANA: FAMPIHARANA IREO FOMBA

Hitanao ve ny maha-zava-dehibe ny fampiroboroboana ny asa fanompoana ataon'ny tanoranao? Tsy momba antsika izany, fa momba an'Andriamanitra. Momba ny tanorany izany. Izany dia momba ny fitondrana ny teny eo anivon'ny tontolo izay mangetaheta vaovao mahafaly, momba ny tanora, momba ny fiaraha-monina misy azy, momba ny fitiavan'Andriamanitra. Noho izany, lazao amin'izy ireo, araka izay nolazain'i Francis of Assisi hoe "rehefa ilaina dia ampiasao ny teny." Ireto misy zavatra vitsivitsy izay azonao atao ankehitriny hanombohana ny fampiroboroboana ny asa fanompoana ataonao amim-pahombiazana.

-
1. Manaova lisitry ny zavatra izay kasain'ny tarikareo atao amin'ny ho avy.
  2. Manangàna fomba fiasa miaraka amin'ny mpitondra tanora miara-miasa amina, ny amin'ny fomba hilzana ireny hetsika ireny amin'ny tanora, ny fianakaviana, ny mpitondra ao ampiangonana, ny mambra, ary ny fiaraha-monina.
  3. Ampiaraho tsiroaroa ny olon-dehibe iray sy ny tanora iray mianatra mitarika. Omeo hetsika iray ny tsiroaroa avy amin'izy ireo, hampiroboroboana sy hanaovana tatitra.

Asaivo mampiasa ireo fomba fifandraisana fito samihafa izy ireo.

4. Asaivo mandray anjara amin'ny asa fanompoana atao ho an'ny ankizy ny tanoranao. Aoka izy ireo hitaona sy hanofana ireo sokajin-taona izay ho tonga mpitondra tanora manaraka.

LOHARANON-KEVITRA

BOKY

Burns, Jim and Mark DeVries. *Partnering With Parents in Youth Ministry*. Regal Book, 2003. Tari-dalana fampiasa amin'ny asa fanompoana ataon'ny tanora mifototra amin'ny fianakaviana.

Floyd, Elaine. *Creating Family Newsletters: 123 Ideas for Sharing Memorable Moments With Family and Friends*. Betterway Books, 1998. Boky maneho ny fomba fiasa mahakasika ny famoronana vaovao an-tsoratra.

Lokkesmoe, Erik and Jed Medefind. *The Revolutionary Communicator: Seven Principles Jesus Lived To Impact, Connect And Lead*. Relevant Books, 2004. Ahitana manam-pahaizana amin'ny resaka fifandraisana roa mizara ny fomba fijeriny ny fiainan'i Jesosy.

Christie, Les. *Great Promotion and Publicity Ideas for Youth Ministry: Over 140 Easy-To-Use Ideas That Really Work*. Zondervan Publishing, 1994.

Laine, Burton. *Positive Spin : A Manual for Promoting Positive Media Images of Youth*. Leadership BUS, 2001. Fomba tsotra sy hiraaisana, hiarahana miasa amin'ny haino aman-jery sy hampitomboana ny vaovao tsara momba ny tanora.

Penner, Marv. *Youth Worker's Guide to Parent Ministry*. Zondervan Publishing, 2003. Fomba fifandraisana, fanohanana, ary fampandraisana anjara ny ray aman-dreny eo amin'ny asa fanompoana ataonareo.

HAINO AMAN-JERY

Davis, Ken. *Dynamic Communications Workshop*. Video. <http://www.kendavis.com/training/dcw10.cfm>. Ampitomboy ny fahaizanao miteny sy maneho zavatra amin'ny alalan'ity andiampanofanana mivantana ity.

TRANONKALA

www.comresources.com. *Communication Resources*. Fivarotana amin'ny alalan'ny fifandraisan-davitra, ho an'ny mpikirakira ny serasera ao am-piangonana.

www.desktoppub.about.com/newsletterdesign. *About Desktop Publishing*. Ahitana lahatsoratra maro manampy, ary adiresy ahafahana mifandray amin'ny tontolon'ny fampielezam-boky amin'ny alalan'ny fifandraisan-davitra.

www.inboxministries.com. *Inbox Ministries*. Vaovao raisina amin'ny alalan'ny mailaka ho an'ny fiangonana.

www.101newsletteranswers.com. *101 Newsletter Answers*. Free e-newsletter.
www.nspiresoftware.com. *N-Spire2: Software with ministry at its heart*. Mandamina ny fandefasana taratasy amin'ny tanora, ny fahatongavana, ary mihoatra noho izany.

www.parentministry.org. *Parent Ministry: Helping Youth Workers Equip Parents*. Tranonkalan'i Wayne Rice momba ny tanora mpiasa izay te handray anjara mavitrika miaraka amin'ny ray aman-dreniny.

www.theparentlink.com. *The Parent Link Newsletter*. Taratasim-baovao tonga dia vonona, hihazonana ny ray aman-dreninao aharaka ny fandaharam-potoanan'ny tanora sy ny tontolon'ny kolotsainan'ny tanora. Ahitana hevitra tena tsara! Handoavam-bola.

www.uua.org/ga/ga00/504.html. *Creating A Dynamic Newsletter*. Tari-dalana tena manampy, ahitana adiresy mitondra ho amin'ny tranonkala sy boky hafa izay mety hanampy.

www.youthbuilders.com. *Homeward: Encouraging Parents, Building Families*. Jim Burns. Fitaovana ho an'ny ray aman-drenin'ny tanora. Taratasim-baovao maimaim-poana.

HETSIKA FANOFANANA

Giraffe University. Ivon-toerana ho an'ny Asa Fitoriana ho an'ny Tanora. 800-YOUTH-2U.

Understanding Your Teenager Seminar. Wayne Rice. Manomeza soso-kevitra toerana na mamandriha toerana amin'ny seminera ao amin'ny www.uyt.com. Misorata anarana ihany koa ho amin'ny fahazoana taratasim-baovao maimaim-poana.

FOMBA FIASA FAHAFITO

MIARA-MIENTANA AMIN'NY ASA FANOMPOANA FITORIANA NY FILAZANTSARA

"Amin'ny sitrapo manao fanompoana toy ny amin'ny Tompo, fa tsy amin'olona." EFESIANA 6:7

"Raha misy olona miteny dia aoka izy hiteny toy ny milaza Tenin'Andriamanitra; raha misy olona manompo dia aoka izy hanao izany araka ny hery izay omen'Andriamanitra aza, mba hankalazana an'Andriamanitra amin'ny zavatra rehetra amin'ny alalan'i Jesosy Kristy, fa Azy ny voninahitra sy ny fanjakana mandrakizay mandrakizay. Amena." I PETERA 4:11

"Fa izay efa mahavatra tsara ny asan'ny diakona dia mahazo toerana tsara ho an'ny tenany sy fahasahiana be amin'ny finoana izay ao amin'i Kristy Jesosy." I TIMOTY 3:13

TANTARA IAINANA: FAMPIDIRANA ILAY FOMBA

 TANTARA. Nizotra tamin'ny sisin-dalana tao an-tanàna i Alex sy i Mo, nankany amin'ny rindran-kira iray.

ALEX : Toa tsy mampino hoe hanatrika ity rindran-kira ity ihany isika nony farany! (Nanomboka nanao hiram-pivavahana malaza i Alex.)

MONIQUE : Tena mahafinaritra be izy izany!

ALEX : Efa tsy andriko mihitsy izy ity. Mino fa ahazo toerana tsara isika.

MONIQUE : Mba mijere lalana ry Alex a!

ALEX : Hay, azafady tompoko. Ohatry ny tsy hitako tsara hoe teo ianao.

MONIQUE : Tena hialana tsiny indrindra re tompoko o. Andeha hamonjy rindran-kira ara-pilazantsara mantsy izahay io. (Rehefa afaka kelin'ilay rangahy izy ireo dia nitohy indray ny resaka.)

ALEX : Andray, hitanao tsara ve ilay rangahy teo? Mihoatra noho izany aza, henonao ve ny fofony?

MONIQUE : Ohatry ny mampieritreritra ahy izany zavatra izany.

ALEX : Afaka mitady toerana tsara kokoa anie izy e! angamba izy mandendeha foana!

MONIQUE : Izany mihitsy. Manontany tena ihany aho hoe ahoana àry no fomba fijanonan'ny olona miresaka aminy na manome sombin-javatra kely hohaniny.

ALEX : Hm...Inona no soso-kevitrao ny amin'ny tokony ataontsika?

MONIQUE : Maninona moa raha hitadiavana zavatra hohanina izy?

ALEX : Dia tsy mahazo toerana tsara indray izany isika?

MONIQUE : Tsy haiko. Tsaroako i Jesosy niteny momba ny toerana tsara any an-danitra izay efa nomanina ho an'izay farany ety an-tany ety.

ALEX : Tafitra tsara ny hafatra. Araka nyhevitrao, inona izao no mety tainy hohanina, "crêpe" sa mofo misy zavatra ao anatin'ny?

MONIQUE : Tsy fantatro ka. Andao izy hanontaniana.

HEVERO NY AMIN'ZANY: FITSAPANA HO AN'NY MPITARIKA

Hanao ahoana ny fihetsehampon'ny tanoranareo momba ny fanomezana ny fotoanany sy ny fampaherezana avy aminy, hanaovana asa fanompoana ho an'ny hafa? Tsy mahazo aina ve ianao raha toa ka misy olona manontany anao momba ny finoana?

Hevero ny amin'ireto fanontaniana manaraka ireto eo am-
pisaintsainana ny amin'ny toetranao:

---

1. NY FANOMPOANA NY Hafa DIA:

- a. Iray amin'ireo zavatra mahafinaritra indrindra izay
vao nataon'ny tarika entiko vao haingana.
- b. Ekena raha toa ka tsy voatery hiasa eo anivon'ny
sehatra mamofopofona aho.
- c. Zavatra tsy mba nananako fotoana mihitsy taloha kely
teo.

2. NY FITORIANA NY FILAZANTSARA DIA:

- a. Zavatra ataon'ny pasitora.
- b. Fivoriana mitohitohy izay ataon'ny fiangonanay isaky
ny roa taona.
- c. Dingana fizaràna ny fitiavan'Andriamanitra izaya
handraisan'ny tsirairay avy anjara.

3. HIAZONANA NY FOMBA FIJERY MAHITSY AMIN'NY HETSIKA
ATAONTSIKA HITAOMANA NY ANY IVELANY DIA:

- a. Mivavaka ny tarikay mba hahazo ny fitiavan'i Kristy
sy fanetrentena.
- b. Mizara tantara amin'ny hafa izay nanolotra zavatra
lehibe ho an'Andriamanitra aho.
- c. Manantona ny valisoa azonay tamin'ny asa fanompoana
nataonay eo amin'ny rindrin'ny efitranon'ny tanora
izahay.

FAMAKAFAKANA: FIEZAHANA MANAKATRA ILAY FOMBA FIASA

VAOVAO MAHAFALY!

Ny tanora amin'izao fotoana izao no taranaka izay tena manana saina tia manompo indrindra tao anatin'ny taona nifandimby. Tao anatin'ny folo taona lasa izay dia nitombo hatrany ny firotsahana an-tsitraro nananan'ny tanora. 83 isan-jaton'ny mpianatra ao amin'ny taona fahafolo tamin'ny taona 2003 no nilaza fa nirotsaka an-tsitraro izy ireo raha fony mbola tany amin'ny sekoly ambaratonga faharoa fototra (VOLUNTEERING AMONG YOUNG PEOPLE, WWW.CIVICYOUTH.ORG) Tsy izany ihany anefa. Ny fandalinana vao natao teo anivon'ny tanora Advantista dia diamaneho fa enina amin'ny folo no efa nanandrana nampahery olona hino an'i Jesosy Kristy tao anatin'izay taona lasa izay. (VALUEGENESIS: TEN YEARS LATER) Noho izany, eto am-panombohana ity toka ity dia andeha aseho ny olona ny tanorantsika noho ny asa fanompoana sy ny fitoriana ny Filazantsara izay vitany. Andeha ihany koa atao azo antoka hoe vonona hiaraka amin'izy ireo isika!

INONA NO ATAHO HOE FITORIANA NY FILAZANTSARA?

Anontanio ny tanoranao izay zavatra tonga voalohany o an-tsainy rehefa mieritreritra momba ny fitoriana ny Filazantsara izy. Ny sasany hilaza hoe ezaka famaboana fanahy tahaka ny fampianarana Baiboly. Ny hafa kosa hilaza hoe tombotsoa ahafahana mijoro vavolombelona tahaka ny fanasana namany ho any am-piangonana. Mbola hisy hafa hiresaka momba ny hetsika fanaovana asa fanompoana toy ny fanomezana sakafo ny tsy manan-kialofana. Marina avokoa izany rehetra izany! Ny fitoriana ny Filazantsara dia fanaovana izay azo atao rehetra mba hampielezana ilay vaovao mahafaly momba ny fitiavan'Andriamanitra. Hoy i Paoly: "Ary iray ihany ny mpamboly sy ny mpandena...Fa mpiara-miasa amin'Andriamanitra izahay..." I KORINTIANA 3:8-9. Raha lazaina amin'ny fomba hafa dia ezaka iarahan'ny ekipa ny fitoriana ny Filazantsara!

Ny tanora izay mirotsaka an-tsitraro mandritry ny adin'ny iray monja isan-kerinandro dia mihena 50% eo ho eo no tahan'ny mety

ampiasany zava-mahadomelina, alikaola, sigara, na hirosoany amin'ny toetra manimba. (Search Institute, 1995)

INONA NO MAHA-ZAVA-DEHIBE NY ASA FANOMPOANA?

Amin'ny fomba rehetra fizaràna ny Filazantsara dia eo anivon'ny tsy mpino no sehatra tena mahazatra ahitana ny asa fanompoana. Nampidirin'ny sekoly ambaratonga faharoa fototra tao anatin'ny fandaharam-pianaran'izy ireo ny hetsika fanaovana asa fanompoana. Manao dia lavitra hanaovana asa fanompoana ny sekoly mandritry ny fotoana fialantsasatra fohy. Ary ny fikambanana toy ny "DO SOMETHING" (www.dosomething.org) dia mampandray anjara tanora an'arivony isan-taona, amin'ny tetikasa ataon'izy ireo amin'ny fiaraha-monina. Maro ny olona miombon-kevitra amin'ny lanjan'ny asa fanompoana atao. Noho izany, inona àry no maha-zava-dehibe ny fanaovana asa fanompoana amin'ny tanora Kristiana? Andeha isika hijery ireo fomba fiasa dimy ara-Baiboly mahakasika ny antony mahatonga ny fanompoana ny hafa ho ivon'ny fanandramana Kristiana hiainantsika.

1. NOHARIANA HANAO ASA FANOMPOANA ISIKA

I Paoly dia nilaza fa tsy vokatry ny asa tsara ataontsika no hamonjena antsika. EFESIANA 2:8-10. Fa "asan" Andriamanitra kosa isika. Nohariana isika ary ankehitriny dia novonjena miaraka amin'ny tanjona iray ao an-tsaina: "hanao asa tsara." Ny drafitr'Andriamanitra dia tsy ny hamonjy antsika ho afaka amin'ny fahotana ihany, fa hamerina antsika ho "olona ho an'ny tenany sady mazoto indrindra amin'ny asa tsara." TITOSY 2:14

Hevero ny amin'izany. Moa ve ny fifandraisanao amin'i Jesosy nitondra faniriana ho anao hanao zavatra tsara ho an'ny hafa? Moa ve izany faniriana izany nitsiry tao am-pon'ny tanoranao? Raha eny dia aza misalasala miasa. Izaono nambaran'i Henry Blackaby: "tsy afaka mijanona eo amin'ny

toerana izay misy antsika isika kanefa miara-mandeha amin'Andriamanitra." (EXPERIENCING GOD) Tsy maintsy mandroso amin'ny asa tsara isika "izay efa nomanin'Andriamanitra mialoha ataontsika."

Mety tsy ho tsapanao hoe manana izay ilaina hananana fiainana tia manao asa soa ianao. Izay indrindra no tiana hotsindriana! Ny asa fanompoana dia tsy momba ny asa ataontsika fa momba ny famelana an'Andriamanitra hiasa amin'ny alalantsika. Izy dia "afaka manao zavatra tsy voarefy mihoatra lavitra noho izay angatahantsika na sainintsika, araka izay hery miasa ao anatintsika." EFESIANA 3:20

ASA FANOMPOANA FITORIANA NY FILAZANTSARA

Ity tokoa ity dia mampiasa ny teny hoe "asa fanompoana fitoriana ny filazantsara" ho famaritana ny fomba nandehanan'i Jesosy teny anivon'ny vahaoaka. Voalohany, nomeny izay nilain'izy ireo. Rehefa izany dia nantsoiny hanaraka Azy izy ireo. Ao anatin'ny toko ity iray manontolo dia hiresaka momba ny fanompoana ny hafa hatrany isika. Hitady tombotsoa hanasana azy ireny hanana fifandraisana amin'i Jesosy ihany koa isika. Samy manan-danja izy roa ireo entina mampita ny fitiavan'Andriamanitra.

2. NY ASA FANOMPOANA DIA MAMADIKA NY FINOANTSIKA HO TONGA ASA

Amin'ny maha-mpitondra tanora dia ny hanampy ny tanora amin'ny fampivelarana ny finoany no tanjontsika. Toa inona no endrik'izany finoana mivelatra tsara izany? Ny finoana matotra dia tsy ny fiezahana manana fifandraisana manokana amin'Andriamanitra ihany. Izany ihany koa dia miseho amin'ny asa soa atao amin'ny hafa. Ny fifandraisana amin'i Jesosy dia miteraka fiainana manao asa fanompoana.

Nazava tamin'i Jakoba izany. Hitany fa misy ireo Kristiana izay milaza fa manam-pinoana kanefa tsy miraharaha ny mahantra akory. Iza no nosoratany: "Aza mpihaino fotsiny ihany ka mamitaka ny tenanareo. Ataovy izay nambara." Ny fivavahana izay manome voninahitra an'Andriamanitra dia hita ao amin'ny fikarakarana ny kamboty sy ny mpitondratena. **JAKOBA 1:22-27**

***"Fa fahasoavana no namonjena anareo amin'ny finoana; ary tsy avy aminareo izanyfa fanomezana avy amin'Andriamanitra; tsy avy amin'ny asa fandrao hisy hirehareha. Fa asany isika, voaforona tamin'i Kristy Jesosy mba hanao asa tsara, izay namboarin'Andriamanitra rahateo mba andehanantsika eo Aminy."* EFESIANA 2:8-10**

Soa ihany fa tady manana hery entina miasa ny tanora ankehitriny. Izany hoe tiany kokoa ny "internet" raha oharina amin'ny fahitalavitra. Nahoana? Satria afaka manao fifanakalozana izy amin'izany. Afaka mandray anjara ihany koa. Raha toa ny fivavahana ka fipetrahana eo ambonin'ny dabiliom-piangonana sy fihainoana fotsiny, dia tsy ela akory ny tanora dia hiala amin'izany. Mila ampandraisina anjara ny finoan'izy ireo. Maninona moa isika raha miaramiroso amin'izy ireo hiasa?

3. NY ASA FANOMPOANA NO MAMETRAKA NY ZAVATRA LOHA-LAHARANA EO AMIN'NY FIAINTSIKA.

Tsaroanao ve ny amin'ilay tovolahy mpanan-karena iray? Nitandrina ny didy "hatramin'ny fahakeliny" izy. Mbola nahatsapa ihany anefa izy hoe misy zavatra tokony atao mihoatra noho izany. "Inona no mbola tsy mahatanteraka ahy?" hoy izy nanontany an'i Jesosy. "Mandehana amidio ny

fanananao ka omeo ny malahelo, dia hanana rakitra any an-danitra ianao," izay no valiny. **MATIO 19:16-22**. Indrisy anefa fa tsy izany no loha-laharana taminy.

Na dia vitsy aza ny tanora mihevitra fa manan-karena ny tenany, dia manan-katao ihany izy ireo raha ampitahaina amin'ireo tanora 500 tapitrisa izay miaina ao anatin'ny fahantrana. Moa ve isika hampanantena toerana ho an'ny tanorantsika eo akaikin'ilay tovolahy mpanankarena sa hitarika azy ireo hanana fiainana tia manompo?

I Gary Haugen, izay mpanorina ny **"INTERNATIONAL JUSTICE MISSION"** (www.ijm.org) dia niteny fa maro ny fiangonana izay toa liana kokoa amin'ny fihazonana ny tanorany noho ny famonjena azy ireo. Ny zavatra manahirana azy ireo voalohany dia ny fisorohana ny fialan'ny tanora ao am-piangonana. I Jesosy anefa nilaza hoe: "Fa na iza na iza no ta-hamonjy ny ainy dia hahavery izany; ary na iza na iza no hahavery ny ainy noho ny amiko dia izy no hamonjy izany." **LIOKA 9:24**. Tokony tsy dia hanahy ny amin'ny fihazonana ny tanorantsika ao am-piangonana isika, fa havitrika kokoa amin'ny fitondrana azy ireo hanao asa ivelan'ny fiangonana, eny an-dalana, eny amin'ny toeram-pialofan'ny olona, ary eny amin'ny zaza kamboty, satria azo tanterahana eny ny fandavantenanao hanolotra izay ilain'ny hafa.

NY ASA FANOMPOANA DIA TSY MOMBA NY ASA ATAONTSIKA FA MOMBA NY FAMELANA AN'ANDRIAMANITRA HIASA AMIN'NY ALALANTSIKA.

4. NY ASA FANOMPOANA DIA FIHAONANA AMIN'I JESOSY.

Misy zavatra mitranga rehefa miray hina ny tanora hanampy ny fianakaviana iray izay may trano. Izany ihany koa no zava-mitranga rehefa miondrika manadio kiraro miaraka amin'ny zazalahy kely any an-dalana lavitra any izy ireo, na miezaka minamana amin'ny mpianatra vaovao ao am-pianarana. Tonga dia hita mivantana eo amin'ny fiainany Andriamanitra. Misy antony mahatonga izany, izay nohazavain'i Jesosy ao amin'ny MATIO 25:35-40: "Fa noana Aho dia nomenareo hanina, nangetaheta Aho dia nampisotroinareo...Izay efa nataonareo tamin'ny anankiray amin'ireto rahalahiko kely indrindra ireto no nataonareo tamiko." Na dia tsy mahatsapa izany aza isika indraindray dia tena manompo an'i Jesosy tokoa isika rehefa manompo ny hafa.

Tianao hihaona manokana amin'i Jesosy ve ny tanoranao, fa tsy hoe hamantatra Azy fotsiny? Atombohy amin'izay àry ny fomba fiainana tahaka ny an'i Jesosy. Aoka ianao hiahy ireo olona izay tiany. Mijoroa hiaro ireo izay narovany. Rehefa manao izany ianao dia ho takatrao ny momba Azy ary ho tia Azy be be kokoa ianao. Izany no atao hoe tena mianatra manompo!

"Inona moa ny soa azo, ry rahalahiko, raha misy milaza fa manam-pinoana izy, nefa tsy manana asa? Ny finoana va mahavonjy azy? Raha misy rahalahy na anabavy tsy manan-kitafy sady sty mana-kohanina isan-andro, ka misy aminareo manao aminy hoe: Mandehana any amin'ny fiadanana, mamindroa, mivokisa, kanefa tsy omenareo azy tsinona izay tandrifiny ho an'ny tenany, inona moa no soa azo amin'izany? Ary mba toy izany koa ny finoana, raha tsy misy asa, dia maty mihitsy".Jakoba 2: 14-17

ATOMBOHY NY FOMBA FIAINANA TAHAKA NY AN'I JESOSY DIA HO TAKATRAO NY MOMBA AZY ARY HO TIA AZY BE BE KOKOA IANAO.

5. NY ASA FANOMPOANA NO MAMPAMIRATRA NY JIRONTSIKA

Misy zavatra iray fanampiny izay vitan'ny asa fanompoana. Iza no nambaran'i Jesosy: "Aoka hazava eo imason'ny olona toy izany koa ny fahazavanareo, mba ahitany ny asa soa ataonareo ka hankalazany ny Rainareo izay any an-danitra." MATIO 5:16. Ny fitiavana an'ny hafa dia misaria ny fahalianana hanatona an'Andriamanitra.

Inona no mitranga rehefa Andriamanitra no tarafin'ny jirobe mpanazava sehatra? Izany hoe manomboka mipoitra ny fanontaniana: "Inona no antony maha-samihafa anareo amin'ny sisa rehetra?" "Tsy mampaninona anao ve ny mivavaka ho ahy?" "Inona moa no inoanao eo anatrean'izany?" Fotoana tahaka izany mihitsy no maha-zava-dehibe ny teny.

Araka ny namabara tamin'ny Fomba Fiasa Voalohany dia ny Fnahy Masina no hanome antsika ny teny izay ambara rehefa tonga ny tombotsoa ahafahana manao izany. Izany akory tsy midika hoe tsy mila fanomanana. I Petera dia namporisika ny mpino hoe "Ary aoka ho vonona mandrakariva ianareo hamaly izay manontany anareo ny amin'ny anton'ny fanantenana ao anatinareo." I PETERA 3:15

Ny fandalinana vao haingana natao teo anivon'ny firenena momba ny tanora sy ny fivavahana dia nahitana fa ny tanora Amerikana dia "tena mihambahamba rehefa miresaka momba ny finoany." Nandray famintinana tamin'izany ireo mpanao fikarohana hoe maro ny tanora izay tsy mba namporisihana hiresaka momba ny finoany (SOUL SEARCHING). Ahoana ny amin'izany? Moa ve isika miresaka momba ny finoantsika

amin'ny tanorantsika ao am-piangonana? Moa e izy ireo asaintsika mizara izay hinoany sy ny anton'izany? Ny fanehoana ny finoana amin'ny alalan'ny teny dia zava-dehibe tahaka ny finoana ampiasaina.

ILAY FAHABANGANA LEHIBE

Koa ankehitriny àry, rehefa mazava tsara amintsika ny maha-zava-dehibe ny asa fanompoana sy ny fizaràna, maninona moa raha manao fihaonana ho an'ny tanora isika ary ampidirina ao anaty fiara iray avokoa izy rehetra ? Moa ve i Jesosy tsy niteny tamin'ny mpianany hoe "Mandehana"? MATIO 28:19. Izany tokoa no nataony. Taorian'izany avy hatrany anefa Izy dia nampiangany azy ireo indray: "I Jesosy dia namepetra azy tsy hiala an'i Jerosalema, fa hiandry ny teny fikasan'ny Ray, izay efa renareo tamiko...Fa ianareo kosa atao batisa amin'ny Fanahy Masina rehefa afaka andro vitsivitsy." ASA 1:4

Rehefa mihazakazaka hamita ilay Iraka Lehibe ny maro dia mety tafiditra ao antin'ilay Fahabangana Lehibe. Mihazakazaka izy hiasa ho an'Andriamanitra ary adinony ny fanomezam-pahasoavana hananany. Aza manao hadisoana tahaka izany! Ny Fanahy Masina no hitari-dalana anareo amin'ny fandraisana fanapahan-kevitra sarotra. Izy no hanome herimpo anareo amin'ny fanararaotana ireo tombotsoa manan-danja. Ary manan-danja mihoatra noho izany aza, hametraka fitiavana ao am-ponareo Izy, ho an'ireo olona izay hanaovanareo asa fanompoana.

I Paoly dia niantso ny fitiavana hoe "vokatry" ny Fanahy. GALATIANA 5:22. Ny fitiavana ny fanalahidin'ny zavatra rehetra ataontsika eo amin'ny asa fanompoana sy ny fizaràna. Mety afaka hiteny toy ny anjely isika, kanefa raha tsy ataontsika amim-pitiavana izany dia hanao tabataba izay manakorontana fotsiny ihany isika. Mety hanolotra izay rehetra ananantsika ho an'ny mahantra isika, kanefa raha tsy tia azy ireo isika eo am-panaovana izany dia tsy hisy lanjany akory ny asa fanompoana

izay nataontsika. I KORINTIANA 13:1-3. Noho izany, mialohan'ny andehananao dia miandrasa kely aloha, angataho amim-bavaka ny fanomezam-pahasoavan'ny Fanahin'Andriamanitra.

TETIKASA FANAOVANA ASA FANOMPOANA FITORIANA NY FILAZANTSARA KARAZANY TELO

Maro ny karazana tetikasa izay azon'ny tarikao atomboka. Ny ankabeazan'izy ireny dia mety tafiditra ao anatin'ireto sokajy telo ireto:

1. TETIKASA FANAOVANA DINGANA VOALOHANY. Ny tetikasa fanaovana dingana voalohany dia mifantoka amin'ny fotoana fohy fihaonana indray mandeha monja, toy ny fanolorana rano mangatsiaka ho an'ny mpandeha an-tongotra iray mangetaheta na fitetezana tokatrano iarahana mivavaka amin'olon-tsy fantatra. Ny olona sasany dia mihevitra ireny hetsika ireny ho toy ny "famafazana voa" izay hijinjana tombony any aoriana any. Ny hafa kosa mamaritra azy ireny ho toy ny "fanombohana ny fifandraisana amin'ny fitoriana ny Filzantsara", izay mahakasika ny fon'ny olona maro araka izay azo atao amin'ny alalan'ny asa soa na hafatra tsotra ihany koa. Ny tombotsoa azo avy amin'ny tetikasa fanaovana dingana voalohany dia ny fahamoran'ny fanomanana azy, ary azon'ny olona maro isan-karazany atao ilay izy. Ny maharatsy azy kosa dia ny endriny "indray mitselatra fotsiny". Mety ahavita zavatra mahafinaritra vitsivitsy ny mpirotsaka an-tsitraro, kanefa dia mandao ilay olona ary tsy manan-tsaina hanohy izany fikarakarana ho azy izany akory. Ny fitadiavana ny zavatra ilaina na ny mahaliana izay tokony araha-maso dia anisan'ny lalana iray hamadihana ny tetikasa fanaovana dingana voalohany ho lasa asa fanompoana mandritry ny fotoana maharitra.
2. TETIKASA MANDRITRY NY FOTOANA FOHY. Ny tetikasa mandritry ny fotoana fohy dia maharitra roa andro hatramin'ny roa

herinandro. Entina mivoaka manao "asa-misionera" ny ekipa, ohatra hoe mandoko toeram-pilalaovana iray, manangana fiangonana, na manao fivoriana mitohitohy. Ny tetikasa mandritry ny fotoana fohy matetika dia ahitana fanaovana dia mankany an-toeran-kafa, ampiarahana amin'ny fizahana toerana vaovao. Koa satria ny tanora dia mitoetra eo anivon'ny tontolo feno tanàn-dehibe na kolotsaina samihafa, dia ampitaha ny toerana alehany amin'ny toerana mahazatra azy izy ireo, ary hivelatra ny fomba fijeriny. Iray amin'ireo fakam-panahy azo ao anatin'ny fanaovana asa mandritry ny fotoana fohy ny fiezahana mafy ahita vokany mahagaga kanefa tsy maharitra, ary ny hafa no avela hanangona izay nilaozana rehefa miala isika. Azo sorohana izany, amin'ny alalan'ny fiaraha-miasa amin'ny fikambanana izay manana asa fanompoana maharitra atao eo an-toerana. Aoka izy ireo no hamaritra izay zavatra ilaina atao sy ny fomba hanatanterahana izany.

3. TETIKASA MANDRITRY NY FOTOANA MAHARITRA. Tafiditra ao anatin'ny tetikasa maharitra ny fanolorantena maharitra hanao asa fanompoana ho an'ny vondrona manokana iray, na famahana olana eo an-dalam-pisehoana eo anivon'ny fiaraha-monina. Mety ho tafiditra ao anatin'ny andraikitra amin'izany ny fiaraha-miasa amin'ny mpanabe eo an-toerana hampihenana ny herisetra any an-tsekoly, na fampivelarana asa fanompoana atao isan-kerinandro ho an'ireo olona tsaboina ara-tsaina akaiky anareo. Ny tetikasa maharitra dia mitaky fanomanana be dia be sy asa mafy, kanefa kosa azo antoka fa hitondra vokany tena misy lanjany be indrindra. Hianaran'ny tanora amin'izany fa ny asa fanompoana fitoriana ny Filazantsara dia fomba fiaina izay mety ahitana fahatarana sy fahafohizan-javatra atao eny an-dalana eny. Tsy mba mitarika ho amin'ny fandraisana anjara fotsiny ny tetikasa maharitra, fa mitondra fahaiza-

manao eo amin'ny resaka fandraisana andraikitra sy fitarihana.

NY KARAZANA FOMBA FITORIANA NY FILAZANTSARA

Ahoana no fomba firesahanao ny momba an'i Jesosy amin'ny olona iray?

R Fomba Hifanakalozan-kevitra: azonao ampiasaina ny fomba noraisin'i Petera tamin'ny andro Pentekosta ao amin'ny ASA 2, ary maneho avy hatrany ny fahamarinana.

R Fomba Ampiasana Saina: azonao atao ny mipetraka ary mandinika tsara amim-pitandremana fatratra, tahaka izay nataon'i Paoly ao amin'ny ASA 17.

R Fomba Hijoroana ho Vavolombelona: azonao atao ny miantso mafy tahaka ny nataon'ilay lehilahy jamba ao amin'ny JAONA 9, "Ny hany azoko ambara aminareo dia izay nataon'i Jesosy tamiko."

R Fomba Manasa: na azonao atao ihany koa ny manao fanasana tsotra tahaka ny an'ilay vehivavy Samaritana hoe: "Tongava ary aoka ianareo hizaha." JAONA 4

Ny fomba filazanao amin'ny olona iray dia mety hiankina amin'ny maha-ianao anao na ny trangan-javatra.

Mba hamantaranao be be kokoa momba ny "fomba enina fitoriana ny Filazantsara" dia jereo ny *Becoming a Contagious Christian*:

Youth Edition Leader's Guide nosoratan'i Bo Boshers, Mark Mittelberg, Lee Strobel, and Bill Hybels. Zondervan, 2000. Fitaovana lehibe azo ampiasaina amin'ny tetikasa fanaovana ny dingana voalohany ny tranonkalan'i Steve Sjogren www.servantevangelism.com.

**NY FANEHOANA NY FINOANA AMIN'NY ALALAN'NY TENY DIA MANAN-DANJA
TAHAKA NY FANEHOANA NY FINOANA AMIN'NY ALALAN'NY ASA.**

AIZA NO METY AHITAKO TOMBOTSOA?

Angamba ianao mbola tsy nikarakara tetikasa fanompoana fitoriana ny Filazantsara mihitsy taloha, ary manontany tena ianao hoe aiza no hanombohana azy. Aza manahy, be ny tombotsoa manodidina anao, ny sasany amin'izy ireny dia tsy miala lavitr'izay misy anao akory.

1. MISY TOMBOTSOA AO AM-PIANGONANAREO. Ao amin'ny mpianakavin'ny finoana dia misy mambra izay manana filàna ara-batana, ara-pihetsehampo, na ara-panahy, isan'andro. Aza hodiana tsy hita ny rahalahy sy ny rahavavy ao amin'i Kristy! Miresaha amin'ny pasitoranareo sy ny loholona. Mety azon'izy ireo atao ny manoro anao ireo mambra izy mila fanampiana.

**ANDEHA AVERINA JERENA NY TOMBOTSOA AZO AVY AMIN'NY ASA
FANOMPOANA FITORIANA NY FILAZANTSARA**

- A. FAHATSAPANTENA – Ny fandraisana anjara amin'ny asa fanompoana dia manokatra ny mason'ny tanora ahita ny zavatra ilain'ny hafa sy ny fomba fiasan'Andriamanitra eo amin'ny fiainany. Izy io ihany koa dia ahazoana tombotsoa hanaovana vavaka matotra.
- B. FIJOROANA VAVOLOMBELONA – Maro ny tanora izay tsy mbola nandalo fanandramana tamin'ny fanehoana ny finoany tamin'ny alalan'ny teny mihitsy. Ny asa fanompoana no manolotra izany tombotsoa izany. Rehefa manontany ny olona hoe: “Inona no antony hanaovanao izao?” dia misokatra midanadana ny varavarana ho amin'ny fizaràna ny Filazantsara.
- D. MAHAVITA ZAVATRA – Rehefa mifarana ny tontolo andro iray nanaovana asa fanompoana dia fantatry ny tanora fa mendrika tokoa ny zava-bitany. Izany no manome lanjany

sy tanjona eo amin'ny fiainana. Manala ny zavatra mnkaleo ny tanora ihany koa izany!

- E. MAHITA ZAVA-BAOVAO - Ny asa fanompoana dia toeram-pikarohana iray eo amin'ny fiainana, ho an'ny tanora, ahitany zavatra mahaliana, zavatra mety ho vita, ary fanomezam-pahasoavana. Ny tetikasa hitaomana ny any ivelany dia mitondra ny tanora ho eo anivon'ny tontolo izay ahafahany mitsapa tenany sy mampivelatra azy.
- F. FINAMANANA - Ho tsapan'ny ankizy ny lanjan'ny finamanana nataony fony izy nanao asa fanompoana ho an'ny hafa, taona maro aty aoriana. Ny fiaraha-miasa eo amin'ny asamisionera dia mitondra karazana fifamatorana manokana.
- G. FIFANDRAISANA MIAMPITA - Rehefa mandeha ny feo hoe manao asa fanompoana ho an'ny hafa ny tanoranao, dia tsy voatery hitady tombotsoa hafa ahafahana manao izany intsony ianao. Hanomboka hanatona ny tarikareo ny olona ary hangataka fanampiana.

2. MISY TOMBOTSOA AO AMIN'NY SEKOLINAREO. Afaka mitory amin'izay mihaona aminy isan'andro ny mpianatra, dia ny mpiara-mianatra aminy izany. Ny sekoly dia toerana lehibe ho an'ireo izay mila namana na sofina mihaino. Fantaro izay fivoriana efa ataon'ny vondrona Kristiana amin'ny sekoly eo an-toerana. Azon'ny tanoranao atao angamba ny miara-miasa amin'izy ireo. Asaivo miresaka amin'ny tale ny mpianatrao, ny amin'ny fomba azon'izy ireo atao mba hitondrana zavatra tsara miavaka eo anivon'ny sekoly.

Ny "Center for Youth Evangelism" (Ivon-toerana ho an'ny Fitoriana ny Filazantsara ataon'ny Tanora) dia manampy ny vondrona mitady tetikasa mandritry ny fotoana fohy atao eo an-toerana. Afaka miantso azy ireo amin'ny 1-800-YOUTH2U ianao. Ny mpirotsaka an-tsitraro "Maranatha Volunteers International" dia efa nanao asa fanompoana ho an'ny vondrona fanaovana asamisionera maneran-tany nandritry ny fotoana fohy, tao anatin'ny

taona maro izay. Azonao tsidihina ny tranonkalan'izy ireo ao amin'ny www.marantha.org.

MOA VE IANAO EFA NANGATAKA NY FANOMEZAM-PAHASOAVAN'NY FANAHY?

3. MISY TOMBOTSOA EO AMIN'NY FIARAHA-MONINAREO. Ny tombotsoa ahafahana manao asa fanompoana eo amin'ny fiaraha-monina misy anareo dia tena akaiky tahaka ny gazety eo an-toerana. Ny gazety dia manao tatitra isan'andro, momba ny tantaran'ireo olona izay manana zavatra manokana ilaina. Vakio amim-bavaka izany. Mitadiava fianakaviana izay nandalo fifanandrinana na olana tokony hovahana, eo amin'ny tanàna misy anareo. Ary miezaha amin'ny fomba rehetra hanatona ny mpiara-monina aminareo. Miresaha amin'ny mpiara-monina sy ny lehiben'ny birao mpanao asa soa eo an-toerana. Manaova fanadihadihana isam-baravarana. Aoka ho fantatry ny olona fa mitady fomba ahafahana manampy ianareo.

NY LISITRY NY ZAVATRA TOKONY HANANAN'NY MPANOMPO

Manompo amim-panetrentena

R Manana toetra mendrika ampianarina? Moa ve ianao vonona ny hianatra avy amin'ny hafa?

R Vonona hanompo, eny fa na dia tsy mahita vokany aza na tsy mahazo tombony?

R Mahay miatrika sy vonona hiasa eo anatrehan'izay tranga miseho eo?

R Heverinao ve fa tsara kokoa noho ny tenanao ireo izay hanaovanao asa fanompoana?

Manao asa fanompoana sady mandray anjara tanteraka

R Efa nikasa hanolotra ve ianao ary hanao izay tsara indrindra vitanao?

R Tsara hofana ve ny ekipanao ary manana fahaiza-manao eo amin'ny asa ataony?

R Tsotra sy marina ve ianao tamin'ny zavatra rehetra nataonao?

R Hitana ny fampanantenana nataonao ve ianao?

Manao asa fanompoana arahana fandinihana tsara

R Moa ve ianao mandray anjara amin'ny tanjona maharitra ho an'ireo olona izay hanaovanao asa fanompoana?

R Manana drafitra sy fiaraha-miasa amin'ny sampana na fikambanana misy eo an-toerana ve ianao?

R Hitohy ve ny asanareo na hijoro hatrany rehefa lasa ianareo?

R Moa ve ianareo miasa mifanaraka amin'ny fomba amam-panao ekena eo anivon'ny kolotsain'ilay mpampiantrano?

4. **MISY TOMBOTSOA ETO AMIN'IZAO TONTOLO IZAO.** Isan'andro, any ho any amin'ity izao tontolo izao ity, dia misy vondron'olona izay manao dia misionera maharitra fotoana fohy. Mifandraisa amin'ny fikambanana misahana ny asa misionera mba ahitana izay tombotsoa misy. Mitadiava fomba izay ahafahana mandray anjara, eny fa na dia ao an-trano fotsiny ihany aza. Ny vondrona tahaka ny REACH International (www.reach.org) sy ny World Vision (www.worldvision.org) dia hamela anao hanohana ara-bola ny zaza iray isam-bolana. Ny ADRA indray kosa dia mamoka gazety boky mitondra ny lohateny hoe "Really Useful Gift Catalog" ahitana tetikasa maro izay mila fanampiana ara-bola, manomboka amin'ny \$1 hatramin'ny \$1000. Miresaha

amin'ny sekoly Advantista izay akaiky indrindra anareo ary alaivo ny anaran'ny ankizy hanaovana asa misionera izay azonao ampiana avy ao. Na mitadiava fomba ahafahanao manampy ny misionera any amin'ireo toerana saro-dalana indrindra eto an-tany, amin'ny alalan'ny fitsidihana ny tranonkalan'ny Adventist Frontier Missions (www.afmonline.org).

LISI-PIFANDRAISANA EO ANIVON'NY FIARAHA-MONINA

R Fikambanana eo amin'ny fiaraha-monina

R Ivon-toerana ho an'ny zokiolona

R "Habitat pour l'Humanité"

R Toerana fitaizana be antitra

R Toeram-pikarakarana sy fitehirizana sakafo

R Tranom-bakoka, toeram-pivarotana asa tânana sy sary sikotra

R Toeram-pitsangatsanganana sy fialana voly

R Ivon-toerana ho an'ny mpirotsaka an-tsitrabo

R Fialofana ho an'ny vehivavy sy ny ankizy mijaly

R Mpikarakara làlana

R Manam-pahefana eo an-tanàna

HEVITRA VITSIVITSY HANAOVANA ASA FANOMPOANA FITORIANA NY FILAZANTSARA

Ankehitriny àry, rehefa fantatrao hoe aiza no mitady hevitra hanaovana asa fanompoana, dia inona no karazan-javatra izay azonao atao ho an'ireo izay tianao hanaovana asa fanompoana? Ireto misy hevitra momba nytetikasa vitsy izay azonao saintsainina:

TETIKASAN'NY FIANGONANA

1. MANOHANA RAY AMAN-DRENIBE: Afaka mitombo fahendrena ny tanora amin'ny alalan'ny fifandraisana amin'ny zokiolona iray. Amin'ny alalan'ny fanokanana andro iray handehanana any amin'ny valan-javaboary, fotoana hiarahana mijery ny sarim-pianakaviana, na fiarahana mandeha an-tongotra fotsiny, dia hianatra zavatra be dia be ny tanoranao, ary ilay zokiolona mambra kosa dia hankafy ny fiarahanao aminy.
2. MPIARAHABA VAHINY AO AM-PIANGONANA: Ny ankabeazan'ny fiangonana dia manana tarika mpirotsaka an-tsitraro natao hiarahaba ny olona mialohan'ny hidirany ao am-piangonana. Vitsy ny fiangonana izay mampiandraikitra izany asa izany ny tanora. Tombotsoa lehibe izany ahafahan'ny tanora mianatra fahaiza-manao manan-danja avy amin'ny olona, sady fanehoana amin'ireo izay arahabaina fa ny tanora dia ampahany tena manana ny lanjany eo amin'ny fiainam-piangonana.

TETIKASAN'NY SEKOLY

1. SADY MPANADIO NO MPANOHANA: ny atleta eo anivon'ny "lycée" dia tia ny ekipa mpanohana azy. Ento amin'ny fiara iray ny ankizinareo ary ento manatrika lalao manaraka karakarain'ny sekoly, izay handraisan'ny mambran'ny tarika anjara. Rehefa tonga any ianareo dia aoka ho mpanohana ny ekipa izay misy io mambran'ny ekipatsika io. Aza mbola mandeha rehefa vita ny lalao. Azon'ny tanoranao atao ny mirotsaka an-tsitraro ho ekipa mpanadio, manangona ny fonon-javatra sy tavoahangin-java-pisotro.
2. EKIPIA MPANAFKA AMIN'NY ZAVA-MAHADOMELINA: Ny ankabeazan'ny "lycée" dia manokana herinandro fankalazana ao anatin'ny volana Oktobra, antsoina hoe "Red Ribbon Week" (Herinandro Natokana ho an'ny Ribona Mena)

fankalazana maneran-tany izy io, mba hananana fiainana tsy misy zava-mahadomelina. Mitadiava tantara an-tsehatra momba ny tsy fampiasana zava-mahadomelina ary manaova fandaharam-potoana hamoriana ny mpianatra rehetra ao an-tsekoly. Ny “lycée” dia miandrindra fandaharam-potoana tsara endrika hatrany ho an’ny fetin-tsekoly.

TETIKASA EO AMIN’NY FIARAHA-MONINA

1. ANDRO FANKASITRAHANA IREO MAHERY FO TSY DIA MALAZA:

Maro ny olona izay manao asa fanompoana amim-pahatokiana isan’andro, kanefa kely fotsiny ny fankasitrahana azony amin’izany. Ny vehivavy mpandray vola eny amin’ny toeram-pivarotana lehibe, ny olona mpampita mpianatra eny an-tsekoly, ny olona izay mpanangona ny fakontsika, raha tsy hitanisa afatsy vitsivitsy. Tonga àry ny fotoana tokony hilazana amin’izy ireny hoe: “Misaotra anao!” Fenoy voninkazo eny an-tananao, karatra, na fanomezana kely hafa, ary atombohy amin’izay ny fitetazana.

2. FANADIOVANA NY SORA-BAVENTY ENY AMIN’NY RINDRINA: Ny zavatra izay mitondra sorisory ho an’ny mason’ny fiaraha-monina ihany koa dia azon’ny tanoranareo hararaotina hanaovana asa fanompoana. Resaho ny mpiaramonina, mangataha loko fanomezana, ary manolotra-tena handoko ireo sora-baventy eo amin’ny tanàna misy anareo. Ho vitanareo ny hanao izay ahatonga ny tanànanareo ho toerana mahafinaritra hipetrahana.

TETIKASA EO AN-TOERANA SY MANERAN-TANY

1. FANDEFASANA ENTANA HO AN’NY NAMANA AMIN’NY ALALAN’NY SAMBO: Maro ny fiangonana any amin’ny firenena hafa no mila izay zavatra atontsika fanomezana ho azy ireo. Ny boky, ny fitafiana, ny sakafo, eny fa na dia ny vola aza, dia ilain’izy ireny hanatontosana ny asa

fanompoana ataony. Azo antoka fa manana izay azo atolotra ny tarikareo. Alefaso any amin'izy ireo amin'ny alalan'ny sambo izany ary mifandraisa amin'izy ireo hatrany eo amin'ny asa fanompoana mandroso ataon'izy ireo.

2. RODOBE MANKANY AM-PIANGONANA: Mitadiava fiangonana rahavavy iray any amin'ny tanàna na firenena hafa, izay mety afaka manampy. Mifandraisa amin'ny pasitora n any lehiben'ny tanora any, ary anontanio raha toa ka vonona hampiantrano ny tarikareo mandritry ny andro vitsivitsy izy, ary ianareo kosa manampy azy ireo amin'ny fandokoana, fanadiovana, na fanaovana asa eo amin'ny fiaraha-monina manodidina. Hankafy izany fiovan-toerana izany ny tarikareo ary hahazo namana vaovao ao anatin'izany dingana izany.

MANOMEZA 5

Raha toa ianao ka manana 5 minitra dia

Afaka manao antso amin'ny maha-mpinamana ho an'ny zokiolona iray izay tsy afaka mivoaka ny trano.

Raha toa ianao ka manana ora 1 dia

Afaka manome rà.

Raha toa ianao ka manana adin'ny 5 dia

Afaka manadio ny toeram-pitsangatsanganana eo amin'ny tanàna iray.

Raha ianao ka manana 5 andro dia

Afaka manangana trano ho an'ny « Habitat pour l'Humanité » na vondrona hafa mpanao trano.

Raha toa ianao ka manana 1 volana dia

Afaka miditra ao anatin'ny tetikasan'ny rano madio, hanaovana lava-drano vaovao any Inde.

Raha toa ianao manana taona 1 dia

Afaka miditra ao anatin'ny tarika iray mpanao tantara an-tsehatra na antokom-pihira.

Raha te hamantatra be be kokoa ny amin'izany dia jereo ao amin'ny: <http://www.independentsector.org/give5>

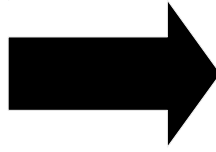
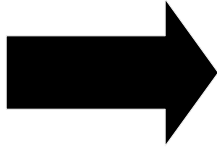
Vao ny fiantombohany fotsiny ihany izany! An-jatony, raha tsy hanao hoe an'arivony, ny hevitra momba ny tetikasa izay ao an-tanànanareo irery ihany no azo hanatanterahana ny maro aminy. Asaivo tadiavin'ny tanoranao izay zavatra ilain'ny firahamonina, ento am-bavaka izy ireo, ary miaraha amin'izay

midinidinika aminy momba ny hevitra ampiasaina amin'ny tetikasa.

AMPIASAO NY FARIBOLAN'NY FIANARANA

Mitaky asa be dia be ny fanaovana ny drafitry ny tetiksa iray. Maninona moa raha ny herinao iray manontolo mihitsy no ampiasaina amin'izany? Mora ny mamita tetikasa izay mirodana avy eo na manomboka mitady ny fihaikana manaraka atrehana indray. Maro anefa ny zavatra tokony ho azo amin'ny alalan'ny fifanakalozan-kevitra eo amin'ny tarikareo momba ny fanandramana efa nolalovan'izy ireo. Miaingà avy amin'ny fomba fijerin'ny tsirairay avy, amin'ny alalan'ny fampiasana ny faribolan'ny fianarana voalaza etsy ambany. Eo am-panaovana izany ianareo dia hampianatra anareo Andriamanitra, ary ny tarikareo dia ho tonga mahomby kokoa ho Azy eo amin'ny fanandramana tsirairay avy izay lalovany.

MANATANTERAKA

(Inona?)

Mandeha mivoaka ary
mandalo
fanandramana

MANAO DRAFITRA

**(Inona àry no
atao?)**

Ampidiro ao
anatin'izany izay
lesona azonareo,
sady mivavaka sy
manao ny drafitry
ny fanandramana
ho lalovanareo
manaraka indray.

MANDINIKA NY VITA

**(Ahoana
amin'izay àry?)**

Mamerina mijery
izay nitranga,
mandinika izay
lesona azo, ary
mankalaza ny
zava-bitanareo.

(Mba hamantarana be be kokoa momba ny fianarana amin'ny
alalan'ny fanandramana dia jereo ny "Roger Greenaway's Active
Reviewing Guide" ao amin'ny tranonkala reviewing.co.uk)

NY DINGAN'NY FARIBOLANA FIANARANA

DINGANA VOALOHANY: MANAO DRAFITRA. Manaova drafitr'ilay hetsika
miaraka amin'ny tanoranao ary ary omeo azy ireo ny fahalalana
sy ny fahaiza-manao ilaina handraisana anjara sy hahazoana
tombony avy amin'izany.

- A. Mandania fotoana hanaovana fikarohana sy vavaka momba
ny zavatra ilain'ny olona eo amin'ny faritra misy anareo.
- B. Fantaro ilay hetsika atao.
- D. Miaraha-miasa amin'ireo olona hanaovana asa.

E. Manaova drafitra ary mihofana ho amin'ilay hetsika.

DINGANA FAHAROA: MANATANTERAKA. Hajoroy eo an-toerana ny drafitra nataonareo. Raha tsara ny drafitra nataonareo, ny mpianatrao dia tokony:

A. Ahita fa manan-danja ilay hetsika.

B. Ahatsapa ho tompon'ilay tetikasa.

D. Mahazo fanaraha-maso sy fampaherezana mandritra ilay hetsika.

DINGANA FAHATELO: MIJERY NY ZAVA-BITA. Angataho ny tarikao mba hisaintsaina momba izay zavatra hianarany mandritra ilay tetikasa. Aorian'ilay tetikasa kosa dia:

A. Avereno jerena ny zava-nitranga, amin'ny alalan'ny fangatahana tatitra avy amin'ny mambra isan-karazany.

B. Resaho ny fomba rehetra nanampian'Andriamanitra; misaora Azy noho ny fitahiany.

D. Aoka hifampizara ny fomba fijerin'ny tena manokana ary hitahirany an-tsoratra izay lesona azo tamin'izany.

E. Hankalazao ny zava-bitan'ny tarika ary ambarao ny fandraisana anjara nataon'ny isambatan'olona.

F. Diniho ny vokatr'ilay tetikasa teo amin'ireo mpandray anjara sy ireo olona nanaovana asa.

G. Lazao ny zavatra ovaina na fanatsarana tokony atao amin'ny ho avy.

MIVERINA AMIN'NY DINGANA VOALOHANY: MANAO DRAFITRA. Amin'ity indray mitoraka ity dia ampidiro ao anatin'izany ny lesona sy ny zavatra tsara ovaina, izay azo avy amin'ny fanandramana teo aloha.

MIFALY AMIN'NY FAHAGAGANA

Zava-dehibe ny fifantohana amin'ny fahagagana, ao anatin'ny dingana fanomanana sy fanatanterahana ny hetsika fanaovana asa fanompoana fitoriana ny Filazantsara ataonareo, na eo amin'ny fanangonam-bola, na ny fanomanana ny toriteny, na ny fanaovana antso an-telefaonina. Andriamanitra dia hiasa eo amin'ny fiainan'ny tanoranao, eo amin'ny olona hanaovanao asa, ary eo amin'ny mpikarakara. Fantaro amin'ny alalan'ireto dingana roa tsotra ireto ireny fahagagana ireny:

1. MANASA ARY MANANTENA AN'ANDRIAMANITRA HIASA. Iza no ambaran'ny Baiboly ao amin'ny Jaona 16:24: "Mandraka ankehitriny dia tsy mbola nangataka na inona na inona tamin'ny anarako ianareo; mangataha dia hahazo ianareo, mba ho tanteraka ny fifalianareo." Te hitahy ny asa fanompoana ataontsika ho an'ny hafa Andriamanitra. Maninona moa raha angatahana hanao izany Izy?
2. OMEO AZY NY DERA REHETRA. Izany no nataon'ireo mpinatr'i Jesosy fitopolo lahy. Iza no voalaza ao amin'ny Lioka 10:17: "Ary ny fiopolo lahy niverina tamin'ny fifaliana ka nanao hoe: Tompo o, na dia ny demonia aza dia manaiky anay noho ny anaranao." Omeo an'Andriamanitra haingana ny dera noho ny zavatra tsara rehetra izay mitranga. Angataho ny pasitoranareo hamela ny tarikao hitarika fanompoam-pivavahana fisaorana sy fijoroana vavolombelona ao ampiangonana.

AMPITAO IZANY: FIZARANA IREO FOMBA

Toy ny amin'ny asa fanompoana rehetra ataon'ny tanora, ny asa fanompoana fitoriana ny Filazantsara dia manolotra tombotsoa lehibe hanofanana tanora ho tonga mpitarika. Ampandraiso anjara amin'ny tsirairay avy amin'ireo dingana ny tanoranao. Ireto misy soso-kevitra vitsivitsy ny amin'ny fomba fampandraisana anjara ny tanora rehefa manao hetsika:

1. FANAOVANA DRAFITRA – Afaka mandinindinika ny tanoranao, mifandray amin’ireo olona azo antoka fa mety hanaovana asa fanompoana, ary manao ny drafitra antsipirian’ny hetsika fanaovana asa fanompoana fitoriana ny Filazantsara.
2. FANOMANANA – Afaka manangona ny fitaovana rehetra ilaina ny tarikareo, manangom-bola, ary mamporisika ny hafa handray anjara.
3. FANATANTERAHANA – Handray anjara amin’ny fanatontosana ny hetsika ny tanoranao.
4. FANOHIZANA NY ASA - Asaivo manadio ny mpianatrao, mitsidika olona maniry hianatra Baiboly, manamboatra ary mamerina ny fitaovana nindramina, mandefa taratasy kely fisaorana, ary mitaona ny tanora namany hanatrika fotoana fifanakalozan-kevitra ao am-piangonana. Azon’ny tanoranao atao ihany koa ny mitarika fotoana fanaovana fiderana ao am-piangonanareo.

KATSAHO: FANAZAVANA ILAY FOMBA

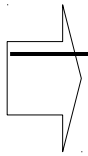

Maro ny tantara ao amin’ny Baiboly milaza momba ny olona nahasarika izay nanao asa fiantrana lehibe. Ao amin’ny bokin’ny Asa anefa dia manambara ny tantaran’ilay vehivavy niasa mangina izay tsaraoana noho ny asa fiantrana nataony. Ny Goliata izay novonoiny no lehiben’ny fahantrana sy ny fahoriana. Nitondra hafaliana teo amin’ny maro izy tamin’ny alalan’ny fanjairana akanjo, fizaràna teny mamy, ary fanamaivanana ny fahoriana. Iza no ambaran’ny ASA 9:36: “...ary be ny asa soa sy ny fiantrana nataon’izany vehivavy izany...”

Mbola tsaroana i Dorkasy amin’izao fotoana izao satria nanao asa fanompoana izy. Ambaran’ny Baiboly fa nisy alahelo lehibe rehefa maty izy. Nitondra ny fitafiana izay namboariny ho azy ireo ny olona ary nitomany fatratra ho fanajana ny fiainany. Ny ASA 9:40-41 dia milaza ny fomba nidiran’Andriamanitra an-

tsehatra teo amin'ny fahafatesan'i Dorkasy. Nampiasa an'i Petera Izy mba hamerina an-dravehivavy indray ho amin'ny fiainana. Azonao antoka fa raha vantany vao nitsangana i Dorkasy dia lasa indray izy niverina nanompo ny hafa.

Manana tombotsoa hamelona ny asan'i Dorkay isika. Mety ho kely fiantrana ataontsika, kanefa aza mihevitra na dia kely akory aza hoe tsy hisy fahasamihafana entin'izany eo amin'ny mandrakizay. Olona iray isaky ny mandeha no hanaovan'i Dorkasy asa fanompoana. Izany no fomba tokony hanompoantsika. Manao zavatra miavaka eo amin'ny fiainan'ny olona iray amin'izao fotoana izao.

ENTINA AM-BAVAKA: MIVAVAKA HO AN'ILAY FOMBA

Mety ahafinaritra aok'izany ny fanaovana drafitra fanaovana asa fanompoana fitoriana ny Filazantsara. Aza adino anefa ny mandrakotra ny drafitrao sy izay ataonao rehetra amim-bavaka. Hiasa ho an'Andriamanitra sy miaraka Aminy ianao, noho izany dia ampidiro ao anatin'ny resaka fanaonao matetika Izy. Ity misy vavaka izay azonao atao:

“Tompo malala o, ny Teninao dia milaza amiko fa ny fanompoana ny hafa no fivavahana mendrika indrindra. Mangataka fanampiana ho ahy sy ny tarika entiko aho mba hifantoka amin'izay ilain'ny hafa. Ampianaro izahay ahita ny tontolo manodidina anay araka ny fomba fijerinao azy. Ary omeo tombotsoa izahay ahafahanay milaza momba ny fitiavanao amin'ny hafa.

Eto am-panaovana ny drafitry ny hetsika ataonay dia mangataka izahay mba hanehoanao anay ny toerana izay azonay iarahan aminao eo anivon'ny asanao. Ampio izahay mba hanomana amim-pitandremana ary hamita ilay iraka amim-pahatokiana. Ary rehefa nahavita asa tsara izahay, dia maniry aho mba hanoloranay ny voninahitra rehetra ho Anao. Amena.”

HIVELOMANA: FAMPIHARANA IREO FOMBA

Tonga àry ankegitriny ny fotoana fanaovana asa fanompoana. Efa mifoha ve ianao ary vonona andeha? Manolotra tena hanao na dia iray fotsiny amin'ireto dingana manaraka ireto aza amin'ny herinandro ho avy izao, ary hiroso ho amin'ny dia mahaliana fanaovana asa fanompoana fitoriana ny Filazantsara ianao!

1. Antsoy ny birao mpanao asa ho an'ny fiarahamonina eo an-toerana, toy ny toerana fanangonana sakafo, toerana fialofan'ny tsy manan-trano, n any birao mpanangona vola hanaovana asa soa, ary anontanio ny fomba ahafahan'ny tarikareo manampy azy.
2. Miarah-mipetraka amin'ny pasitoranareo eo an-toerana ary hanontanio ny zavatra azon'ny tarikareo atao hanampiana azy eo amin'ny fanomezana izay ilain'ny mambra ao ampiangonanareo.
3. Manendre mambra iray ao anatin'ny tarika misy anareo mba hamantatra ny karazana vondrona Kristiana na fikambanana mpanao asa soa izay mijoro ao amin'ny sekoly eo an-toerana, sy ny fomba ahafahana mampandray anjara ny mpianatra ao.
4. Anontanio ny tarikao raha toa ka te andeha hanao dia misionera izy ireo amin'ny heritaona.

LOHARANON-KEVITRA

BOKY

* Case, Steve and Fred Cornforth. *Hands-On Service Ideas for Youth Groups*. Group Publishing, 1995. Tari-dalana manaraka dingana, hampianarana ny tarikao hanompo, miaraka amin'ny hevitra maherin'ny 100 fanaovana asa fanompoana.

* Cornforth, Fred. *Box City: Experiencing Homelessness (kit)*. Advent Source. www.adventsource.com. Fitaovana mahomby natao hampitomboana ny fahatakarany isambatan'olona ny olana momba ny tsy fananan-trano.

Gowensmith, Debbie and Helen Turnbull. *Faith on Fire: 15 Lessons to Help Teenagers Change the World*. Group Publishing, 1999. Hevitra natao hampifandraisana ny finoan'ny tanora amin'ny asa eo anivon'ny tontolo, asa fanompoana, ary ny asa fitoriana manerana izao tontolo izao.

McKee, Jonathan. *Do They Run When They See You Coming?* Zondervan, 2005. Fomba fitaomana amim-pahombiazana ny mpianatra ivelan'ny fiangonanareo.

Mittelberg, Mark, et. al. *Becoming a Contagious Christian Youth Edition Student's Guide*. Zondervan Publishing, 2001. Fandaharam-pianarana natao hanampianany tanoranao hamantatra sy ampiasa ny fomba manokana fitoriany ny Filazantsara.

* Torkelson, Linnea. *Who Cares? A Zillion Ways You Can Meet the Needs of People Around You*. Advent Source. www.adventsource.com. Hevitra fanaovana asa fanompoana efa nandramana, ho an'ny vondrona tanora.

Rahn, Dave and Terry Linhart. *Congatious Faith: Empowering Student Leadership in Youth Evangelism*. Group Publishing, 2000. Fanehoana amin'ny tanora ny fomba fizaràna ny finoany amin'ny hafa.

Stier, Greg. *Outbreak! Creating Contagious Ministry Through Viral Evangelism*. Moody Publishers, 2002. Omeo fitaovana ny tanoranareo mba ahafahany mizara ny finoany mazava tsara sy amim-pahatokiana.

HAINO AMAN-JERY

Case, Steve. *Maranatha Guide to Adventure*. Video/Print.
Maranatha Volunteers International. Hita ao anatin'izany fitaovana izany ny sarimihetsika, ny karatra maromaro, ary ny tari-dalana izay mora azo momba ny fitantanana tetikasa maharitra fotoana fohy.

TRANONKALA/VAOVAO MAIMAIM-POANA AMIN'NY INTERNET

www.adra.org. *Adventist Development and Relief Agency*. Mivavaha manokana ho an'ny zavatra iray, vakio ny vaovao mpivoaka isan-telovolana, manaova fanomezana ho an'ny tetikasa amin'ny alalan'ny fampiasana ilay "Original Really Useful Gift Catalog", na jereo ao amin'ny fifanakalozzan-kevitra momba ny hetsika fanao ho an'ny ankizy "Adventures for Kids"

www.adventistyouth.org/wecare. *We Care Domestic Mission Trips*. Ny Center for Youth Evangelism (Ivon-toerana Fanaovana Asa Fitoriana ny Filazantsara ho an'ny tanora) dia mikarakara dia misionera maro isan-taona, any Etazonia sy Puerto Rico. Jereo ilay tranonkala na antsoy ny 800-YOUTH-2U.

www.dosomething.org. *Do Something: Young People Changing Their World*. Ny fihaikana isan-karazany avy amin'io fikambanana eo anivon'ny firenena io dia mitaona ny tarikao hatrany hanao asa eo anivon'ny fiarahamonina misy anareo. Tongava Lehibe Mpanazatra eo anivon'ny fiarahamonina. Mahazo fanohanana amin'ny alalan'ny fitaovana misy ny fandaharam-pianarana izay omena maimaim-poana, sy vaovao maimaim-poana.

www.ijm.org. *International Justice Mission*. Tsindrio ny eo amin'ny "The Justice Mission" (Ny Iraky ny Fahamarinana)mba

ahafahana miditra amin'ny fandaharam-pampianarana ho an'ny tanora sy hianarana ny fomba ahafahanao mandray anjara amin'ny fanafahana ny ory maneran-tany

www.maranatha.org. *Maranatha Volunteers International*.

Mandraisa anjara amin'ny karazana tetikasa fanorenana sy fitoriana ny Filazantsara eo an-toerana sy maneran-tany.

Tsindrio eo amin'ny "Ultimate Workout" (Ny Fanazarantena Lehibe Indrindra)ho an'ny tanora, ny "Multiple Group Project" (Tetikasa Maro ho an'ny Tarika)ho an'ny vondrona tanora madinika, na ny "Christmas Family Project" (Tetikasa Krismasy ho an'ny Fianakaviana) ho an'ny fianakaviana. Mandraisa anjara avy any an-trano amin'ny alalan'ny "Ten Dollar Church Program" (Fandaharam-potoanan'ny Fiangonana amin'ny alalan'ny Vola 10 Dolara). Vaovao maimaim-poana amin'ny alalan'ny "internet", Maranatha Matters.

www.reach.org. *REACH International*. Manohana ara-bola ny ankizy iray ao amin'ny toerana fitaizana zaza kamboty "REACH", na mirotsaka an-tsitraro hikorakora zaza kamboty mandritry ny heritaona.

www.servantevangelism.com. *Servant Evangelism*. Ny tranonkalan'i Steve Sjogren dia feno hevitra momba ny dingana voalohany amin'ny fanaovana asa fitoriana amin'ny olona any ivelany, fitaovana, ary tombotsoa ahafahana mihofana. Omena amin'izany ihany koa ny vaovao maimaim-poana.

www.teenmania.org. *Teen Mania*. Isan-taona io sampana io dia mandefa tanora 4000 hanao dia misionera maneran-tany, ary manofana mpianatra 600 avy amin'ny "lycée" mandritry ny heritaona. Mianara momba ny kaonferansa "Acquire the Fire" (Mahazo ny Afo) eo akaikinareo.

www.worldservants.org. *World Servants*. Dia sy tombotsoa fanofanana momba ny fifangaroana ara-kolotsaina ho an'ny tanora sy ny fianakaviany.

www.worldvision.org. *World Vision*. Manohàna ankizy iray na mifidiana tetikasa ho tohanana avy amin'ilay "Gift Catalog".

www.ywam.org. *Youth With a Mission*. Mandehana any amin'ny tetikasa fanaovana asa fitoriana any ivelany. Mifidiana olona entina am-bavaka sy hiasana. Fantaro ny momba ny "Discipleship Training School" (Sekoly Fanofanana Momba ny Maha-mpianatra)

www.csm.org. *Center for Student Missions*. Manolotra tombotsoa hanaovana asa misionera mandritry ny fotoana fohy eo an-drenivohitra (takariva iray hatramin'ny enina) ho an'ny tanora sy ny fianakaviany, any amin'ny tanàn-dehibe enina any Amerika Avaratra.

www.groupworkcamps.com. *Group Work Camps*. Mifidiana amin'ireo toerana 60 samihafa eo an-toerana na maneran-tany, hanaovana asa fanompoana mandritry ny herinandro.

www.afmonline.org. *Adventist Frontier Missions*. Araho ny tatitra ataon'ireo misionera manao asa fanomopoana any amin'ny tany miady manerana izao tontolo izao. Raiso hatrany ny mailaka avy amin'izy ireny. Tohano am-bavaka izy, amin'ny alalan'ny mailaka, ary amin'ny fanomezana.

SEMINERA FANOFANANA

Understanding and Reaching the Unchurched Seminar. Jonathan McKee. www.thesource4ym.com/reach. Seminera mandritry ny iray andro, izay hanampy ny tanoranao hametraka fomba fiasa amin'ny fitaomana ireo tanora izay tsy mbola mankany am-piangonana.

TAKILA FANAMPINY

Ho hitanao ato anatin'ity takila fanampiny ity ny "Fivorian'ny Mpiara-Miasa", ny "Fanadihadihana", ary ny hetsika iarahana hafa izay azonao volavolaina manokana, kanefa natao manokana ampiasaina eo anivon'ny tarikareo na ao anaty sehatra iray hanaovana fifanakalozana ara-traikefa. Hanampy anao sy ireo izay ampianarinao ahatakatra ny hevi-dehibe ao anatin'ny fomba fiasa tsirairay avy izany. Ho hitanao ao anatin'ny hetsika tsirairay avy ny Naoty ho an'ny Mpitarika, hanampiana anao hampianatra izany hetsika izany.

MITOMBO ARA-PANAHY

"Mankaiza Avokoa Ny Fotoana Rehetra?" - Mampiasa ny fotoana amim-pahendrena

Mankaiza Avokoa Ny Fotoana Rehetra? - Hetsika Atao - Atao loha-laharana ny hetsika eo amin'ny fiainantsika

Ny Herin'ny Ora - Atao loha-laharana ny Ora Isan'Andro - Manao Tomban'ezaky ny Fampiasana Fotoana

Aiza No Sehatra Misy Ahy? - Mamaritra hoe hatraiza ny ahavon'ny aim-panahinao

Fikasihana Mahery Vaika - Fandalinana Ara-Baiboly Ho An'ny Tarika Madinika Vao Miandoha

FAMPITAOVANA NY FITARIHANA

"Inona no Anananao?" - Mizara ny talenta sy ny fahaiza-manao

Fanaovana ny Tomban'Ezaky ny Fitarihana - Fitsapana ny toetra manokana maha-mpitarika anao

MANOLOKOLO NY FIFANDRAISANA

“Ho an’ny Namana” – Ny fomba ahatongavana ho namana tsara kokoa

MANAO DRAFITRA ARAHANA TANJONA

“Tilikambo vita amin’ny Karatra” – Miara-miasa rehefa manao drafitra

Inona Ilay Drafitra? – Fanaovana ny tomban’ezaky ny fahaizanao manao drafitra

Mila Fanadihadihana ihany koa ny Tanora – Mamantatra ny filàn’ny hafa

Ny Fandaharam-Potoana Idealin’ny Sampana Tanora – Mandamina ny zavatra ataon’ny sampana tanora isan-kerinandro

Fampiharana Ny Fanaovana Tetibola – Manao ny tetibolanao manokana

MAMPAHERY NY HAFA

Ny Vaovao Eo An-Tanànanareo – Manampy ny hafa hijery mialoha ny fahombiazana amin’ny ho avy

Ampy Hery Entina Mampahery Ve Aho? – Taratasy Fanaovana Tomban’Ezaka

MAMPIROBOROBO NY ASA FANOMPOANA ATAONAO

Inona no nolazainao? – Ny fomba fihainoana tsara

Ny Fitsipiky ny Famerenana Impito – Ny fomba fampitana ny vaovao mahafaly momba ny fandaharam-potoananao

MIROSO HO AMIN’NY ASA FITORIANA NY FILAZANTSARA

Fitadiavam-Baovao – Mitady tombotsoa ahafahana manao asa fanompoana

Taratasy Fanaovana Drafitra Hanompo – Miomana ho amin’ny tetikasa fanaovana asa fanompoana

Lalàna Mifehy ny Fikambanana Tanora – Ny fomba fametrahana
komitin'ny tanora amin'ny faritra iray lehibe

TAKILA FANAMPINY 1

Fivoriana'ny Mpiara-Miasa

Mankaiza Avokoa Ny Fotoana Rehetra?

(10 minitra)

Atombohy ilay hetsika ataon'ny tarika amin'ny alalan'ny fomba
filaza TENA MAHALIANA:

1. Miantsoa olona iray ao anatin'ny tarika misy anareo
handray ny taratasinareo sy ny penina ary manao tsipika
iray mitsangana sy iray mitsivalana izay mihaona eo
afovoan'ny taratasinareo. Mizara efatra mitovy tsara izany
izao ny taratasinareo.
2. Manaraka, apetrako eo ambonin'ny fizaràna tsirairay avy
ireto lohateny manaraka ireto: tapany ambony/havia (1)
“olana sy fe-potoana”; tapany ambony/havanana (2)
“fanomanana sy fanamafisana ny fiarahana”; tapany
ambony/havia (3) “zavatra fanao mahazatra sy
fiodikodinana”; tapany ambony/havanana (4) “fandanim-
potoana fotsiny.” (Ao amin'ny pejy manaraka ny taratasy
fampiharana)
3. Omeo telopolo segondra amin'izay ary ny tarika tsirairay
avy hamaliana ny iray avy amin'ireto fanontaniana efatra
manaraka ireto. Apetrako ao anatin'ny faritra mendrika
izany ny valiny.
4. Rehefa avy manoratra ny valiteniny ny tarika rehetra dia
omeo roa minitra avy izy ireo hifampizara ny valiteniny
amin'ny hafa.
5. Omeo iray minitra avy indray ny tarika tsirairay avy mba
hizarany ny valiteniny amin'ny tarika iray manontolo.

6. Apetraho amin'izay izao fanontaniana izao: "Faritra inona no tena nitoeran'ny ankabeazan'ny hetsika nataonao? Inona no faritra izay tokony hifantohan'ny mpitondra tanora tena mahomby?" (Ny valiny marina dia ny tapany 2.) "Rehefa manokana fotoana be kokoa ianareo hanaovana drafitra, hisorohana ny olana, ary hanaovana hetsika manamafy ny fifandraisana, dia ho hitanareo fa tsy dia handany fotoana firy hanangona ireo zavatra potika ao amin'ny tapany 1 na voatery hiatrika ny fitakiana maika avy amin'ny hafa ao amin'ny tapany 3." (Stephen Covey, Seven habits of Highly Effective People.)

NAOTY HO AN'NY MPAMPIANATRA

Ity hetsika ity dia natao ho an'ny vondron'ny tanoranareo na ny sehatra fanaovana fifanakalozana traikefa. Izy ity dia natao hanampiana ny mpandray anjara tsirairay avy hanao loha-laharana ny hetsika eo amin'ny fiainany.

1. Zarao ho tarika efatra kely ny tarikao. Omeo taratasy fotsy iray sy penina avokoa ny olona tsirairay avy.
2. Rehefa avy mamaky ny tari-dalana ho an'ilay hetsika ianao dia vakio ireo fanontaniana nomena, atao mielanelana 30 secondra.
3. Rehefa vita ny fanoratana ao anatin'ilay hetsika dia hazavao kely indray ny momba ireo andiana fanontaniana faharoa.
4. Farany, asaivo mameno ilay hetsika "Herin'ny Ora" ny olona tsirairay avy, ary samy manapa-kevitra isambatan'olona ny amin'ny fotoana natokany handinihan-tena isan'andro.

TAKILA FANAMPINY 2

Mankaiza Avokoa Ny Fotoana Rehetra?

Apetraho amin'ny toerana izay mifanaraka amin'izany ny valiteninao amin'ireto fanontaniana manaraka ireto:

1. Inona no hetsika izay tena nisedrana olana be teo amin'ny fiainanao, na fe-potoana?
2. Inona no hetsika fanomanana sy fanamafisana ny fifandraisana teo amin'ny fiainanao?
3. Inona no hetsika izay nahitana olana kely na tsy nitohy hatramin'ny farany teo amin'ny fiainanao?

OLANA SY FE-POTOANA	FANOMANANA SY FANAMAFISANA NY FIARAHANA
ZAVATRA FANAO MAHAZATRA SY FIODIKODINANA	FANDANIAM-POTOANA FOTSINY

TAKILA FANAMPINY 3

NY HERIN'NY ORA

Soraty isambatan'olona ny isan'ny ora laninao isan'andro hanaovana ireto hetsika ireto:

- Matory
- Misakafo
- Miasa
- Mianatra/Sekoly
- Manao dialavitra
- Miala sasatra
- Zavatra samihafa
- Midio (mandro, manao volo, sns.)
- Fianakaviana sy Namana (Fiarahana)
- Miala kely amin'ny mahazatra (fialamboly sy fanatanjahantena)
- Fahafinaretana (fahitalavitra, sns.)
- Tontaliny

Ora firy isan'andro no tavela ho an'ny vavaka, fandalinana ara-Baiboly, ary fijoroana vavolombelona?

Inona no zavatra fanao izay azonao ovaina na esorina mba hanomezana fotoana be be kokoa an'Andriamanitra?

Aiza ary isaky ny inona ianao no afaka manana fotoana iarahana irery amin'Andriamanitra isan'andro?

FOTOANA:-----

TOERANA:-----

TAKILA FANAMPINY 4

NAOTY HO ANAO

Ity misy fandalinana atao amin'ny tarika madinika, izay azonao ampiasaina miaraka amin'ny tanoranao.

Aiza No Sehatra Misy ahy?

Taratasy Fanaovana Tomban'Ezaka

1. TSY FANARAHAN-DALANA

Moa ve tsy misy irarahiana an'Andriamanitra sy ny fivavahana? Eny Tsia

2. RAFI-PANDAMINANA

Moa ve tena mifantoka tanteraka ao an-tsainao ny momba ny fitandremana lalàna, vokatry ny tsy maintsy hanarahana ny lalàna? Eny Tsia

3. FAMETRAHANA FANONTANIANA

Moa ve ianao manana fanontaniana lehibe momba an'Andriamanitra, ny fiangonana, ary ny fitsipika ao aminy? Eny Tsia

4. FIFANDRAISANA

Efa mazava amina ve fa ny fivavahana dia fifandraisana mandraikizay amin'Andriamanitra? Eny Tsia

Mbola mifankatia amin'i Jesosy ve ianao? Eny Tsia

Moa ve mitombo be ny fotoana maha-ao an-trano anao iarahanao amin'ny Baiboly? Eny Tsia

Moa ve ataonao loha-laharana ny vavaka? Eny Tsia

Hitanao ve ny fomba fitarihan'Andriamanitra amin'ny zava-
miseho isan'andro? Eny Tsia

Tsapanao ve i Satana rehefa manafika? Eny Tsia

Miantehitra amin'ny fomban'olombelona ve ianao mba hamitana
asa ara-panahy? Eny Tsia

Fantatrao hoe iza moa ianao ao amin'i kristy? Eny Tsia

Moa ve ianao efa afaka amin'ny ratra anaty, fialonana,
tahotra, sy ny sisa? Eny Tsia

Efa natolotrao ny Tomppo avokoa ve ny fifehezana ny
fotoananao, ny volanao, ny fanomezam-pahasoavana anananao?

Eny Tsia

Avelanao mameno ny fandaharam-potoananao ve ny
fahasahiranana misy eo anivon'ny tontolo izay tsy voavotra?

Eny Tsia

Efa hitanao miharihary ve ny vokatry ny Fanahy?

Eny Tsia

Manohy ny asa fanomoana ho an'ireo izay tsy mankasitraka ve
ianaos? Eny Tsia

TAKILA FANAMPINY FAHADIMY

Fikasihana Mahery Vaika

Fandalinana Ara-Baiboly Ho An'ny Tarika Madinika Vao Miandoha

FOTOANA FIRAISANKINA

Manokàna fotoana hifangaroana. Asaivo mipetraka manao boribory
ny olona ary samy milaza ny anarany sy ny zavatra momba azy
izay tsy mbola fantatry ny ao anatin'ny tarika.

FANOMBOHANA NY FIFANAKALAZAN-KEVITRA

Mifidiana iray amin'ireto fanontaniana manaraka ireto hanombohana: 1) Inona avy no zavatra tianao atao na jerena mialohan'ny hafatesanao? Na 2) Tantarao ny fotoana namoizanao olona na zavatra tena akaiky anao (hanohy ny dingana fifampizaràna hatrany izany fanontaniana izany, kanefa ihany koa tena fampidiran-dresaka lehibe momba ny Soratra Masina ilay izy.)

VAVAKA FOHY ATAON'NY MPITARIKA

AMPIDIRO AMIN'IZAY NY FANDALINANA ARA-BAIBOLY, AMIN'NY ALALAN'NY FILAZANA ZAVATRA TOY NY HOE...

"Mino aho fa hiteny amin'ny isambatan'olona amintsika Andriamanitra. Eo am-pamakiana isika dia andeha hijery ny antsipiriany, hametraka fanontaniana, ary hizara izay fomba fijery. Andeha atao azo antoka hoe hahazo tombotsoa hitenenana avokoa ny olona tsirairay avy satria ho tsara kokoa sy feno ny fahitantsika an'Andriamanitra raha toa ka hitantsika amin'ny alalan'ny maso maro Izy."

NY FANDALINANA – Lioka 7:11-16

Tariho ny mpianatra hamaky andininy iray isan'olona mandra-pamakinareo ilay andalana iray manontolo. Avereno vakiana tsirairay avy indray ny andininy ary apetraho ireto fanontaniana eto ambany ireto. Aza matahotra fahanginana, kanefa aza atao maharitra loatra na dia izany aza. Diniho tsirairay avy isaky ny mandeha ny andininy iray. Ireto misy fanontaniana izay azonao ampiasaina:

Andininy 11 – Inona no zavatra voalaza ato amin'ity tantara ity? Nanao ahoana ny vahoaka?

Andininy 12 – Inona no zavatra fantatsika momba io vehivavy io? Inona no zavatra tena natahoran'io vehivavy mpananontena io indrindra amin'ireto manaraka ireto? Nahoana?

- A. Tsy ahita ny endriky ny zanany intsony raha tsy misy olona miditra an-tsehatra
- B. Tsy hisy olona hiresahana
- D. Ho fatin'ny hanoanana
- E. Hoe izy indray no ho faty manaraka

Andininy 13 – Inona no nahatonga an'i Jesosy niteny hoe “Aza mitomany”?

Andininy 14 – Ny lalàna Jiosy dia milaza fa izay rehetra mikasika vatapaty dia maloto mandritry ny fito andro. Inona no antony nikasihan'i Jesosy ilay vata?

Andininy 15 – Inona no zavatra tena nahafinaritra anao indrindra momba an'i Jesosy, nahoana?

- A. Ny fomba nahitany ilay vehivavy mpitondratena.
- B. Ny teny tsotra nambarany sy ny fomba nanaovany izany.
- D. Ny fomba nandravany ny fomba amam-panao.
- E. Ny fitiavana no nanesikaAzy fa tsy ny laza.

Andininy 16 – Inona no fihetsika mahazatra indrindra fanaon'ny olona iray izay vao mihaona amin'i Jesosy voalohany?

AORIAN'NY FANDALINANA, FIZARANA, ARY FANANDRAMANA IO ANDALANA IO DIA MILAZA ZAVATRA TOY IZAO...

“Ataovy ity fandaharahana manaraka ity. Efa 2.000 taona lasa izay no nitrangan'izany tantara izany. Inona no akon'izany eo amin'ny fiainanatsika amin'izao fotoana izao? Inona no hafatra tian'Andriamanitra alefa any amin'ny isambatan'olona amintsika amin'ny alalan'izany tantara izany? Afaka iray minitra ianao dia omena tombotsoa ahafahana mizara zavatra iray izay ambaran'Andriamanitra aminao amin'ny alalan'io tantara io. Azonao ampitaina amin'ny hafa izany raha tianao, kanefa tadidio

fa ny fizaràna amin'ny hafa dia fanandramana tena tsara.
Manaporofo ny zavatra inoanao izany ary mampahery ny olona
manodidina anao."

ANDEHA HO FEHEZINA AMIN'IZAY ARY ANKEHITRINY NY FANDALINANA
NATAO, AMIN'NY ALALAN'NY FAMETRAHANA IRETO FANONTANIANA
FAMPIHARANA IRETO

Moa ve misy ohatra tokony arahako ao anatin'izany? Moa ve misy
fahotana izay tokony hosorohako? Moa ve misy baiko tokony
hankatoaviko? Moa ve misy teny fikasana tokony hotakiako? Inona
no ampianarin'io andalana io ahy momba an'Andriamanitra? Raha
toa ke teto i Jesosy anio ary nanatrika izany fahagagana izany
ianao dia inona no zavatra nianaranao tamin'izany?

AZONAO ATAOKA NY MANGATAKA NY MPIANATRA HANORATRA NY VALITENINY

Afaka atao miendrika taratasy soratana ho an'Andriamanitra
izany. Izany endrika fanoratana diary izany no fomba lehibe
hihazonana ny sain'ny ankizy hifantoka, ary fandraiketana an-
tsoratra izay ao an-tsainy, ny fanandramany, ary ny fomba
fijeriny.

FARANO AMIN'NY VAVAKA AMIN'IZAY ARY NY FOTOANA:

Safidy 1: Miaraka tsiroaroa ary samy mandray antom-bavaka iray
avy ka mifampivavaka.

Safidy 2: Vavaka Poakatsaka - Misy olona iray manomboka ny
vavaka ary ianao no mamarana. Eny anelanelany eny dia afaka
manonona hira ny ankizinao, mifampizara Soratra Masina, na
manao vavaka fohy. Izao lazaina mialohan'ny hanombohanareo:
"Manatrika eto Andriamanitra, ao anatin'ny fahanginana." Aza
sahiran-tsaina noho ny amin'ny fahanginana manelanelana ny
vavaka.

TAKILA FANAMPINY FAHAFITO

FIVORIAN'NY MPIARA-MIASA

Inona no anananao?

(5 minitra)

Atombohy ny hetsika ataon'ny tarikareo amin'ny alalan'ny filazana izao amim-pahavitrihana:

- ▯ Mitsangana avokoa ny rehetra!
- ▯ Apetraho faran'izay haingana vitanao ny fanontaniana, mitadiava olon-kafa dimy izay tsy dia fantatrao tsara (mety ho maro na vitsy kokoa ny isan'ny olona ao anatin'ny tarika, miankina amin'ny haben'ny tarikareo, kanefa ezaho mba tsy ho maherin'ny valo na latsaky ny telo.)
- ▯ Mitadiava toerana, manaova boribory, mifankahafantara raha ilaina izany, ary ambarao amin'ny tarika ny talenta roa na fahaiza-manao izay anananao.

Rehefa samy nahazo fotoana nifampizaràna avokoa ny rehetra dia lazao hoe:

▯Ny tsirairay avy amintsika dia samy manana toetra miavaka sy mifangaro avy amin'Andriamanitra, izay azontsika ampiasaina eo anivon'ny sampana tanorantsika.

▯Mangataha olona iray ao amin'ny tarikareo ankehitriny, hizara ny fomba nahafahan'ny olona eo ankaviany nampiasa ny fahaiza-manaony hitarika ao anatin'ny sampana tanora. Tohizo hatrany ny fanaovana izany mandra-pitenin'ny olona rehetra. Mifanampia amin'ny fandalinana ny fomba fampiasana ny talentan'izy ireo entina mitarika eo anivon'ny sampana tanora. Ataovy azo antoka fa miteny avokoa ny tarika iray manontolo ary mifampahery ny isambatan'olona.

NAOTY HO AN'NY MPAMPIANATRA

Ity hetsika ity dia natao ho an'ny tanoranareo na sehatra fifanakalozan-kevitra. Izy ity dia nampiasaina ho fanampiana ny mpandray anjara tsirairay avy hamantatra fa nantsoina ho eo anivon'ny sampana tanora izy, miaraka amin'ny talenta sy fahaiza-manao maro mampiavaka azy. Rehefa vita ity hetsika ity dia tokony samy hilaza amin'izay fombany avy, momba ny fanomezana nomen'Andriamanitra azy ny tsirairay avy.

TAKILA FANAMPINY FAHAVALO

Fanadihadihana

Tomban'Ezaka Momba ny Fitarihana

Avereno jerena ny toetra maha-mpitarika anao

(5 minitra)

NAOTY

0=Tsia   1=Mahalana   2=Indraindray   3=Mazàna   4=Hatrany

1. Mahay mampita hery miasa mangina aho	0	1	2	3	4
2. Mahafehy ny tenako aho	0	1	2	3	4
3. Tsy manaiky ny zava-misy aho	0	1	2	3	4
4. Manana fitiavana lalina ny tanora aho	0	1	2	3	4
5. Vonona hanompo ny hafa aho	0	1	2	3	4
6. Tia mijery ny lafitsaran-javatra aho	0	1	2	3	4
7. Mahatakatra izay tian'ny olona ambara aho	0	1	2	3	4
8. Vonona handray andraikitra aho	0	1	2	3	4
9. Manana faharetana aho	0	1	2	3	4
10. Vonona hitondra fiovana aho	0	1	2	3	4
11. Mahay mifandray amin'ny maro aho	0	1	2	3	4

12. Miha-manakaiky kokoa an'Andriamanitra aho

0 1 2 3 4

13. Afaka sy maniry hitandrina izay nampianarina aho.

0 1 2 3 4

14. Mandray fanapahan-kevitra hanombohana zavatra iray
aho

0 1 2 3 4

NAOTY HO AN'NY MPAMPIANATRA

1. Manaova dika mitovy amin'ny "Tomban'Ezaka Momba ny Fitarihana" ampy ho fenoin'ny isambatan'olona ao anatin'ny tarika, ary omeo iray avy ny mpandray anjara rehetra.
2. Hazavao fa zava-dehibe ny fanaovana tomban'ezaka mahakasika ny tena, hanatsarana ny fahaizana mitarika, ary omeo fotoana ny tsirairay avy hamenoany ny taratasiny. Hazavao fa tsy misy tontaliny mahagaga izay maneho hoe mahay na tsy mahay ny mpitarika iray. Ity tomban'ezaka ity dia natao fotsiny hanehoana ny hery sy ny fahalemena eo anivon'ny sehtra 14 nofidiana.
3. Apetraho izao fanontaniana izao aorian'ny 5 minitra:
Moa ve ianao mahatsapa ho miha-mahery sa mihakivy amin'izao fotoana izao? Inona avy no herinao sy ny fahalemenao? Inona no paikady izay mety azonao ampiasaina hanatsarana ny fahaizanao mitarika?

ZAVATRA FANAMPINY AZO ATA0

- Raha ampy ny fotoana dia azonao asaina mizara ho tarika madinika ny mpandray anjara ary mifanakalo hevitra momba ny hery sy ny fahalemena ary ny paikady.
- Azonao ampiasaina ihany koa ity.

TAKILA FANAMPINY FAHASIVY

Ho An'ny Namana Iray

Ny fandihadihana "Ho An'ny Namana Iray" dia hanampy anao ahita ny fetran'ny fifandraisanao amin'ny tanora. Ataovy anaty boribory ny isa izay tena mahalaza indrindra ny fotoana tena ampiasanao ireny fahaiza-manaonao ireny.

5=mandrakariva   1=tsy manao mihitsy

Raha vao mahavaly ny fanontaniana rehetra ianao dia jereo ny fanontaniana izay nomenao isa telo na latsak'izany ary fantaro izay zavatra mety azonao atao hampakarana ny fahombiazanao eo amin'ireo sehatra ireo.

FANANANA FOTOANA MALALAKA

1 2 3 4 5   Manatrika eo anivon'ny tanora hatrany ve ianao?

1 2 3 4 5   Manokana fotoana hihainoana azy ireo ve ianao?

FAHASAHIANA

1 2 3 4 5   Moa ve ianao manomboka fifandraisana tsara miaraka amin'ny tanora?

1 2 3 4 5   Mijery manokana ireo ankizy malaza sy tsy dia malaza ve ianao?

1 2 3 4 5   Moa ve ianao mahatsapa ny fihetsehampon'ny tanora?

1 2 3 4 5   Moa ve ianao mpisolo vava ny tanora?

FANKASITRAHANA

1 2 3 4 5   Milaza zavatra tsara amin'ny tanora sy momba azy va ianao?

1 2 3 4 5 Mitsiky ve ianao, mihatoka, mahay mijery tsara, mandray ny tanan'ny ankizy, mifampipaika tanana, na mikapoka kely ny lamosin'izy ireo rehefa miresaka aminy?

FANEKENA

1 2 3 4 5 Manaiky ny tanoranao amin'ny maha-izy azy ve ianao, fa tsy araka izay hitiavanao azy?

1 2 3 4 5 Manome andraikitra ny ankizinao ve ianao, eny fa na dia toa mety ho lehibe aza ny zavatra atahorana amin'izany?

NAOTY HO AN'NY MPAMPIANATRA

1. Manaova dika mitovy amin'ny taratasy fanadihadihana "Ho An'ny Namana Iray", zaraina amin'ny tsirairay avy ao anatin'ny tarika ary omeo iray isan'olona avy ny mpandray anjara.
2. Vakio mafy ny fampidirana ity fizaràna ity. Hazavao fa ny fampitana fiantraikany tsara eo amin'ny fiainan'ny ankizy dia midika fa isika dia mila mifandray, mankasitraka, ary manaiky azy ireo. Hazavao fa ireo fanontaniana ireo dia hanzva amin'izy ireo ny toerana misy azy ao anatin'izao dingana izao. Omeo telo minitra avy ny mpandray anjara hamaliana ny fanontaniana.
3. Apetraho izao fanontaniana izao aorian'ny telo minitra: Fantatrao tsara ve ny ankizy ao anatin'ny tarikao? Moa ve ianao mandray dingana hamantarana be be kokoa ny ankizinao? Inona ireo olana izay ilainao heverina ao anatin'ny tarikao? Mora ho anao ve ny mitia?

TAKILA FANAMPINY FAHAFOLO

NAOTY HO AN'NY MPAMPIANATRA

Ity hetsika ity dia natao ampiasaina eo anivon'ny sehatra hifanakalozan-kevitra. Izy ity dia natao hanampiana ny mpandray

anjara tsirairay avy ahatsapa fa ny fanaovana drafitra dia iray amin'ireo singa manan-danja indrindra eo anivon'ny fandaharam-potoanan'ny tanora rehetra.

Zarao ho kely kokoa miisa dimy na enina ny tarikareo. Omeo andiana karatra iray avy ny tarika tsirairay.

Mampiasà latabatra na toerana iray izay tsy dia azon-drivotra be loatra.

FIVORIAN'NY MPIARA-MIASA

"Tilikambo vita amin'ny Karatra"

(5 minitra)

ATOMBOHY NY HETSIKA ATAON'NY TARIKAREO AMIN'NY ALALAN'NY
FILZANA IZAO ZAVATRA IZAO AMIM-PAHAVITRIHANA

"Raiso ireo karatra maro nomena anareo ireo ary manangàna tilikambo amim-pitandremana fatratra amin'ny alalan'izany. Azonao aforitra ny karatra raha tianao. Omeo dimy minitra ianareo ary izay tarika mahatsangana tilikambo avo indrindra no mpandresy. Arafeto tsara amim-pitandremana ny fomba fiasanareo mialohan'ny hanambatambarana ny karatrareo."

Aorian'ny 5 minitra nananganana "Tilikambo vita amin'ny Karatra" dia atambaro daholo indray ny tarika rehetra ary asaivo mifanakalo hevitra momba ireto fanontaniana manaraka ireto:

1. Ahoana no fomba nanapahan'ny tarikareo hevitra ny amin'ny drafitra tsara indrindra nananganana ny tilikambonareo vita amin'ny karatra?
2. Inona no mampifandray ny "drafitr'asa" nampiasainareo nananganana ilay tilikambo vita amin'ny karatra, amin'ny fomba fanaovana drafitra eo anivon'ny sampana tanora?

3. Nisy tilikambo nirodana ve nandritry ny fotoana nanaovana azy? Inona no loza mety ahatonga ny fandaharam-potoanan'ny tanora n any hetsika ataony ho rava?
4. Inona no olana izay mety ho voasoroky ny fanaovana drafitra eo anivon'ny sampana tanora?

TAKILA FANAMPINY FAHAIRAIKAMBINIFOLO

Inona ilay Drafitra?

TOMBAN'EZAKA

IZAHO DIA MANAO NY DRAFITRA ANKAPOBEN'NY HETSIKA ATAON'NY TANORAKO

- a. Enim-bolana mialoha
- b. Iray volana mialoha
- d. Telo andro mialoha
- e. Tiako kokoa ny voadodona rehefa miasa – eo no ho eo aho vao manao drafitra.

NY FANDAHARAM-POTOANAN'NY HETSIKA ATAON'NY TANORAKO DIA

- a. Miaraka amiko hatrany
- b. Mipirina any amin'ny latabatra fiasako any
- d. Fotsy madio tahaka ny ranomandry vao nilatsaka mihitsy
- e. Inona moa izany fandaharam-potoanan'ny hetsika ataon'ny tanora izany?

NY TANJONA SY NY IRAKA TANTERAHAN'NY DEPARTEMANTAN'NY TANORANTSIKA DIA

- a. Mivelatra tsara
- b. Eo andalam-pahatanterahana

d. Mbola tsy mipetraka

e. Mbola vao hodinihina

NY TANJONA ARA-PANAHY SY LOHAHEVITRA IZAY NAPETRAKO HO AN'NY VONDRON'NY TANORAKO DIA

a. Misoratra ao anatin'ny boky fanaovana drafitry ny tanorako

b. Voafaritra mazava tsara ao an-tsaiko na dia tsy misy olon-kafa mahalala ny momba izany àry.

d. Miovaova hatrany.

e. Iza moa no mba manana fotoana hametrahana tanjona?

NY TETIBOLAN'NY SAMPANA TANORAKO DIA

a. Faritan'ny komity eo an-toerana isan-taona

b. Tohanana amin'ny alalan'ny fanangonam-bola

d. Tsy misy

e. Tsy nihevitra ny hangataka kely amin'izany akory aza aho.

NY FOMBA HANAovAKO NY TOMBAN'EZAKY NY FANDROSOANA EO AMIN'NY SAMPANA TANORA DIA

a. Amin'ny alalan'ny fizaràna taratasy fanadihadihana

b. Amin'ny alalan'ny fanaovana fanadihadihana ny olona eny rehetra eny ary mandray ny hevitra avy amin'izy ireo

d. Voafaritry'izay fomba fitsarako azy ihany

e. Iza moa no mila karatra misy tatitra? Tsy sekoly anie aty e!

TAKILA FANAMPINY FAHAROAMBINIFOLO

Mila Fanadihadihana ihany koa ny Tanora

Eo am-panaovana ny drafitry ny fandaharam-potoanan'ny tanora izay ho avy aho.

Mangataka fanampiana aho mba hamantarako ny olana izay tianareo hifanakalozan-kevitra, amin'ny alalan'ny fanomezana isa 1-5 (1=tena mahaliana; 5=tsy dia mahaliana firy) ireto zavatra anaty lisitra manaraka ireto:

- Ny fifandraisako amin'Andriamanitra
- Fomba finamanana sy fihazonana azy
- Hery miasa mangina avy amin'ny tanora manodidina
- Zava-mahadomelina sy/na fisotroana alikaola
- Fiatrehana fakam-panahy
- Sekoly
- Famborahana fitiavana amin'olon-tiana
- Fanavakavaham-bolon-koditra
- Ny maha-irery
- Ny fifandraisana amin'ny ray aman-dreniko
- Ny mozika
- Ny famonoan-tena
- Fanomezana tombambidy ny tena
- Fizaràna ny finoako
- Fisafidianana sekoly
- Hafa

TAKILA FANAMPINY FAHATELOAMBINIFOLO

NAOTY HO AN'NY MPAMPIANATRA

1. Aoka ho ankizy dimy na enina isan-tarika no handrafitra ny fandaharam-potoana idealin'ny sampana tanora isan-kerinandro. Ampidiro ao anatin'izany ny hetsika ataon'ny isambatan'olona miaraka amin'ny hetsika ataon'ny sampana tanora iray manontolo. Manana dimy minitra hanaovana izany ianao.
2. Mitambatra avokoa indray ny tarika rehetra ary amin'ny alalan'ny marimaritra iraisana no handrafeto ny fandaharam-potoana idealin'ny sampana tanora izan-kerinandro.
3. Aoka ny isambatan'olona samy hanipika ny andraikitra izay efa ataony ary hanoratra ireo fomba izay azony atao hanatsarana ny fanaovana drafitra eo amin'ny sehatra izay mahakasika azy.
4. Farito anaty boribory ny zavatra telo hafa izay tsy ataonao. Inona no tsy maintsy atao mba hamitana azy ireo? Rahoviana no daty hanombohanao?

Ny Fandaharam-Potoana Idealin'ny Sampana Tanora

ALAHADY

- ▯Fiambenana maraina (Mitombo Ara-panahy)
- ▯Fotoana iarahana amin'ny fianakaviana
- ▯Manomana ny taratasim-baovaon'ny tanora (Manao drafitra arahana tanjona)
- ▯Mifandray amin'ny tanora - miarahaba kely azy fotsiny (Mampiroborobo ny Fifandraisana)

ALATSINAINY

- ▯Fiambenana maraina

¶Mamaky ny fitaovan'ny sampana tanora (Fitaovana ho an'ny Mpitarika)

TALATA

¶Fiambenana maraina

¶Mifandray amin'ny tanora - miarahaba kely azy fotsiny

ALAROBIA

¶Fiambenana maraina

¶Fivoriana'ny komitin'ny tanora (Fampaherezana ny Hafa)

ALAKAMISY

¶Fiambenana maraina

¶Mifandray amin'ny ray aman-dreny sy ny komitin'ny fiangonana (Fampiroboroboana ny Asa Fanompoana ataonareo)

ZOMA

¶Fiambenana maraina

¶Fotoam-bavaka Zoma hariva

SABATA

¶Fiambenana maraina

¶Sekoly Sabata

¶Fivoahana manao asa fitoriana Sabata hariva (Mivoaka hanao asa fanompoana fitoriana ny Filazantsara)

TAKILA FANAMPINY FAHEFATRAMBINIFOLO

FAMPIHARANA NY FANAOVANA TETIBOLA

ANDRAMO IZY ITY

Ankehitriny àry, rehefa hitanao ny maha-zava-dehibe ny fandrafetana tetibola ho an'ny sampana misy anareo dia andeha isika hanao fampiharana kely momba ny fandrafetana tetibola eto, izao dia izao.

Inona no fidiram-bolanareo?

Inona avy no zavatra handanianareo vola?

Mifanaraka tsara ve ny vola miditra sy mivoaka ao aminareo sa tsy mifandanja?

Avy aiza no mety ahazoanareo ilay vola tsy ampy?

Fivoriana'ny Mpiara-Miasa

NY Vaovao Eo An-Tanànanareo

(5 minitra)

ATOMBOHY NY FANENTANANA NY TARIKA AMIN'NY ALALAN'NY FILAZANA HOE

1. Aoka ny vondrona tanora entinao ho raisinao toy ny vondrona mahafinaritra iarahana indrindra eo an-tanàna. Manokàna fotoana ao anatin'ny herinandro, mety ho Alarobia hariva, Sabata maraina, na Sabata hariva, sns. Manokàna toerana ary ezaho alaina sary an-tsaina ny zavatra mety hitranga any, ny olona mety ho tonga any, ary ny fihetsehampo mety aterak'izay zava-mitranga any.

Firy ny isan'ny olona ho avy any?

Hanao ahoana ny fomba fiankanjony?

Misy mozika ve any?

Hisy fankalazana fizaràna mari-pankasitrahana ve any?

Inona no atao mba ahazoana ilay mari-pankasitrahana?

Misy mpiasan'ny haino aman-jery ho avy ve any?

Firy ny namanao ho avy any?

Inona no antony ahatongavan'izy ireo?

Naoty ho an'ny Mpampianatra

Ity hetsika ity dia natao ampiasaina eo anivon'ny sehatra fifanakaozan-kevitra. Izy ity dia natao hanampiana ny mpandray anjara tsirairay avy ahatsapa fa ny fanomezana hery ny tanora ho amin'ny asa fanompoana ataony dia mety hanova ny fandaharam-potoanan'ny tanorany. Ampaherezo ny tsirairay avy na ireo mpandray anjaranao mba hisaintsaina ny amin'ny fomba fitarihany ny tanora eo anatrehan'ny fandaharam-potoanan'ny tanora, sy ny fomba fiantraikan'izany amin'ny isambatan'olona izay manatrika eo.

2. Alaivo sary an-tsaina indray àry ankehitriny hoe nandray ny gazetinao ianao ny ampitson'iny. Ny vondrona tanora entinao no teo amin'ny pejy voalohany! Inona no voalaza eo amin'izany? Inona no fehezanteny mety hisongadina?

Atombohy ny hetsika amin'ny alalan'ny filazana hoe:

1. Hetsika natao ho an'ny isambatan'olona izy ity.
2. Fenoy ny paragrafy fampidirana, ny tantara, sns., ao amin'ny pejy manaraka.
3. Manana dimy minitra ianao hamitana ity hetsika ity. Misy manana fanontaniana ve?
4. Rehefa tapitra ny dimy minitra dia asaivo mamaky ny zavatra vaovao navoakany amin'ny mpiara-monina aminy ny rehetra.

Ny Vaovao Eo An-Tanànanareo

LOHATENY

PARAGRAFY FAMPIDIRANA

NY TANTARA

NY MPANDRAY ANJARA FOTOTRA

NY VOKANY

NY DRAFITRA AMIN'NY HO AVY

TAKILA FANAMPINY FAHAFITOAMBINIFOLO

NAOTY HO AN'NY MPAMPIANATRA

1. Manaova dika mitovy ampy amin'ny "Moa Ve Aho Manana Hery Ampy Entina Mampahery?" ho an'ny tsirairay avy ao anatin'ny tarika, ary zarao amin'ny mpandray anjara tsirairay avy izany.
2. Hazavao fa ny fanomezana hery ny tanora entina mitarika dia ahitana fanaovana drafitra, ary ity taratasy ampiasaintsika ity dia mety ampiasaina hanombohana izany drafitra izany. Vakio mafy ny fampidirana ity hetsika ity ary asaivo manomboka miasa amin'izay ny isambatan'olona. Hetsika atao isambatan'olona izy ity.
3. Apetraho izao fanontaniana izao aorian'ny dimy minitra: Isaky ny inona ianao no manome andraikitra ny tanoranao ahafahany mitarika? Inona avy no zavtra saininao momba ny fanomezana hery ny tanora entiny mitarika? Inona no mitranga raha toa ny ankizy ka "manao hadisoana" rehefa omena izany andraikitra izany? Inona no fiantraikan'ny fitarihana ho an'ny mambra sasany miavaka eo amin'ny vondrona tanora misy anareo?

ZAVATRA FANAMPINY AZO ATAO

Raha ampy ny fotoana dia azonao atao ny mizara ny mpandray anjara rehetra ho vondrona madinika ary mifanakalo hevitra be be kokoa momba ny fomba hampandraisana anjara ny tanoranareo amin'ny andraikitra maha-mpitarika.

Moa Ve Aho Manana Hery Ampy Entina Mampahery?

Ny fampaherezana ny hafa hanao asa fanompoana dia zavatra izay tsy maintsy tanterahantsika tsirairay avy. Mila fanaovana drafitra izany, famelàna ny maha-isika antsika, ary fanofanana ny tanora. Rehefa mitranga anefa ilay dia tena mahafinaritra aok'izany! Tena tsara ny mahita ny tanorantsika mitarika, sy manao ny asa impolo mihoatra lavitry ny mety ho vitantsika. Raha toa i Jesosy Mpamonjy antsika, afaka namita izany rehetra izany tamin'ny alalan'ny herin'ny Tenany, izay nanome hery ny mpianatra hanaovana ny asa, dia heveriko fa hanana fahendrena isika amin'ny fampiasana io drafitra izay nampiasain'izy ireo io ihany.

Soraty ny valiteninareo ho an'ireto fanontaniana etsy ambany ireto ary mifampiresaha ny amin'ny fanaovana drafitra hanatsarana ny fahaizanareo “manome hery ny hafa”.

- ▢ Mora amiko ve ny matoky ny tanora amin'ny fiandraiketana andraikitra lehibe?
- ▢ Izao no ataoko amin'ny tanorako rehefa misy hetsika lehibe, mba hametrahako fitokisana amin'izy ireo:
- ▢ Hatraiza no nampandraisako anjara ny tanora tamin'ny fanaovana ny drafitry ny fandaharam-potoanan'ny tanora nandritry ny enim-bolana lasa?
- ▢ Inona no hetsika ho avy izay azon'ny tanorako hanaovana drafitra?
- ▢ Impiry tao anatin'ny enim-bolana lasa izay no nanomezako ny ankizy andraikitra tamin'ny hetsika na fandaharam-potoana lehibe?
- ▢ Ireto avy no tanjoko amin'ny fanomezana hery ny tanora amin'ny alalan'ity fomba ity, ho an'ny enim-bolana manaraka:

- ▯ Inona no ataoko raha toa ka manome andraikitra ho an'ny tanora aho ary tsy mizotra araka ny tokony ho izy ny fandehan-javatra?
- ▯ Inona no drafitra ataoko amin'ny famadihana ny fahadisoana ho tonga fampianarana lesona ho an'ny tanorako, momba ny fitarihana?

TAKILA FANAMPINY FAHAVALOAMBINIFOLO

NAOTY HO AN'NY MPAMPIANATRA

Ity hetsika ity dia natao ampiasaina eo anivon'ny hetsika fifanakalozan-kevitra. Izy ity dia natao hanampiana ny isambatan'olona hamantatra fa tena zava-dehibe eo amin'ny sampana tanora ny fifandraisana mahomby. Ny fifandraisana amin'ny olona faran'izay betsaka amin'ny alalan'ny fomba maro araka izay tratra dia mampihena ny mety ahatonga ilay hafatra hiova na tsy ho tafita. Raha toa ka mbola tsy milahatra mahitsy ny olona ao anatin'ny tarikareo dia angataho izy ireo hanao izany amin'ity hetsika manaraka ity:

FITAOVANA ILAINA

Seza

Fivorian'ny Mpiara-Miasa

Inona No Nambaranao?

(5 minitra)

ATOMBOHY NY HETSIKA ATAON'NY TARIKA AMIN'NY ALALAN'NY FILAZANA HOE

- ▯ Angatahana mba hitodika any aoriana avokoa ny olona eo amin'ny laharana voalohany, fahatelo, fahadimy, sns., ary mifanatreha amin'ilay laharana taorianareo.

- ▯ Ny laharana izay mitodika eny aloha kosa dia manao izay fihetsika mifanaraka amin'ny teny aseho etsy ambany, amin'ny alalan'ny fanaovana fihetsika amin'ny tanana.
- ▯ Tsy mahazo mijery ny teny aseho eny aloha ilay laharana manome lamosina ny eny anoloana, ary miezaka mamantatra ireo teny, eo am-pijerena ny namany manao izay fihetsika maneho izany.

- ▯ Misalasala

- ▯ Gaga

- ▯ Ala feno zava-boary dia

- ▯ Marary tsy mahazaka mandeha ambony ranomasina

Rehefa tapitra ny iray minitra dia asaina mifamadika indray ny laharana teo aloha ary mamerina izany hetsika izany. Mampiasà taratasy na solaitrabe hanoratana ireo teny ireo. Ireto misy teny vitsivitsy ampiasaina amin'ilay fihodinana faharoa:

- ▯ Matahotra

- ▯ Fiara vaventy mpamono afo

- ▯ Misafoaka mafy

- ▯ Masina

TAKILA FANAMPINY FAHA-19

NAOTY HO AN'NY MPAMPIANATRA

1. Manaova dika mitovy ampy amin'ilay taratasy "Fitsipiky ny Famerenana Impito" ho an'ny isambatan'olona ao amin'ny tarika ary zarao ho an'ny mpandray anjara tsirairay avy izany.

2. Hazavao fa ny fampianarana tiana avohitra amin'ny "Fitsipiky ny Famerenana Impito" dia ny famerimberenana. Raha toa ianao ka miezaka mampita hafatra amin'ny alalan'ny fomba fito samihafa dia ho tafita any amin'ny ankabeazan'ny olona ilay hafatra.
3. Vakio ny toromarika ho an'ity hetsika ity. Apetraho izao fanontniana izao aorian'ny dimy minitra: Manao ahoana ny fahasarotan'izany mifandray amin'ny alalan'ny fomba fito samihafa izany aminao? Iza no afaka manampy anao amin'izany ezaka ataonao entina mifandray izany? Hanao ahoana ny fiheveranao ny fahombiazan'io fitsipiky ny famerenana impito io eo amin'ny fiangonana misy anareo eo an-toerana? Inona no mety ho sakana eo amin'ny fiangonanareo eo an-toerana? Ahoana no fomb ahafahanao mandresy izany sakana izany?

ZAVATRA FANAMPINY AZO ATA0

Raha ampy ny fotoana dia azonao atao ny mizara ny mpandray anjara rehetra ho vondrona madinika ary mifanakalo hevitra momba ny hevitra ahafahana mifandray.

FANADIHADIHANA

Fitsipiky ny Famerenana Impito

Ny fiezahana mifandray tsara dia ahitana famporisihana maro isan-karazany. Ny olona dia mila "filazana" maro mahakasika ny hetsika izay ataonareo amin'ny ho avy, eo anatrehan'ny firoboroboana misy eo aivon'ny haino aman-jery amin'izao fotoana izao. Tokony ambaranareo ny olona izay ataonareo, manitikitika ny sain'izy ireo indray mandeha na indroa, ary mamerina milaza izany amin'izy ireo indray mba tsy hanadinoany azy. Fitsipika tsara fitanisa amin'ny tanana ny fitsipiky ny famerenana impito:

Lazao ny olona amin'ny fomba fito samihafa ny momba ny hetsika ataonareo, mba ahazoana antoka fa ampy tsara ny fifandraisana.

TOROMARIKA

Azonao ampiasaina ny fomba fifandraisana mitovy amin'ny fampiasa amin'ny tanora, ny ray aman-dreny, ary ny mpitondra ao am-piangonana. Ataovy lisitra ny fomba fito izay tianao ampidirina eo anivon'ny asa fanompoana sahaninao. Ahoana no fomba ahafahanao manatanteraka ny voalohany? Ary ny faharoa?

- filazana ao am-piangonana
- trakta
- fandefasana taratasy
- fampitana hafatra an-telefaonina
- gazetim-baovao
- fihetsika
- fanasana ho an'ny isabatan'olona
- kalandrie
- filazana fametaka amin'ny rindrina
- filazana am-bava
- taratasy
- karatra fandefa amin'ny paositra
- mailaka
- fivoriana ara-potoana
- "Mpampita hafatra" (Olona tsara fanahy nametrahana andraikitra hanaparitaka ny vaovao.)

NAOTY HO AN'NY MPAMPIANATRA

Ity hetsika ity dia natao ho an'ny vondrona tanoranao na ampiasaina amin'ny sehatra fifanakalozan-kevitra. Izy ity dia nampiasaina hanampiana ny mpandray anjra tsirairay avy ahatsapa fa ny fahazoana tombotsoa entina manompo dia misy eo amin'ny manodidina azy. Amin'ny alalan'ny fampiasana gazety nivoaka vao haingana, hevitra maro entina maro entina manatanteraka tetikasa vaovao no mety ho hita amin'izany.

Fivorian'ny Mpiara-Miasa

Fitadiavam-baovao

(10 minitra)

Atombohy ny hetsika ataon'ny tanora amin'ny alalan'ny filazana izao amim-pahavitrihana:

An-jatony ny fomba ahafahana manompo eo anivon'ny fiaraha-monina misy anao, eo ambanin'ny masonao eo mihitsy. Ny gazety dia heverina hatrany ho mpanao tatitry ny zava-nisy nisongadina nandritry ny andro omaly, anio kosa anefa dia fomba hafa indray no hijerenao azy. Raiso ho toy ny mpanao tatitry ny tombotsoa ahafahana manao asa fanompoana mahakasika ny andro omaly, ny gazety. Olona an-jatony no voalaza isan'andro ao anatin'ny gazetinareo eo an-toerana, izay mila fanampianareo.

Ity hetsika ity dia haneho anao sy ny ankizinareo ny fomba fampiasana ny gazety entinamanampy ny olona mifanila trano aminareo ary manerana ny tanàna.

NAOTY HO AN'NY MPAMPIANATRA

1. Zarao ho tarika efatra kely kokoa ny tarikao. Omeo taratasy fotsy, penina, ary gazety tamin'ny heirnanandro lasa, ny isambatan'olona. (Ny ampahany milaza ny "vaovao" avy ao amin'ny gazety no tena tsara indrindra.)

2. Vakio ny toromarika ho amin'ny hetsika.
3. Ny tarika tsirairay avy dia tokony hamolavola tetikasa fanaovana asa soa roa farahafaharatsiny, mifototra amin'ny filàna izay hitany ao anatin'ny gazety. Ny tarika tsirairay avy dia hanoratra ny drafitra vitany, araka ny toromarika izay efa mipetraka ao anatin'ny taratasy.
4. Rehefa samy nahavita nanao drafitra ho an'ny tetikasany ny tarika tsirairay avy dia miaraka avokoa indray ny rehetra ary mizara ny drafitrany amin'ny tarika iray manontolo.
5. Rehefa samy nahazo tombotsoa nahafahana nizara momba ny tetikasany avokoa ny rehetra dia hifanakalozy hevitra ireto fanontaniana manaraka ireto: Inona no fanomanana ilaina ahatontosana ny tetikasanareo? Firy ny olona ilaina ahavitana izany tetikasanareo izany? Ohatrinona ny fanohanana ara-bola ilainareo? Mahafantatra "manam-pahaizana" (mpandoko, mpandrafitra, mpanamboatra fantson-drano, mpanamboatra fiarakodia, sns) ve ianao, izay azonao ampandraisina anjara ao anatin'ny tetikasanao? Karazana vokatra manao ahoana no entin'ity tetikasa ity eo amin'ny zanakao? Ahoana no mahatonga ny fampiasana ity hetsika an-gazety ity miaraka amin'ny ankizinao hanampy azy ireo ho resy lahatra tanteraka ny amin'ny tetikasa fanaovana asa soa eo amin'ny fiarahamonina?

TAKILA FANAMPINY FAHA-21

NAOTY HO AN'NY MPAMPIANATRA

1. Manaova dika mitovy ampy, amin'ny taratasy "Manao Drafitra Hanompo" eo amin'ny pejy manaraka, ho an'ny isambatan'olona ao anatin'ny tarika ary omeo iray avy ny mpandray anjara.
2. Vakio mafy ny toromarika amin'ity fizaràna ity. Hazavao fa ny tetikasa mahomby dia mitaky drafitra maro. Zarako telo

ny tarikareo ary asaivo miasa amin'ny alalan'ilay taratasy.

3. Rehefa tapitra ny 7 na 8 minitra nanaovana drafitra dia asaivo mitambatra be indray ny tarika iray amanontolo. Apetraho amin'izay izao fanontaniana izao: Inona no nahagaga anao momba ilay dingana fanaovana drafitra? Nisy zavatra noheverinao ho tsy tafiditra tao anatin'ny lisitra ve? Inona no fihaikana atrehanao eo ampanatanterahana ny tetikasanao iray manontolo? Araka ny hevitrao, ahoana no ahatonga ity hetsika ity ahakasika ny fon'ny mambra ao anatin'ny tarika tanora entinao? Ahoana no ahatonga ilay tetikasanareo ahazoan'ny tarikareo tombotsoa hizara ny finoany?

Ireto avy ny toromarika atolotra anao:

1. Mizarà ho tarika efatra (rehefa tonga eto dia tokony omenao gazety, penina, ary taratasy fotsy ny tarika tsirairay avy.)
2. OmEo ampahana gazety avokoa ny isambatan'olona ao anatin'ny tarikareo ary mitadiava fomba izay ahafahana manao hetsika fanaovana asa fanompoana (izany hoe, manolotra sakafo ho an'ny olona may trano, mandefa taratasy firariantsoa na mitsidika olona tratran'ny loza any amin'ny hopitaly, mirotsaka an-tsitrapo amin'ny hetsika atao eo an-toerana, sns.) Aoka ny hetsika ataonareo mba ho zavatra noforonina manokana sady tena mahafinaritra araka izay azo atao.
3. Zarao roa ny taratasy fotsinao. Soraty eo amin'ny ampahany ilany ny fomba hampandrosoanao ny tetikasanao. Soraty eo amin'ny ampahany iray kosa ny zavatra ilainao hamitana izany tetikasanao izany (olona, fitaovana, sakafo, sns.)

4. Rehefa vita ny famolavolana ny tetikasanareo dia aoka hitambatra be indray ny tarika iray manontolo ary zarao amin'ny isambatan'olona ny drafitrao.

TAKILA FANAMPINY FAHA-22

Taratasy Fampiasa Rehefa Manao Drafitra Hanompo

Tetikasa

Daty hanovana ilay tetikasa

Fomba fifandraisana amin'ilay olona any amin'ny toerana hanatanterahana ny asa

Ny mombamomba ny ara-pahasalaman'ny ankizy entinao sy ny halalana mamela azy ireo hanao izany

Ny andraikitra sahanina amin'ny resaka fanarahamaso ho an'ny olon-dehibe mpampianatra

Ny andraikitra sahanin'ny ankizy

Hevitra hanangonam-bola hanohanana ny tetikasanao

Tetibola

Fitaovana (loko, borosy, sns.)

Alamino ny fomba hanaovan'ny ankizy fanompoam-pivavahana mialohan'ny hanatontosana ny tetikasa

Fandaminana ny resaka fisakafoanana

Ny fitaterana

Drafitra hirosoana manaraka raha sanatria tsytanteraka eny ampandehanana eny ny drafitra efa napetraka

Mpaka sary na horonan-tsarimihetsika ho an'ilay tetikasa

Fiarahana aorian'ny fanatanterahana ilay tetikasa

Karatra fisaorana

Fitaovana hafa sy/na naoty

TAKILA FANAMPINY FAHA-23

Lalàna Mifehy ny Fikambanana Tanora

FIZARANA I - ANARANA

Ny anaran'ilay fikambanana dia: Ny Fikambanan'ny Tanora.....

FIZARANA II - TANJONA

Ny tanjona sy ny iraka ho an'ny fiangonana eo amin'ny manodidina dia toy izao manaraka izao:

FIZARANA III - FIDIRANA HO MAMBRA

Ny fidirana ho mambran'ilay fikambanana dia natao ho an'ny fiangonana rehetra eo amin'ny manodidina ny faritra.....
Ny fiangonana tsirairay avy dia hifidy solotena hifidy sy handray anjara amin'ny hetsika rehetra sy ny fivoriana eo anivon'ny Fikambanana. ....Ariary isam-bolana no vola aloha.

FIZARANA IV - NY MPANDRAHARAH

Ireto avy ny mpandraharaha: ny Filoha, ny Filoha Lefitra, ny Mpitantsoratra, ny Mpitahiry Vola, ny Mambra Za-draharaha teo amin'ny fandrafetana ny Lalàna, ary ny Filoha izay avy nitondra teo aloha. Ny mpandraharaha rehetra dia tokony ho mambran'ny Fiangonana Advantista Mitandrana Ny andro Fahafito avokoa. Ny mpandraharaha dia fidiana amin'ny alalan'ny fivoriana fiheveran-draharaha sy ny fifidianana ataon'ny solotenan'ny fiangonana eo an-toerana (izany hoe ireo fiangonana izay mandrotsaka ny latsak'emboka). Ny fifidianana dia atao ao anatin'ny fivoriana fanao isan-taona eo anivon'ny Fikambanana, rehefa manakaiky ny fiafaran'ny fotoana fiasan'ny mpandraharaha amperin'asa. Raha sanatria misy antony mahatonga ny mpandraharaha iray tsy mahavita manohy ny asany mandrapaha-

tapitry ny fepotoana fiasany, dia hisy mpandraharaha vaovao hofidian'ny mpandraharaha ambiny.

FIZARANA V – NY FEPOTOANA FIASANA

Ny mpandraharaha tsirairay avy dia voafidy hiasa mandritry ny efa-taona, ary tsy mihoatra ny fihodinana indroa misesy. Rehefa mifarana ny fe-potoana fiasany dia mijanona ho mpandraharaha eo anivon'ilay Fikambanana ihany ny Filoha, amin'ny maha-filoha teo aloha ny tenany, mandritry ny fitondrana fihodinana voalohany izay an'ilay Filoha vaovao, fa tsy afaka mandatsa-bato kosa izy.

FIZARANA VI – FANDAMINANA SY RAFITRA

Ny fikambanana dia tsy miankina ary ny asa izay ataony dia maneho ny foto-pinoana sy ny finoan'ny Fiangonana Advantista Mitandrana ny Andro Fahafito; ary hanao asa fanompoana mihoatra lavitry ny tanjona sy ny idealy izay napetraky ny komity mpitantana ny sampana Tanora eo anivon'ny Federasiona. Ilay Fikambanana dia handefa tatitra isan-taona mankany amin'ny Sampana Miadidy ny Tanora eo anivon'ny Federasiona, mahakasika ny hetsiky ny Fikambanana tamin'ny taona lasa sy ny hetsika kasaina amin'ny taona ho avy. Misy tatitra ara-bola omena ihany koa isan-taona. Ny Filohan'ny Fikambanana dia ho mambra/vahiny asaina eo anivon'ny Komitin'ny Sampana Miadidy ny Tanora eo anivon'ny Federasiona. Afaka manolotra tatitra izy raha toa ka angatahana hanao izany. Ny Komitin'ny Sampana Miadidy ny Tanora eo anivon'ny Federasiona dia tsy maintsy mandany ny daty sy ny hetsika hihaonan'ny Fikambanana, raha toa izy ireny ka natao ho an'ny rehetra eo anivon'ny Federasiona iray manontolo. Ny fitaovana na zava-baovao mifandraika amin'ny kalandrien'ny tanora eo anivon'ny Federasiona dia entina eo anatrehan'ny Lehiben'ny Tanora eo anivon'ny Federasiona mialohan'ny hanolorana azy eo anatrehan'ny mambran'ny Komitin'ny Sampana Miadidy ny Tanora eo anivon'ny Federasiona.

FIZARANA VII – RESAKA ARA-BOLA

Ny vola rehetra voarain'ny Fikambanana avy amin'ny vola arotsaky ny mambra tsirairay avy, ny fanomezana manokana avy amin'ny olon-tsotra na amin'ny alalan'ny fomba hafa, dia ampiasaina ho vola hampiodinana ny Fikambanana, raha tsy misy zavatra voafaritra manokana ampiasana azy. Ny vola rehetra voangon'ny Fikambanana dia tehirizina any amin'ny kaontim-bola izay hifaneken'ny mpandraharaha rehetra, ary zarain'ny Mpitahiry volan'ny Fikambanana ho an'ny tetikasa izay nolanian'ny mpandraharaha rehetra teo anivon'ny Fikambanana. Ny mpitahiry volan'ny Fikambanana irery ihany no tompon'andraikitra amin'ny fitsinjarana ny vola. Misy tatitra antsihiriany mahakasika ny ara-bola alefa any amin'ny Komitin'ny Sampana Miadidy ny Tanora eo anivon'ny Federasiona, isan-taona, na isaky ny mangataka izany izy ireo. Ny mambra ao anatin'ny Fikambanana dia afaka mijery ny kaontim-bolasy ny firaketana an-tsoratra ny Fikambanana, raha toa ka misy antony mazava voasoratra an-taratasy, alefany any amin'ilay Mpitahiry vola. Tsy misy ampahany amin'ny vola azon'ny Fikambanana, azo hakana tombotsoa na zaraina amin'ny mambrany, amin'ny mpiandraikitra ny ara-bola, amin'ny mpandaharaha, na amin'ny olon-tsotra hafa, raha tsy efa nahazo alalana sy manana ny fahefa-manao ny Fikambanana, handoavana ny vola lany tamin'ny asa natao, ary handoavana sy hizaràna vola mifanaraka amin'ny tanjona napetraka tao anatin'ny Fizaràna II.

FIZARANA VIII – NY KOMITY

Ny mpandraharaha dia hifidy ny mambra izay hanao asa fanompoana ao anatin'ny komity, araka izay hitany ho mahamety azy.

FIZARANA IX – NY FIVORIANA

Misy fivoriana indray mandeha isan-taona farafaharatsiny, ho an'ny mambra rehetra ao anatin'ny fiangonana eo anivon'ny Fikambanana iray. Aoka ny daty ho an'izany fivoriana izany

hotapahan'ny Komitin'ny Sampana Miadidy ny Tanora eo anivon'ny Federasiona sy/na ny mpandraharaha ao antin'ny Fikambanana. Lazain'ny fikambanana amin'ny mambra amin'izay izany, farahafaharatsiny iray volana mialohan'ny fivoriana. Ny mpandraharaha dia mivory isan-telovolana farahafaratsiny, amin'ny toerana iray izay eken'ny besinimaro.

FIZARANA X - SAZY SY FITSIPI-PIFEHEZANA

Ny sazy sy/na fitsipi-pifehezana dia afaka apetraka araka izay lanin'ny besinimaro amin'ny mpandraharaha izay tonga manatrika ny fivoriana fanao isan-telovolana.

FIZARANA XI - FAHARAVANA

Raha tonga ny fotoana aharava ny Fikambanana, ny tombotsoa rehetra dia lasa fananan'ny Komitin'ny Sampana Miadidy ny Tanora eo anivon'ny Federasiona, ary zarain'ny Sampana Miadidy ny Tanora eo anivon'ny Federasiona, araka ny tokony ho izy.

LOHARANON-KEVITRA

ANTSO MAIMAIM-POANA AN-TELEFAONINA SY LOHARANON-KEVITRA AMIN'NY ALALAN'NY TRANONKALA

LAHARANA FANGATAHANA FANAMPIM-PANAZAVANA MOMBA NY FANABEAZANA ADVANTISTA

ANDREWS UNIVERSITY: 1-800-253-2874, www.andrews.edu

ATLANTIC UNION COLLEGE: 1-800-282-2030, www.atlanticuc.edu

CANADIAN UNION COLLEGE: 1-800-661-8129, www.cauc.ca

COLUMBIA UNION COLLEGE: 1-800-835-4212, www.cuc.edu

FLORIDA HOSPITAL COLLEGE OF HEALTH SCIENCES: 1-800-500-7747, www.fhchs.edu

GRIGGS UNIVERSITY (HIS): 1-800-782-4769, www.griggs.edu

KETTERING COLLEGE OF MEDICAL ARTS: 1-800-433-5262, www.kcma.edu

LA SIERRA UNIVERSITY: 1-800-874-5587, www.lasierra.edu

LOMA LINDA UNIVERSITY: 1-800-422-4558, www.llu.edu
OAKWOOD COLLEGE: 1-800-824-5312, www.oakwood.edu
PACIFIC UNION COLLEGE: 1-800-862-7080, www.puc.edu
SOUTHERN ADVENTIST UNIVERSITY: 1-800-768-8437, www.southern.edu
SOUTHWESTERN ADVENTIST UNIVERSITY: 1-800-433-2240, www.swau.edu
UNION COLLEGE: 1-800-228-4600, www.ucollege.edu
WALLA WALLA COLLEGE: 1-800-541-8900, www.wwc.edu
WEIMAR COLLEGE: 1-800-525-9192, www.weimarcollege.com
ADVENTIST INFORMATIONAL HELPLINES
ADVENTIST INFORMATION MINISTRIES (AIM): 1-800-253-3002,
www.aim4u.org/Public/
ADVENTIST PLUSLINE: 1-800-SDA-PLUS, www.plusline.org
ADVENTIST YOUTH & YOUNG ADULT MINISTRY HELPLINES
ADVENTIST CHAPLAINCY MINISTERIAL ASSOCIATION (ACMA):
1-800-226-5478, www.adventistchaplains.org/
CENTER FOR CREATIVE MINISTRIES: 1-800-272-4664,
www.creativeministry.org/
CENTER FOR YOUTH EVANGELISM: 1-800-YOUTH-2U,
www.adventistyouth.org
FAMILY MATTERS: 1-800-309-LOVE,
HANCOCK CENTER FOR YOUTH MINISTRIES:
www.lasierra.edu/centers/hcym
HART Research Center: 1-800-487-4278, www.hartresearch.org/
SEMINARS UNLIMITED: 1-800-982-3344,
YOUTH AND YOUNG ADULT MINISTRY CONSULTANTS: 1-800-440-1670
YOUTH AND YOUNG ADULT MINISTRY RESPONSE LINE: 1-800-SDA-7738
CHURCH COMPUTER/SOFTWARE RESOURCES:
APPLY SOFTWARE SYSTEMS, INC.: 1-800-932-7759
CHRISTIAN TECHNOLOGIES: 1-800-366-8320, www.christiantech.com
CHRISTIANITY ONLINE (AMERICA ONLINE): 1-800-827-6364,
jmm.aaa.net.au/articles/9695.htm
CONSISTENT COMPUTER BARGAINS: 1-800-342-4222, www.ccbnpts.com
LOGOS RESEARCH SYSTEMS: 1-800-87-LOGOS, www.logos.com
GROUP'S MINISTRYNET: 1-800-447-1070,

shop.grouppublishing.com/ministrynet/default.asp
NAVPRESS SOFTWARE: 1-800-777-SOFT,
ONLINE BIBLE: 1-800-243-7124,
OXFORD UNIVERSITY PRESS: 1-800-451-7556, www.oup.com/us/
QUICKVERSE: 1-888-459-0078, www.quickverse.com
DRAMA MINISTRY/ARTISTS/PUBLISHER RESOURCES
A.D. PLAYERS: 1-800-388-4773, www.adplayers.org
CONTEMPORARY DRAMA SERVICE: 1-800-93-PLAYS,
www.contemporarydrama.com
COVENANT PLAYERS: 1-800-79-DRAMA, www.covenantplayers.org
Destiny Drama Company: 1-800-SOUTHERN, www.destiny.southern.edu
Dramatic Publishing Company: 1-800-HIT-SHOW,
www.dramaticpublishing.com
Lillenas Publishing: 1-800-877-0700, www.lillenas.com
One Way Street: 1-800-569-4537, www.onewaystreet.com
Pioneer Drama Service: 1-800-33-DRAMA, www.pioneerdrama.com
FILM/VIDEO/AUDIO/MULTI-MEDIA RESOURCES
ADVENTIST COMMUNICATION NETWORK: 1-800-CAN-1119, www.acnsat.org
ADVENTIST WORLD RADIO: 1-800-337-4AWR, www.awr.org
AMERICAN CASSETTE MINISTRIES: 1-800-233-4450,
www.americancassette.org
AMERICAN TRACT SOCIETY: 1-800-54-TRACT, www.atstracts.org
CAMFEL PRODUCTIONS: 1-800-5-CAMFEL, www.camfel.com
CROWN MINISTRIES INTERNATIONAL: 1-800-433-4685,
www.crownmin.org
FAMILY RESEARCH COUNCIL: 1-800-225-4008, www.frc.org
VISION VIDEOS: 1-800-523-0226, www.visionvideo.com
LOHARANON-KEVITRA NY AMIN'NY FANANGONAM-BOLA/FITAFIANA
BADGE-A-MINIT: 1-800-223-4103, www.badgeaminit.com
DUTCH MILL BULBS: 1-800-533-8824, www.dutchmillbulbs.com
EVERGREEN INDUSTRIES: 1-800-284-3048,
www.evergreenindustries.net
GOLDEN HARVEST FRUIT CO.: 1-800-826-9099,
www.golden-harvest-fruit.com

MICKMAN BROTHERS: 1-800-446-4229, www.mickman.com
MORRIS PRESS: 1-800-445-6621, www.morriscookbooks.com
NEWLIFE INDUSTRIES: 1-800-443-9523, www.newlifeshopper.com
SHERWOOD FOREST FARMS: 1-800-767-7778,
www.sherwoodforestfarms.com

NY LAHARANA AHAFAHANA MIFANDRAY EO ANATREHAN'NY OLANA MISY EO
AMIN'NY SEHATRA NASIONALY

AIDS PROJECT INFORM HOTLINE: 1-800-822-7422,
www.projectinform.org

AMERICAN DIABETES ASSOCIATION: 1-800-342-2383, www.diabetes.org

AMERICAN DIETETIC HOTLINE: 1-800-366-1655,
www.allpointhomehealth.com/ResourceList.htm

AMERICAN KIDNEY FUND: 1-800-638-8299, www.kidneyfund.org

AMERICAN LIVER FOUNDATION: 1-800-465-4837,
www.liverfoundation.org

AUTO SAFETY HOTLINE: 1-800-424-9393,
www.dcn.davis.ca.us/YoloLINK/programs/pAutoSafetyHotlin-8556.html

BETHANY CHRISTIAN SERVICES: 1-800-BETHANY, www.bethany.org

BIRTHRIGHT / ABORTION ALTERNATIVE: 1-800-848-5683,

CENTER FOR DISEASE CONTROL NATIONAL STD HOTLINE: 1-800-232-4636,

www.cdc.gov/nchstp/dstd/personal_health_questions.htm

CHILD FIND: 1-800-426-5678, www.childfindofamerica.org

CHILDREN OF ALCOHOLICS FOUNDATION: 1-800-662-4357,
www.coaf.org/

CHILDREN'S WISH FOUNDATION: 1-800-323-9474,
www.childrenswish.org

DES ACTION USA: 1-800-337-9288, www.desaction.org

HEALTH INFORMATION CLEARING HOUSE: 1-800-336-4797,
www.nidcr.nih.gov/HealthInformation/SpecialCareResources/default.htm

HOMOSEXUALS ANONYMOUS: 1-800-253-3000,

members.aol.com/hawebpage

JUST SAY NO FOUNDATION: 1-800-258-2766, www.ndfyf.org/

LOMA LINDA BEHAVIORAL MEDICINE CENTER: 1-800-752-5999,
www.llu.edu/llubmc

164 • Contact

TOLLFREE AND WEB RESOURCE DIRECTORY

NATIONAL ADOPTION CENTER: 1-800-862-3678, www.adopt.org

NATIONAL AIDS/HIV HOTLINE: 1-800-342-2437, www.ashastd.org/nah

NATIONAL ALCOHOL & DRUG ABUSE HOTLINE: 1-800-252-6465,
www.nida.nih.gov

NATIONAL CHILD ABUSE HOTLINE: 1-800-422-4453,
www.childhelpusa.org

NATIONAL CHILD SAFETY COUNCIL: 1-800-327-5107,

NATIONAL INFORMATION ON DRUG ABUSE: 1-800-622-HELP,
www.bambooweb.com/articles/a/d/Addictive.html

NATIONAL RESPONSE CENTER (TOXIC WASTE): 1-800-424-8802,
www.eluls.org/superfund_cleanup.html

NATIONAL RUNAWAY SWITCHBOARD: 1-800-RUNAWAY,
www.nrscriisisline.org

NATIONAL YOUTH CARE HOTLINE: 1-800-829-0989,

NEW LIFE CLINICS: 1-800-NEW-LIFE, www.newlife.com/

MISSING CHILDREN HELP CENTER: 1-800-USA-KIDS,
www.800usakids.org

OPEN QUEST INSTITUTE: 1-800-444-9999,

PREVENT BLINDNESS AMERICA: 1-800-331-2020,
www.preventblindness.org

RAPHA PROGRAM: 1-877-257-0449, www.raphacare.com/endorse.html

RECORDING FOR THE BLIND: 1-866-732-3585, www.rfbd.org

SAFE DRINKING WATER HOTLINE: 1-800-426-4791,
www.epa.gov/safewater/drinklink.html

SPINAL-CORD INJURY HOTLINE: 1-800-526-3456,
www.headinjury.com/linksci.htm

VENEREAL DISEASE NATIONAL HOTLINE: 1-800-227-8922,

www.niaid.nih.gov/factsheets/stdhvp.htm

LAHARANA FITADIAVANA FANAMPIANA EO AMIN'NY SEHATRA NASIONALY

AGING (FAHANTERANA): 1-800-424-9046, www.ncoa.org/index.cfm?bType=ie4

ALLERGY/IMMUNOLOGY (TANDIMERINA/ZAVATRA TSY ZAKAN'NY VATANA):
1-800-842-7777, www.healthieryou.com/allergyr.html

ALZHEIMER'S DISEASE (ARETINA MITERAKA FANADINOANA): 1-800-272-
3900, www.alz.org

ANOREXIA/BULIMIA/EATING DISORDERS (KORONTANA EO AMIN'NY RESAKA
FOMBA FISAKAFOANANA): 1-800-BASH-STL,
www.stuartlichtmanseminar.com/bulimiahelpself

ARSON (FITIAVANA MANDORONDORO ZAVATRA): 1-800-47-ARSON,
www.wetip.com/uswest/arson/westarsn.htm

ASTHMA (ARETIN'NY TAOVA FISEFOANA): 1-800-822-2762,
www.aaaai.org

ATTORNEY REFERRAL (FITADIAVANA MPISOLOVAVA): 1-800-324-8846,
www.scogginsrealty.com/

CANCER (OMAMIADANA): 1-800-4-CANCER,
cis.nci.nih.gov/fact/2_5.htm

CHILD SUPPORT (FANOHANANA NY ANKIZY): 1-800-537-7072,
www.childsupport-aces.org

CHILDBIRTH EDUCATION (FANABEAZANA MOMBA NY FITERAHANA): 1-800-
624-4934, www.icea.org/

COCAINE (ZAVA-MAHADOMELINA): 1-800-COCAINE,
www.focusas.com/Cocaine.html

COMPULSIVE GAMBLING (FLOKANA TAFAHOTRA LOATRA): 1-800-522-
4700,
www.800gambler.org/ArticleDetails.aspx?ContentID=4

CONSERVATION (FIAROVANA NY NATIORA): 1-800-363-3732,
www.eren.doe.gov

DISABILITIES (TSY FAHATOMOMBANANA ARA-BATANA): 1-800-54-HEALTH,

FAMPIASANA ZAVA-MAHADOMELINA (fanaovana tatitra): 1-800-232-5378,

www.customs.gov/hot-new/pressrel/1999/1029-00.htm

DYSLEXIA (FAHASAROTANA EO AMIN'NY FAMAKIAN-TENY): 1-800-ABCD-123, www.interdys.org

FANABEAZANA: 1-800-638-9675,

FITADIAVANA ASA: 1-800-451-5627,

www.co.san-bernardino.ca.us/jesd/businesspopup.asp?item=onthejob

EPILEPSY (TORANA MATETIKA): 1-800-332-1000,

www.epilepsyfoundation.org

HEARING (OLANA AMIN'NY RESAKA FIHAINOANA): 1-800-521-5247,

my.webmd.com/hw/emotional_wellness/shc99dea.asp

TOERANA FITAIZANA BEANTITRA: 1-800-331-1620 Ð

www.hospiceworld.org

FIFINDRA-MONINA SY FANOLORANA ZOM-PIRENENA: 1-800-755-0777,

immigration.about.com/library/blvisafaq.htm

IMPOTENCE (OLANA AMIN'NY RESAKA FILAHIANA): 1-800-843-4315,

medicalreporter.health.org/tmr0296/impotence.html

FAHASAROTANA EO AMIN'NY FIANARANA: 1-800-452-7323,

LOU GEHRIG'S DISEASE (ARETINA MANDEMY NY HOZATRA, IZAY MIAFARA AMIN'NY TSY FAHAFAHAN'NY VATANA MIHETSIKA INTSONY): 1-800-782-4747, members.aol.com/Jeri10/ALS.html

LUPUS (ARETINA MAMELY NY HODITRA SY NY VANIN-TAOLANA): 1-800-558-0121, www.lupus.org

MARIJUANA (ZAVA-MAHADOMELINA): 1-800-677-7433,

MARROW DONOR PROGRAM (MPANOME TSOKA MAIMAIM-POANA): 1-800-688-1088,

MPANOLOTSAINA: 1-800-914-2212,

www.hsph.harvard.edu/press/releases/press06041998.html

NEUROFIBROMATOSIS: 1-800-942-6825, www.nfinc.org/nf2news.shtml

PARKINSON DISEASE (ARETINA MANDEMY NY HOZATRA ARY

MAMPIHETSIKETSIKA NY RANTSAM-BATANA): 1-800-344-7872,

www.sentara.com/neuro/parkinsons_sheet.htm

FANAMPIANA ARA-BOLA AZO EO ANIVON'NY FIARAHAMONINA: 1-800-772-1213,

s00dace.ssa.gov/pro/isba3/irib.cgi?WFORM=A

SPINA BIFIDA: 1-800-621-3141,

www.shrinershq.org/patientedu/spinabifi_da.html

FITENY MIAKANAKANA: 1-800-992-9392,

www.stuttersfa.org/whatsnew/newsbrfs.htm

FAHAFATESANA TAMPOKA MISEHO EO AMIN'NY ZAZA: 1-800-221-SIDS,

www.sidsalliance.org

FIVAROTAN-TENA ATAON'NY TANORA: 1-800-551-1300,

www.childrenofthenight.org

FAMOKARANA ATAON'NY MPANAKANTO/LOHARANON-KEVITRA EO AMIN'NY

SEHATRY NY MOZIKA/IVON-TOERANA MISY NY MPANAKANTO

ADORATION INC.: 1-800-541-1950, www.adorationresources.com

THE B&B MEDIA GROUP: 1-800-927-1517, www.tbbmedia.com

CLEAN COMEDIANS: 1-800-354-GLAD, www.cleancomedians.com

GLAD PRODUCTIONS: 1-800-772-4523, www.glad-pro.com

INTERL'INC: 1-800-725-3300, www.interlinc-online.com

KENNEDY COMMUNICATIONS: 1-800-877-0485, www.kennedycom.net

KEYNOTE PRODUCTIONS: 1-800-311-0903, www.keynotemusic.com

MORNING SONG CONCERTS / STEVE DARMODY: 1-800-621-3059

www.morningsong.org

DIA LAVITRA/FISINTAHANA/FAMANTARANA TOERANA VAOVAO/LOHARANON-

KEVITRA MAHAKASIKA NY FIFINDRAN-TOERANA ATAO

ACQUIRED TASTES WHITEWATER RAFTING: 1-800-888-8582,

www.atraft.com

ALPINE CONFERENCE CENTER: 1-800-350-6289, www.alpine-cc.org

AMERICAN ADVENTURE EXPEDITIONS: 1-800-288-0675,

www.americanadventure.com

AMERICAN TOURS TRAVELS: 1-800-243-4365, www.travelgroups.com

BAHAMAS SAILING ADVENTURES: 1-800-226-2050, www.bahamasail.com

CHRISTIAN PURCHASING NETWORK: 1-800-927-6775,

www.churchplaza.com

COKER CREEK VILLAGE: 1-800-448-9580, www.cokercreekvillage.com

COVENANT WILDERNESS CENTER: 1-800-392-1501,
www.adventurouschristians.org

DEPARTEMANTA MPANAO ASA PRINTY HO AN'NY TANORA SY NY OLON-
DEHIBE

ABINGDON PRESS: 1-800-251-3320, www.abingdonpress.com

ADVENTIST BOOK CENTERS: 1-800-765-6955,
www.adventistbookcenter.com

FREE SPIRIT PUBLISHING: 1-800-735-7323, www.freespirit.com

INTERVARSITY PRESS: 1-800-843-9487, ivpress.gospelcom.net

NAVPRESS: 1-800-366-7788, www.navpress.com

RANDALL HOUSE PUBLICATIONS: 1-800-877-7030,
www.randallhouse.com

TYNDALE HOUSE PUBLISHERS: 1-800-323-9400,
<http://www.tyndale.com>

Zondervan: 1-800-727-3480, www.zondervan.com

LOHARANON-KEVITRA/FANOFANANA/FIKAROHANA (MISY EO AMIN'NY
ANARAM-PIANGONANA SAMIHAFIA) HO AN'NY ASA ATAON'NY TANORA SY NY
OLON-DEHIBE

DARE 2 SHARE: 1-800-462-8355, www.dare2share.org

GEORGE BARNA GROUP: 1-800-55-BARNA, www.barna.org

LEADERSHIP NETWORK: 1-800-765-5323, www.leadnet.org

SEARCH INSTITUTE: 1-800-888-7828, www.search-institute.org

SONLIFE MINISTRIES: 1-800-770-4769, www.sonlife.com

STUDENT DISCIPLESHIP MINISTRIES: 1-800-880-8736,
www.studentdiscipleship.org

TENTMAKERS YOUTH MINISTRY: 1-800-989-8368, www.tentmakersym.org

UNDERSTANDING YOUR TEENAGER: 1-800-561-9309, uyt.gospelcom.net

LAHARANA HAHAZOANA FANAMPIANA MOMBA NY ASA FANOMPOANA/ASA
MISIONERA/ARY FIROTSAHANA AN-TSITRAPO

ADVENTIST DEVELOPMENT AND RELIEF AGENCY (ADRA):

1-800-424-ADRA, www.adra.org

ADVENTURES IN MISSIONS: 1-800-881-AIM-1, www.adventures.org

CHILDREN INTERNATIONAL: 1-800-888-3089, www.children.org

CHRISTIAN OUTREACH INTERNATIONAL: 1-800-451-3643,
www.coiusa.com

CONFRONTATION POINT MINISTRIES: 1-800-884-8483,
www.confrontationpoint.org

GLOBAL MISSION: 1-800-648-5824, www.global-mission.org

GROUP WORKCAMPES: 1-800-774-3838, www.groupworkcamps.com

MISSION DISCOVERY: 1-800-767-8720, www.missiondiscovery.org

NY FOMBA FITO IZAY ENTINA MAMONO NY DEPARTEMANTAN'NY TANORA

7. Tsy manao hetsika fanaovana asa fanompoana fitoriana ny Filazantsara.

6. Tsy mampiroborobo ny asa fanompoana ataonareo... ary manana departemantan'ny tanora tsy misy mpanohana.

5. Tsy mampahery ny hafa mba hahay hitarika... ary manana departemantan'ny tanora izay tsy mba miha-lehibe.

4. Tsy manao drafitra misy tanjona... ary manana departemantan'ny tanora tsy manana tanjona hotratrarina.

3. Tsy manolokolo ny fifandraisana... ary tsy hanana asa fanompoana atao mihitsy ny tanoranareo.

2. Tsy ampy fitaovana entina mitarika ny tenanao na ny hafa... ary manana ekipa izay tsy voamana hitarika.

1. Tsy mitombo ara-panahy... ary manana departemantan'ny tanora izay tsy manana fototra.

FISAORANA MANOKANA

Anobile, Tony, (*Consultant*)
Barrera, Rachel
(*Photographer*)
Bailey, Neisha (*Model*)
Bennett, Scot (*Model*)
Black, James (*Consultant*)
Case, Steve, (*Consultant*)
Carrillo, Rudy (*Consultant*)
Center for Yoth Evangelism
Staff
Cleghorne, Newton
(*Consultant*)
Craig, Carlos (*Consultant*)
Duncan, Desiree' (*Resource
Directory*)
Ferris, Winston (*Content
Editor*)
Gane, Barry (*Consultant*)
Gane, Kimberly (*projest
Manager 2*)

Gillespie, Bailey
(*Consultant*)
Horton, Steve (*Consultant*)
Mason, Robert (*Design*)
Meharry, Doug (*Resource
Directory*)
Meharry, Tatiana (*Appendix &
Resource Directory*)
Perez, Pedro (*Consultant*)
Redding, Adrienne (*Copy
Editor*)
Smith, Cloveth (*Project
Manager 1*)
Torkelson, Monte (*Consultant*)
Torres, Sergio (*Consultant*)
Wade, Roger (*Consultant*)
Werda, Jeff (*Project Manager
4*)
Williamson, Allen
(*Consultant*)
Wood, Bill (*Consultant*)
Wuerfel, Tony (*Wrote ACT IT
OUT sections*)
Zork, Nick (*Project Manager
3*)